Digitaliseret af | Digitised by

DET KGL. BIBLIOTEK
Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):	Baggesen, Jens Immanuel; af Jens Immanuel Baggesen
Titel | Title:	Danfana : et Maanedskrift
Bindbetegnelse | Volume Statement:	1816-17: Juli-Jan./Febr./Marts
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kbh. : Danfana, 1816-1817

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

PUBLIC DOMAIN

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
130017630327

Danfana.

Et Maanedskrift

af

Jens Immanuel Baggesen.

Juli.

Kjøbenhavn, 1816.

Hos Boas Brünnich,

Lovstræde No. 128.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Indhold.

Thora,

Siette Sang . . . . . S. 1.

Syvende Sang . . . . . 25.

Ottende Sang . . . . . 48.

Smaadigte:

Til min Thora . . . . . 78.

Den nyeste skiønne Litteratur,
eller De sex Dages Arbeide . . . 79.

Rim-Trøstebrev til Herr Conferenzraad
Blicherolsen, i Anledning af vor
fælles poetiske Skiæbne . . . . 91.

Seeneste Parnassiske Nyhed . . . 100.

Digtet Thora fortsættes i næste Hefte.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Thora.

Siette Sang.

Grimla, hvis natlige vilde Natur foreente, hvad adspredt
Skygger i Livet af Dybenes Mulm, fik stundom et Krampslag,
Hels Besøg, som hun kaldte det selv, naar hesti en rørtes
Hendes Gemyt; blaalæbet og kold hun da pludselig hensank,
Uden at aande, som død. Saa vant og Roller til sligt var,
Indsog stedse dog hvert ny Slag det sønlige Hjerte
Dødelig Skræk. Han elskte med Angst den rødsomme Moder,
Og af en dyb Medlidenhed nært, var den natlige Gysen
For hendes Død vort op til sjidenskabelig Ømhed.
Denne Gang var især hint Slag et lønende Mødslag
I hans urolige Barm, hvor de sønlige Følelsers Oprør

Alt var stegen til Ønsken paa Hævn, trods Tankernes Fromhed.
Lyst til en heltelig Daad i en Kamp mod Troldenes Fiender,
Gjæred i Ynglingens Bryst alt længe; thi Menneskeer var ham
Malte fra Barnsbeen af, som hans Slægts forfølgende Bødler.
Aldrig om Uret drømte hans Sjæl i Brødrenes Udfald
Mod dem; kun Vildheden var ham imod, og det blodige Væsen,
Indtil samtliges Død og syntes ham den at forklare.
Moderens Liigfald troede han hin Forfølgelses Virkning;
Og nu stod kun Træet ham for, hvis Broder paa Broder
Oven paa Faderen stablede Top sig høined i Skoven,
Bange for Faldet i Billedet meer, end Faldet det malte,
Hvilket han ei selv saae. Til sig selv gienkommende, vedblev
Grimla Fortællingen: „Øinene fast henvendte paa Træet

Slap du af Armene mig i min Angst, og let som
et Egern
Uden Øxe du svang dig fra Snit til Snit i hvert
Indhug,
Skaar i Skaar mig skiærende dybt i det bævende
Hierte,
Med hvert svimlere Sving som den nøgne luftige
Stamme
Til din Fader dig endelig greb. Han hæved paa
Haanden
Op dig til Grimer, der greb om din Fod. Med
stigende Gysen
Saae jeg dig hoppe fra Haand til Haand af løf-
tende Brødre
Høit til den øverstes Tip, hvorfra du raabte mig
lydt ned:
„See dog Moder! nu rører mit Haar ved Him-
len, o see dog!
Hvor er nu Hulen? nedsunken paa den er Sko-
ven, et Krat lig!
Hvor du er lille! hvor her dog er godt! hvor luf-
tigt og herligt!
Seer du den Engel mig svæver imod?" — I Top-
pene rundt om

Saae jeg sig svinge fra Qvist til Qvist, som havde hun Vinger,
En sødtsmilende Glut med gyldne flagrende Lokker.
Endelig standsede hun paa en Top, den nærmeste Masten,
Men dybt under dig, Hænderne rakt forgiæves i Veiret.
Medens, dig bukkende, dine du ned og strakte mod hende,
Træet, hvis Top hun svævede paa, skinbarligen voxte
Til det sig høinede lige med dit; da tog hun en Rose
Smilende frem af sin Barm, der, til Dolk forvandlet i Luften,
Giennemborede din. Du ravede; Stablen af Brødre
Bugnede; Fødderne gleed; og hov'dkulds tumlede Rødskiæg,
Samtlige Sønner med sig nedstyrtende, knuste ved eet Fald
I en paa Jorden nu liggende Hob; men Glutten deroppe
Redsprang, dandsende lystig omkring paa de blodige Pander,
Og udtraadde dig Øinene vildt. Da vaagnte jeg halvdød.

Som jeg fortæller dig her, saa fortalte jeg Konen jeg gik med,
Og, som jeg endte Fortællingen, sprang en Glut os paa Veien
Begge forbi, med et Smiil, og med gyldne flagrende Lokker.
„Hvad I dog der fortæller mig, Moer," smaasmidskede Konen,
Vrikkende Hov'det, og standsende lidt, „jeg kiender jo Tøsen;
„Tag Jer i Agt for Thora paa Havsgaard!" skreg hun med eet mig
Lydt i Øret! „hun kommer igien, den døde! der sprang hun!" —
Truffen af Alruns Ord (thi nu gienkiendte jeg klarlig
Kiællingen, som og din Fader engang advarede) sprang jeg
Efter den Lille; men let, som en Hind, hun snart mig af Syne
Flygtede bort, og forsvundet imens paa Veien var Alrun.
Navnet Thora forglemte jeg reent og Gaardens. I fem Aar

Plagede jeg mig omsonst, for at finde dem, indtil engang mig
Nævnede begge din Fader. Da først fortalte jeg Drømmen,
Og i vort samlede Raad blev aftalt Toget til Havsgaard.
Enden paa dette du ved. Din Fader tumled til Jorden,
Og ti Sønner paa ham nedstyrtede. Halvt er alt opfyldt
Drømmen, og Alruns Vink; halvt, siger jeg: thi du er ene
Lige saa kiær mig, som samtlige ti; men, at det ei ganske
Vorder fuldkommet, er nødig en stor ualmindelig Trold-Daad,
Snedig og kiæk, Grimkullerne værd, fra hvilke du stammer!
Foler du Mod til at hævne din Slægt, og redde din Moder
Af de mod os nu strækkede Kloer, saa hør mig og lyd mig!
Knækkes dig maa, før i Luften til Dolk den røde forvandles

Rosen paa Thoras Bryst; og døe skal hun eller jeg her
Forend mig dræber med tolv nye Mord din vars-
ledede Styrten!
Medens hun talte forvandlede sig fra Livets til Dødens
Ynglingens Farve, fra Dødens igien til Livets,
og voldsomt
Slag i Slag slog høit i hans Barm det svul-
mende Hierte.
Men hun blev ved, med stigende Rost, ham gri-
bende Haanden:
Grimkul-Roller! nu gielder det Mod og Kiær-lig-
heds Prøve!
Hør mig, hør mig! jeg kommer igien! med elleve Mord skal
Hevnes paa Thora de Elleves Død, med det tolvte
den Tolvtes!
Hør mig og lyd! jeg har fundet, mig selv rand-
sagende Hiertet,
Skikket at knuse min Æts Hugorm en frygtelig Hammer:
Thora maa døe tolvfold! og du, mig fød til en Hevner,

Du skal udføre med eet i Giengieldelsens Time de
tolv Slag!
Hør mig og lyd! Te Mile herfra mod Norden
en Landsbye,
Jetlund kaldt, er beliggende; dib jeg viser paa Vei dig
Til du kan finde den selv: der spørger du efter
Moer Alrun,
Roller dig kaldende nu. Mærk vel! du hedder ei
længer
Grimkul! Nævner du dit, eller mit, eller nogen
din Broders,
Eller din Fade s Navn een eeneste Gang, er du
Dødsens.
Selv jeg fra nu af kalder dig blot med Navnet, du
selv dig
Valgte som Barn, da jeg veed ikke hvad om en
Roller i Prækner
Du havde læst; nu glem det kun ei! Men husk
dog for alting
Alrun, Spinderskens Navn, den gamle Mosters i
Jetlund.
Naar man har vist dig derhen (kun boer for sig
selv i et Udhuus)
Kys dig paa Haanden, og hils fra Nordmandinden
i Troldhiem,

Tiggerkonen, din Moder, og sig: hun kommer igien
selv
Slagen med elleve Slag, og bringende Bud om
det tolvte.
Alt det andet hun veed, det øvrige vil hun,
dig sige.
Roller! min Roller! min lydige Søn! hvis stedse,
som hidtil,
Alt, hvad jeg byder, du gisr, skal intet, hvorom du
mig beder,
Nægtes dig meer, og bad du mig selv om mit Øie
til Hatknap."

Altsaa besvor den zitrende Søn den snedige Moder,
Efter en lang med ulidelig Qval ham pirrende
Taushed,
Ikke forgiæves. I Brystet ham dybt hver Ordenes Braad stak
Giftindeddrende Hiertet, og tændende Hiernen;
hans Pande
Brændte; det kaagende Blod foer op i hans svimlende Hoved;
Øinene gnistrede Hevn. Hevn! Hevn! udhulkte
den Fromme,
Hevn min Moder! jeg lever i dig! du lever i mig!
Høit

Sværger dig Roller: du ikke skal døe! jeg eene skal rydde
Helvedet ud, som forfølger min Slægt! Jeg føler i Barmen
Tolv Mænds Mod, og min Arm skal knuse hvad mig imodstaaer!
Byd! jeg adlyder dig blindt! jeg behøver uvanlige Bud, jeg!
Thi jeg har Kraft at udføre dem, Kraft, som fortærer mig selv her,
Bryder den ikke mod Helvede løs, og fortærer det Onde!
Det har jeg svoret evindelig Kamp! — „Saa sværg mig!" afbrød hun,
„Her, ved det Hierte, hvorunder du laae, før Maanen du skued,
Ved Blodrunen „Jeg kommer igien!" og ved Stammen, der greenløs
Kneiser imellem de frodige Træer: at hente mig Thora,
Følgende hist hvert Raad dig Alrun giver, som mit Bud!"
„Vel!" gienlog han, knælende ned. „Ved det Bryst, som mig died!

Ved Blodrunen: „Jeg kommer igien!" og ved Stammen, der greenløs
Kneiser i Skoven! — og hør! ved det Navn, du kiender, min Moder,
Nævner, og frygter, og ingen forstaaer! Jeg henter dig Thora,
Var det i Helvede selv! vær ved trygt Mod! viis mig paa Veien!"
Altsaa svor han, og lænkte sig selv med hellige Kiæder
Til den usalige Skiæbne; thi meer end Forbrydelse var ham
Tanken, at bryde sin Eed. Et Gysende foer giennem Hulen,
Lampen sluktes, og alle de smaa Guds Engle som svæve
Rundt om Uskyldighed, græd, da den Ulyksalige svor den.
To kun bleve, bevogtende ham usynligen: Livets
Engel og Dødens, som stridende nær, omsvæve herneden
Vandrerens Fied paa den farlige Vei. Nu fyldte ham Nødslen
Grimla med Jil, gav Kiep ham i Haand, og, Posen paa Ryggen

Selv sig omsnsrende, tog hun sin Stav, — og, ad
Trappen foran ham
Stigende, skiød hun fra Lemmen de tre Jernskaader,
og løfted
Op den varligen, lyttede taus, og, med Hovedet op-
skudt
Under dens Klem, udsendte hun først om-speidende
Blikke.
Begge nu oven paa Pletten, hun lod nedfalde den
tunge
Dødningehuult i Træernes Mulm hendundrende
Gravdør
Lige med Jorden, der sluttende trindt. Tyst var
det i Skoven,
Tomt, og af Nøets døende Smil var Træernes
Toppe
Mat kun belyst. Da hørtes der fiernt et Skrig
af en Natravn;
Did, hvor det kom fra, vandrede de paa raslende
Løvsmuld,
Skuddrende, giennem det skumlere Mulm om Bø-
genes Stammer;
Og snart naaede de Krattet, det fugtige, hvor
dem en tyk Damp

Stegen af Moserne, Himmel og Jord opflugende rædsomt,
Omgav, skiulende rundt endog hver nærmere Gienstand.
Ene dem selv de kun saae; men i Kiæmpeforrelser hvergang
Een var lidt for den anden forud. Du voxer i Taagen,
Green baj Sønnen den alt til sin Hævn anvendende Moder,
Lig den forbandede Bøg, i hvis Top stod Thora med Rosen!
Vil du dit Vel, saa raader jeg dig, lad her mig foran gaae!" —
Men du voxer jo selv forfærdelig! raabte han bag ved,
Naar jeg dig følger, som nu! Hvor alt er frygtelig selsomt
Her! Hvis allene jeg var, jeg sikkert troede det Verdens
Ende; thi hverken jo Nat eller Dag kan kaldes, hvad her er,
Hverken jo Skov eller Eng! Du talte mig aldrig om Egnen,

Hvor vi nu gaae, som i Blinde — hvor fører os
hen du, min Moder? —
„Hen til Helvede," svarte hun ham, „vi maae
derigiennem!
Frygter du Gangen?" — Jeg gaaer jo med dig;
hvor kunde jeg frygte?
Ham kun frygter jeg! stammede han. — „Hvem?" —
Ham, som usynlig
Er overalt! O, Moder! jeg veed langt meer end
du tænker,
Om den Almægtige. Har jeg dog læst i de seenere
Nætter,
Mens du var borte, dernede forladt, en Bog, der
paa hvert Blad
Melder om Ham, og i Drømme jeg saae, hvad
Bogen fortaug mig.
Drømme dog troer du jo selv? og Bogen — her
har jeg den hos mig
Giemt i min Barm! — Slæng bort den, min
Søn! den forvirrer dig Hov'det,
Siger jeg dig! — Nei, Moder! o lad den
eeneste Bog mig!
Hellere skil mig ved Randselen og alt hvad Rand-
selen giemmer!

Troe mig! det vist er en troldelig Bog — slet ikke, som andre
Menneskebøger, dem aldrig jeg meer vil læse herefter.
Hædre din Fader og Moder, at vel det maa gaae dig paa Jorden!
Staaer der og skrevet deri, samt: Hvo der elsker sin Søn, han
Tugter ham tidlig! Jo meere deri jeg læser, jo meere
Lyder jeg dig; thi det vil og Han, hin Fader i Himlen. —
Vel! saa behold den til videre! følg! og viis mig den siden!
Tænk nu paa Dolken i Luften, og glem ei Pagten du svor mig! —
Aldrig, min Moder! mig synes at see, hvorhen jeg mig vender,
Her i den natlige Dag Skovenglen med Rosen paa Brystet;
Men da jeg veed, den betyder mit Blod, tør vel jeg i Agt mig,
Haanden at strække derefter; skiøndt Roserne vare fra Barnsbeen
Kiærere mig, end Kagerne selv, du mig bragte hver Pindsdag.

Altsaa vexlede Moder og Søn med hinanden paa Veien
Giennem de stigende Taager af Hiertet stigende Tanker,
Vandrende blindt fremad. Saa langt fra Skoven var aldrig
Roller end kommen; den hele Natur var her ham en Gaade.
Gangen til Helved paa Moderens Ord han troede skinbarlig
I Hels Rög, som hun kaldede der, at gaae; og han gik den
Lydig, skiøndt ei var rolig hans Barm, skiøndt Moderens aldrig
Vendede Blik, og, saa længe de gik, vedvarende Taushed
Fyldte hans Hierte med vorende Skræk. Fra henimod Midnat,
Alt to Timer i dæmrende Mulm og Taage, var Gangen
Fortsat, uden at standse, forud den ledende Grimla,
Han bag efter, omsvævet endnu (skiøndt Himmelskes Øine
Synlige kun) af de to vagtholdende Livets og Dødens

Engle. Hvergang han vendte sit Blik i Tanker
til høire,
Svævede Rosen ham for; men naar til venstre
han omsaae
Nedfoer Dolken hans Stirren imod. Med eet gik
det opad
Temmelig steilt. En pludselig Lyd af susende Vinger
Hørtes i hvirvlende Flugt høit over dem, medens
i Luften
Gienlød rundt i den hyllende Damp et græsseligt
Ravnskrig.
„Mod nu min Søn! giennem Porten det gaaer,
giennem hvilken din Fader
Gik med de Ti til den hungrige Hel," skreg
Grimla foran ham,
Uden at vende sig — „følg, er du Karl!" —
„Jeg følger dig, Moder!"
Stammed han, lidt dog betænkende sig, og stand-
sende nærved
Toppen af Bakken. Ham nærmere her, omsvævede
Hjertet
Lysets Aand; og i trangere Kreds om Hovedet
Mørkets.
Rosen og Dolken han saae; men med eet sad
Dolken i Rosen —

Knærne stødt mod hinanden, han skialv. Da kiæmped i Luften
Livet og Døden om Ynglingens Siæl; og tredie Gang skreg
Ravnene høit. „Hvor bliver du af," skreg mellem dem Grimla,
Stedse dog uden at vende sig om. „Jeg følger, min Moder!"
Gios han, og Foden ham gleed; men den gleed i Blod; og han saae det.
Dolken allene nu stod for hans Blik, og bag ham var Livets
Engel — det lod, som om noget ham trak tilbage; men Dødens
Greb ham i Haanden, han strakte mod Moderen, raabende: „Red mig!
Red mig Moder! jeg glemmer min Eed; man hilder mig Foden!
Og paa mit Bryst man har væltet en Steen." —
„Slæng Bogen da fra dig,
Som du slæber tildøde dig paa! den tynger dig Hiertet,
Siger jeg — slæng den! saa bliver du let!" —
Halv vidende, brystklemt,

Halv uvidende, hvad han begik, bortslængte han Bogen —
Ned ad Bakken den rulled, og ak! med den rullende bortfløi
Bag ham i dalende Flugt hans Livs Uskyldigheds Engel.
Trukken af Dødens til Toppen han steeg, og raabte, „Her er jeg!"
Vildt omblikkende, hilst af den vildt ham favnende Moder,
Og af en eeneste Ravn, som blev siddende, medens de andre
Spredtes paa susende Vinger med Skrig i hyllende Taager.
Her nu stod han paa Dødningebeen, omringet af Steiler
I den omflagrende Damp; og i det dens luftige Dække,
Ligt et fra Skuldrene faldende Slør om en stigende Beenrad,
Fra den beknoklede Bakke nedrullede, saae han dem alle
Tolv — imellem dem to hovdløse — foran ham i Midten

Kredsens truende Rædselgestalt. Det gribende Skræksyn
Her af hans Fabers og Brødres afhuggede blodige Hov'der
Stigende frem af den Damp, der omhvirvlede Bakken, han stod paa,
Kronte den blegs Forfærdelses Top med elleve røde
Luende Takker. Saa brænder, omlynt i knittrende Røgdamp
Askebedækt den vaklende Fod, med Jis om dets Steenbarm,
Surtur-Fieldet paa Randen af Nastrondbølgernes Afgrund,
Som her brændte hans ravende Siæl, nær Pynten af Vanvid,
Greben af elleve gloende Kløer. „Ja!" raabte han, „Moder
Her er Helvede! vee dig og mig! der seer jeg os begge!
See! hvor de to hov'dløse jeg seer, der seer jeg i Aanden
Klarlig dit Hoved og mit!" — Han raabte; men Ordene lød ei.
Ravnen paa Faderens Skal ham svarte med græsselig Skogger,

Rystende Vingernes Soed, og alle Brødrene griinte.
Grimla, den koglende Moder, imens laae kastet paa Jorden.
Under Hiulet, og oven, i Luften, omflagrede Ravnen
Aander i uanskuelig Sværm med hørelig Susen.
Selv han, usynlig omfavnt af Dødens Engel, med Blodet
Størknet, med Lyden paa Læberne qvalt, med relsede Hov'dhaar,
Opgav næsten sin Aand. Lang Tid vedvarede Dybets
Fælt i sig selv indhvirvlede Nats alt qvælende Taushed.
Endelig opfløi Ravnen, der, lig et svævende Nogle,
Vundet af Afgrundstraadenes Gisrn, afhasplet i Flugten,
Svandt, og løste den trykkende Qvalms indviklede Troldom.
Himmelens Rose sig aabned i Øst, og Helvedes Rædsler
Spredtes med Dampene, ladende blot tilbage nu Jordens.
Roller af Glandsen bestraalt, i Morgnens kiølende Luftning,
Aandte paa nye. — „Hvad siger du nu," tiltalte ham, opreist,

Grimla," nu har du den seet! om Salen, Thora har bygt os?
Om din Familiegrav? Du talte saa meget om Kirker
Altid, ønskende tidt derhiemme, Lunds, eller Malmøes,
(Som dig beskreve de Ti) med de deilige Billeder i dem,
Engang at see. Her seer du, min Søn, den første, med Altret
For dig i Midten, og Billeder nok: Domkirken paa Runhøi!
Husk dig dens Navn! og betragt den endnu een Gang, før med udtraadt
Die du seer den ei meer, paa Pælen, hvor og dig ved Siden
Mig min Plads er bestemt af Rosenbruden paa Havsgaard!" —
"Moder!" udbrød han, o! stige vi ned! jeg har nok; og i Brystet
Sidder mig alt den usalige Dolk. Mig tørster, at hevne
Hvad de har lidt, og hvad nu jeg har seet. O bring mig til Alrun,
Hvis hun kan lædske min Tørst!" — "Der seer du, raabte hun, "Jetlund,"

Viisende fiernt en blaanende Høi; "nu finder du Veien
Lettelig selv; men, førend vi her adskilles, saa sværg mig
Her under Hiulet, paa Knæ, ved Ravnen! som her paa dit Hoved
Sætte sig vil, hvis du bryder din Eed — ved din Fader! hvis Blod du
Stedse vil see, hvis du bryder din Eed — ved de Brødre, hvis Hov'der
Alle, naar dit og naar mit engang paa de ventende Steiler
Smile dem til, med de Blikke du seer, til den yderste Dags Nat
Grine dig ud, hvis du bryder din Eed! Knæl her ved min Side!"
Knæl!" — Han knælede. „Ræk nu din Haand, og grib i din Skiæbnes
Truende Hiul!" — Han strakte den, greb. „Jeg kommer igien! sværg,
Sværg, som jeg siger!" — „Jeg kommer igien!" gientog han med høi Røst —
„Bringende dig med sit Barn Dolk-Rosenbruden paa Havsgaard!

Sværg, som jeg siger!" — „Med skiælvende Lyd
han, sværgende, gientog:
„Bringende dig med sit Barn Dolk-Rosenbruden
paa Havsgaard!" —
„Offrende begge, naar byder dit Bud, Dom-Rav-
nen paa Runhsi!
Sværg, som jeg siger! — Han svor, men i mat
hengispende Stammen,
Medens i Krampe hans Haand greb vildt om
Egret i Hiulet,
Dsde ham næsten paa Læberne hen det bævende
Tilsagn:
„Offrende begge, naar byder dit Bud, Dom-Rav-
nen paa Runhsi."
Grimla nu hæved ham op, omfavnende, tæt til sin
Barm trykt,
Venlig den helvedviede Søn. „Saa gaae nu, og
kom ei
Meer for mit Øie, før alt, hvad hist paalægger
dig Alrun
Du har forrettet!" Han ilede ned af Bakken,
med Jetlund
Stedse foran sig, i Hiertet kun Hevn, og i Hælene
Dsden.

Thora.

Syvende Sang.

Solen, som nu bød frem bag den rosenskimrende Ringmuur
Rundt om den mulmafslørede Jords Lyngflade, paa hvilken
Lammet belæsset med Ulvenes Synd blindt vandrede fremad,
Udstødt brat i den vide, dets Fied vildfremmede Verden,
Styrkede lidt den uskyldige Barm til at bære sin Byrde.
Nu først saae Daglyset hans Blik i hele dets Omfang,
Ei blot over sig dryppende ned med sparlige Draaber
I Skovmørket; men vældende rundt omkring ham, et Glarhav
Drukkende hele Naturen i Lyst. Den straalende Himmel

Tog den af Mørkhedens Aand med alle Nødselens Kraller
Grebne forvildede Flygtning i Favn, og lægede Hiertets
Giftigste blodige Saar med sit sandsfortryllende Solkys.
Vel udslukte det himmelske Lys ei Helvedes tændte
Brand i hans blodhevntørstige Bryst; vel vendte Naturens
Hele Forvandling med eet ei Naalen, der pegede nordpaa
Dybt i hans Inderste, medens han gik i Dagen omkring ham
Blindt til Maalet; vel higede han bestandig mod Jetlund,
Lydig sin Moder, og tro sin Samvittighed, bundet af Eeden,
Og af en skiult almægtig Magnet ustandselig hentrakt;
Men, hvad tilforn var Fortvivlelse, blev forvandlet til frit Mod,
Alt som vandred i lysere Dag, og i dybere Baggrund
Lod fjernt bag sig de gamle ham hidtil fængslende Skyggers
Troldborgmure. Den vidt for hans Blik ugrændsede Slettes

Fri Luft spilled i brede beviftende badende Bølger
Om hans udvidede Barm, og den første Fornem-
men af Storhed
Løfte hans Siæls indsnørende Baand. Han følte
sig Yngling
Først nu, følende Trang til en fri Meddelen, og
sværmte
Morgenrødmende hen i sit Livs udspringende Roses
Mildt ombølgende Duft, for et Øieblik glemmende
Dolken,
Rosentornen i Hiertet, og Blod-Natravnen paa
Runhøi.
Saa han nærmede sig, af en nær henflagrende
Krage
Pludselig vakt af sin Drøm, det blindt tililede Jetlund.
Her han bestuesed hvert mødende Huus som et
tryllende Lystslot,
Havernes Skiønhed for alt, hvor, mellem blomstren-
de Frugttræer,
Purpurpionernes Pragt ham især henrykte. Med
hvert Skridt
Steg hans Beundring; thi alt hvad han saae,
paa Træerne nær, var
Nyt ham, og underligt, svarende lidt til den Ver-
den, hans Drømme

Havde sig bygt af fortællende Snak og beskrivende
Bøger.
Menneskér mødte han ei; thi, hvad ei var i Mar-
ken, var inde.
Snart dog kom han til Enden af Byen, thi Hen-
delsen førte
Tvers ham giennem den. Standsende her, han skued,
et Stenkast
Fra sig, en Hytte med lavere Tag, afsondret fra
Resten,
Og did gik han med sagtnede Skridt og bankende
Hierte.
Kragen, der havde ham vakt (han troede den sta-
dig den samme)
Sad paa Taget, paa Tærsklen en Kat, og Døren
stod aaben.
Inden for denne han saae en Gestalt, der et Bil-
led, han ofte
Havde betragtet i Kulen, naar Dagen igiennem
dens Aabning
Med Falddøren paa Klem, indstraalede, kaldte
tilbage
Nysende ham. Ham syntes at see, forstørret, i
Krogen

Edderkoppen, der midt i sin Væv med gribende Klør sad;
Og da han intreen, krøb i hans Krop dens zittrende Flue.
Ulrun var det. Hun sad ved sin Rok, Garnvinden foran sig,
Spindende, hyllet i Fnug, selv sort, med kuglelig Krogryg,
Briller paa Næsen, der ligned et Næb, med det rystede Hoved
Ned mod Knærne, dreiende just det spraglede Rokbrev
Med Haandkrallernes Greb, da, fulgt af Katten, han indtreen.
Mens han betragtede stum det ham ny, forfærdende, Kralkryb
Uden at standse, lod staae den alt indspundene Flue,
Spindersken; til han omsider sig fandt, og, Katten af Hovdet,
Kyssende Haanden sig, hilste fra Natmandinden i Troldhiem
Tiggersken, endelig stammende frem: Hun kommer igien selv,
Slagen med elleve Slag, og bringende Bud om det tolvte.
Ja! det seer jeg, min Søn! gienvarte ham, nikkende, Hexen,

Hvert Ord staaer dig jo læseligt nok blodskrevet paa Braaken.
Lad mig dog see, hvad meere der staaer! Med dirrende Haand hun
Standsende hurtig sit Hiul, tog af Glarøinene, gneed dem,
Med Ruslappen omhyggelig først, og tog dem igien paa;
Dernæst bød hun ham bukke sig lidt; og med studsende Gysen
Bøied han ned mod de stirrende Blik den glødende Pande.
See! see! smidskede hun, hvad seer jeg dog der? og med klanglos
Inden for Læberne mumlende Røst hun langsomt igientog:
(Som om paa Panden hun læste, hvad dybt i Hiertet ham gienlød)
„Bringende dig med sit Barn Dolkrosenbruden paa Havsgaard —
Resten mig løber i eet! hun murrede; thi det er Smaaskrivt;
Men den læser i Mørke min Kat! Ja ja da! — Saa har du

Altsaa været i Kirke, min Søn, vedblev hun, og smaaloe,
Strygende Kattens sig bugtende Ryg, mens op den paa Skuldren
Kravlede, med sin bekrallede Haand, paa hvilken den siette
Finger nu først ham i Øinene faldt. For Fanden fik Skoe paa
Var du vel oppe da, siden du har derude forrettet
Alt saa tidligt din Bøn i Ravn-Domkirken paa Runhøi!
Alt det veed jeg. Men sæt dig nu ned, og tør dig af Panden
Sveden; det andet dog nok blir siddende; visk du kun trygt dig!
Dugen, der hænger, jeg selv har vasket og bleget til det Brug;
Thi, saa gammel jeg er, maa pænt i Stuen omkring mig
Alting staae, som blanket og blæst, det veed nok min Erik!
Orden og Reenlighed raader jeg dig, skal Venner vi være.

Saa! saa! nu kan jeg lide mit Lam! nu seer jeg jo først ret
Hvad den forbandede Tos vil, haaber jeg, see sig ihiel paa,
Hvor du om Hagen er glat, og hvid i Hud, som en Troldmøe;
Hold nu kun op! — Saa gik det i eet med rystende Hoved,
Mens han sig tørrede Panden, hvorpaa ham syntes at brænde
Blodindskriften; og, mærkende vel hans Iver, hun vedblev:
Runen der staaer, aftvætter dig først tre Maaneders Hovdbad
Her i min Kilde bag Hytten, ifald saa længe din gamle
Madmoers Pleie du ikke forsmaaer. Hvad var det, jeg vilde
Spørge dig om? halv glemte jeg det — hvad hedder du? — Grimkul!
Svarte, fortumlet i Hovedet end, han hastig — Der løi du,
Lille Roller! gienmidskede hun, med den løftede Haandklo
Truende ham: lyv aldrig for mig, thi, hvad jeg et selv veed

Veed dog min Kat! Med blussende Kind om Forladelse bønlig
Stammende, loved han, aldrigen meer at glemme det selv ham
Kæreste Navn; og hun nikte ham mildt. Nu satte han ned sig
Paa en Forhøining af Leer, hvor et Træfad, fyldet med Skoster,
Stod, og en Krukke med Most; og i det paa ny hun sit Rokhiul
Dreiede, bad hun ham styrke sig lidt, og siden fortælle
Roligen alt, hvad paa Hiertet ham laae. Mens Hungren og Tørsten
Taus han sig stillede, mønstred hans Blik den selsomme Stue
Med de mangfoldige smaa, men igiennemsigtige, Lemme,
Vindvesruderne nemlig, og Strimerne nede paa Gulvet,
Hvilket med hvideste Sand var bestrøet, og feiet i Flammer.
Standgarnvinden og var ham ukiendt; thi hans Moder en Rok kun

Havde dernede, hun brugte ham selv til Vinden
og Haspien.
Himmelsengen, der stod, med hemmeligt skiulende
Forhæng,
Forekom ham et helligt Paulun (thi der hiemme
paa Bænke
Laae man) og Troldguldthronen, den underlig
bygte, hun sad paa,
Blendte hans Øie med glimrende Pragt, da Straa-
lerne, Solen
Skiød giennem Vindvet, opflammede skiønt dens
glindsende Ruslær.
Kosten i Krogen var vel ham bekiendt fra Riset
i Kulen,
Som hans Moder uddrog af en slig, naar det
gamle var opslidt,
Og tidt havde han hørt fortælle, hvad Skaftet blev
brugt til.
To smaa Billeder hang paa Væggen, i Rammer
med Glas for,
Som han betragtede siden med Lyst udslagene Timer
Nærved, men nu kun flygtigen saae. Det eene
var prægtig
Skioldet med Rødt, og med Grønt, og med Guult,
og med lyst og med mørkt Blaat,

Forestillende Kundskabens Træe, det forbudne, med Slangen
Vunden om Stammen, og Eva derhos med Æblet i Haanden,
Rækkende hen det til Adam; og skiøndt det ei var et Arbeid
Just af en mesterlig Haand, fortrylled ham stedse dog Evas
Hulde Gestalt, hvergang han det saae. Det andet vel mindre
Stak ham i Øinene, sort kun og hvidt; men kaldte tilbage
Sødt ham Englenes Lyst med hans første barnlige Andagts
Hellige Veemod: Lammet, som fromt sig offrende, bærer
Verdens Synder, med Glorien om det uskyldige Hoved,
Samt Korsfanen, og Sproget, det deilige, prentet derunder.
Hele Stuen, saa fuld den og var af Skæver og Blaarfnug
Synkes et Himmerig ham mod den underjordiske Kule;
Fnuggene selv bidroge dertil; thi de spilled i Lysets

Skraa Strøm gjennem dens Øos, som i Glands sig boltrende Stierner.
Alrun selv ved den snurrende Rok, med det dirrende Hoveds
Brillede Nab, kom mindre ham fæl, end underlig Fabt, for,
Graahaarhellig hans Ynglingesands, og ærværdig ved Troldklygt.
Kun een Gienstand saared hans Syn: det svandsede, lodne
Logrende Dyr, der med spidsede Kløer, og gloende grønne
Luurende Blik, henplirede lumsk, saa syntes det, paa ham.
Efter en Tidlangs Taushed, imens tidt standsede Hinlet
Alrun, skottende til ham, hvergang den bristende Traad slap,
Skiød hun i Sædet tilbage sig lidt, og, ladende Rokken
Staae, hun betragtede ham, med Opmærksomhed, Katten i Skiødet.
Ja! brød hun ud, du kommer igien! du er dog et godt Barn,
Som du nu sidder, din Moers Mokmoers udtrykkede Billed

Smuk, som hun dengang var, da hun sad paa Bolster i Høisal,
Før de forbandede Mennesker kom, der styrtede Troldborg,
Thorerne, Thoras Slægt, og Herkullerne nemlig. Derom jeg
Veed at fortælle, som var det i Dag: hvordan de, herhiemme
Myrdede halve vor Ætt, og forjagede Resten til Hulen,
Hvilken vor Stamfar, Grim, ved underjordiske Dværge
Havde sig bygt til Vinterpallads. Dog derom er Tid nok
Siden at snakke; nu, skeet dog er skeet, nu gielder hvad skal skee!
Spiis dig kun mæt, og sluk dig din Tørst! Idag er det Søndag,
Og fra idag af er du min Søn! Vær, som du var hiemme,
Her i min Hytte; kun glem mig ei meer, hvad din Moder har sagt dig!
Lyd mig, som hende du lod! Det første, jeg byder dig, vil du,
Hvad jeg formoder du vil, er: Hold for alle, der see dig

Her, og hvorhen jeg sender dig, skiult dit Navn
og dit Hiemhul,
Og hvad i Nat du har seet! Ta aldrig, naar man
til dig ei
Taler! og, spørger man dig, hvem du er? saa svar,
at du selv veed,
Fader- og Moer-løs, intet derom; kald stedse dig
Roller;
Og sig aldrig „Jeg kommer igien" undtagen i
Livsnød!
Hold dig fra Menneſker! kiendte de dig, de myr-
dede strax dig.
Hvor du og vandrer i Egnen omkring, kom aldrig
til Uby!
Hold dig fra Kulsækbakken især, som den kaldes i
Jetlund;
Og sæt aldrigen meer din Fod i Kirken paa Runhøi!
Gik du derind nu en eeneste Gang, kom du aldri-
gen ud meer.
Hør! tre Gange gientager jeg her dig Stiernernes
Forbud;
Og hver Morgen, før Solen opstaaer, gientager
med dem du
Eeden, jeg alt paa din Pande har læst, med fastende
Hierte,

Mens du dig vasker i Kilden, paa Knæ, som flyder
her bag ved!
Saa hun talte, gientagende ham tre Gange
hvert Forbud.
Derpaa tog hun af Rokkens det blaaromtottede
Hoved
Hætten, som dækte det, rakte ham den, og sagde:
sæt den paa,
Til du har tvættet dig fuldelig af Blodskriften paa
Panden;
Thi, hvorvel, til at læse den grant og tydelig, fordres
Briller, som mine, min Søn! og hundredaarige
Blikke,
Skader Forsigtighed ei; desuden keeder mig Synet
Daglig af hvad der dog brænder mig nok i Hiertet,
til opfyldt
Vorder med Løvtet, du giorde, mit Haab. Een
eeneste Mand her
Har jeg Fortrolighed til, en fri Daglønner i Jet
lund,
Som du vil snart faae see; thi han seer ind til
mig hver Søndag.
Gorm er hans Navn, en underlig een, der ligner
din Fader

Meget, paa Haarene nær, skiondt menneskefødt, og vor Hule
Gram, som han synes at vide hvor er. Dog lider jeg paa ham,
Uden at kiende ham ret; thi jeg veed lidt meer, end han selv veed,
Og, hvad ei jeg seer, seer deg min Kat. Med ham kan du omgaaes
Frit; men for Resten med ingen. Jeg alt har belavet ham paa dig,
Vidende vel, at du kom. Han vil lære dig Riden og Kiøren,
Huuskarlsdont, og hvad Menneskens Børn for Resten maa vide;
Selv skal jeg lære dig Troldenes Klogt og de bindende Runer.
Om tre Maaneder, naar du, hos mig paa Prøve har udlært —
Naar dig er tvættet af Panden den Skrift, som forraader dit Hierte —
Gaaer du til Havsgaard, sigende dig et fader- og moerløst
Barn, der har Lyst til at tiene sit Brød som trællende Hunskarl.

At man dig fæster, er Borgen jeg for. Der gior du dit Beste,
Hørig og lydig, og flink i din Dont, for at vinde den Gamles
Yndest, og Tøfens — og, lykkes dig det, er Timen forhaanden,
Fuldt at udføre det Værk, du besvor i Kirken paa Runhsi.
Mester velsigne dig! Gaae nu kun ud, og see dig omkring lidt,
Eller og hvil dig, ifald du er træt; og kom, naar jeg kalder,
Stødende her i mit Horn. Hun Rokopstanderen aftog
Satte til Munden den, pusted deri, og en Lyd, som han hidtil
Aldrigen havde fornummet saa huul, gialdt lydt i hans Øre.
Saa den tilskikkede Giæst modtog Seidkoglerfken Alrun
Efter en Plan, tre Dage tilforn med Moderen aftalt,
Smedende Jernet mens end det var varmt, og sikkrende flux sig

Ynglingens Aand, omviklende den hver Vinge med Mørkets
Tryllende Spind. Med Hovedet fuldt af rædsomme Gaader,
Og det forblødede Hierte betændt af Edderens Inddryp,
Roller gik ud. Omsværmende vildt i Krattet om Hytten,
Vandt han sig Tankernes Svæven tilsidst i den faste Beslutning,
Hvordan det gik ham her i hans overjordiske Bopæl,
Eeden at holde, hvad ogsaa ham bød Serfingerskeys Troldvink.
Pludselig lød Horngialdet, som om hun hørte hans indre
Snak med sig selv, og adlydende gik han skyndig tilbage.
Gorm var kommen. Han sad der og røg sin Pibe paa Bænken
Indenfor Dørren; og Roller nu saae med Studsen det første
Bravkarlsansigt, tryllet af hver ham hilsende Mine,
Som han giengieldte med venlige Smiil. Her seer du din Hyrde,

Sagde hun, stakkels forvildede Lam! den ærlige Hunsven,
Som jeg har talt med dig om. See! see! Det sagde min Kat mig!
Knap I hinanden har hilst, før mellem Jer alt er som klappet!
Sladdrer nu sammen herinde, mens jeg herude giør Ild paa!
Smidskede hun, tog Kieppen, og, fulgt i Hælen af Katren,
Gik hun til Stegerset, ladende dem i Stuen alleene.
Gorm var en skion midaldrende Mand, paa hvis hvelvede Pande
Malt med de klareste Træk stod Ærlighed; blidt Læbe
Smilede Godhed; og hiertelig trak han Ynglingen om hans til sig
Strax med det første ham taus Velkommen bydende Haandtryk.
Snart kom huldt med hinanden i Snak, som en Søn og en Fader,
Begge, mens frygtløs fritede hin om eet og om andet,
Og mildt denne besvarede hvert nyfigene Spørsmaal,

Over saa voxen en Karls Uerfarenhed hellig forun-
dret.
Alt hvad et Femaars Barn alt kiender, Vindver-
nes Ruder,
Stolen der stod, Solstraalernes Spil i Stuen,
og Kattens
Kravlende Kommen og Gaaen, ja selv til San-
det paa Gulvet,
Spurgte ham Ynglingen om med kiendelig Studsen
og Uro,
Hurtigt Begreb ham forraadende dog, og Læsning
i Bøger.
Alt, hvad ham Alrun havde fortalt om den fattige
Slægtning,
Som hun ventede, skiondt ham det og bestyrkte
hans eget
Udsagn nu, da han spurgte ham selv, oploste ham
Gaaden
Halvt kun; men, hvordan det var, det forvildede
Lam, som ham kaldte
Hexen, blev inderlig kiært sin fra nu af vogtende
Hyrde.
Selv al Verden fordølgende sig, af Menneskers
Omgang

Tidligen keed, han skaante hvert Slør, og blikkede frygtsomt
Giennem hver springende Maske deri. Hans Kiendskab til Alrun
Holdt han med Forsæt, brændt eengang af Lyset, ham opgik
Over et Væsen, der fængslede ham, i tryllende Tusmørk,
Agtende hendes Erfaring og Klygt, men bange for Indblik,
Spredtes Taagen derom, i det hundredaarige Hierte.
Gierne desuden han skiøtted sig selv, og brød sig om ingens
Hemmelighed; thi den egne hans Aand gav nok at bestille,
Fordrende hele dens Kraft, for at bære Byrden med Taalmod.
Saa var Gorm, Sexfingerskens Giæst i Hytten hver Søndag,
Agtet af Bønderne høit, skiøndt tienende Brødet med Arbeid,
Dagviis leiet, nu her og nu der; og holdt for en Seidmand

Rundt i Sognet, der troede paa ham, og den gamle Mo'r Alrun,
Meer end paa Præst og paa Degn, der omsonst advarede mod dem.
Roller hengav sig ham heel, og, endskiondt om, hvad ham paa Hiertet
Egentlig laae, blev taugt, var dog en hiertelig Høitid
Underholdningen ham ved Trebeens-Bordet, da Hexen
Trippende frem og tilbage fra Stegerset, mættet af Dusten,
Bakkede Grøden dem op, og en halv Snees Æg i et Saltfad;
Thi hun var vims og rørig endnu, som klygtig og snaksom.
Munter endog den Uskyldige blev, da Mosten omkring gik
Skaal paa Skaal: for hinanden, for alle de Døde, for Mester,
Og for alt hvad der kommer igien; og han takked sin Moder
Tausk for det ny ham smilende Liv i det solbare Jetlund.
Underlig moret af alt, hvad her ham syntes et frit Spil,

Vant til den inderste Skovs langt skumlere natlige
Fængsel,
Fandt han sig lettet om Hiertet dog lidt, og,
med sprellende Vinger
I den bestraalede Væv, han troede sig flyve som
Dagfugl
Ind i den klarere nu for hans Blik sig aabnende
Verden.
Saa vroer, Barn ei længer, et Folk, udslup-
pet, som Yngling,
Af mørktfængslende vildt Barbarie, ved den blen-
dende første
Frihedbebudende Skimmer af Lys, med rystede Lænker,
Løst sig af Aaget, og jubler i kiæk Fremdandsen til
Maalet;
Mens om de blodige Fødder sig lumskt de ledende
Lygtmænd
Vikle, som kiølende Snoge, til brat den kronede
Hugorm
Reiser sig mellem dem op, og forvandler den luftige
Springdands
Med eet eeneste Blik til i Støv sig vaandende
Kryben.

Thora.

Ottende Sang.

Medens nu Hexen tog sig en Luur, som hun pleied gemeenlig
Hvergang Solen begyndte mod Vest sin dalende Nedgang,
Førte den Muntrede rundt omkring i den smilende Landsby
Gorm, forklarende ham hver Ting, som vakte hans Studsen.
Meest tiltrak sig dog nu hans Opmærksomhed enkelte Hobe
Pyntede Mænd, og Qvinder især, der til Kirken i Udby,
Bærende Bøger i Hænderne, gik. De syntes ham ligne
Venlige Slægtninge meer, end grumt forfølgende Bødler,
Hilsende ham; og han hilsed igien, uvilkaarligen ofte
Glemmende Menneskehadet, ham dybt var plantet i Hiertet.

Rødmende spurgte han Gorm, om han kiendte dem? Lidt eller intet,
Svarte ham denne, jeg hilser dem vel, arbeidende dagviis
Hos dem, men uden at bryde mig dog ret synderlig om dem;
Æden og Drikken og Soven er alt, hvad, ploiende Jorden,
Dumt de bestræbe dem for, og, som Dyr, at formeere hinanden.
Hvad dit Hjerte forlanger, min Søn, som alt jeg har mærket,
Er dem en udrømt Drøm. Mit Raad er, hold dig fra Samqvem
Med dem saa længe du kan; du lærer at kiende dem tidsnok.
Hader du dem da? spurgte ham hin. Jeg skyer dem, var Svaret,
Uden at hade dem. Du er dog selv, jeg haaber, i Hjertet
Trold, skiøndt menneskefødt, vedblev han. Smilende gie tog
Gorm med Forundring: Saa holder du da saa meget af Trolde?

Kiender du dem? Med Ivrighed tog ham Ynglin-
gen Haanden,
Trykte den stærkt, og svarte: Ja! dig, dig tør jeg
fortroe det,
Vil jeg fortroe det, du ysber mig ei: Min Fader
og Moder
Hørte til deres udryddede Slægt, af hvilken nu jeg er
Eeneste Rest. Gud give kun, meer jeg turde dig
sige;
Men jeg har svoret engang, ved Troldenes Fader i
Himlen,
Aldrig at sige til Mennesker meer. — Sig aldrig
mig meere!
Raabte med Haanden for Øinene Gorm — sig aldrig
til andre
Halv saa meget! jeg kommer igien! sæt ned dig i
Skyggen
Her, for at hvile dig, ventende lidt; jeg vender
tilbage
Snart, vedblev han, og svandt. Imens han var
borte, fornyed
Ynglingen ængstlig den Eed, han nys var ifærd med
at bryde
Tillidberuust af det første hans Blik gienssmilende
Huldblik;

Og, sig gienkaldende hvert ham hellige, Himmelens troede,
Moderens Bud, skiød atter med Kraft han Skaaden, som lukker
Helvedes Bagdør til, for det let sig aabnende Hierte:
Dølgsmaalsbolten. Sin Ed og sin Jid han besluttede jernfast
Hver at fortie fra nu; og fra nu af stadig han holdt det,
Underlig hiulpen af Fristeren selv, hans selsomme Fører.
Denne, som ængstlig var sprungen i Hast tilbage til Alrun,
Spørgende hendes Erfaring om Raad, hvis ofteres Roller
Slog paa den farlige Streng, med hvis Springen, hun tidt havde sagt ham,
Vilde forgaae den eeneste Rest af Frihed i Norden,
Kom nu igien; og den standsede Gang og Tale blev fortsat.
Roller han tilbød Leie hver Nat, saalænge hans Ophold
Vared i Jetlund, hiemme hos sig; og Yndlingen modtog
Glad, som en Frænde betragtende ham, det venlige Tilbud.

Derpaa vandrede sammen de hen til et Huus, der, som Alruns
Hytte, men fiernere, laae for sig selv; og et Kammer, hvis Mage
Havde sig aldrigen drømt den underjordiske Skovbo,
Viiste ham Gorm her, fyldet med Glands af glimrende Værktøi,
Bøger, og Billeder, aabnende halv ham Himlen paa Jorden.
Næst derved i et mindre der stod en rummelig Standseng
Meer paalunlig end Hexens endnu. Her deeler du med mig
Alt hvad jeg har, tilsmilte ham Gorm, hver Aften, og daglig
Tiene vi sammen vort Brød med Markarbeiden og Huusflid,
Indtil du evner, at bane dig selv en bredere Livsvei
Til det sig fiernt end skiulende Maal, der vinker dit Hierte.
Hvad alt dette betyder, du seer, skal jeg fuldelig siden
Stykke for Stykke forklare din Lyst; nu gaae vi tilbage
Først til den gamle Tröldinde. De gik, og ned imod Lyngens

Yderste purpurbræmmede Rand sank dalende Solen,
Alt som de nærmte dem Hytten, og svandt, i det de
derind treen.
Her nu lukte, med Dagens, igien sig Ynglingens indre
Munterheds Rose, da, hilsende ham med Skotten
til Panden,
Hexen gienkaldte ham Skriften, der stod. Med
Badet for Øie,
Som i Kilden hver Morgen hun nys ham havde
befalet,
Skialv han, da hende nu Gorm sit Tilbud meldte,
for Afslag.
Men mod hans bange Forventning samtykte hun;
dog paa det Vilkaar,
Aldrig at glemme, til Kilden at gaae, naar Hanerne
gole,
Selv han jo vidste hvorfor; thi det, vedblev hun
med Skotten,
Er, hvad der bliver mellem os to! For Resten Jer
begge
Seer jeg hver Søndag, endede hun, og dig, lille
Skovtrold,
Hvergang kalder mit Horn, og hvergang Dolken dig
stikker.
Saa blev aftalt. Medens paa ny lidt pusled derude

Hexen, betragtede nær de to smaa Billeder Roller,
Adam og Eva med Slangen i Løv, og Lammet med Fanen,
Spørgende Gorm, om hiemme hos ham var noget af denslags?
Frygtende næsten hans Svar. Men hvor blev inderlig glad han,
Da han ham sagde, han havde dem selv, og den hellige Moder
Med det omstraalede Barn paa sit Skiød, og Christus, paa Korset
Mellem Røverne, hver paa sit Træ, livagtigen afbildt,
Tornekronen om Issen, og Dødningehovedet ved Foden.
Alrun afbrød Talen derom, i det hun igienkom,
Sættende Sødgrøds-Fadet paa Disk, og bringende siden
Honning paa to Træbakker, og smaa Katoste med Skofter,
Ikke forglemmende Katten, der og fik Melk i en Leerkop
Henne ved Kosten i Krogen. Hun selv ei spiiste; men drak dog
Skaalen til Afsked med, da Gorm udbragte: Det Skiultes!
Som jeg dog seer, tilføiede hun; og skotted til Hætten,

Roller med Haanden imens fra Panden havde sig opskudt,
Og som han hurtig igien trak ned med hemmelig Gysen,
Blussende rød, befindende sig. Nu reiste sig begge,
Takkende hende for Mad; og, imens sig stoppede Piben
Gorm, gik hen, for at tage sin Byldt, den ængstede Roller.
Førend vi skilles, et Ord i Eenrum! hvisked ham Alrun,
Følg mig! og skiælvende fulgte han ud. Luk Døren! vedblev hun;
Og han lukte. Da tog hun en Glød i den askede Træsko,
Strødde derpaa Svovlpulver, og mumlende sagte, hun henholdt
Troldfyrfadet, det dampende, ham for Panden en Tid lang.
Derpaa tog hun af Skabet, der hang, en Dødningehiernskal,
Glød tolv Draaber deri med den rystende Haand af en Flaske,
Rækkende ham den omdampede Skaal, og bydende: Drik det!

Det har du gjort af! drik! drik! drik! det lædsker dig Hiertet!
Hørende, syntes ham, Moderens Røst i den hævede Stemme,
Drak han; og, medens han drak, begrov hun Gisden i Asken.
Gaae nu med Gorm, dig at hvile, min Søn, som hoit du har nødig!
Endte hun mildt, og tilbage han gik. Alt færdig med Randslen
U der Armen, og rækkende ham Knortkieppen, hans Forer
V nted i Døren; og begge sig nu befalte Mo'r Alrun,
Vandrende sammen paa Marken i Chor af gylpende Krager,
Rundtomgvækkende Fvver, og fierntomrullende Torbner.
Thi mørkt trak der paa Himmelen op fra samtlige Hiørner,
Medens de gik, et truende Veir; og de hasted med Jilskridt
Hiem, for at undgaae Regnen, der med et pludseligt Skyskrald
Styrtede ned, da til Huuset de kom, og skyndigen indtreen.

Under Jorden, omhyggelig skiult i den inderste Kule
Hvergang, agende frem paa sin Skyvogn, nærmte sig Skoven
Troldenes Skræk, og de hamrende Slag i Fieldene gienlød,
Havde kun eengang hørt Thors Knurren, som det dernede
Kaldtes af Brødrene, Roller, og svagt kun buldrende langt fra,
Dengang et Barn. Han sad i en Eeg paa det eeneste friske
Hundredaarige Skud, som et Slag end ventede (Lig stod
Hele det øvrige Træ med elleve splintrede nøgne
Visnede Greene) da pludselig lød fra Toppene rundtom,
Underlig Gysen indjagende ham, en truende Stemme,
Skrækkende selv hvert Løv og de vildt henflagrende Fugle.
Lyttende hørte han nærme sig meer og meere dens Brummen,
Da (han saae det endnu) dødbleg, med skiælvende strakte
Hænder, fra Hulen, og skrigende høit, kom styrtende Grimla:

„Ned, før dig Hammeren træffer, mit Barn! ned! ned!“ og i tre Spring
Var han paa Jorden, og i hendes Arm, og dybt i sit Jordhul.
Knap var med Gorm han i Kammeret nu, før igiennem det aabne
Vindve ham syntes at true den hist fierntsvungene Hammer
Nærved, dundrende høit. Det alt indhyllende Mørke,
Brat opklaret af blendende Lyn, der slukkes i kulsort
Natmulm, atter og atter oplyst af Flammer paa Flammer,
Følt ledsaget af dovende Skrald i Døningens Afgrund,
Slugte hans Aand i Forfærdelsens Svælg; og Hammeren traf den
Med hvert gloende Sving, til i sidste Slag han omkuld faldt.
Halvqvalt laae han paa Gulvet som død, før Gorm sig omkring saae,
Drømmende lidt, da bestandig han taug, mens varede Veiret,
Ynglingens Skræk. Nu mærkte han først, hvorfor han saa taus var,

Hævende ham; og den Daanede flux han bragte paa Sengen,
Koldt Vand sprøitende paa ham, til langt om længe han opslog
Øinene, kommende lidt til sig selv ved Tordenens Ophør.
Skyllende regnte det nu, som om samtlige Himmelens Sluser,
Aabnede, strømmede ned i et Jorden druknende Vandfald,
Medens, af Skræk og Bedrøvelse træt, og Skyldigen afklædt
Af den urolige Gorm, Runhø forsoneren indsov.
Saa med et Sæden paa Marken nedstyrtende frygteligt Uveir,
Der i et Syndflod lignende Skyl vedvarte til Midnat,
Endte sig Rollers Indvielsesdag. Hvad Under, at aldrig
Slettedes ud af hans Siæl det Indtryk, alle dens Rædsler
Giorde paa Voxet, end blødt i Skiæbnens gribende, stærke,
Skrækmulmhyllede Haand, og, at nu for stedse kun Eet stod

Klart for hans blendede Syn: Dolkrosenbruden paa Havsgaard.
Hende kun havde han seet i Taagen, i Kirken paa Runhøi,
I Grønsiets de giftige Blik, og i Kragen, som henfløi;
Hende kun saae han sig trykke hver Torn i den blø-dende;
Hende kun saae han i Himmelens Lyn. Hun svæ-vede for ham
Grum, som i Moderens Drøm, i hvert ny ham mødende Skrækblik.
Ogsaa drømte han nu livagtigen, hvordan han an-kom
Eene til Havsgaard, skuende der, ham hilsende, Thora
Med Blodrosen, og Dolken deri, som, skiøndt han den klarlig
Kiendte, dog lokkede ham; og han nærmte sig var-lig den rakte;
See! men da stod han med eet i en morgenrød-mende Glandssky,
Huldt omaandet af lifligе Vift, og omduftet af Vellugt,
Salig et Øiun; men med frygteligt Brag brast Skyen omkring ham,

Og i et pludseligt Lyn han vaagnede, slumrende snart dog
Ind i sin Angest paa ny, Tak skee den yderste Mathed.
Samtlige følgende Dage var hver en qvægende Time
Mod den nu overstandenes Aar. Hver tidlige Morgen
Baded i Kilden han Hovedet først, og gik saa til Arbeid
Med den ham muntrende Gorm, der ei blot lærte ham Bondens
Dont i Mark og paa Stald; men selv Kunstdreien, og Biavl,
Havedyrkning, og Tegning endog med Kul og med Rødkridt.
Thi fast alt hvad den dueligste Mand til Arbeid paa den Tid
Evned og vidste, forstod han sig paa, og kunde desuden
Mangen forlystende Kunst, oplært i fremmede Lande.
Sildig om Aftenen læste de lidt gemeenligen sammen,
Uden at Gorm hin svækked sin Tro paa hvad der i Hulen
Var ham forklart om Troldenes Net til Jordens Beherskeu,

Og om en Slægt, han foragtede selv, med underlig Længsel
Efter en ny, hvis Komme ham nær alt havde bebudet
Alrun ofte. Saa kyndig han var, paa Spinderskens Alvid
Troede han fast, fra den Dag, hun spaaede ham, hvad der blev opfyldt
Punktligen Aaret derpaa; skiøndt, hvordan ellers det stod med
Christendommen, hun havde, saavidt han mærkte, kun lidt af,
Aldrig besøgende Kirken, og nævnende sielden et Guds-Ord,
Hver Sankt Hansdag Vindverne lukt, og borte ved Midnat,
Krøb lidt i ham; men, tænkte han, hver maa feie for sin Dør,
Bloksbiergkosten har ogsaa sin Ret. Den gamle var huuspæn,
Hundredaarig, og vever endnu, godgiørende, giæstmild,
Hielpsom med Raad, og forunderlig klog paa Skeet og hvad skal skee,

Frie, selvstændig, og stolt, med sin Kat alleene sig selv nok —
Hvordan hun var, var hun ædlere ham, end hele den Yngel,
Hidtil i Krig og i Fred han havde beleet eller ynket,
Agtende lidt paa den blendende Skals kiernsottige Glimren.
Men hvad især bandt Gorm til den Snurrige, var dog den siette
Finger, og Navnet hun bar; thi begge, saavidt han erindred
Havde han hørt omtale, som Barn, paa Slottet i Halland,
Og i sit Hierte han hædt for sin Oldmoer hende, skiøndt aldrig
Yttrende hvad han betænkelig fandt, at røbe for Verden.
Ofte med Roller til hende han gik, naar kaldede Hornet,
Ikke hver Søndag blot; og jo meer sig nærmede Tiden,
Hin var til Afsked bestemt, jo tiere kom han der med ham,
Nødigen skillende sig ved hans Uskylds hellige Selskab.
Endelig brød den berammede Dag, paa hvilken sig Rolleer

Skulde begive, ved Morgenens Gry paa Veien til Havsgaard.
Natten var endt; det tredie Næ, fra hans Komme til Jetlund,
Sluktes; og Randslen var alt paa hans Ryg, og Kieppen i Haanden.
Gorm gik med. For at hilse tilsidst, som hun havde dem paalagt,
Alrun endnu, de, paa Veien forbi, gik ind, og hun modtog
Begge med Smiil; men vinkte med sig til Stegerset Roller.
Her hun, med Brillerne paa, ham betragtende, klapped ham Kinden
Venlig, og sagde: Nu glæd dig, mit Lam, nu er intet at see meer!
Nu kan du trodse hvert væbnede Syn, og hvert Blik af en Glumsoe!
Derpaa bedryssende Glsden i Herfyrfadet, hun gientog
Røgelsebadet; og kastede hen paa det knittrende Fyrsted
Hætten, hun tog ham af Hov'det, og Dugen, han holdt der i Haanden,
Rækkende hen ham en finere ny med Runer i Kanten,

Indsyet af hende selv den Nat, hun blev hentet af Erik.
Bær nu herefter og denne bestandig til min Erindring,
Sagde hun, trækkende sig af den ellevte Kralle med Zirkren
Ringen af Pol-Jern, hvilken han tidt høit havde beundret,
Hvergang Nøglerne lystrede den i Dandsen paa Bordet:
Sæt dig den her nu paa Fingren min Søn, og tab mig den aldrig!
See! thi jeg skiænker, med den, dig vor Ætts slægtarvede Klenod,
Draaben af Drupner, den sidste! den minde dig samtlige Runer,
Som jeg har lært dig, hvert moderligt Bud, og enhver min Formaning!
Gaae nu, hun endte, ham favnende, gaae til den Lumske paa Havsgaard!
Pluk der Rosen, og tag dig i Agt for Dolken i Tornen!
Gior et Besøg mig hvert Næ, naar du seer til din Moder i Skoven!

Gaae nu med Gorm! han vil bringe mig Bud om din rigtige Di komst,
For vil ham jeg ei see. Han gik, med Ringen paa Fingren
Nordstærk følende sig, og bestælt til kiæmpelig Kraftdaad.
Først et betydeligt Stykke paa Vei alt, som med hinanden
Arm i Arm de fortroligen gik, bemærkede Ringen
Studsende Gorm. Vær hilset, min Drot, udbrød han, med Huen
Skyndig i Haanden, og standsende lidt, dig hylder fra nu af
Kiernen i Nord, og Frihedens dybt begravede Kræfter.
Halvt er nu opfyldt hvad jeg har drømt! Udlændingens Huuskarl,
Skam dig ei hist ved at trælle paa Skrømt; dig tiener en Herre!
Gaade var Roller hvert Ord, og der brat forandrede Væsen,
Gorm nu, ham slippende Haanden, med kiendelig Agtelse paatog;
Uden at ville forklare ham dog dets fulde Betydning.

Lad det kun hænge der, Dækket endnu, min hellige Lærling,
Svarte han, til det med eet, naar alt er færdigt der bag ved,
Rulles af den Haand op, som det rullede ned for vort Øie!
Derpaa, dreiende Talen til andet, der nærmere laae dem,
Vandred de videre giennem en gold udyrkelig Strækning,
Uden at møde det ringeste Liv; da, nærmet, omsider
Viiste sig Havsgaards smilende Tag; thi, dækket med Teglsteen,
Glimrede Huuset, af Solen bestraalt, for Øinene langt fra,
Foran Krattet og Skoven, som fiernt omrandede Sletten.
Her nu omfavnede Gorm den med eet i strømmende Taarer
Rørt udbrydende Roller, og græd; og uden at tale,
Skiltes de, hilsende længe hverandre med signende Tilvink,
Til sig af Øinene fuldelig svandt den eene den anden,
Hin til Jetlund vendende hiem, og denne til Havsgaard.

Som han nu nærmede meer sig og meer de lynende Vindver,
(Ak! thi han troede jo svanger med Mord det glimrende Skyeslot,
Hvor, i en Rose sig skiulende, laae den voxende Dolkbrud,
End kun en Orm) hvor bankede ham det svulmende Hierte,
Kildret dog underlig midt i dets Angst af det anede Skrækblik!
Naar han nu endelig fik det at see! naar hilset nu stod der
For ham den smilende Glut med de gyldne flagrende Lokker!
Hun, som han havde sig drømt i saa mange ham martrende Syner
Slangen saa lig som Kundskabens Træ! hun, der for hans Uskyld
Svævede, som den bevingede Synd, og, med skoggrende Latter,
Giennemborte hans Barm, og udtreen ham Øiet i Taarer,
Dandsende lystig omkring paa hans knuste blodige Pande!
Ved hvert Billede (samtlige fløi, som opjagede Ravne,

Siælen, ved Nærmen til Gaarden, forbi) han stand-
sede Gangen,
Vendende sig paa den bævende Fod, med Haanden
for Øiet.
Endelig naaede han Havens det yderste Hiørne,
hvor Veien
Dreiede sig, langs Giærdet, omkring til den fierners
Baggaard.
Her han satte sig trær paa en Steen, henstirrende
for sig,
Uden at see, med Armene krydsnedsænkte mod Jor-
den,
Kæmpende kaus med sig selv, i sit Inderste hørende
lydt alt
Thoras sig nærmende Trin. Som om rystende
Luften omkring ham
Under ham bævede Steenen, han skialv; da, løftende
Haanden,
Pludselig trukken ham ned, som det lod, med Vælde
mod Jorden,
Doppelt han fandt Runringen paa Fingeren: tæt
til den første
Klæbende, nemlig, en anden, en mindre, som, nær-
mer til Øiet,
Klarligen randomskreven han saae med lignende Runer.

Kildrende giennem hans Hierte der foer en underlig Gysen,
Da han den brat løsrevne paa ny fandt hængende fast ved
Ringen, han skildte den fra. Han lod omsider den hænge,
Følende Modet sig voxe derved; og lettet om Hiertet
Lidt ved den selsomme Fangst, der adspredte de mørkere Tanker,
Løste han Randslen, og kæmte sig først de krusede Lokker;
Børsted saa Støvet af Hatten og Skoene; bandt sig i Sløife
Kluden om Halsen; og pyntede halv vilkaarligen paa sig,
Endelig samlende hele sit Mod. Som just han var færdig,
Snørende Randslen igien, og, den klæbende Ring, der, i Snoren
Hildet, sin Mage forlod, nedputtende hurtig i Taſken,
Saae bag Hiørnet, sig bukkende tidt, og, uden at see ham,
Nærmende sig paa svævende Fod, han Synet, hans Siælsangst

Havde ham helvedemalt, i alt dets himmelske Huld-
glands.
Mod ham kommende, søgende ham (saa lod det) med
ængstlig
Speidende, rundt om ledende, Blik; med Liliehænder
Famlende for sig; med gyldene, frit henflagrende
Lokker,
Og med en Rose paa Brystet, han saae, hvad Eng-
lenes Skaber
Skuede selv med et Smiil, da den første rødmende
Jomfru
Sprang af hans dannende Haand. Han saae det,
truffen af Livets
Evighedstraalende Lyn, fuldtændt af Saligheds Flamme
Brat i det hellige Nu; og, med Hiertet i Brand,
og, som favnet
Af den Almægtige selv, han sank, ei længer paa
Jorden,
Aanden i Himlen, Kroppen et Liig. Bleg laae han,
som død, da
Thora med Skræk den Besvimede nu saae liggende
for sig.
Hende dog, trods det forfærdende brat overraskende
Dødblik,

Tiltrak Ynglingens salige Smil. Hun nærmte sig, selv bleg,
Varlig den Blege, betragtende nær med lidende Blikke
Liliepanden, og bedende Gud, indblæse med Sukket,
Som hun nedaandte paa Læberne ham, den Segnende, nyt Liv.
Derpaa kaldte hun høit med gientagne skingrende Nødskrig
Faderen, der dog ei hørte dem, fiern; og medlidende raadvild,
Løb hun i Angesten frem og tilbage, til, mindende Bækken
Tæt ved, hentende skyndigen Vand i Hatten, som laae der,
Skiælvende hun ham bestænkte dermed. Hvor b usede Glæden
Paa hendes Kinder, da, rødmende lidt, de blegnede Læber
Zittrede ham, og forraadde Liv. Mildt tog hun sig Rosen
Flux af sin Barm, og beduftede dem med dens søde Forfriskning;
Og i det samme han, vækket, oplod de Øine, hvis fromme
Himmelforklarede Blik hun fra nu af aldrigen glemte,

Neppe dog levende skuende ham, før undseelig tilbage
Foer i sig selv den uskyldige Fryd. Da han rørte
sig voldsomt
Treen hun tilside, med Hinene blyt nedslagne til
Jorden:
Og, da han fuldelig reiste sig op, dybtsukkende, fløi
hun
Skyndig derfra, mens: jeg kommer igien! qvalt døde
paa Læben.
Saa var Rollers og Thoras i Mulm opgan-
gene Stierners
Første hinanden mødende Lyn; men neppe var hele
Himmelen tændt i dets Tvillingeblus, før atter det
slukkes,
Sortnende Natten i Ynglingens Siæl. Imens hun
til Huset
Henfløi, kaldende, samlede han de hellige Løfters
Spredede Hær til Kamp mod den overraskende Vellyst
I den Fortryllendes Smiil; og, sig selv opofrende,
tvang han
Flammen, det alt havde tændt. Sig erindrende
Ringe[illegible] Taffen,
Greb han den vildt, for at slæn[illegible]n bort; thi
dens Klæbe.. til Ringen

Som han paa Fingeren bar, ham erindrede Slangen, som selv hun
Havde ham Eva gienkaldt; men hun kom i det samme, han greb den,
Fulgt af en Olding, hvis ædle Gestalt og ærværdige Graahaar
Atter paa Flugt jog Ynglingens hevnopglødede Tanker.
Uvilkaarligen bukkede han, sig kyssende Haanden,
Da ham sig nærmte med venlige Blik den værdige Lænsmand,
Pleie tilbydende ham i sit Huus, til han fuldelig kom sig;
Og mildt spørgende ham: hvem han var? og hvor seeneſt han kom fra?
Takkende, stammed han endelig frem: at, forvildet i Verden,
Fader- og moerløs, han vandred omkring, fortienende Brødet
Dagviis, ønskende Tieneste sig, som Karl, i et got Huus.
Hidtil omsonst; thi ham manglede Brev, og Beviiser, og Skudsmaal;
Blottende Hovedet sig, var han pludselig faldet i Afmagt
Her ved Hjørnet af Haven, hvor ubetænksom i Solen

Stille han sad; men nu følte han alt ei meere til
Svimlen.
Medens han talte, betragtede ham den gamle
Herkuller
Smilende: Brev og Beviser, min Søn, udbrød
han, og Skudsmaal
Skrev paa din Pande dig Herren, hvis Brød vi
samtligen spise.
Lyster dig, stadig at tiene hos mig, skal ikke dig
mangle
Fader herefter, forvildede Lam! Følg med! — og
han fulgte
Menneske-Præsten, og Deien (saa syntes de ham)
til det Blothuus,
Hvor alt slagtedes hele hans Æt. Paa Veien imedens
Ledede Thora, som før, om sin Ring; thi paa Gan-
gen om Gierdet
Hvor hun i Aftes sig tidt havde plukt af Buskene
Brombær,
Havde hun tabt den, formodede hun. Henveien
hun havde
Speidet igiennem, da Mødet afbrød den ivrige Leden.
Nu Hiemveien hun sigtede rundt med kiendelig Uro,
Fast opgivende Haabet — da Roller, der over den
Gamles

Tilkomst nylig, og Thoras, den brat forsvundenes, Gienſyn
Ringen, hans Ring fandt, havde forglemt, ſig be- ſindende rakte
Hende den fundne. Hvor rødmede hun! Formodent- lig søger
Sagde han, rødmende selv, til den Rosebevæbnede henvendt,
Denne Jer Leden, som ikke jeg veed, hvordan jeg har faaet den?
Gud er mit Vidne, jeg ei frivilligen tog den, med Forsæt!
Før jeg det vidste, den sad paa min Haand, ved Siden af denne,
Som er min eeneste Skat; dog faldt den mig ikke fra Himlen!
Dybt fra syntes den krøben; og nær jeg havde den bortslængt,
Bange for alt, hvad der brat opspringer imod mig af Støvet.
Blussende tog hun med zittrende Haand den rakte; men Hiertet
Giennemi snede Tonen, hvormed han sagde det sidste,
Blikkende mørkt, — Du bringer os Held i Huset! igientog

Oldingen, trykkende Haanden ham stærkt; og ind
nu i Porten
Treen de. Men Thora forsvandt; og, imens til
Stuen de to gik,
Fløi hun til Kamret, hvor Grimer var død, og,
ved Leiet, hvor denne
Havde „Jeg kommer igien!" som et reddende Mid-
del i Livets
Yderste Fare, den zittrende lært, og forært hende
Ringen,
Omt nu hun kyste dens Runer, og græd. Den
gamle Herkuller,
Alt indtaget af Ynglingens Blik og Lighed med
Grimer,
(Som og Thora ham havde bemærkt, da hun meldte
hans Møde)
Fæstede ham; og med Møie bestred den voxende
Tillid
Roller, trods hele sit Had til hans Slægts forføl-
gende Bødler.
Snart blev let ham, at lyde hvert Bud af det ven-
lige Herskab,
Endelig Vellyst selv, at forekomme hvert Budvink;
Og i hans Barm inslumrede, dulgt af elskende Vee-
mod

Hevnhugormen, der nagede ham det sønlige Hierte;
Til han omsider, fortryllet af alt paa det rolige Havsgaard,
Overlod sig den salige Drøm: at hans Moder og Alrun,
Skuffede begge, dog feil havde læst i Stiernernes Runer.

Til min Thora.

Speilende Maanen i Natten oplysende Gang,
Naar den nedsmiler til samtlige Frøernes Qvækken,
Strøm Troldhætten forbi, min ustandsede Sang,
Götelven lig til dit Hav, trods Møllen i Bækken.

Den nyeste skionne Litteratur,

eller

De de sex Dages Arbeide.

Ut pictûra poësis —

Hor.

"Hvorledes og hvorlunde man,
Ved alskens Tort i Vaadt at rore,
Med dyppet Finger, fort omkring
Paa Kryds og Tvers i frie Sving,
Vor Herre mageligen kan
Den hele Skabning eftergiøre —
Ja selv, naar det til Stykket kom,
Aldeles giøre ham den om —
Ved paa en Plads, der før var tom
En anden Verden at opføre —
Kort sagt, hvordan et nyt Genie
Med Firnis af sin Fantasie
Saaledes alt kan oversmøre,
At det seer meere gudligt ud,
End da det kom med Haar og Hud
I raa Materie fra Gud —
Og med et saadant Malerie

Ham selv, ifald Han gik forbi,
Og saae den ny Natur deri,
Til stedsende Beundring rørte:"
Den nye skiønne tydske Snak
(Et Æsels Spaadomsrøst skee Tak,
Der havde dog lidt meer bag Øre)
Fik sex Dagdrivere at høre,
Der sammen hver en Aften sad
Hos Møllereu i Brøndevad,
Og gierne gjorde, hvad de gad,
Men didindtil gad intet gjøre.
De gik om Dagen lidt omkring
Og malte deres Fied i Sandet, *)
Maaskee vel og i noget andet,
Men gjorde ellers ingen Ting,
Selv Kegler ei med Fingerbøller;
Om Aftnen alle sex igien
Til deres kiære Kroe gik hen,
Som holdt den nysomtalte Møller:
Et got og ærligt sælle Skind,
Der aldrig slog paa Næsen Krøller,
Undtagen naar ham mangled Vind —
Og naar en Vir, af Herremanden
Paa Godset (som han holdt for Fanden)

*) Flyvesandet nemlig.

Fordi han havde Been i Panden)
Han havde faaet, faldt ham ind —
En stor Patron af Ølgenier,
Og deres Haandknomalerier,
Uagtet han var ganske blind.
De sex hos ham gik ind og ud
Som sagt, for Tiden at fordrive
Med Snak om, hvorban man en Gud
Af ingen Ting vel kunde blive?
Snak, der var ingen Meening i;
Men, hvor det gaaer, dog altid noget —
Ja! for at rykke ud med Sproget,
Alt — hvad man kalder Fantasie —
Det mørke, dybe, saa at sige
Naturbedriftoprindelige,
Fuldkommen tankeløse, frie,
Kraftfulde Spil af Underlivet,
Og Kæmpegangen, der blev givet,
Med Driften, hvert Dagdriverie.
De skabende Naturens Gaver
Sov i de magelige Maver;
Gemytternes bestemte Hu
Var ikke vaagnet der endnu.
De følte vel, endog til Svimmel,
I deres Evne, hvis de gad,

En større Jord, en større Himmel;
Men som et større Vrøvlevad
De laae paa Fandens Hovedpude
Med de almægtige Genie,
Der end ei vidste selv, hvori
Det stak, og mindst hvortil det du'de.
Som de nu der en Aften sad
Og pralte med, jeg veed ei hvad —
Blandt andet, med herkulske Koller,
Hvoraf de gnaved Lammekisd —
Tog lydt til Ord den blinde Møller
Ved fem og tyvende Glas Misd:
„Saa vidt jeg, kiære Venner, mærker,
Det evige Dagdriverie,
Man kalder skabende Genie,
I Fingrene jer alle værker!
Mig siger min Theologie,
Der enslags Almagt er deri,
Der blot har nødig, sig at kiende,
For hele Verden om at vende;
(Thi, skiøndt jeg nu kun holder Kroe,
Jeg har studert engang min Fibel,
Lært lidt fransøsk, og læst min Bibel,
Og veed omtrent, hvad man skal troe.
Jeg nys har hørt et Æsel skryde,

(Et nemlig af de meget faa,
Der kunne snakke tydsk og spaae)
Hvad jeg paa dansk jer nu vil tyde:
Og derpaa sagde ham dem alt,
Hvad vi har nyligen fortalt:
Hvor let med genialske Kræfter
Til ud i eet at smøre væk
I alleslags kulørte Træk
Man giorde Gud Naturen efter,
Ei blot, som det gemeene Speil
Med alle dens bekiendte Feil,
Men, som — ja! — som aldeles ingen
Det giøre kan, der giør sig Tid,
Tar sig i Agt, og giør sig Flid,
Og dermed just fordærver Tingen!
„Vi," blev han i Begeistring ved,
„Der hidtil malte paa en Maade
„Hver paa sin Viis, men uden Baade,
„Hvad om vi lod i Hastighed
„Os selv os selv aldeles raade?
„Og, uden Agt paa Tid og Sted,
„Henmalte for vor Evighed
„Et Billed af den hele Verden,
„Hvoraf dog hidtil aabenbar
„Man knn en tusket Tegning har

„I al Picturens Hidtilsførden)
„Et Billed, sammensat af sex,
„Som, quasi furcâ, pellant ex
„Engang for alle den creerte
„Currente, hidtil recurrerte
„Reglerede Naturens Hex,
„Der — som den gamle Grinebider
„Paa Slottet den deroppe lider,
„Og, som vor Herre den har giort —
„For ægte malende Ganier
„Og blinde Møller-Fantasier
„Vil ikke sige meget stort.
„Det kommer an kun paa Kulører,
„Som let vi her i Mængde faae,
„Da Smagens Næse, Mund, og Ører
„Og hvad itu vi ellers slaae
„Med Kollerne, vi gnave paa,
„Som Farve-Chaos os tilhører.
„Frisk Mod! Allons! Nur zu! Tirlit!
„I Fantasier uden Grimer,
„I sex Geniets Elohimer,
„I Farnientets frie Timer
„Begynder Eders Bereschit!"

Saa talte, med ei lidt paa Panden,
Vindmolleren i Vrøvlevad —

Hver af Dagdriverne, der sad,
Og nu fik vide, hvad han gad,
Derover blev saa sæleglad,
At de gik alle fra Forstanden.
Hver fandt sig flux til Malen fød;
Og rundt om Bordet kun „Tarare!
Anch' io voglio correggiare!
Anch' io son pittore!" lød.

Da Kunsten engang var opdaget,
Beslutningen blev hurtig taget
I Kroen: flux at smøre væk
Alt, hvad af Mosebog de vidste,
Gud havde skabt, indtil det sidste
Naturlige Naturens Træk.
De sex paa tog sig, om at mage
Guds Arbeid paa de søgne Dage,
Hver vælgende sit Billed-Fag —
Og Mølleren blev overdraget,
At male Farverne til Faget,
Og hvile paa den sidste Dag.

Den Mølle gik; og vel blev blandet
Med Vaadt det mangefarvte Kridt
Og Støv og Sod, og meget andet;
Thi Regnen sørgede for Vandet,
Hvoraf hver Dag der ei faldt lidt.

O dypte Fingre gik saa fage,
Som paa en Disk i ølket Sviir,
Een, to, tre, fire, fem, sex Dage,
Paa sex Ark stort Karduuspapiir.
Det gik, som i de nye Fabrikker
Af gamle lodne Trylle-Spil,
Og uldne Lamskinds-Poetikker,
Og alt det lurvede man vil.
Det gik — som, i de tydske Messer,
Den allierede Kolik —
Og, som det gaaer i vore Presser
Imod Giengangerens Kritik —
Det gik (for endelig at bruge
Det Ord, hvorpaa man visk har luurt)
Den hele Molle-Dimmeluge
Med eet Smørvæk, som det var snurt.
Da Verdensalter nu var færdigt,
Med alt, hvad aldrig var i Guds —
At sige, som det eene værdigt
Kan speiles af i Smuds paa Smuds —
Saaes Molleren til hver at smile,
Med upartiske Dommerblik,
I det han lagde sig til Hvile
Sit kritisk hulde Bifaldsnik.

Men, da han saae lidt Næsehængen
Ved denne lidt vel stumme Priis,
Holdt han dem, liggende paa Sengen,
En Søndagstale denneviis:
„See! siger jeg Jer her, trods Fanden,
„Og al hans Nid, og al hans Spot,"
(Han meente nemlig Herremanden
Der boede paa det gamle Slot,
Og vived lidt, om man skal tro'en,
Imellemstunder Mollekroen)
„See, siger jeg, hvis Dommerblikke
„Formeget Lys forfører ikke,
„Alt dette her er saare got!
„Du, Mandag, der, (saa heed den eene)
„Vel seer jeg ei hvad du har giort;
„Men, hvis det er, hvad jeg tør meene,
„Saa er det baade hvidt og sort!
„Du, Tirsdag, som min Finger mærker,
„Har Vand fra Vand behørig skilt
„I dine to Befæstningsværker,
„Det ene paa det andet stilt!
„Du, Onsdag, har, som Høsten broget,
„Udført din Vaars jeg veed ei hvad;
„Thi Spanskgrønt, Rust, og saadant noget,
„Jeg lugter paa dit Sommerblad!

„Dit Billed, Torsdag! har mig Haanden
„Med Sol og Maane giennembort,
„Som jeg mig tænker dem i Aanden:
„Som noget Smaat, og noget Stort!
„Og, Fredag, du! Mig Hovdet svimler,
„Befølende dit Malerie —
„Min Klo fornemmer, at det vrimler —
„At der er Fugl og Fisk deri!
„Men du, min Lørdag! du — den sidste,
„Den første! — begge, hvis man vil!
„Alt, hvad jeg veed, alt hvad jeg vidste,
„Til dit Bersm slaaer ikke til!
„Dit Blad mig lader lugte Kræet,
„Som ingensinde før blev skabt!
„Jeg ligger her, især i Fæet,
„Som du har malet, reent forgabt!
„I Midten føler jeg med Brynde
„Den nøgne Tvillingefigur,
„Som kroner med den Kunst, at synde,
„Din hele levende Natur!
„O Lørdag! for dig fuldt at love,
„Som jeg gad giort det ret i Mag,
„Lad i min Mollekroes Alkove
„Paa din Laurbær mig udsove
„Din Ruus paa Dommens Hviledag!“

Saa lød — dem samtlig at husvale
Med en human, men skarp Kritik,
Der traf, og traf det paa en Prik —
Den vielukte Mollers Tale.

Hvor vidt nu var tilfreds dermed
Enhver — det kommer ingen ved.
Han sov, da han begyndte Dommen;
Og snorked, da han endte den;
De sex ved den sov ogsaa hen;
Og uvilkaarlig af min Pen
I Søvne flyder: Vel bekomm'en!

„Hvor usselt!" hører jeg udraabe
Hver Blikker i min Fabels Speil,
„Hvor flaut! hvor dumt!" og jeg vil haabe,
Min Slummer hører ikke feil —
„Naar sage man nogentid opstilled
Paa nogen Børs, i nogen Vraa,
Saa karrikaturert et Billed
Af hvad man knap i Drømme saae?
Dagdrivere, som ville drive
Naturen ud, og Kunsten ind! —
En Møller, som kan Dommer blive,
I Malerie skiøndt han er blind! —

En Geneſis af lutter Aber
Der have hver ſit ſøgne Fag,
Hvor netop den, der intet ſkaber
Maa hvile paa den ſidſte Dag! —
En Taler, der paa Sengen lover
I Søvne hver en Feil, konfuus,
Til Synden ſelv, og, naar han ſover,
Udſover kun en andens Ruus! —
„Slaaer ſligt paa mig og mine Lige
Portrættet er gudsjammerligt!“
Vil Recenſenten viſt nok ſige —
Ifald han recenſerer ſligt —
Og han har Ret! Jeg ſelv maa klage:
Det er afſkyeligt uden Mage;
Thi det er overmaade ligt.

Riim-Trøstebrev

til

Herr Conferentsraad Blicherolsen.

I Anledning af vor fælles poetiske Skiæbne.

Du, hvem jeg, skiøndt jeg ei den Ære har,
At have legemlig den samme Moder,
For Gud og hele Verden aabenbar
I Skrivelse paa Rim tør kalde Broder!
Du, hvem jeg, trods din overlegne Rang,
Tør dutte, som min Ligemand, og uden
At frygte min Pudserlighed forbuden,
Endog en Smule skiemte med i Sang!
Du, som med Ironiers Ironier
Har reist mig en udmærket Æresteen
I dine lunelette Poesier
Paa Side hundred og halvfems og een —
Du, som desuden, troer jeg, før og siden
Har mig til beste havt paa sviftisk Viis,
Hvad heller med, hvad heller uden Viden,
I din mit Digternavn tildeelte Priis —
Du, hvis Satires Skiemt, trods alle Snerte,
(Der, hvor jeg meest er killen, træffe mig)

Jeg ei tilgiver blot af ganske Hierte;
Men her saa got, jeg kan, giengielder dig:
Du klager, trods det Væld af gode Gaver,
Der længe strømte til dig ovenfra —
Trods alle dine babylonske Haver
Høit over mines Flora danica —
Midt i det mageløse Luxustempel,
Som din Erindring fører op deri,
Hvergang din egen Skygge, for Exempel,
I Drømme gaaer dig stadselig forbi:
Hvergang du seer dit Forfærd, snart i Vesten,
Og snart i Østen, i sin fordums Pragt,
Fortrolig med en Washingtons, og næsten
Med Bonapartes Herlighed, som sagt —
Du klager midt i denne svundne Hæder,
Der sikkert dog endnu fortryller dig:
At Skiæbnen ei paa samme Tid tilsteder
Dig een, der var en Yndlingsdigters lig —
Vil sige: meere klar for Øieblikket —
Meer blendende hvert Glas i Kiøbenhavn —
Meer litterariſk nyeſkiøn — meere ſikket
Til Verens Pidſkenøv paa Faſtelavn —
Meer udbasunt af vor Parnastrompeter —
Meer ſjauerproklameert paa Hallingsaas —
Meer A'et lig i Høpfners Abeceter —

Og hver en Verdens Undergang, der spaaes —
Kort sagt: lidt meer indlysende for Mængden;
Ei blot for store Folk, men og for smaa,
(Der hylde rigtig nok kun det i Længden,
Som kan i Blinde ta's og føles paa)
Hvor meget vil du da? Vil du allene,
Kront af hvert Eeg- og Palm-Løv, der er til,
Den Første glimre paa hver muelig Scene,
Saavel i vaagne, som i drømte Spil?
Vil du din egen Digtning overstyve,
Som ingentid er før paa Jorden seet —
Som, mellem os, tildeels, for ei at lyve,
Er meer end nokfom i din Prosa skeet?
Du klager bittert, at du kan ei meere
Syv Blicherolsner os i een levere,
Ved alt, hvad du har nynnet før med fransk,
Og tydsk, og engelsk, og hesperisk Tunge,
Det døve Fædreland at foresunge
Paa simpelt ærligt sjællandsk Bonde-Dansk.
Du klager i en Stil, der næsten græder,
At du, der syvfold fleere Byer og Sæder
Har seet, end Manden, som Homer besang,
Ei giøre kan den Odysse, du gyder
I tvende Dages Læsning for os Jyder,
Syv Gange saa behagelig og lang —

Fordi ved Ilds, og Vands, og anden Vaade
Til Grunde gik, hvad Een Dags Læsning spaaede:
Den største Forraad nemligen af Sang,
Der nogensinde henlagt blev in Mente,
Bestandig voxende med Renters Rente,
Nu sounden ind til neppe det engang.
„Hvor mange Hymner, Elegier, Oder,
Undfangne, som sig hør og bør med Lyst,
Af Musen, du har noget meer end kyst,
Gik sløiten blot ved det Savn af Jordemoder!"
Udbryder du. Jeg tilstaaer, sligt et Savn
Er et Mirakkel her i Kiøbenhavn,
Hvor der er, troer jeg, færre Urteboder
End Fødselsstiftelser — skiøndt det er sandt,
Man sielden seer en Trykkerinde-Bodike
Fra den Tid døde salig Madam Godike —
(Et Savn, som nu mig først i Tanke randt!)
Man maa behielpe sig med Jordefædre,
Hvorom vel mangen Muse, mindre fiin,
Og bly, og sippernipsk, end min og din,
Desværre — maaskee siger: destobedre!
Men Moden bør dog og betænkes lidt!
Mon din, min Broer, i denne Punkt herneden
Dog ikke drevet har Uskyldigheden
Og Englebarsel-Blusel for vidt?

Jeg priiser meget, at en Møe af Muse,
Der i det Jomfrufald, her tales om
(Som hænde kan og bør den beste,) kom,
Til hver Handterings-Hielper ei vil buuse;
End sige, naar det gielder, tye til een,
Der accoucherer baade Stok og Steen,
Og hielper, saa at sige, til at føde
Hvad der begraves skulde strax: det Døde;
Jeg priser meget Moden i Korsør,
Hvor Spørgsmaal aldrig var om Accoucheur,
(Thi, naar de hulde Koner eller Møer
Kom der en smule ned paa Barselranden,
Den eene søsterligen hialp den anden)
Men Kongestaden, hvor vi her nu boe,
Og hint Korsør er, for det første, to;
Og Attenhundrede og sexten, Kiære!
Kan, for det andet, neppe nogensteds
Sig saa jomfrueligen ad dog bære,
Som Syttenhundrede og fem og treds — *)
Desuden gielder eet for Pierider,
Der første, anden, tredde, fierde Gang,
Endnu kun Børn, maae komme ned med Sang,
Og Muser, der erindre knap de Tider,

*) Jeg er vel født 1764; men min Erfaring i Verden strækker sig ikke længer end til Aaret derefter.

Hvori de kunde tælle per Dusin
De smaa, hvis og de store Barselsenge —
(Som mellem os Tilfældet er med min,
Der Tal paa sine reent har glemt alt længe)
Selv Ingemanns tar i Betænkning ei,
Skiondt nok saa knibsk, som nogen ugivt Frue,
Med min Danfanasvangre Maanedsdue,
Saa snart det kniber, at gaae samme Vei —
Til Boas nemlig, hvor hun nys med Tvillinger
Kom ned (og hvor hun, som jeg hører, alt
I Smug skal ligge der igien med Trillinger.
Hvis man kan ellers troe, hvad blir fortalt)
Summa Summarum: din jo selv omsider
Har giængse Moden fulgt i vore Tider!
Men, lad nu være saa, til Verden kom
Kun Sneesedeelen af de vakkre Spæde,
Hvis concipeerte Hob du taler om,
Din Muse vilde have født med Glæde;
Hvad skader det? Ulykken er ei stor!
Hvor gierne bytted jeg med dig, min Bro'r!
O! gik det an, og vilde sligt tilstede
De Kirkebøger, det optegnes i,
Hvor gierne overlod jeg dig den Rede,
Jeg fik, og faaer paa Halsen men de Ni!
Troer du da virklig en Hersoms Himmel

At see krepere for sig Dag fra Dag
En Evigheden tiltænkt Børnevrimmel,
Hvis Liv beroer paa Tidens bedre Smag —
Paa, hvad dog sikkert ingen meere venter,
Der kiender det moderne Moerskabsfag,
Og veed hvor Smagens David Ollet henter?
Ifald for Alvor du misunder mig
Det børnefulde Digter-Himmerig,
Jeg, hvis jeg kunde, gierne dig gad skiænke,
Saa veed jeg ikke, trods den Digterbarm,
Du skildrer mig saa kiælen og saa varm,
Hvad om dit Faderhierte jeg skal tænke.
Men, siger du: „Jeg her i Jordebleer
Hver anden Morgen skuer eet af mine!" —
Tungt nok! Dog hvad er det med dem, jeg seer!
Du kan dog i det mindste tælle dine! —
Forleden Dag, imens jeg laae og sov,
Man nogle Hundred — allesammen næsten —
Som om de vare revne bort af Pesten,
Jeg gider ikke sige hvor, begrov.
Du trøster mig med Sprog af Pauli Breve:
„At alt, hvad Aand var i, staaer op igien;"
Men, naar jeg seer, hvad der blir ved at leve —
Saa tvivler jeg derpaa, min gode Ven!
Hvad før var Sandhed, kunde nu omstunder

(Forlad mig Ordets Diærvhed!) være Løgn.
Jo meer jeg paa Udødelighed grunder
I dette sidste dødelige Døgn,
Jo meer mig synes Slottene, sig bygger
En ægte Digter, lutter falske Skygger;
Thi Sproget, som han boer og bygger i,
Kan saa forvehlenschlägres af de andre,
At det og selv tilsidst maa heden vandre —
Og saa god Nat hver evig Poesie!
Er det dog kommet alt saa vidt her hiemme,
Hvis man skal troe den meest humane Stemme,
At de, der dombasune, kappes om
I deres lethedrukne Digterdom:
Hvem af os to de fuldeligst skal glemme?
Hver paa sin Viis vi nemlig, kan jeg troe,
Du, meere Siællandsfår, jeg meere Jyde,
Prosaisk og poetisk ad dem loe;
Og derfor smukt i een og samme Gryde
Med megen Ret de putte begge to —
Hvis du mig agter, maa dig saadant fryde.
At mig, der længe, glemt, alleene laae —
Mig, der kun en Justitsraad blev herneden —
Naturligviis det smigrer, at forgaae
I Selskab med en Mand, saa høit paa Straa,
Som du — der Conferenzraad blev forleden —

Behøver jeg vel ei, at sværge paa.
Men fordrer du alligevel dog Eeden,
Saa hør den her! Jeg sværger: ved den Aand,
Der løste sig af alle Tidens Baand:
Saa lidt jeg gior af Rangens høie Naader,
Og alle Verdens titulerte Raader,
Gad jeg dog heller i vort Titlerie
Som Conferenzraad ved Din Side skimre,
End, som en Nutids-Yndlingsdigter glimre
Med Peer og Povl i hines Maskepie. *)

---

*) Man troe ikke, at jeg her taler, som Ræven i Fablen om Ronnebærrene; thi nærværende lille Skiemtedigt var skrevet forend jeg erfoer, hvad Læseren vil erfare paa følgende Side.

Seneste Parnassiske Nyhed.

Under Dags-Datum er, i den gule Athene, Justitsraad og Professor Jens Imanuel Baggesen, Forfatter af adskillige Skrivter i Vers og Prosa, og for nærværende Tid Udgiver af Danfana, formeligen, og anonym i Nationens Navn, bleven erklæret et skadeligt Ukrud i den danske Literatur, og uværdig til at bære Navn af dansk Digter.

Trykfeil.

S. 26. Tredie Vers, fra neden: Alt, som vandred — læs: Alt som han vandred.

— 43. Ottende Vers, fra oven: Blidt Læbe — læs: Blidt om hans Læbe.
I næstfølgende Vers: om hans — udslettes.

Danfana.

Et Maanedskrift

af

Jens Immanuel Baggesen.

August.

Kjøbenhavn, 1816.

Hos Boas Brünnich,

Løvstræde No. 128.

Indhold.

Til Udgiveren af Danfana, af J. M. Jessen . . . . . S. 100.
Fristelsen . . . . . 101.
Til Phöbus — af J. M. Jessen . . . . 102.
Til Antigone . . . . . 111.
Hymne til Urania . . . . . 122.
Til Broder Dannemand i London . . 129
Contrasternes Digter . . . . . 141.
Til Rosen imellem dens Sodskende . 142.
Selskabs-Perial . . . . . 145.
De tolv Skaaler . . . . . 149.
Vaarsang, ved Kongens Hiemkomst . 155.
Merkur og Sofia . . . . . 157.
Spring over Molbækken . . . . . 192.
Anmærkning . . . . . 194.
Allerseeneste parnassiske Nyheder . 195.

Danfana.

Til Udgiveren af Danfana.

Kiøbenhavn d. 1ste August 1816.

Vel veed jeg, Phœbus har med Danmarks Drot
Tilfælles det, som meer: at til hans Slot
Hver Undersaat selv frit kan sine Andrag føre,
Og at han skiænker hver et agtsomt Øre;
Men Slottet ligger høit; og — jeg er halt!
Derfor det mig i Tanker faldt,
I en Epistel underdanigst at andrage
En Gaadeløsning, og, om ikke just en Klage
Mod hans Herr Søn, saa et og andet dog,
Som denne sig maaskee til Hierte tog,
Naar Faderen ham bragte det i Minde.
Men nu staaer jeg en kiøn; thi jeg kan ikke finde
Det Postcomptoir, som taer til Phœbus Brev,
Og — lade ligge hvad jeg skrev,
Dertil jeg ikke kan mig overtale;
Thi maae jeg Brevet til hans Søn selv anbefale,

Og bede venligst, De, ved første Leilighed
Vil lægge det for Dagens Konge ned!
Men, NB., uden først deri at kikke,
Thi — see i andres Breve duer ikke.

J. M. Jessen.

Fristelsen.

Hvad gav jeg ikke til, at torde læse
Hvad i det Brev til Phøbus staaer,
Før det til sin Adresse gaaer —
Sær, da det lader, som jeg deri faaer
En Næse!
Men Himlen frie mig! Phøbus alt jo seer!
Saae han mig Næsen i et Brev til Sig at stikke,
Var han istand, mig den, jeg gav til Peer,
Tilbage til mit eget Brug at stikke! —
Jeg gior det ikke.

Til Phæbus.

Ved Deres Majestæts særdeles Naade
Vandt jeg, for en ugiættet Gaade, *)
Hvad jeg begierte for at løse den;
Jeg vandt en Ven
I Baggesen.

Men, Deres Majestæt! — Hvad bliver vel min Løn,
Naar jeg udvikler denne Deres Søn,
Der forekommer mig indviklet i
"En gaadelig Biographie,"
Som De kan læse, høie Rer,
I Skilderiets Nr. Sexti Sex.
Har jeg ham løst, og stilled for dem frem,
Hvad faaer jeg da for Baggesen?

"Af Kongeslægt han er?" — O, ja!
Man veed jo, De er hans, som hver en Skialds Papa —

*) See Gaaden. Fierde Forsøg til Opløsningen af det evige Sindbillede, i Danfana for Februar 1816.

"Et gyldent Skiold!" — Hans Arm alt stak deri,
Da han vandt Prisen i sin Ungdoms Poesie.
Men den Tid var det noget andet:
I Digter-Riget, som hos os i Landet
Var nok af Guld —
Han Kobber-Skiold tog paa,
Da Guld i Riget der, som her, man meer ei saae;
Han eene kunde jo med Guld-Skiold ikke vandre,
Og greb til Kobbrets for — at ligne Andre:
Lad gaae! — Men hvor jeg godt det Guld-Skiold
kunde lide!
Og, hvor jeg græd, da det blev lagt til Side!
Ja! naar til Stads hans Arm endnu det forer,
Min hele Siæl din Son tilhører.
Befal ham, høie Herre bold,
At stedse bære gyldent Skiold!
Vel sandt, bag Kobber-Skiold han godt kan fægte:
Han kiæmped nys en Dyst, og den var ægte,
Mod Vali Magni, der, af Jette-Kuld,
Let kunde sammenhamre det af Guld.
Men Kobberets dog tidt ham bragte megen Nød —
Han bar det første Gang, og — slog sin Broder død,
(Poetisk talt,
Thi Legemligt var alt for galt)
Den aandelige Morder dog

Som Flygtning ud fra Danmark drog.
Det Land, han søgte Tilflugt i,
Staaer ei i Sommerfeldts Geographie,
(Som jeg har lært) thi kan jeg her kun gjætte:
Men feiler jeg ei, Paphos blir det rette;
Thi Dronningen, (det staaer i Skilderiet)
"Slemt koketterede med Flugt-Geniet,"
Og Deres Søn var alt for kold og Dansk,
Mens hun var fræk, og sanscülottisk Fransk.
Nok — kort og godt — han maatte pakke sammen
For ei at brændes op i Flammen.
For Resten veed man, af Mythologie,
Mars plager sig med Jalousie,
Og han er dum. — Dem, høie Herre!
Behøver jeg vel ei at lære,
Dum Jalousie
Har qvalt saa mangent et Genie. —
Frue Venus's Fader skal (om man Horaz tør troe) *)
Desværre! her et Sted i Norden boe —
Mars sendte ham til denne Herre
Med en Epistel, lydende som saa:
"Herr Svigerfader vil saa gunstig være
At lade Bringeren et knækket Halsbeen faae!"

*) Jupiter var Venus Fader. Om Verden siger Horaz et Sted: "Ubi nebulæ, malusque Jupiter urget."

Det kom til Duellerен ved en Pøl,
Hvori der var et hæsligt Søl;
Duellen Deres Søn og Jupiter, hin vaade,
Kom begge, noget nær, til liden Baade;
Thi aldrig fægted blev med større Vold —
Da reddede hans Liv det Kobber-Skiold;
Dog gled hans Fod, og, som De let kan tænke,
Saa nær en Pøl — han maatte lidt sig stænke.
O! Deres Majestæt! hvi vinkte De ham ei
Med strænge Faderblik fra denne Vei?
Forbyd ham dog, at aldrig fægte mere,
Hvor Slag en Pøl saa nær han maae levere.
Der fødtes af Medusas Blod
En Hest, den letteste paa Fod,
Med hvide store Svane-Vinger;
Paa den i Hast sig Deres Søn opsvinger,
Og — Hurre hop!
Det gik i hvirvlende Galop
Til Kamp mod vilden Phantasie,
Som havde stiftet Oprør i
En Dronnings Rige, der Fornuft sig kalder,
Og som, trods hendes Verdners Alder,
Er evig skiøn,
Og varmt tilbedt af Deres Søn.
Hos Dronningen stod Phantasus i Sold,

(Hun følte, selv hun stundom var lidt kold)
Og, naar paa Pegasus hun saaes at ride,
Sad Ynglingen ved hendes Side;
Men Damen holdt med sikker Haand
Den unge Galning i et Baand,
Der overlod sig gierne reent til Drømmen —
Dog Baandet brast! — og Phantasus, saa vild,
Saa stærk, og ung og smuk, greb Tømmen,
Fløi rundt, og hærjede med Blæst og Ild —
Hans muntre Væsen kunde let bedaare,
Og — ak! mig rinder ned paa Kind derved en Taare —
Hans Vildskab rev hist i Germanien
Og her i Dan alt mangen Digter hen.

O høie Dagens Gud! — Din Søn end mod ham kiæmper!
Byd, at han seirende hans Vildhed dæmper!
Lad ham gienvinde Dan og Bragis Hald
Hver høi og stor, men, ak — henreven Skiald!
Og, naar i Kampens Harm han bringes til at gløde,
Lad med sit Guldskiold ham hvert fiendtligt Hug afbøde!
Hans Piil Du dyppe selv i Solens Ild,
At den velsignende, som Du, saa varm og mild
Maae glide lægende i Barmen han maa saare!
Han sende den med Kraft, og dugge den med Taare!
Da skal han for Dit Dan gienvinde Sprog og Aand,

Som løses op i Dunst, naar løses alle Baand!
Thalias Tempel da skal Sæders Tempel være,
Hvor Moder Datteren tor bringe hen i Lære;
Hvor, som for Elsker sin, skal græde unge Møe,
Naar Sorgens Muse byder Helten døe.
Den hellige Fornuft gienvinde skal sin Krone,
Og lænke Phantasus for stedse til sin Trone;
I hendes Rige skal ei meere være Strid:
Og komme skal igien i Digt den gyldne Tid.

(Dog, mens for Deres Søn jeg vover her, at tigge
Jeg glemmer, at endnu jeg lod ham indsvøbt ligge,
I Gaaden nemlig, (thi hvad hans Person angaaer,
De veed han for sin Fiende staaer) —
Han sig af Hærens Tal just ikke skrække lod,
Og stedse, hvor han gad, endnu som Seirer stod —
Jeg siger: "hvor han gad, thi hver en Fiende
Er just ei værd at rendes overende) —
De Damer, sig saa medynksløse tee
Mod hvert et Han-Kræ, de faae see,
Maae, hvor det gaaer, vel Amazoner være;
Af dem vi have nok, det veed vor Herre!
Og alle Mænd der under Toffel staae,
Det med den største Herre sande maae;
Men, da med Damer ingensinde

Paa Jorden her (det jeg kan minde)
Han havde Strid, jeg slutter, at
Her menes hine tre, der i tartarisk Nat
Paa Mester Orpheus selv i Førstningen tog fat,
Og som maaskee min Helt og voldte Nød,
Da han var død,
Man ei ham plage, nu han er paa nye gienfød.

At han omsider ægtevie sig lod
Til en Prindsesse selv — af Konge-Blod, —
Er ganske vist. Han ægtede Danfane,
Og svor, ved hendes Haand at vandre tro sin Bane,
Til Dødens Engel atter kom
Og bragte ham for Rhedamantus's Dom.

End vil jeg underdanigst eet andrage;
Naar Deres Majestæt lidt seer Dem om
I Deres egen Oldtids Sage,
De finder, at der var engang en Fyr,
Hvis Eventyr
Til denne Deres Søns var Mage:
Bellerophon
Hed den Person.
Men Deres Majestæt vil ogsaa finde,
Man reiste gierne slige Folk et Minde

Ved deres Død,
Skiøndt levende de mangled ofte Brød.
Paa Stabel, hist i Bretland kneiste
Det Minde, man for hin Bellerophon opreiste,
(Og denne Deres Søn, naar han engang er død,
Faaer ganske sikkert et i Danmarks Skiød)
Det løb fra Stablen ud, fik høie Toppe,
Og saaes paa Bølgen ganske muntert hoppe,
(Trods alle Puf og alle Stød
Af Nereider
I begge Ribbefaste Sider)
Fra Syd til Nord.
Her (skiøndt paa Jord)
Vandsmagens Nereiders vaade Puf
Udpressed og af Deres Søn mangt: Uf!
Men da hans Sider og heel ribbefaste vare,
Med Puffene, for ham, der og var ingen Fare.
I Gallien tog hint i Varetægt
En Mand, som engang holdt Europas Vægt,
Da den fordømte vilde Phantasie
Souffleerte ham, og saa var det forbi. —
Det bragte ham til Sankt Helene,
Hvor han nu staaer i ondt Humør, allene,
Og bander den Bedrager vild,
Hvis Puft han tog for Guddoms Ild.

Vor Helt maaskee lidt før til Poenitentse bringer
Den Løve, som paa Phantasiens Vinger
I Smagens Rige tumler grumt omkring,
Og kiører med Fornuft og Sprog i Ring.
O bringer han til Roe, trods Furien Megære,
Her i sin Kamp imod Parnassets ny Chimære,
Den vilde Smags Napoleon,
Saa staaer han, høie Phøbus, for din Naade,
Som jeg har løst ham af sin Gaade:
En igienfød Bellerophon.

J. M. Jessen.

Til Antigone

Juliane Marie Jessen.

Veninde! Skiøndt, fra han var liden,
Til han blev Ingen, neppe nogen Bleg,
Jens Baggesen i Bleghed veg,
Og heller ikke (troer jeg) før og siden —
Bleg ikke blot, som Vessel, født,
Men bleg, som een, der alt er et Par Gange død,
Og med Kulør saa svagt begavet,
Som nogen, der er lige tidt begravet —
Ifald De kunde her mig see,
Nu jeg faaer Die paa de Komplimenter
Fra Dem til mig, man i Danfana prenter
Med Brevet, min Uskyldighed
I Trykkeriet sendte ned —
Hvis Deres Blik igiennem Muren
Nu saae mig her ved Korrekturen,
Saa blussende, saa pandersød,

Som Drengen Amor nylig fød
Blandt Roser paa sin Moders Skjød,
I hver en Purpurkind en Glød,
De vilde raabe — maaskee skrige —
Som hver en overrasket Pige:
Den Mand er Pokker ikke død!
Og Excellentsen Warnstedt, eller
En anden Musers Hofpatron,
Der tar Notits af min Person,
Vist vilde sige: Fanden heller!
Thi til den Rødmen her med eet
Fra Næsetippen ned til Hælen,
Ei blot af Kroppen, men af Siælen,
Har intet Hofblik Mage seet!
Dens Topmaal af det Blodigrøde
Gaaer, føler jeg, saa blodig vidt,
At der kun feiler meget lidt,
Man, uden Sind og Sands at frøde,
Vel kunde kalde det: at blyde.
Prindsesse! (Datter af Oedip,
For smukt at følge Kongedøttres Skikke
De kan og bør paa denne Titel ikke
Gie Slip)
Har De betænkt, hvor grusomt her de spilled
Med een, der aldrig Dem i Verden drilled?

Jeg Upoet Apollos Søn?
Saa kaldet af en Konges ægte Datter,
Ei blot i Cenrum og i Løn,
Men offentlig for alles Latter?
Jeg, som den hele Penneverden veed,
Kun rime kan til Nød — ved Leilighed —
Jeg, som har aldrig, selv i Urteboder,
(End mindre paa vor Scene) slaaet ihiel
Den mindste Gangerpilt, den mindste Træl,
End sige: Konge, Fader, eller Moder —
Jeg hvem hver Muse nægtede hver Bøn,
Selv om de mindste Lunets ægte Smuler,
Der under Borde faldt i Ludlamshuler —
Jeg pindisk Prinds? Ja saa! Nu staaer jeg der en kiøn!
Og — jeg har selv besørget Brevet
Til Tryk, i hvilket det staaer skrevet —
Og — ingen Redning i min Nød!
Dansana kommer dog for silde —
Hvis jeg det og omgiøre vilde,
Bogtrykkeren det nu forbød. —
O! gid jeg var krepeert i Fior af Kulde!
O! gid jeg laae med hint berømte Kirsbærtræ
Dybt i min Grav i Voldens Læ
Bestemt aldeles under Mulde,
Og saa tilgavns fuldkommen død,

Som een, der var det alt før han blev fød!
Krepere maa jeg dog omsider —
Omsonst jeg som en Orm mig vider —
Det Æresstød jeg overlever ei
Paa min beskedne Heldevei —
Men — hvilken Død er tragisk usel,
(Næst den af Sang) som den af Blusel?
Hvis altsaa for den spilte Streg
De venter Tak, De maa Dem vende
Til mine Fiender! Hver min Fiende
Vil takke dem; men ikke jeg.
Dem har De skiænket, hvad de ledte
Forgiæves om til deres Krig,
Hvorfor omsonst de hidtil svedte:
Lidt Aarsag at misunde mig.
Dog, Gudskeelov! i denne Tanke
Veninde! spirer mig en Trøst,
Der, skal jeg troe Fornuftens Røst,
Kan blive mig en Rednings-Planke:
Den nemlig: at, ved selv at lade
Virakken, som jeg seer med Skræk,
Udblæse fra mit eget Stade,
Jeg blæser al Betydning væk.
Ved ret at overveie Brevet,
Det er en spydig Parodie:

Det meget smigrende deri,
Nu, det ved mig er prentet blevet,
Saa velmeent og maaskee det var,
Mig gior i Grunden reent til Nar.
Thi, som jeg selv nu føler Sagen:
Den Roes, hvorefter jeg var snagen,
(Imellem os) i Poesie,
Nu, jeg den selv har lagt for Dagen,
Er intet uden Ironie,
Kun Bitterhed er nu dens Sødme;
Mens korrigerer den min Pen
Tilintetgior jeg selv jo den —
Jeg frit kan holde op at rødme,
Og blive bleg, som for, igien.

Det vil jeg og, og rolig svare
Paa Brevers huldе Vittighed,
Som om det smigrende Tarare
For Resten kom mig aldrig ved.

Hvorledes — læst nu, eller ikke —
Det kunde falde blot mig ind,
Et Brev fra Dem paa Post at skikke
Med mine hen i Veir og Vind,
Som om jeg troede min Dansane

Var en Stafet til Pythonbane,
Maae jeg forklare Dem, som Tolk
Engang for mig hos visse Folk.
Jeg først henvendte mig til Manden,
Der vel ei gaaer til Phøbus Bud,
Men fast, som Potten, og, som Panden,
Hos ham gaaer daglig ind og ud,
Jeg mener Weyse — der kan stikke
Jeg veed ei hvad, især i Spil,
Hans Majestæt, naar han kun vil —
"Men," svarte han, "jeg gider ikke."
Fra ham jeg løb til Heiberg hen —
Der, om jeg ellers rigtig skiønner,
Imellem hans nærstældste Sønner
Er danske Kiæledæggen — men
Han svarte: "Hvad De selv kan bringe,
Dertil behøves ei min Vinge!
Forsikkringen, om og ei sand,
Dog klædte godt den unge Mand.
Strax efter kom den yngste, Thiele —
Som om han kom deroppe fra —
"Bring," sagde jeg, "men De maa ile,
Smukt dette Brev til Herr Papa!"
"Hvorledes?" smilte han, "allene
Jeg hidtil aldrig gik derop!"

Han drak for dybt af Hippokrene,
Til Voven af et Modens Hop. —
Som jeg nu stod der lidt forlegen
Med Leiligheden i en Hast,
At mig tilsidst faldt ind min egen,
Kan ingen lægge mig til Last.
Vel kiender jeg endnu en anden,
Men den er Dem og mig for dyr;
Kureren, en forvoven Fyr,
Er, indtil Luxus, fra Forstanden.
Jeg altsaa lagde slet og ret
Det sendte Brev i min Paket.
Hvis nu den halve Pakke gaaer til Grunde,
Hvis Phœbus, (faaer han den omsider og)
Den slænger hen i næste Himmelkrog,
Jeg tro har giort dog hvad jeg kunde.
Men — neppe slænger han den ganske bort;
Jeg øverst lagde Brevet med Addressen —
Hans Blik vil skiælne Træk af Juliane Jessen;
Thi naar kom vel hans skarpe Blik tilkort?
For Deres Skyld maaskee han og vil læse,
Veninde, mangt et lille Digt af mig,
Hvoraf han ellers i sit Himmerig
Deroppe sikkert vilde giøre Næse.
Thi sæt, jeg virkelig og var hans Søn —

(Han har saa mange Slegfrédunger, eller,
Hvad Franskén artig kalder Natureller, *)
Med næstenbeels det hele smukke Kiøn,
At jeg, foruden alt for megen Ære,
Vel deriblandt i Smug kan ogsaa være)
Sæt, han og havde giort lidt Cour til min Mama,
Mod sine Sønner (notabene,
Naar de for høit det mærke lâe)
Han er en meget stræng Papa —
Man veed, hvor den, han havde med Klymene
Kom allerede flemt derfra. **)

For nu at sige Dem min heel beskedne Mening
Om Gaaden i vor tegnte Pantheon,
Og Deres Løsnings artige Forening
Af mig (sâe Hunden) og Bellorophon —
Da synes mig oprigtig paa min Ære,
Hvis det er ikke det, saa burde det det være;
Det Smigrende for mig tilsidesat,
Hver anden Løsning, troer jeg, blev lidt plat.
Dog gad jeg vidst, hvem Brodren er, De mener,

*) "Enfans naturels:" — Apollo var, som man veed, ugivt.

**) Phaetons hele Ulykke reiste sig egentlig af hans Forfængelighed, ikke at lade sig nøie med at være Solens Søn, men og at ville ansees derfor af hele Verden.

Som jeg skal have slaaet ihiel,
Poetisk talt, med eller uden Skiæl —
Jeg — som man rigtignok poetisk steener;
Men som dog selv har aldrig dræbt enfin
Endog den allerringeste Cousin,
End sige nærmere poetisk Slætning,
I hvadsomhelst parnassisk Fægtning?
Vel slog ei sielden for den gode Sag,
Min Pen imellem ganske vakkre Slag;
Men hvis og Fienderne imellem saaes at bløde,
Jeg veed dog ganske vist, at ingen døde;
Det lader tvertimod, man sige hvad man vil,
At jeg lidt meere Liv i disse Stillesiddere
Fik bragt hver Gang, jeg lidt slog til —
Slog mine Brødre jeg i dette Spil,
Saa slog jeg dem fotmodentlig til Riddere;
Thi hvad af Brødre jeg paa vort Parnas har kiendt,
Fik jo, min Tro, paa mig, og jeg paa dem ei Has;
See Broder Rahbek, Pram, og Plum, og Mynter,
Og Oehlenschläger selv, den yngste, som
I dette Broderskab, med mig, poetisk kom,
Mon hver af dem, naar ret man seer sig om,
Ei lever vel saa høit og vel saa bom,
Som jeg, paa Deres respektive Pynter
Af det Parnas, hvorfra dybt under dem
Hver Skolepog mig raaber nu: Gaae hiem!

Nei, Frøken Jessen! naar De kommer frem
Med slig en blodig Krands, trods alle Krusemynter
Deri til mig, saa siger jeg med ham,
Der i Komedien og fik et Ram:
"Min Frøken Søster er utrolig fuld af Fynter!"
For Resten takker jeg for hver en Piil,
Der læger Hiertet, mens den Barmen-saarer,
For hvert et nok saa skiælmsk ironisk Smil,
Og for den meest ironiske blandt Taarer,
Den nemlig over Tabet af et Skiold,
Der blot var noget værdt i Hedenold.
Men hvad min hele Siæl i Korrekturen rører,
Hvorfor jeg takker Dem alvorlig blød,
Hvorved en Taare ned paa Kinden selv mig flød,
Er Bønnen, — De til Dagens Gud fremfører,
Jeg være nu hans Stedbarn, eller Søn,
Jeg maa bag hvilket Skjold, man vil, og stikke,
Bellerophon i Gaaden eller ikke —
Den er saa rørende poetisk skiøn,
At fra den Dag i Dag jeg den vil lære
Lidt meer nu udenad, og den skal være
Herefter i mit Kammer og i Løn
Min Morgen- og min Aftenbøn —
Gud give, med et naadigt Øre
Han selv deroppe vilde den behøre!

Hymne til Uronia.

Et Forsøg i den mystiske Poesie.

— Procul — o! procul este profani!
Hor.

Du, som hver Morgen Skjaldens Offer kræver,
Modtagende med Huld, hvad ham indgjød
Den Guddom, som hans Aand fra Jorden hæver
Høit over Prosa-Livets usle Nød!
Du, hvem Vestaler selv i hellig Fylde
Tidt Lettelsen af Livets Byrde skylde!

Du — Hvordan skal min Sang i jordisk Tale,
De himmelske Figurers svage Speil,
Dig Siælens Die saa livagtig male,
At det af dine Træk tør ikke feil?
Du høitidsfulde Gienstand for min Psalter
I smaa, som store, mystiske Gestalter!

Du, til hvis Form ei Digtren eene tyede,
Men selv Naturens Form-Randsager, Kant,
Der meer i Dig, end i hver anden Gryde
Det Heles Udspring a priori fandt!
Dit Tort og Vaadt ham blev hver Morgen sidet.
Et Billede paa Rummet og paa Tiden.

Du, til hvis Lys sig Mængden aldrig svinger,
Du, Phosphors Vugge, du Lyæus's Grav,
Hvis Himmelhundes a) Luttervæg omringer
Kulturens portative Røde Hav —
Hvor mig din skiulte Herlighed forlyster
Omkrandst af Blomstre fra japanske Kyster!

Du Morgenstjernens b) hemmelige Moder,
I hvis bestandig aabne huldе Favn
Sig øyder Under-Livets gyldne Floder —
Tør Musen nævne, hellige! Dit Navn? —
Nei Viisdoms Yndling kun i Løn det raade!
Den Uindviede blive det en Gaade!

---

a) Sirius og Procyon.

b) Lucifer, paa Græsk Φωσφόρος.

Men høit, mens Dannemænd og Dannekoner
Dig tause dyrke, vil jeg synge dig!
Og Urons Helligdoms Urantoner c)
Om Himlens Urne skulle samle sig,
Og lytte til min Harpes Strænges Bæven
Ved Offerkarrets høitidsfulde Hæven.

Uskyldige! som Oceanets Engle d)
Fra Skammekrogen har til Ære bragt,
Bebudende med rakte Liliestængle
Virgos og Virgas hulde Himmelpagt, e)
Hvergang i Bacchustempletś glade Vrimmel
Begynder ret for Alvor Glædens Svimmel!

At hædre dig langt meer end alle Vaser,
End Hebes Skaal, og Amaltheas Horn,
End selv Odrærer f) i et Laug af Æser,
Var Brug i Grækenland lang Tid tilforn.
Naar Hellas's Tunge skiønt din Fylde maler,
Man troer i Hast, at den om Himlens taler. g)

---

c) Urim.
d) Anglorum Chori.
e) Virgo (Jomfruen) paa Himmelen afbildes altid med en Virga (Riisqvist) i Haanden — omtrent som Mariebebudelses Engelen med Liliestangelen — et ældgammelt Symbol paa fuldkommen Uskyldighed.
f) De nordiske Guders Drikkekar.
g) Forskiællen ligger blot i en Vokal.

Den Concha, Venus opsteg i paa Landet
Af Middelhavets dybe Himmel-Elv,
Saa huul og hvid og skion, var intet andet
End dit Symbol, hvis ei det var dig selv.
Det Digt'ren troer, og selv Chymisten siger,
At hun endnu af dig bestandig stiger. h)

Hvor unndværlig er du hver Æsthetiker!
Selv Aristarken her i Kiøbenhavn,
Den store Carstens, leed, som Theuretiker,
Desværre meget ved din Fyldes Savn.
At ei Qvintil blev, efter ham, en anden,
Har samme Grund; vi kiender alle Manden.

Dog, ei blot Dannemænd og Dannegvinder,
(De sidste meest, fornemmelig i Nv)
Men selv Olympens Guder og Gudinder,
For de gaae hen at sove, til dig tye;
Du bæres for udsøgte Trange
I Nattens Mulm af Evighedens Slange.

---

h) Phosphorus er den samme, som Hesperus, og Hesperus, igien, den samme, som Venus.

Utallige, som Himlens Stjerneskarer,
Er i Naturens evige Plastik,
Din Dannisheds Gestalters Exemplarer;
Den halve Verden har det Snit, du fik!
Paa Tillien og paa Himlens hvalte Bue
Man overalt om Natten dig kan skue.

Men Gudernes og Menneskenes Fader
Besidder Perlen i det Stjernekar,
Som natligen staaer ud paa Himlens Gader
Hofkavaleren, som Opvartning har,
Vandmanden nemlig, der paa Himlen prunker,
Som Verdens allerældste Kammerjunker.

Naar Majestæten lægger sig til Hvile,
Den distillerte Nektars Gyldenvand
Nedpladsker nogle Trillioner Mile
Fra Stjernen Situla til Fomahand —
Din Fylde her saa himmeldybt nedstrømmer,
At Sydens sidste Fisk i samme svømmer.

Og han, der var i Himlene, som hiemme,
(Som derfor ogsaa maatte Danmark flye)
Der kiendte hver en Skat i Nattens Giemme,
Forsømte blot eengang til dig at tye —
Hvis, uden det, han længer havde levet
Hans Huus maaskee var aldrig ombygt blevet.

Du, som paa Jorden spiller Urnens Rolle,
Som den, kun natlig seet, og skiult ved Dag,
Du Himmel-Mejeriets store Bolle,
Som sagt, paa Evighedssymbolets Bag,
Naar, som min Hebes Offerskaal du straaler,
Hvad er mod dig Naturens andre Skaaler?

I alle Kunstens Tryllе-Vasers Vrimmel
Er nogens vel dit Syn i Tryllen lig,
Naar under Horizonten af min Himmel
Ved hendes Thrones Fod jeg skuer dig?
Naar, offrende, den kydske Haand dig hæver,
Og Helligdommen nær, omslørt, du svæver!

Naar andagtsfuld jeg op med dig lär stige
Den ætherhylte Tankes lette Lyn
Til did, hvor Engle selv tor neppe kige,
Hvor saligt Mørke blinder Aanders Syn —
Naar Sielen famler himmelsk om i Blinde
Og alle Glimt af Nattens Fakler svinde. —

Men tie, Begeistring, der hvor Tanken bæver
I helligt Tusmørk paa den svimle Grund,
Hvor høit sig over Glædens Tempe hæver
Den sande Salighedens Offerlund!
Indsvøb dig i din Uskylds sidste Strimmel,
Og tab dig tans i Himles Himles Himmel!

Til Broder Dannemand,

hvem han ellers er,

i London. *)

Min kiære Landsmand! (Virkelig —
Jeg agter og jeg elsker Dig —
Skiøndt jeg ei elsker eet og andet
Hos mine Landsmænd her i Landet,
Med hvem desuden jeg har Krig —
Forstaae mig vel — ei borgerlig;
Men, tvertimod, i Aandens Rige,
Der, som Du veed, kun lidt vil sige
Nu, Kursen har forværret sig —
Desværre! Kunsten nuomstunder
Tilsidst dog lider meest derunder,
At alt, hvad der er ikke Kunst,
Gaaer op i Taage, Røg og Dunst;
Thi, naar med Mynt det reent er ude,

*) Aabent Brev med en Ven, der bad mig om en Anbefalingsskrivelse til een af mine Bekiendte i Engelland.

Naar Guld er blevet reent Papiir,
God Nat al Livets ægte Ziir!
For Klude faaer man saa kun Klude,
For Lapper, selv i Poesie,
Man faaer kun lutter Lapperie;
Men — det er Aarsag og til Krigen,
Jeg har med Æ — og Ø — og Å —
Og alt det aandelige Fæ —
Der endes vil med Kursens Stigen.
Gud frie hver ædel Aand for Fred
Saa længe Faldet varer ved!)

O Du — (Tilgiv mig meer end Sneesen
Af Vers i første Parenthesen —
Hvis ei, begynd for fra igien,
Og overspring vor Kurs og den!)
O Du — som nu mig foresvæver
Paa Hiemstavnslænglens fierne Top,
Og smilende mig nærmte hæver
Med rakte Hænder til Dig op!
Du Ædle, som jeg fast tilbeder,
Som man kun Himmelske det bør,
Og, som jeg ingen anden tør,
(Med mindre det var een af Eder,
I Hulde, der i Syd og Nord

Til Himmel gjøre mig vor Jord)
Du, om hvis Mage Skjalden leder,
Hvis Brevet ikke finder dig,
Forgiæves vel evindelig —
Du, Sieldneste blandt Sieldenheder,
Hvis Perle reent fortryller mig,
Fordi, saa langt fra vore Grændser,
Og dog endnu bestandig Dansk,
I Dig det hele Dan jeg ændser.
Sæt og, du noget engelsk var,
Den lille Feil jeg selv jo har —
Den havde selv de gamle Fædre —
Hvis Du er dansk, som Svend og Knud,
Der og til Engelland drog ud,
Saa er Din Danskhed desto bedre!
Det Baand, der binder os især,
Vort Modersmaal dog altid er;
Det kan Du, hvor Du er, ei glemme:
Det yttrer sig med sund Forstand
Endnu paa Themsens fierne Strand
I mangen kiæk og mandig Stemme —
Det tæmmede selv Hingst og Horst,
Og toner end i Windsors Forst —
Kort sagt: det glemmes kun her hiemme.

Hvad altsaa, kiære danske Ven,
I Landet, hvor vor Knud var Herre,
Og hvor hans Søn, jeg selv, desværre,
Trods Navnet *), ei kan komme hen,
Jeg portofrit Dig vilde bringe
Ved Hielp af den merkurske Vinge
Paa Brevets Overbringers Hæl,
Er egentlig min hele Siæl.
Den føler Trang, sig at udgyde
For Fynbo, Sjællandsfar, og Jyde;
Og da den ingen finder her
(Paa Digtrens hele Verden nær) **)
Saa dansk, som jeg endnu det er,
Den vil sig over Havet svinge
Ved Hielp af den nysmeldte Vinge.

En Leilighed, saa skion, som den
Var aldrig før, min gode Ven;
Thi den Merkur, der bringer Brevet,
Jeg kiærligen Dig her har skrevet,
Er, om ei just mig selv, saa dog

---

*) Knud Sjællandsfar.

**) Med hele Verden, notabene,
Poeter i Særdeleshed
Tre fire gode Venner mene.

Langt meer fra mig, end kunde være
(Hver anden Ven og Bog i Ære)
Den bedste Ven og længste Bog.
Hvad Siælen angaaer, smigrer sig
Min egen, at den min er lig,
Og naar du Kroppen ret betragter
Fra Taa til Top, og for og agter,
Saa staaer der for dig i din Sal,
Ei stakkels Knud med alt det Skiæve,
Han har i Næse, Mund, og Kiæve,
Men stakkels Knud, som Ideal —
Ei, som han blev ved Koppers Ranen
Af den oprindelige Skik,
Hans femaars Digteransigt fik —
Ei, som han blev ved slemme Vanen
Til Slentren, og til Snuustobak,
Til gammel Hat, og luslidt Frak —
Men, som han sikkert var i Planen,
Og, som han i det mindste troer,
Han bleven var, hvis her paa Jorden
Ham samme Får og samme Moer,
Som ham, du seer, beskiæ t var vorden.
Merkuren altsaa, som Du seer,
Er baade mig, og meget meer.
Tal med ham, og du snart vil finde,

Han ude har, hvad jeg har inde;
Men vil du noget hiertelig
Engang med ham indlade dig,
Saa vil du ikke blot opdage
Mit Hoveds og mit Hiertes Mage;
Men noget Ædelt, om du vil,
Som der er neppe Mage til.

Hvad nu paa Hiertet ligger mig,
Ved ham, min Ven at sige dig —
Hvorom min Tankes Vinge svever —
Hvori jeg henrykt aander, lever —
Er den antibarbarske Krig,
I hvilken hist John Bull sig over,
Som en honet fornuftig Tyr,
(Der ikke stanger tamme Dyr)
Mod Røverkystens vilde Løver —
Den lianer i det store min
Imod Parnassets vilde Svin
Saa meget, at jeg tidt forlegen
Ei veed, om det er ei min egen?
Hist er det vel en Røverkule,
Hvor Kroppe plages uden Skiel,
Da her en lille Ludlamshule,
Hvor ikkun Aander slaaes ihiel —

Vel raabe Zahras Ørks Chamiter
Paa Islams mægtige Prophet,
Og her vor Fælleds Adamiter
Paa Ludlams prægtig Poet —
Vel løbe Fødder hisset Fare
Ved Bastonnadens Tyrannie,
Mens her man Hoveder kun maa vare,
Som der er sielden noget i —
Vel ligger hin fordømte Rede,
Saa brandgunl, sortebrun, og styg,
I Middagssolens stærke Hede
Hist oppe høit paa Klodens Ryg,
Mens Røverborgen her i Norden,
Mod hvilken jeg har rustet mig,
En Smule neden under Jorden
Har efterhaanden sænket sig —
Vel er dens sunkne Udenværke
Kliint op i Hast af lutter Dynd,
Og hvis man sagde, de var stærke
Fra Kunstens Side, var det Synd —
Vel er dens Middelhav en Rende,
Dens Stræde blot en lille Bæk,
Der neppe naaer sin egen Ende,
Før Vinden den har tørret væk —
God Nat saa Møllebatteriet,

Endskiøndt det ei gaaer let i Brand,
Da der er intet andet i'et
End Gruums, saa godt, som bare Vand;
Men med det alt er begge Kuler,
Den eene hist, den anden her,
Som pestilentialske Huler,
Eens slemme fast at komme nær.
Vel modbombarder hin, desværre,
Saasnart paa den et Anfald skeer;
Men, hvis og Bomber her er færre
Bam = Bim = Bom = Barder er desfleer —
Man holder ud mod Alskens Pile,
Mod Ilds og Lufts og Jords og Havs;
Men det er ei saa let at smile
Til Skud paa Skud af bare Snavs —
Hist kan en Kugle Deyen ramme,
Der sikkert ikke skiuler sig;
Og, ligger han der paa det samme,
John Bull sig sparer mangt et Lig —
Men Deyen her tar vel sig vare,
Ham Fanden ikke treffe kan;
Thi, hvor der er den mindste Fare
For Pen og Blæk, er ikke han.
Jeg tør desuden ikke glemme,
Ved Sammenligning af mit Tog

Mod Barbareskerne herhiemme
Med det, hvorpaa John Bull udbrog:
At, hvis jeg og er Striden voren
Mod Under-Livets vilde Dyr,
Jeg dog kun er en Flue moren
I Ligning med en engelsk Tyr.
Og sæt, man ogsaa vilde meene,
Jeg kunde maale mig med den,
Saa staaer jeg der dog mutterseene
Foruden mindste Vaabenven —
Mens to og tred've Havets Løver
Lord Exmouth troligen staae bi,
Jeg eene Mand at fægte prøver
Imod et heelt Menagerie.
Ja! havde jeg og paa min Side
Blot Stadens to og tred've Mænd — —
Men ak! jeg Stakkel ei kan lide
Paa mindste Magistratens Svend.

Naar derfor alt jeg overveier
I begge sammenlignte Tog,
Blir glimrende Lord Exmouths Seier,
Saa bliver sikkert min det og —
Kun med den lille Forskiæl, Kiære,
Han sikkert Bytte giør ved sin,

Og jeg faaer intet uden Ære,
Naar jeg er død engang, for min.

Men hvad er da min Hensigt? spørger
Du, hvor Du er, formodentlig —
Hvor man for det Solide sørger,
Ei blot i Fred, men og i Krig —
Hvor, naar der noget var at vinde,
Man bombarderte Skud paa Skud
Ei blot Algier, som dennesinde;
Men sikkert rusted Flaader ud
Ei blot mod plyndrende Rivaler,
Og Menneskhedens Skumpelskud;
Men selv mod sovende Neutraler,
I Fæstninger foruden Krud,
I Hytter og i Hospitaler —
Ja selv mod Engles Idealer,
Og, Gud forlade mig, mod Gud! —
Min Hensigt? Netop den selvsamme,
Hvormed I der i London bramme,
Den ædle nemlig: at udfrie
De mange fangne christne Slaver,
Som Deyen aandelig begraver
I et barbarisk Slaverie.

Her troer man, at jeg Anker letter
Til Bombarderinger parat
Af trykke Fanden og hans Fætter,
Som hver almindelig Pirat:
For eene Havet at beherske,
Parnassets nemlig her, det ferske —
Man paastaaer, under fremmet Navn,
At mindre den John Bull jeg følger,
Der plsier Middelhavets Bølger
End den, der hærged Kiøbenhavn —
Og var det Sandhed paa det samme,
Saa burde Bullen mig annamme!
Men jeg kan trodse saadan Snak,
Tak ske det Sprog, de mod mig føre,
Selv Døve kunne klarlig høre,
Jeg kun gaaer løs paa lutter Pak.
En Ære, som gaaer over Lykken,
Med Deyens Tugten jeg attraaer,
Og overlader ham i Trykken
Det Held, som over Æren gaaer.

Det er omtrent hvad jeg gad sige
Til en een og anden Londonsk Ven,
Der mindste Nys om mine Krige
Har faaet af en anden Pen,

Især til Ham, der alt har skrevet
Min engelske Biographie,
For han er underrettet blevet
Om Landet, som jeg lever i.*)
Ifald du seer ham, læs ham dette,
Saa haaber jeg den gode Mand
Af et og andet Træk vil gjætte
Sin tydske Digters Fødeland.
Nu, færre Stierner i det tindre,
(Jeg meener dem i Poesie)
Nu, det er blevet meget mindre,
Tak skee dets fordums Kolonie —
Nu, det er voldsomt plyndret vorden,
Trods al dets fredelige Taal —
Nu, det har udtømt her paa Jorden
Uskyldighedens bittre Skaal —
Nu, det kan, hvad det har, behøve,
Som patriotisk Himmerig —
Nu lader jeg mig ei det røve,
Selv, om det og fornægter mig.

---

*) I en i London udkommen, for Resten interessant Samling: Flowers of Litterature betitlet, findes et Stykke, kaldet: Life of the german Poet Baggesen.

Contrasternes Digter.

Englen slaaes med Diævlen om hans Aand:
Denne løse vil, og hin vil binde
Lynild-Negeet i hans Barnehaand —
Kampen svæver nær ved Biergets Tinde:
Englen styrker hans Samvittighed,
Diævlen hvad af Tidens Klygt han veed —
Himmel! lad den første vinde!

Til Rosen

imellem dens Sødskende,

som Ida's Moder sendte mig Morgenen,
den 22de August 1816.

Held den Sanger, i hvis Hierte
Slukkes ei den Uskylds Kerte,
Der paa Livets første Sti
Viiste ham i barnlig Haaben,
Kiærlighedens Himmel aaben,
Og den sande Gud deri!

Medens denne Kerte lyser,
Selv i Aldrens Vinter fryser
Hiertets Gihon aldrig til;
Med de søde Barnets Minder
Evig nyt han der gienfinder
Paradisets Englespil.

Held mig, trods hver Dolk, som saarer,
Der endnu kan fælde Taarer,
Giennembort af Elskovs Piil,
Kiælne Rose, ved at skue
Lighed i din milde Lue
Med mit Eøens Engels Smiil!

Mellem dine Søstre søde
Dufter du saa huldt imøde,
Fuldeligen aabnet nys,
Zittrenet paa mine Læber,
Som til din Berøring stræber
I tilbageholdte Kys!

Og dog svinder disse hulde
Hierteblades himmelfulde
Morgenrøde snarlig hen;
Og den Vellyst, den udstrømmer,
Hvis jeg ei dens Bæger tømmer,
Kommer aldrig meer igien!

Edens Datter, ja! trods Sorgen
For dit Roſenliv, i Morgen
Er du alt, ſom aldrig fød;
O! hvorfor da tør jeg ikke
Nærme mig med meer end Blikke,
Blomſten, alt en anden brød?

Ida's Billed, nei din Engel
Paa din Uſkylds Himmelſtengel
Liſpler i min Zittren: Nei!
Visne maae, hvad her jeg ſtuer;
Men, hvad i mit Hierte luer
Evigt, visner evig ei!

Selskabs-Perial.

Dithyrambe.

(1813.)

Ei Mimers Brønd, og ei Hippokrene
Rokke mig Foden; svired jeg dog eene.
Som en Drukkenboldt i Smug, hvis jeg pokulerte der!
Dyb er den eene, høi er den anden,
Sige Folk, som der gaae fra Forstanden;
Jeg vil ikke gaae fra min — jeg vil rolig blive her.
Vand — Vand — Vand — hvor det og rinder,
Hist om Koraller, her om Kiærminder —
Eller — Iller — Aller — Oller — Uller — Elv —
Randt det og ned fra Trollhætten selv —
Perlede høit paa Palmer i Sand —
Blomstred i Rim, paa Ruder og Rand —
Flød i Freyas Taare,
Ned paa Baldurs Baare —
Vand dog er og bliver Vand.

Men i en Sal, og selv i en Stue,
Smiler mig der en Frøken eller Frue,
Seer jeg Flasker kun og Glas, hører jeg lidt Støi og Leeg,
Danser derhen mig Foden i Blinde,
Gir man et Vink mig, flux er jeg derinde;
Sangen toner af sig selv: "Her er Selskab, her er jeg!"
Viin — Viin — Viin — hver den og funkler,
Hver vandig Glands i Verden fordunkler —
Venner — væne Viver — Vinger — Venner — Viin!
Hver tår sin Flaske! her tår jeg min!
Drik, Ven! og glem det jordiske Muld!
Drik til du bliver Digter, og fuld!
Det er noget andet —
Det er ikke vandet —
Druens Saft er himmelsk Guld!

Tidt saa jeg sang — paa Holmen — i Prater —
Snart mellem blaa, snart røde Kammerater —
Snart blandt dem med Buxer af — snart blandt dem med Buxer paa —
Da hvor jeg sang, hos Høie som Lave,
Gik det ret lystigt — ingen faldt i Stave:
Thi jeg drak, alt som jeg sang, og man kunde mig forstaae.

Sang — Sang — Sang — hvor den og toner,
Dydt i de Kieldre, høit om de Throner,
Dingle—dangle—dingle—dangle—dingle—dang—
Retter best sig efter Glassenes Klang.
Fri maa han være, Digtren, og fro,
Hvis man paa Ordet ret skal ham troe —
Og blandt Bifaldstemmer,
Som hans Ruus fornemmer,
Er ham kiærest de, som loe.

Men iblandt alle Gilder paa Jorden,
Hvor jeg lod rulle Sangenes Torden,
Og hvor Latter Skrald i Skrald gialdt til Himmelen faldt ned;
Vinens, forstaae, som Bordfladen hvælved:
Flasker og Glas, som dirred der, og skiælved,
Og som ei alleene faldt; men jeg selv og andre med —
Buus — buus — buus! Let det kan hende;
Jorden engang og tumler overende —
Tumle — tumle — tumle — tumle — tumle — top —
Men hvor jeg faldt, og hvor jeg stod op,
Hvor jeg og sad, paa Land og ombord,
Ingensteds dog, i Syd eller Nord,
Sad jeg ret i Sæde

Med min fulde Glæde,
Som ved dette fulde Bord.

Thi skiøndt i mange lystige Kredse
Viinen var god, og Giæsterne tilfredse,
Skiøndt og Sangen ofte steg høit til Glædens Melodie,
Medens med Smiil og venlige Lader
Vinkte mig huldt Begeistringernes Fader
Til en ikke lille Ruus i den drukne Harmonie —
Her — her — her — fandt jeg den største
Sangenes Helt og Munterheds Første:
Vært for alle Værter, Dans Apollo, Dig,
Glædens Gud og Dithyrambernes lig!
Her gir du ikke blot mig et Vink,
Her i Person du byder mig: Klink!
Jeg i Himlen svæver,
Mens mig Glæden hæver
Paa sin egen Guddoms Vink.

De tolv Skaaler.

Tredde Juledags Vise.

For Selskabet paa Skydebanen.

(1814.)

Rektor Moller i Helsingør helliget.

En værdig Lærers Fødselsfest,
Som indtraf paa den allerstørstes,
Bebuder her hver Julegiæst,
At denne Dags er, som den førstes:
En Fest for hver Oplysnings Ven,
Der veed at bruge Mund og Pen,
For værdig at udbrede den,
Og at paa den bør ikke tørstes.

Med ny Begeistring tredde Gang
Her for mig Julebollen blinker;
O lytter, Venner, til min Sang,
Og tømmer Glasset ud, og klinker!
Og stemmer i med Tutti-Brag
Paa Lysets tredde Juledag!
I nyt og gammelt Vennelag
Med doppelt Smil os Evan vinker.

Jeg seer ham i sin Purpursky
Sig op af Julebollen hæve,
Og for det Gamle, som det Ny,
Taknemmelige Skaaler kræve!
Han fordrer mig med doppelt Tvang,
I Hjerters og Pokalers Klang,
Til Ynglings- og til Oldings-Sang;
Thi begge, vil han, skulle leve!

Hver Juul især erindrer mig
Den Tid, da jeg var meget lille;
Saa, Broder, gaaer det vist og dig,
Endskiøndt du tier ganske stille.
Naar ei med Verten Fanden foer
I dem, som større blev i Fjor,
Saa Skaal for hver, der nu er stor,
Men Skaal tillige for — den lille!

Som Yngling var, som Olding blir,
Trods alle nye og gamle Moder,
Hvergang jeg skuer Kiønnets Ziir,
Min første Tanke: smukke Poder;
Den Tanke hver bifalde vil,
Især, naar lidt man drikker til —
Skaal for hver yndig Pigelil!
Men og en Skaal for — hendes Moder!

Hver Juul mig og erindrer om,
Selv midt imellem Bispestole,
Trods eget lille Provstedom,
Den Tid, som Pog jeg gik i Skole —
Skaal for hver Lærd, der blev for Vid
Navnkundig, eller blot ved Flid,
Som Jannsen, eller Olavid!
Men Skaal dog og for — Jens og Ole!

De fleste blandt os noget blev;
Stor er nu vore Raaders Skare —
Hin fik et Tegn, og den et Brev,
Og Kors i Verden er ei rare —
Skaal for hver Bravmand, som blev meer!
Og Skaal for hver, som blev til Fleer!
Men og en Skaal (mens Møller leer)
For dem der bleve — hvad de vare!

Hver Juul i Spil, og Dands, og Leeg
Beviiser nokſom alle Giæſter,
Hvis Templet ſelv i Kunſt ei ſteeg,
Steeg dog i Mængde Templets Præſter —
Med Muſe-Metter friſk i Flæng
Gaaer nu hver Julebuk i Seng —
Skaal for hver ung parnasſiſk Dreng!
Men Skaal og for den gamle — Meſter!

Man ſeer nu mangen Attenjens,
Som Pieridernes Protektor,
Der paa vor Kloſter og Regents,
I Græſk knap torde vorde Lektor;
Dog, da Kritiken nu paa Prent
Har lidt i Skolen Bladet vendt,
Saa Skaal, for Fuxen, ſom Student!
Men Skaal for Duxen og, ſom — Rektor!

Tilforn blev Sang, ſom Saft fra Rhin,
Meer klar og ſød, ſom den blev ældre;
Nu dovner den, ſom Brændevin
I Mutter Hels og Ludlams Kiældre —
Dog naar i Verſ'ts Dingeldang
Er ei for megen Knokkelklang,
Saa leve høit den yngre Sang!
Men Skaal tillige for den — ældre.

Da med Kulturen i vort Nord
Der nu er næsten ikke Maade,
Da selv med Tang og Jomfrujord
Man nu maa holde lidt tilgaade —
Saa Skaal for hver, som Vanding gav
Til rette Tid, paa rette Lav;
Og Skaal for den, som høster brav!
Men ogsaa Skaal for den, som — saaede!

„Lad vore sammen til min Høst
En Tid det Onde med det Gode!"
Saa lød den første Julerøst —
Den sidste følge samme Mode!
Skaal for Congressens Tykt og Tyndt,
For Ruß og Pruß, fo Nyn og Grynt!
Skaal for vor Verdens slette Mynt!
Men Skaal tillige for — den gode!

Man strider, paa hiint Wiener-Bal,
Om Fredens Bolle, lidt forlegen,
Hvem nu herefter være skal
Den største Julebuk i Leegen —
Skaal for hver ærlig Buk, som veeg!
For hver, som faldt! for hver, som steg!
Skaal for hver fremmet Juleleeg!
Men Skaal tillige for — vor egen!

Vor Fredrik, som hist leger med
Lidt Juul til Fædrelandets Beste,
Gid, hæderkront, i Held og Fred
Han hiemme lege maa til næste!
Skaal for hoer Drot, sig did har vendt,
For eengang at faae Striden endt!
Skaal for hver viis og god Regent!
Men Skaal tillige for — den beste!

Skaal for hvert ædelt Julelag
Paa Throner, Stole, Bænke, Skamle!
Skaal for hver tredde Juledag,
Der, som i Dag os vil forsamle!
Med nok af Brød, og nok af Suul,
Og Bolleu fuld, som den er huul,
Skaal, Venner, for den nye Juul!
Men Skaal tillige for — den gamle!

Vaarsang.

Ved Kongens Hiemkomst.

(1815.)

I fulde Glands den unge Sommer straaler,
Og Himmel, Hav, og Jord er fyldt af Livets Lyst;
Et festligt Bud gaaer om i store Skaaler
Fra Blik til Blik, fra Mund til Mund, fra
Bryst til Bryst.

Naturen rundt har nu hørt op at grøde;
Alt blomstrer, synger, leer; og vi, ved dette Bord,
Med fulde Glas og Hierter, deele Glæde
Med Bæk, og Dal, og Skov, med Himmel,
Hav, og Jord.

Thi Danmarks Sol er atter lys oprunden!
Med Vaarens sidste Taage svandt hver anden Sky;
Hver Livets Sorg er med Naturens svunden;
Og Fædrelandets kuuste Hierte slaaer paa ny.

Det slaaer igien i disse glade Toner,
Hvori gienklinger Dannerfolkets yngste Fryd;
Min Sang er Jubelsang af Milloner;
Mit høie Glædesraab er hele Landets Lyd:

„Vor Frederik os smiler atter hiemme!
„Vi har igien vor Fader, og igien vor Ven!
„Hver Frygt, hver Nød, Terminens selv, vi glemme:
„Vor eiegode Konge har vi her igien!"

Den Lovsang lød alt mange glade Dage
Fra hver en Borg og Vraae, paa hver en Mark og Strand —
Med fulde Glas vi jublende gientage,
Hvad alt med Mund og Hierte sang hver Dannemand.

Vi synge høit i Glædens fulde Tone:
Vor gode Konges Skaal! vor gode Konges Skaal!
Gid snart, med ham, den blide Himmel krone
Vort Fædrelands Lykksalighed, hans Kronings Maal!

Merkur og Sosia.

(Af en utrykt dansk Amphitryo efter Plautus og Moliere.)

I.

(Scenen er paa Veien til Amphitryons Landhuus, som Sosia nærmer sig i Mørke, sendt af sin Herre i Forveien for at melde dennes seirende Hiemkomst.)

Sosia.

„Hvem der?"— Gut Freund!— Dog der er ingen!
Jeg snakker Tydsk af bare Skræk —
Jeg har om Dagen dog anseeligt Mod i Bringen,
Men hen mod Midnat er det væk!
Og nu en Nat, som denne! paa de Tide,
Hver ærlig Husbond, Pige, Dreng,
Fornuftigviis, bør føie sig til Seng;
Men deraf vil min Herre intet vide —
Han jager mig af Leiren ud
I Mørke, Taage, Storm og Slud,
Med streng Befaling, mig at skynde,
Hans Fru Gemal vor Seier at forkynde,

Og melde hende, hvad hun dog faaer see
Om fire Timer, maaskiøn om tre,
Naar selv han kommer. — Hvilket Mørke!
Hvor er jeg vel? Omringet af lutter Ørke,
Jeg seer ei mindste Tag, ei mindste Træ,
End sige mindste Glimt af vort Palæ!
Til Lyk e har jeg denne Lygte,
Hvorved jeg dog mig selv saa halvveis seer —
Det er dog een Person, om ikke meer,
Som jeg behøver ei at frygte —
Foran jeg i det mindste kiender mig,
Især paa Buxerne, grandgivelig;
Men bag paa — Hvad er det? o milde Himmel!
En Beenrad! et Skelet! — Jeg bliver hovedsvimmel!
(Han snubler, og er nær ved at falde over noget.)
Formodentlig et ulykkaligt Rov
For vilde Dyr, som jeg! — Nei! Gud skee Lov!
Det er en Plov! —
Og der, der seer jeg Porten! — Dennesinde
Jeg gik dog ikke feil, endskiøndt jeg gik i Blinde!
Nu er min Frygt for Spøgerie,
For Troldmænd, Røvere, Harpyer, og deslige,
Med eet forbi;
Nu er jeg, som i Himmerige,
Den kiære Hiemstavn, Hønsegaarden der,

Saa nær. —
Hvis jeg kun ikke nu har glemt, hvad jeg skal sige,
Formeldende Grevinden med Respekt
Det Bud, min Herre bød mig bringe
Paa Seierens og Glædens Vinge —
Jeg veed det inden i perfekt;
Men, for det og med Anstand at frembære,
Som det sig egner, hør, og bør
En marrialsk Ambassadør,
Jeg maa see til, det udenad at lære! —
Det gjælder, Sosia, ved denne Leilighed
At vise dig! — En lille Tale,
Hvis ret den lykkes, vil dig anbefale,
Som Hofmand og som Helt, for Tid og Evighed!
Lad see! Til Dag er end en Time —
Før jeg gaaer ind, jeg her vil øve mig,
Og en Beretning, sammenrime,
Hvorover man skal undre sig!
Vel var jeg ikke med i Slaget,
Men det er ikke deres Sag;
Min Herre selv dog aldrig faaer opdaget,
Hvor jeg laae skiult den hele Dag —
Frisk Mod, Ambassadør! I slige Sager
Det Skinnet er især, som Damerne behager;

Det gielder meget mindre om
At gisre dit og dat, end lade som!
(Han skyder Ploven noget frem)
Vel an! Jeg sætter, denne Plet er Salen,
Hvor jeg indføres — denne Plov,
Hvorpaa jeg Lygten sætter, med Forlov,
Høisædet, jeg paa huld Befalen
Mig nærmer — Saa! Nu fø st en Reverenz!
(Han gaaer nogle Skridt tilbage, og bukker)
Nok een! — og nok end een! — thi notabene!
Hornlygten her paa Ploven er Alkmene —
(Der faaer jeg en Idee, jeg ei har havt tilforn,
Om Overflødighedens Horn,
Som jeg, naar Leiligheden kommer,
Anbringe kan imellem andre Blommer.)
(Han nærmer sig Lygten, og rømmer sig)
„Hans Excellenz, Armeens General,
„Amphitryo, min Herre, Deres Naades
„Høibaarne, trohengivne Herr Gemal“ . . . .
(Got! ypperligt! det var en kapital
Begyndelse! Hvis Resten for mig traadtes
Som den, saa har jeg vunden Sag) —
„Med Deres Naade for og bag
„Beskiæftiget ved Nat og Dag,
„Selv midt i Heeden af det gyseligste Slag,

„Kun tænkende paa Sammes Ynde" —
(Det kalder jeg, en Hilsen at begynde!) —
„Har naadigst, i den hele Hær
„Af Adjutantere, som stod paa Vinde,
„Mig, som Gesandt, udvalgt og kaaret her,
„For Deres Ydighed, min naadigste Grevinde!
„Hans Slag, hans Seier, og hans Utaalmodighed,
„At kaste sig for Deres Fødder ned,
„Paa Hurtighedens egen Vinge
„Med Anstand ydmygen at overbringe." —
(han knæler og svarer sig selv)
„Det glæder mig, at se ham her igien,
„Min kiære Sosia! reis sig op igien!" —
„For megen Ære, Deres Naade! — Siæle,
„Som min, er det en Himmelfart,
„Ved slig en Leilighed at knæle!" —
— (Velsignet svart!) —
„Hvorledes lever min Amphitryo?" —
— „Hvorledes Helten lever? o!
„Som Helt! paa viden Mark, som inden fire Vægge,
„Med Lykken Arm i Arm, med Seiren Haand i Haand,
„Krigsgudens Ynding, og Bellonas Kiæledægge" —
— (Guddommeligen sagt!) — „Naar kommer han?
„Naar kan jeg vente stilt min inderlige Længsel?" —

—, Saa snart, min Naadige, saa snart, han kan —
„Om ikke før!" — (Hvor fint!) — „Men Krigens
Trængsel
„Og Mhie, frygter jeg, har dog
„Lidt taget paa ham? Sig mig alt til Prikke!
„Hvad sysselsætter ham i disse Øieblikke?
„Hvad tager han sig for? hvad gjør han? og
„Hvad siger han?" — „Kun lidet, Deres Naade,
„Men handler desto meer, til Landets Baade,
„Og vore Fienders Skræk!" — (Saa! bravo! bravo da!
Jeg veed ei, hvor jeg al den Vittighed faaer fra) —
„Hvad gjøre Fienderne?" — „De svømme, Deres Naade,
„Som arme Flygtninger, paa Skiolde, Vogne, Baade,
„Til Hest og Fods, i deres eget Blod;
„Thi der, hvor deres Stad, og Slaget stod,
„Er nu af Blod et Hav!" — „O hvilken Lykke!
„Fortæl mig, Sosia, Stykke dog for Stykke,
„Hvorledes det gik til!" — „Med største Lyst;
„Thi, skiøndt jeg ei vil rose mig, er ingen
„Istand som jeg, til at forklare Tingen;
„Da jeg kan vise Dem den hele Dyst
„Fuldkommen paa en Prik. Indbild Dem, at Telèbe
„Her ligger, Deres Naade, her,

„Hvor jeg har lagt min Hat — det er en Bye
som Thèbe,
„Hvad Størrelsen betræffer, noget nær —
„Telebefloden løber ikke lige
„Saa ganske juſt; men det vil intet ſige —
„Jeg ſætter, at den løber — der.
„Vor Leir var, hvor jeg ſtaaer — og hiſt, paa
Høien —
„Behag, at foreſtille dem en Aas —
„Stod Fiendens Fodfolk — nemlig venſtre Fløien;
„Men neden for den høire — lidt paa Skraas.
„Saa ſnart Tedeum nu var ſunget vorden
„Parolen uddeelt, hver Patron i Orden,
„Og hele Hæren, ſom en Linial,
„Gav Generalen, Deres Herr Gemal,
„Signal
„Til Slag — Patra!
„Trattera! trattera! trattera!
„Pif Paf! Bim Bam! Bom Bom!
„Trommelom! —
„Frem! raabte Generalen, Du! —
„Det er, ſom om jeg hørte ham endnu!
„Men jeg, i Spidſen af et ſvært Artillerie,
„Var ham og hele Hæren alt forbi.
„Teleberne, med hele høire Fløien

„I tre Plotonger, styrted ned af Høien —
„Og trued med et Angreb, een, to, tre,
„At kolbøttere hele vor Armee;
„Ved første Tørning faldt og rigtig overende
„Vor hele Front — saa nær som jeg,
„Og Generalen — der dog ogsaa maatte vende;
„Men vendte til vor Fordeel denne Streg
„Af Ubesindighed paa Fiendens Side,
„Ved, i en Haandevending, at udvide
„Vor Linie, saa, før han saae sig om,
„Med hele Rytteriet Fienden kom
„Midt ind imellem begge vore Fløie —
„Tæt bag ved Stedet, hvor jeg stod,
„Med, sandt at sige, lidt for meget Mod.
„Hvorledes? skal jeg ganske nøie
„Nu vise Deres Naade!" ... Tys .... o Skræk!
Jeg hører nogen. —

II.

(Merkur i Sosias paatagne Skikkelse, kommer frem.)

Merkur.

Under disse Træk
Jeg denne Sladderhan, hvis Komme vilde
Forstyrre lidt derinde deres Gilde,
Maa her see til at kyse væk!

Sosia (uden at see Merkur).

Det var en Flue vel, som sang mig for mit Øre —
Jeg ikke mindste Lyd kan længer høre;
Dog er det raadeligst ei længer her at staae —
Jeg vil gaae hen at banke paa.

Merkur (afsides).

Det skal du, ved min Pageguddoms-Ære!
Saa længe, jeg staaer Vagt, vel lade være.

Sosia (bestandig uden at see Merkur).

Hvor denne Nat mig forekommer lang,
Ret unaturlig lang, og uden Ende!
Jeg troer', at Solen i sin Gang
Med Vinden sig har ladet vende —
Hvis ei Hans Majestæt, Herr Phöbus, skal man see,
Formeget drukket har i Aftes, og nu sover
Dernede Rusen ud, saa hele Dagen over
Han bliver liggende maaskee!

Merkur.

Hvor denne Slyngel taler despekteerlig
Om Guderne! Men han skal ei gaae Ram
Forbi! Jeg paa hans Ryg skal lære ham
Med et got livfuld Prygl, at sladre meer maneerlig.
Dog — før jeg giør ham de fortiente Børst,
Vil jeg ham drille noget først.

Sosia (bliver ham vaer).

Aa! bitter Død! nu er det ude! —
Der kommer en Krabat, hvis hele Snit
Mig synes, intet godt just at bebude! —
For ham min Frygt at skiule lidt
Vil jeg staae stille her, og lade,
Som om jeg sang en Serenade! (han synger)
„Langt meer, end Ære, Guld er værd“ . . .

Merkur (afsides; men høit).

Hvem er den Slyngel, der tør skraale her,
Vort Huus saa nær?
Han har nok Lyst, min flade Haand at smage.

Sosia.

(som efterhaanden har sunget sagtere og sagtere)
Musik den gode Mand et synes at behage.

Merkur (for sig, høit).

Jeg her paa Vagt har maattet staae
Forgiæves i tre fire Dage;
Det glæder mig, jeg nu kan faae
Dog noget endelig at knække Halsen paa —
Er det og nok saa lidt, man maa til Takke tage!

Sosia.

Hvad for en Diævel af en Karl er der,
Som Halseknækken har saa kiær?
Mit hele Legem atter bæver —

Lad see! mon han er i Gevær?
Nei! Gud ſkee Lov! han har kun blotte Næver!
Hvem veed maaſkee, naar det til Stykket kom,
Saa farlig han ſig giør, om ikke
Ham Hiertet ogſaa torde pikke!
Hvem veed, naar jeg ham raaber: Skiælv!
Om han ei bliver vel ſaa bange, ſom jeg ſelv?
Han er, ſom jeg, alleene — jeg har Næver
Saa vel, ſom han —
Velan!

Merkur.

Hvem der?

Soſia.

Jeg!

Merkur.

Hvilken jeg?

Soſia.

Jeg! der ei bæver!

Merkur.

Hvem da?

Soſia.

Karl for min Hat!

Merkur.

Og hvad heſtiller du?

Sosia.

Jeg snakker med mig selv.

Merkur.

Og hvorhen staaer din Hu?

Sosia.

Hvorhen mig lyster.

Merkur.

Saa? Men det mig lyster ikke!

Sosia.

Det er mig kiært.

Merkur.

Du Slyngel! svar mig her,
Hvorfra, hvorhen, og hvad, og hvem du er,
Og hvem du tiener, flux, til Punkt og Prikke!

Sosia.

Jeg kommer fra det Sted, hvorfra jeg gik,
Gaaer did, hvor jeg er hensendt, paa en Prik;
Er deels, som fleer, og deels, som færre,
Og tiener, punktlig, hos min Herre.

Merkur.

Jeg mærker du vil spille Vid og Aand —
Din Kiækhed, mellem os, saa got mig hover,
At en særdeles Lyst mig kommer over,
At give dig med egen Haand
Et Ørfign —

Sofia.

Mig?

Merkur.

Dig selv! — og, hvad jeg lover,
Jeg holder — (han giver Sofia et vældigt Ørfign).

Sofia.

Hvad? hvordan? hvorledes? Vover
Du virkelig paa Øret mig at slaae —
Skal jeg, som Alvor, det forstaae?

Merkur.

Ne! kun som Spøg til videre!

Sofia.

Ja saa! —
Men jeg er nu ei oplagt til at spøge.

Merkur.

Velan da, som du vil, lad gaae —
Lad os lidt Alvor da forsøge!

(han giver ham eet, saa han tumler.)

Sofia.

Nu, ved Merkurius! det maa jeg sige,
Du har, der, Kammerat, en Haand —
Til Skiemt og Alvor — uden Lige!
Ifald jeg var saa kort for Hovedet, som du,
Blev der et smukt Spektakel nu!

Merkur.

Det er kun lidt! naar først jeg bliver
En Smule varm, jeg endnu bedre giver —

Sosia.

Bliv du saa varm du vil, jeg maae afsted!

(Sosia vil gaae.)

Merkur (holder ham).

Hvor vil du hen?

Sosia.

Hvad kommer det dig ved?

Merkur.

Jeg vide vil, hvorhen du gaaer —

Sosia.

Til Huset,
Som der du seer — der maa jeg ind!

Merkur.

Vil du paa Stedet reent da have knuset
Ei Øret blot, men Næse, Mund, og Kind?
Hvis Huset der, hvor end mit Herskab sover,
Blot med et Skridt at nærme dig, du vover,
Saa skal titusind Prygl nedregne paa dit Skind!

Sosia.

Dit Herskab? Er du gal? der boer min Frue!
Vil du mig bort fra vort Palæ,
Hvorhen min Herre selv har sendt mig, true?

Merkur.

Hvor tør du understaae dig, usle Kræ —

Sosia.

Vil du mig til vort Huus Indgangen spærre?

Merkur.

Hvordan? dit Huus?

Sosia.

Er ei, mon troe,

Herr General Amphitryo

Dets Herre?

Merkur.

Hvad gior vel det til Sagen?

Sosia.

Jo!

Jeg er just haus Lakei!

Merkur.

Du?

Sosia.

Jeg!

Merkur.

Du meener?

Sosia.

Jeg meener ei, jeg veed, at jeg ham tiener —

Merkur.

Du tiener General Amphitryo?

Sosia.

Jeg! netop jeg, og ingen anden!

Merkur.

Hvad hedder du da?

Sosia.

Sosia!

Merkur.

Du hedder Sosia? du?

Sosia.

Ja! Sosia! ja!

Merkur.

Hør! Er du pinegal, og ganske fra Forstanden?
Hvor tør du stigt et Navn dig tå?

Sosia.

Jeg tår det ei; jeg havde det, for Fanden!
Jo alt fra Barnsbeen af; som lille bitte Purk
Jeg alt hed Sosia —

Merkur.

Skamløse, frække Skurk!
Uvaarne Kieltring! gudsbespottelige,
Fordømte Løgners Løgner! du tør sige,
Dit Navn er Sosia? — og sige det til mig?

Sosia.

Til Guder, Mennesker, og alle andre —
I Dag, i Morgen, og evindelig —

Jeg er nu eengang ingen, uden mig;
Og hvad er giort, er ei meer at forandre!

Merkur.

For en Formastelse, der gaaer saa vidt,
Ti Millioner Ørfign er for lidt!

(han smækker til igien.)

Sosia (skriger).

Hei! Landsmænd! hei! Gevalt!

Merkur.

Du vover gaar, at skraale,
Fordømte Karl? (han dænger ham lystig.)

Sosia.

Du prygler mig ihiel,
Og vil, jeg ei skal skrige? — Vel! nu vel!
Hold op! — Jeg vil mig ikke længer maale
Med dig! du mere Mod, end jeg desværre, har!
En Helt, som du, bør ikke profitere
Deraf, at jeg saa let mig lader kujonere!

Merkur.

Hvem er du nu da?

Sosia.

Den jeg ellers var!

Merkur.

Indbilder du endnu dig, Sosia at være?

Sosia.

Mig synes halv om halv, jeg er, hvad jeg var før;
Kun med den Forskiæl, at jeg nu er mer —
Lad mig nu gaae for den jeg er, min Kiære!

Merkur.

Hvad? Er endnu du Sosia? hvad? svar!

Sosia.

Jeg er alt, hvad du vil, desværre!
Din stade Haand har giort dig til min Herre;
Din Seier over mig er klar.

Merkur.

Du sagde — hvis jeg ret mig minder —
At du hed Sosia? —

Sosia.

Det forekom mig saa;
Men, naar jeg rigtig mig besinder,
Tør jeg dog ikke sværge just derpaa.

Merkur.

Du var formodentligen før beruset?
Nu er du ædru; — det kan hendes fleer! —
Jeg her, min Kiære! som du seer,
Er Sosia — jeg tiener her i Huset!

Sosia.

Du Sosia?

Merkur.

Der gives ingen fleer
Af dette Navn; jeg bærer det alleene;
Og den, som andet tænke tør, og mene,
Gud naade ham!

Sofia (imellem Tænderne).

Ja! men Gud naade dig,
Ifald jeg havde Mod i Bryſtet paa det ſamme,
Hvor ſkulde Fanden dig annamme!

Merkur.

Du mumler noget der i Skiægget, ſynes mig —

Sofia.

Nei! ingenting! — Men, ved Naturens Orden!
Ved alt, hvad billigt er i Himlen og paa Jorden!
Forund mig blot et Spørgsmaal!

Merkur.

Tal!

Sofia (bønlig).

I Fred —
Et lille Spørgsmaal kun i al Uſkyldighed —
Men lov, mig, ei at vredes —

Merkur.

Tal! lad høre!

Sosia.

Men — uden Smækken til — og uden mig at røre,
Hvis det mishager —

Merkur.

Vel! sig frit da, hvad du vil!
For engangs Skyld jeg ei vil smække til.

Sosia.

Hvordan, og til hvad Gavn har ind dig kunnet falde,
Dig Sosia, som jeg, alvorligen at kalde?
Var du og Fanden selv, hvor kan du gisre dig
Med Navn og Hud og Haar aldeles om til mig?

Merkur.

Hvad? Æsel! Oxe! Hund! —

Sosia.

Bliv ved at skiælde!
Det smerter ei min Hud, skiøndt den er øm,
Naar kun med Haanden du vil ikke smelde.

Merkur.

Du kalder Sosia dig end?

Sosia.

Som Drøm
Mig synes dette Navn endnu at foresvæve!

Merkur.

Tie! hører jeg endnu det mindste Muk,
Om denne Drøm, saa vækker dig min Næve!

Sofia (samlende sig.)

Lad gaae! — Men, var det og mit sidste Suk,
Jeg protestere maa. For Fanden! —
Jeg kan dog ei mig selv med Siæl og Krop,
Som her jeg staaer og gaaer, fra Taa til Top,
Aldeles afstaae til en anden!
Jeg er jo dog mig selv, saa længe jeg er til;
Hvor kan du blive mig, ifald du ogsaa vil?
Har jeg ei Mærker nok paa mig, som got jeg kiender?
Er det ei mine Been, hvorpaa jeg staaer og gaaer?
Og, hvis jeg strax just ikke med dem slaaer,
Er det vel derfor mindre mine Hænder? —
Du skiælder mig for Æsel, Oxe, Hund,
Fordi jeg eet og andet Ord fremfører
Med denne Tunge her, som sidder i min Mund;
Hvis ogsaa den da, for Exempel, dig tilhører,
(Og det den maatte jo, hvis du var mig)
Saa burde du jo slaae dig selv paa Snuden —
Den Sats er reent uimodsigelig! —
Dog jeg har fleer Beviser, desforuden,
Der gisre klart som to og tre er fem,
At det er mig, min Herre sendte hiem:
Hvis jeg og kunde glemme mig, i Frygten
Og Mørket, over dine Slag,
Saa kiender jeg mig dog igien paa Lygten,

Nu, det er næsten bleven Dag —
Hvis Du var mig, i Kroppen, som i Aanden,
Saa maatte du jo holde den i Haanden,
Og ikke jeg!
Den eene Reflexion (naar du vil Mærke lægge
Til Syn for Sagen mellem begge)
Slaaer over alle Haandbeviser Streg!
Slog du mig og ihiel med disse,
Selv død, jeg blev dog ved, at være jeg —
Det er det eeneste, jeg veed tilvisse!
Kiæmp derfor ikke mod Umueligheed,
Og lad mig være den jeg er, i Fred!

Merkur.

Nei! nu forgaaer mig reent Taalmodigheden,
Som jeg med dig har havt til nu!
Mig Haanden flyver endelig af Skeden,
For at slaae reent din Kiæft itu:
Du vover end, her for min Næse,
Nu det er Dag, nu Natten er forbi —
Nu, du kan ikke høre blot, men læse
Hvad skrevet staaer i mit Physiognomie —
Mig Sosia, mig, Davus's Søn, hvis Moder
Har ingen andre Børn (at sige med sin Mand)
Da Bus, min eeneste, min halte Broder,
Er død af Pest i Morenland —

Mig, Xantippines Ægtemage —
Mig, Sosiullulas Papa —
Amphitryos Lakei — Gesandt, et cetera —
Mig, vover du for dig at tage?
Den Visk af Hud, du stikker i,
Som duer eene til at hænge,
Som, var du Sosia, med Haan du vilde slænge
Til første beste Hund, som gik forbi —
Det Fjæs, som nu, jeg seer dets Lapperie,
Mit Ørfign gior for megen Ære —
Slig Karklud af en Karl — o Raserie! —
Tor sige sig, mit Navn at bære! —
Dog — ras i Fred, forrykte Fæ!
Jeg har Medlidenhed med Daarekiste-Kræ.

Sosia (afsides).

Merkurius! o see i Naade til mig Synder!
Jeg halv at frygte for mig selv begynder;
Dog — da han ikke meer slaaer til —
Min gamle Tro med, hvad jeg kan erindre,
Jeg lidt endnu forsægte vil —
Det er jo dog mig selv, og intet mindre,
Der staaer paa Spil! —

Merkur (truende).

Hvad mumler du paa ny?

Sosia.

Hvis du vil krige

Med Hænderne —

Merkur.

Hvad saa?

Sosia (stammende).

Saa —

Merkur.

Saa? hvad saa? saa svar?

Sosia.

Saa — skiondt jeg Retten paa min Side har —
Saa har jeg intet meer at sige. (han sukker dybt.)

Merkur (assides, sagte).

Mens, som et simpelt Menneske, derinde,
Forklædt, Gemalen ganske lig,
Den store Jupiter nu morer sig
Hos den bedragne Gemalinde,
Jeg morer mig gudbommelig
Med denne giennemdrevne Skurk at drille.
(høit, til Sosia)
Tal frit endnu engang! Lad spille
Dit hele Galenskab! —

Sosia.

Men sværg mig først
En hellig Eed, at intet Smæk med Næven

Paa Kiæften, Øret, eller Kiæven —
At ingen Prygl — at ingen Børst
Skal bruges meer til Tvivlens Hæven!

Merkur.

Ved Herkules! jeg sværger dig:
Min Haand for denne Gang skal ikke røre sig;
Tal uden Bæven!

Sosia.

Ved Herkules? — Jeg kiender ei den Gud!

Merkur.

Det troer jeg nok, dit Skumpelskud!
Du kiender neppe dem, som var, og ere,
End sige dem, som skulle være —
(for sig)
Den, her jeg sværger ved, er først i Giære —

Sosia.

Sværg ved en Gud, der er os Hedninger bekiendt,
Det ellers med din Eed er ikke ret bevendt!

Merkur.

Velan da, ved Merkur!

Sosia.

Det kan jeg lide —
Det netop er min Skytsgud, maa du vide!

Merkur (leer).

Det vil vi faae at see.

Sosia.

Nu, da jeg altsaa maa,
Saa vil jeg dig, at jeg er Sosia, bevise
Med Lygten her, som du kan tå og føle paa!
Sig mig, hvis du er mig, (hold nu kun op at fnise!)
Hvor fik jeg denne Lygte fra?
Det maa du vide! — Hvad? Nu staaer du der!
Ha! ha!

Merkur.

Jeg staaer, og tænker — om jeg ei bør bryde
Min Eed imod en Løgner, der saa gar
Sig gior til Tyv, for med en Ting at skryde,
Jeg i det Herberg, hvor jeg var
Et Øieblik traadt ind, en Snaps at drikke,
(Som jeg betalte heller ikke)
For mig at lyse lidt paa Veien, stiaalet har!

Sosia (forundret, for sig).

Staaer Fanden i det? Han har Ret!
(til Merkur) Kan være,
Du og en Lygte stiaalet har, min Kiære!
Du kunde stiæle to, du kunde stiæle syv —
Jeg er dog den, jeg er! sæt og, du har den Ære,
Deri at ligne mig, at du er fornem Tyv —
Jeg siger fornem; thi med sligt en Gud kan hæle:
Lys kan og tør den beste stiæle!

Merkur. (bifaldende)

Især, naar Lyset staaer i fuld Mands Huus —

Sosia.

Det var Tilfældet just! — (for sig) Han giør mig reent konfuus! —

Fuld, som et Bæst, var Verten, da jeg tog det!

Merkur.

Og nu? hvad synes dig om Tyvsbeviset? slog det?

Sosia.

Ligheden med mig selv i denne Punkt
Slaaer mig — det kan jeg ikke nægte;
Du forekommer mig en Slags Adjunkt;
Men, er du Sosia, du er dog ei den ægte —
Mig falder ind — (for sig)
Nu skal jeg spille ham en Streg!
Der vil han staae en kiøn! (høit)
Ifald du er, som jeg,
I alle Punkter — har du blot ei Dyder
Tilfælles med mig, men og samme Lyder;
Hvad er din Hovedfeil?

Merkur (smilende).

Min gode Ven!
Du nok forspurgte dig; i Hiertet sidder den!

Sosia (for sig).

Fordømt! det troer jeg selv! —

(høit) — Lidt halvveis Kammerater,
Jeg mærker rigtig nok, vi er, vi to Krabater;
Men to er ikke een — jeg heller dog vil troe,
Naar galt skal være galt, at een kan være to —

Merkur.

Vær to! vær tre! vær syv! vær Snees! vær Legio,
Vær Skok! vær Myrias! vær hele Skarer! —
Af Kiæltringer, som dig, i Syd og Nord
Og Øst og Vest paa denne lumpne Jord,
Der gives Millioner Exemplarer —
Men det Societet gior ikke til og fra;
Jeg, seer du, er kun een — og jeg er Sofia!

Sofia.

Hvis jeg er ei mig selv, hvem Diævlen er jeg da?

Merkur.

Hold Mund! Stilstanden alt er ude!

Sofia.

Jeg har dog været før en So....

Merkur.

Hold Snude!
Hvad bryder jeg mig om, uendelige Nar,
Hvad, førend du blev til, du var, og ikke var?
Muk ikke meer! Terminen er udrunden —
Gaae! pak dig! — siger jeg — hvis ikke, skiælv!

Sosia (trækker paa Skulderne).

Det holder haardt, at gaae saa ganske fra sig selv!
(besindende sig)
Jeg har dog eet Bevis endnu paa Kistebunden —
Ved den Merkur, der i saa mangt et Tyverie,
Meer eller mindre fornemt, mig stod bi,
Tillad mig, eene det med usmækt Øre
I største Korthed og Enfoldighed at føre!

Merkur.

Din reent ravruskende, forrykte Fantasie
Mig keeder med sit dumme Prøvlerie —
Men, ligemeget da, lad høre!

Sosia (afsides).

Det, veed jeg dog, veed ingen, uden jeg —
Hvis det slaaer feil — kan han og derpaa svare —
Saa slaaer jeg over mig en Streg
Som Sosia — men, det har ingen Fare! (høit)
Hvor var jeg, Mester Mig, mens Slaget stod?
Paa Stand, paa staaende, paa egen Fod
Svar — uden først dig at betænke —
Kan du mig slikke der, vil jeg dig alting skiænke:
Hvor var jeg med mit Overmod
Den hele Dag, mens Slaget stod?

Merkur.

I Lænke!

Jeg tænkte ved mig selv, ifald man træffer mig,
Saa kan jeg aldrig meer mit Fødeland forsvare;
Det gielder ikke blot i denne Krig;
Jeg bør mig til en meget større spare,
Naar Fienden ret engang vil hevne sig —
Jeg altsaa strax i Morgenstunden,
Mens alle sov, mig drak en dygtig Ruus,
Gik derpaa hen og løste Bindehunden,
(Som strax løb bort, ei længer bunden)
Og smutted ind i samme Hundehuus,
Tog Lænken til mig, og stak Hov'det giennem Ringen,
For desto større Sikkerhed,
Ifald der nogen kom. Men der kom ingen;
Jeg laae den hele Dag og Nat i Fred,
Og udsov Rusen ganske rolig
I den bortløbne Vægters Bolig.
Jeg har endnu af Bøilen, som var kold,
Og slutted tæt, i denne Time
Her om min Hals en rødlig Strime,
Der kniller mig —

Sofia (fortvivlet).

Saa Fanden reent i Vold!
Han har mig alt, han er ei blot paa Sporet,
Han er mig selv! — Det havde jeg forsvoret! —
Nu gid jeg laae dybt i det røde Hav,

Hvor Slaget stod, paa Bunden af min Grav!
Hvad nytter det, at leve længer?
Nu, jeg er ingen, er jo Livet blot
Et Spilleværk af bare Skam og Spot!
Imidlertid — det er dog saavidt got,
At jeg til intet meer i denne Verden trænger.

Merkur.

Nu, Mester Navnetyv! hvad siger du?
Er du end Sosia? svar! Er du mig endnu? —
Mig synes, du med Næsen hænger?

Sosia.

Forlad mig, at jeg drømte, jeg var til!
Det var en Feil, jeg gik i Taaget;
Men jeg det aldrig meere gjøre vil —

Merkur.

Du drømte? siger du —

Sosia.

Et Hjernespil!

Merkur.

At du var Sosia?

Sosia.

Ja! — saadant noget!

Merkur.

Den gamle Davus Søn, Amphitryos Lakei?

Sosia.

Hvad veed jeg —

Merkur.

Hvad, Krabat! veed du endnu det ei?
Har du den mindste Tvivl?

Sosia.

Hvad skal jeg Synder gjøre?
Den gamle Vane — den bekiendte Vei —
Frygt for min Herre — Hedeg om mit Øre —
(han føler sig paa Kinden)
Selv Buxerne, som jeg i al den Hurlumhei
(han seer paa sine Beenklæder)
Fik Hul paa Knæet i — min Phantasie forføre;
Forstanden derimod — hvem af dem skal jeg høre?
Den eene siger ja, den anden siger nei!

Merkur. (utaalmodig)

Jeg mærker, Prygl maa til, for fuldt dig at kurere —
(han laver sig til at slaae)

Sosia.

Slag frygter jeg nu ei! Slaae lystig væk! smæk til!
Prygl kun af Hiertens Grund saa længe som du vil!
Da jeg mig selv er ikke meere,
Saa leer jeg af dit Nævespil —
(medens Merkur betænker sig)
Slaae mig ihiel! — jeg vil dig ei genere;

Nu, jeg dog engang veed, at du dig selv kun slaaer,
Nu skal fornvie mig hvert Slag, jeg faaer —
Og gid jeg kunde reent krepere!

Merkur. (formildet)

Nei! nu, du dig for mig ei længer tår —
Nu, du mit Navn. mit Brød, min Ambassade,
Med al dit Narrerie gior ikke mindste Skade —
Nu kan du blive den, du var!

Sosia.

Hvem var jeg da? hvem er jeg her i Live?
Hvem tør jeg være? Kan du, saa besvar
Mig dette Spørgsmaal ærligt!

Merkur. (alvorlig)

Jeg vil give
Dig alt det Lys i denne Sag, jeg har —
Og troe mig — vil dit Beste du — saa får
Du det ved den Opløsning blive!
Du er, og var, og blive vil en Nar
Fra nu til evig Tid, min Ven, og intet andet!

Sosia. (fast grædende)

Got nok; men nu, jeg ei er Sosia —
Nu, ingen meer mig kiender her i Landet —
Nu, Herskab — Kone — Børn — etcetera
Er fløiten — hvor, i denne Knibe,

(Som du med din Forstand kan nok begribe)
Faaer jeg herefter Mad og Drikke fra?

Merkur.

Af fromme Vandrere til Handels-Gudens Tempel —
Af hver en ædel Mand — der strax i Pungen tår
Til en beskeden burehullet Nar,
Der bærer Usselhedens Stempel,
Og intet andet i sit Intet har,
End Appetit — af mig her, for Exempel:
(han lukker sin Pung op, og giver ham noget klingende Mynt.)

Sosia (takkende).

Saa kan man tage feil af Physiognomie! —

Merkur.

Veldædighed er just i min Stand ikke Mode;
Men, hvor jeg kan, jeg staaer den Usle bi.

Sosia.

Jeg tilstaaer — en saa stor Philantropie
Dit Aasyn jeg just ei tiltroede!
Mig undrer, at et Bryst saa blødt og ømt og mildt —

Merkur (smilende).

Jeg veed omtrent, hvad du vil sige —
Men — Minen giør det ei; den ærligste kan svige:
God Vilin behøver intet Skilt.
Jeg har et Skurkefiæs, det veed jeg —

Sosia (hastig).

Jä! — som værre
Jeg aldrig saae — skiøndt Hiertet . . . .

Merkur.

Og en Hud
Saa haard, som nogen —

Sosia.

Ja — det veed vor Herre!
Men Tænkemaaden prægtig —

Merkur. (brystende sig)

Som en Gud! —
Farvel!

Sosia.

Saa gaaer jeg da?

Merkur.

Hvorhen du vil! kun ikke
Til Huset her! Om et Par Øieblikke
Min Herre kommer ud, og hvis han her dig saae,
Hvor ingen uden Huusets Folk tør gaae,
Trods mig — hvis Godhed nu du har havt Prøver paa —
Var uundgaaelig sikker dig en Strikke!

Sosia.

Hvorhen da raader du mig, mild og from,
At gaae? Jeg er som nyfød nu paa Jorden —
Skal jeg gaae vesten? østen? syden? norden?

Merkur.

Vend forst dig om!

(i det, Sofia vender sig)

Fornemmer du nu Vindens Blæsen?

Sofia.

Ja! den er stik imod —

Merkur.

Saa gaae kun efter Næsen

Tilbage ligefrem den Vei, hvorfra du kom!

(Sofia gaaer. Merkur seer efter ham, og svinger sin Hat til Afsked.)

Den Karl var Penge-værd især paa Vagt om Natten!

Til Lykke saae han ei Gudvingerne paa Hatten.

Spring over Molbækken.

A. (paa den eene Side.)

Den svulmer — jeg gad over paa din Side —
Der, synes mig, er bedre — Mon et Spring? —

B. (paa den anden Side.)

Ræk Hganden mig! Lad Foden ei dig glide!
Jeg selv sprang over nys, som ingenting.

A. (efter at have sprunget.)
Det over Skrævet gaaer! — Men see de Drenge!
Hvor de gaae selv paa langs med Lyst deri!

B.
Det er den unge Pøbels Yndlings-Stie!
Jeg har den Traffen der betragtet alt for længe.
(han vil gaae.)

A. (holder ham.)
Har, apropos! du læst, hvad i Athene staaer
Bag i dens Flud-August og Slud-September?

B.
Mænd har jeg saa! Jeg seer, Molbækkens Mølle gaaer;
Og gaaer endnu maaskee October og November —
Saalæn e vi har Tøe, saa gaaer det got endnu;
Men bie til Frosten kommer! Pyt! — saa Puh!

A.
Hvad saa? — den kommer sikkert i December —

B.
Saa fryser Bækken til — og Møllen gaaer itu!

A.
Men blir tilovers intet, meener du?

B.
Nei! De, som holde reent i Smaagemakkerne:
De Folk, der bag om Hiortelængen boe,
Der samle Pjalter, Pus, og gamle Skoe,

Hver Østersskal, hver huse Hummerkloe,
Steens Blade, Potteskaar, det hele Bo,
Resch eengang havde sat med Legio,
Samt alt, hvad over Lethes Langebro
Henrumles under Byens Nattero —
De Folk, som Grundtvig, med sin gamle Tro,
Og gamle Diærvhed, vilde kalde Rakkerne —
Bortbringe Møllen, som dens Møllekro,
Samt alle Hulene med alle Takkerne.

A.

Men vil Du taale didindtil de Stænk,
Du faaer af denne Mollegang? Betænk —

B.

I Aandeverdenen jeg ei mig stænke lader;
Jeg haaber, jeg har viist, alt længe før,
Jeg paa Parnasset veed, at feie for min Dør!
Jeg Templet reense vil; men — holde reent paa Gader,
Jeg Frosten — der gior hver en Molbæk tør —
Og Politiets Omsorg overlader.

Anmærkning.

Mens legemlig paa Musers Spillebord
De svære Sager i Hinlbører trille,
Høit over deres Læs det morer mig, med Ord
Saa let, som mueligt, aandelig at spille.

Allerseeneste Parnassiske Nyheder *).

I.

Fra Adam Oehlenschläger (af hvem vides ellers ikke) er udkommet et pudseerligt polemisk Skrift i aldeles solut Stiil, betitlet: „Til Publikum. I Anledning af Freyas Alter, forkastet af Theatercensorerne —" til hvis Bilboskab, Skoleholderlighed, og Jakobitet der neppe findes Mage, hverken i Ludlams Hule, Fiskeren, Freyas Alter, eller nogen anden hvilkensomhelst, heftet eller indbunden, bogstavelig Daarekiste. Men, da dette med Kongens, og Folkets, og Totrediedelen af det philo-

*) Skulde nogen støde sig over Superlativet „Allerseeneste," som om Danfanas Forfatter (ikke Udgiver) pludselig havde omvendt sig fra sit gamle „Pedanterie, at lægge Vægt paa enkelte Udtryk" (see Ediktet: „Til Publikum" S. 11), bedes en saadan fornuftig Læser at betænke, man ikke got kan kalde Seenere end seenest anderledes. Nyhederne i nærværende August-Hefte ere nemlig fra September og de første Dage i October samme Aar. Det er ikke min Skyld, saalidt, som at Thoras Fortsættelse først kommer i næste Hefte — der imidlertid alt er under Trykken.

sophiske Fakultets Dom truende Manifest, egentlig er stilet til de Herrer Theatercensorer — anmelder jeg det blot, indtil videre, forsaavidt det og er forelagt mig, som integrerende Deel af Publikum.

II.

Som kontrasterende med dette Skridt fra den første af vore tragiske Digtere — der er i blindt tumlende Nedgang — kunne vi ikke undlade, med hiertelig Beundring, at gjøre vore Læsere opmærksomme paa et ganske modsat af den anden, der netop dermed beviser, at han er i klart om sig blikkende Opgang. Digteren Ingemann har nemlig (som vi troe, med Vished at vide) forlangt sine til Theaterdirectionen indgivne Tragedier: „Hyrden af Tolosa og Løveridderen" tilbage.

III.

Mist i den Græmmelse, paa Modersmaalets og Litteraturens Vegne, Dansauas sig selv engang opofrende Præst har følt over en Mænade den flygtige Aarstids Trykprodukter, er han rigelig bleven trøstet ved de to Afhandlinger: „Om det philosophiske Aarhundrede," og „Om historisk Videskab" af Herr Grundtvig, i hans to seeneste Hefter af Danne-Virke — det aanderigeste og herligste fra Tankens og Foredragets Side, jeg hidindtil har læst i dansk Prosa.

Danfana.

Et Maanedſkrift

af

Jens Immanuel Baggeſen.

September.

Kjøbenhavn, 1816

Hos Boas Brünnich,

Løvſtræde No. 128.

Indhold.

Tempelsang . . . . . S. 197.

Asenutidens Abracadabræ, eller Skjaldbornelærdommens, hin lurvedes, betydningsfulde Kierne i tre Skaller. Et komisk Læredigt . . . . . 201.

Danfana.

Den 28de October 1816.

Tempelſang.

Mens fro lovſynger Vaar og Sommer
Hvert Folk i Syd og Veſt og Øſt,
Dit Danmark frydes naar du kommer,
Du Nordens ſildigſkionne Høſt!
I dig bød Himlen huldt: Frembryd,
Hiemlandets Ynde, Herthas Pryd!

O Hil i Solens Afskeds Dage
Din gyldne Kronings Tvilling-Fest!
Dit Eden spandt; men lod tilbage
Hvad Edens Himmel havde best!
Idag bød Engles Skaber: Bliv
Danfolkets Rose, Fredriks Viv!

Idag sprang frem paa spæden Stengel
Den hulde Roses milde Knop;
Og Dannishedens anden Engel,
Den første værdig, voxed op.
Fordoppiet straaler Dagmars Krands
I Carolines Uskyldz Glands.

Velkommen, Landets elskte Moder,
Dit Danmarks Vaar i Høsten lig,
Her mellem dine tvende Poder!
Din Fredriks Folk velsigner Dig!
Som Glæden, efter Veemods Savn,
Velkommen i vor Længsels Favn!

Lad svinde Solens lyse Dage,
Smil Du med Huld kun til os ned!
Og selv i Vintren Dan skal smage
Sin Høstvaar i den gyldne Fred!
Velsign os længe, Freden lig,
Som Dine Børn velsigne Dig!

Til Fromheds, Ydes, Dyds Exempel
Alt helliget i Engles Sorg,
Smiil længe glad i Musers Tempel,
Som i Din Fredriks Kongeborg!
Hør! alle Toners Klang deri
Er til Din Lovsang Harmonie!

Maria! see vor Taare rinde!
Vi hilse Fædrelandets Pryd;
I Dig, Du Hierternes Fyrstinde,
Vi signe Fromhed, Yde, Dyd.
Smiil til os ved vor Faders Bryst
O Du, vor Moder, Fredriks Lyst!

Asenutidens

Abracadabra.

Eller

Skjaldbørnelærdommens,

hin „lurvedes"

„betydningsfulde" Kierne

i tre Skaller.

Efter venlig Begiering

kiedsommeligen uddrager og moetsommeligen

fremsat

af

Disciplernes assatte Mester.

Abracadabras Forste Deel.

As-Alkoranen,

eller

Olden-Skallen.

Chor af Indiske Alfer.

„Skal vi stene jer med Olden“.....

Fiskeren S. 164.

Asalforanen.

Asenummerne,

eller

de nattegamle Runebilleder.

I

Seer du denne tørre Pind
Uden Feil og Lyder?
Sparsomt af dens Fyrreskind
En Slags Harpix flyder.
Den maaskee blev til en Snog;
Men, hvis Aaron og den tog,
Lyv den aldrig skyder.

2.

Oven bugtet, neden stiv,
Gled paa Skibets Bane
Giennem Poesiens Siv
Snekken, som en Svane —
Ak! desværre! Søen er
Bleven nu et frossent Kiær,
Og den selv en Kane.

3

I en evig Strøm af Graad
Kringlen gisød sin Klage,
Giorde Landeveien vaad
Med dens salte Lage;
Og af denne Butterdey,
Efter eget Contrafey,
Bagte den os Kage.

4

Tvende Pinde krydsviis lagt,
Og en mindre tredde,
Seer du, naar du lidt giêr Agt —
Giæt, hvad det skal hedde?
Mærk dig: Streg — og Streg — og Streg —
At du giætter det før jeg,
Derpaa tør jeg vædde.

5

Seer du denne friske Fyr
Med et Horn i Panden?
Er det ikke Byens Tyr,
Er det dog en anden.
Ordet gaaer, det andet Horn,
Han skal have havt tilforn,
Staaer i Pant hos Fanden.

6

Her det aandelige Mul
Seer du i dets Roden
Næsen over Mundens Hul
Bøier sig mod Foden;
Hvis den finder der lidt Smuds,
Skader ikke; thi for studs
Op mod Himlen stod'en.

7

Salig Kongen seer du her
For vort Hippokrene,
Som paa Skildte man ham seer,
Og paa Milesteene —
Noget helligt ogsaa har
Hule Karlen aabenbar:
Tallet notabene.

8

Otte her af Orekind
Ode-Pulser ruller;
Stopper og med Havregrød
Vor Oplysnings Huller.
Hjertets Blære, Hov'dets Skal,
Samled i ee Ottetal,
Ere tvende Tuller.

9

I de ni Gudinders Dands
Findes han ei længer;
Men, saasnart han seer sin Kands,
Er han Styverfænger.
Skade! Digternullet hans
Havde dog en herlig Krands,
Men, som sees, den hænger.

IO

Sku min Vali-Magni-Torn
Med sin Rose stride!
Hvad han ei har vidst tilforn,
Faaer han vel at vide.
Slog han over Nullet Streg,
Samlende sit bedre Jeg,
Gad jeg Manden lide.

Det ellevte Bud.

„Lad dem alle stange, slaae,
Give, forfølge, hade —
Du dog derfor aldrig maae
Dig forblöffe lade!"
Det er end Kritikens Bud;
Og det seer livagtigt ud,
Som J. J. paa Blade.

Provst Sæmund den Yngres
pynt-op-i-danske Forklaring
af
Abracadabara.

Provsten.

Svar, Lille! Gad han være lykkelig
I Sangens nattegamle Himmerig?

Drengen.

Ja, kunde jeg kun bare blive det;
Men jeg er bange, det er ikke let.

Provsten.

I visse Maader har han ganske Ret.
Men vil han gaae sagtmodigen med Taal
Den Vei, som fører ham til dette Maal?

Drengen.

Ja! kunde jeg kun bare finde den!

Provsten.

Vær ikke bange! Huff sig om! Hvorhen,
Har jeg ham sagt engang, han skulde gaae?

Drengen.

Til Aſenutidsbogen — til Abra —
Cada — Cadab — Abracadabara —
Den ſtore Billedbog, med Bielder paa,
Der er ſaa fuld af Træſnit-Kobberſtykker —
Der altid, troer jeg, hvordan man den trykker,
Beſtandig kommer ud i dette Aar,
Og derfor ingentid tilgavns forgaaer —
Det lurvede Genies betydningsfulde Kierne,
Latinſk benævnt: Edda catholica,
Og paa 'ſin tydſk: Romantiſk Cabbala —
Jeg bladrer i den overmaade gierne
For Billedernes Skyld iſær,
Dem Uglſpils ſelv ei komme nær.
Det er en Bog, ſom langt gaaer over alle Bøger,
Hvis Mage man i hvert et Land,
Hvor man gier alt for meget af Forſtand,
Forgiæves ſøger —
En Bog, der indeholdet al den Sands,
Al den Religion, og al den Lære,
Gemytterne har nødig her til Lands —
Og, ſom jeg haaber, De mig vil forære,
Hvis min Examen jeg beſtaaer
Saa got, at beſte Karakteer jeg faaer.

Provsten.

Det lover jeg ham. Hvo har skrevet den?
Betænk sig lidt, min lille Ven!

Drengen.

Vor Nutids Aser.

Provsten.

Hvad er det for Karle?

Drengen.

Nyfødte Svende, nattegamle Jarle,
Vidunderspæde Trældmænd, komne hid
Daraussen fra med splinternye Runer,
For paa det sællandsk-fynske-jydske Vid
At lægge stærke fremmede Kapsuner.
I stor Mangfoldighed de drage frem;
Det fast umueligt er, at tælle dem.
I Vrbora lade de dem allerede —
Da de har Overmyren der — tilbede.

Provsten.

Hvad kalder man dem her i Kiøbenhavn
I meere dagligdagse Phraser
End „nattegamle Jarler" — „Nutids-Aser" —
Og „tydske Cabbalister", med eet Navn?

Drengen.

Med eet Navn: Digtere — som nu de falde —
Det samme, som Poeter, eller Skjalde.

Provsten.

Hvad er det vel for Folk i Grunden? hæ?

Drengen.

En Art af Engle, naar det ei er Fæ!
Poeter ere nemlig her i Live
Det høieste, hvad Drenge kunne blive.

Provsten.

Hvad Grundbetydning har det Ord: Poet?

Drengen.

En Gjører — den, som gior.

Provsten.

Fuldkommen rigtig —
Glem aldrig den Betydning — den er vigtig!
Men giøre, veed han nok, min Ven, er eet,
Og giøre, noget andet —

Drengen.

For Exempel:
Een gior i Thee, og een i Hamp og Hør,
Og een i alt, fra Musselin til Smør;
Men det er ikke, hvad Poeten gior —
Han gior i Vers —

Provsten.

Og det er Skionheds Stempel
Han sætter paa det Giorte. Som Poet

Han gisr med Amor i Naturen eet,
Og krandser med sin Virken begges Tempel.

Drengen.

Det er utroligt, siger man,
Hvad sligt et Englefolk paa Jorden,
Især i Norden,
Hvor Penge selv er Digt, udrette kan!
Gud give jeg og saadan een var vorden!

Provsten.

Men — er det ikke Skabninger, som vi?
Hvis Been har Støvler paa, hvis Hoveder stikker i
Nathuer, eller og i Hattepulde?
Der føle Heede, Sult, og Tørst, og Kulde?
Og stundom have meget Bryderie,
For endelig at lægges under Mulde?
Kort: Mennesker — der ei for „men" er frie,
Der have deres Feil, og, iblandt andet,
Hver Svaghed, som er gængse her i Landet,
Fra Snue til Hydrophobie?

Drengen.

Tildeels. Men de er alle Bollen hulde,
Og tømme Flaskerne med meer Genie,
Og spise Torsk med mere Smag end vi;
Desuden er de næsten altid fulde —
Og Viin, og Punsch, og Øl, og Brændeviin

Indgav dem, og vil stedse dem indgive,
Hvorledes de til Dyr og kunne blive—
Til Svaner somme — somme blot til Sviin.

Provsten.

Vel svart, min Søn! De hellige Poeter
Har deres Feil, som Povel og som Peter;
Men de har Øllets Malt og Vinens Svovl
I Skrift forud for Peter og for Povl:
Begeistring, Aand, og Ild, og saadant noget,
Som kaldes Furor, eller: Raserie,
Paa got Latin — og, selv i græske Sproget,
Manie.
Hvor mange har vi her i Landet?

Drengen.

Tusende!

Provsten.

Tænk lidt sig om! vær ikke saa fremfusende!
Hvad? Tusinde Poeter i en Stat
Som lille Danmark? — Er han desperat?

Drengen.

Jeg troer, at der er fleer, for saavidt alle
Nu digte los, saasnart de kunne lalle.
Tæl dem, som aldrig gisre mindste Gavn,
Og (da hver Gjører dog maa gisre noget)
I Riim, og uden Riim, omgisre Sproget!

Provsten.

Jeg tæller ikkun dem, der har et Navn —
Som man beundrer, og, som man beundrede —
Hvor mange har vi vel af dem?

Drengen.

Et Hundrede!

Provsten.

Jeg troer, at han en Smule driver Spil
Med mine Spørgsmaal. Svar ei hen i Taaget!
Jeg spørger nok engang — vær ikke fjoget! —
Hvor mange tør han tælle til
I dette hans Poeters Hundred,
Som man beundrer og beundred
Et Øieblik, om han saa vil,
Der, naar det i Kritik til Stykket kommer
Blot ville holde sig til næste Sommer,
For ei at sige længer —

Drengen.

Høit til Ti,
Hvoraf de to er smaa, de otte store —

Provsten.

Nei, lille Ven! der atter vild vi foere —
Husk os lidt om! betænk os lidt derpaa!

Drengen.

De to er store, og de ni er smaa —

Provsten.

Gisr Elleve, min Ven! — Han nys jo sagde,
Der var kun ti?

Drengen.

Jeg til de Store lagde
Nok een; mig syntes, een var alt for lidt —
Og, at de ni er smaa, jeg got mig minder
Nu, jeg mig rigtigen derpaa besinder;
Thi derfor har jeg hiemme Sort paa Hvidt.

Provsten.

Ret! ganske ret! — Hvad hedde de?

Drengen.

De store?

Provsten.

De store med de smaa?

Drengen.

Lad see! — Du skal
Slaae frisk paa Snuden — bande — Pøblen
moere —
Gaae fra Forstanden —

Provsten.

Sagte! lille Ven,
Nu løber Munden atter om igien! —
Det er jo Buddene — som vel i Tal
Er og ti, tolv — men ikke det, hvorefter

Jeg spørger her. Jeg spørger: hvad de smaa
Og store Digtre hedde vel?

Drengen.

Ja saa! —
Det Spørgsmaal, det, gaaer over mine Kræfter,
Herr Provst, i slig en Hast at svare paa.

Provsten.

Hvorledes? han, min Ven, et oplagt Hoved!
Har han nu glemt, hvad han i Fjor mig loved:
Endog de stregne Styrker! Han — saa nem —
Dog i det mindste tælle kan til Fem?
Giv sig lidt Tid! —

Drengen.

I ægte Poesien,
Hvortil jo hører ogsaa Prosodien?
Ei sandt?

Provsten.

Forstaaer sig!

Drengen.

Nu — deri — maaskee —
Jeg, sandt at sige, tæller knap til Tre.

Provsten.

Jeg vil ham hielpe lidt: Hvad staaer der foran Hullerne
I Aandeverdenen — jeg mener Nullerne?
(Han seer, jeg aabner Døren ham paa Klem!)

Hvad hedde de, der i det ægte Hiem,
Som Thor, med Odin, og hans Ægtefælle
Beherſker — egentlig her hiemme tælle?
Hvad hedde Digterne?

Drengen.

Nu har jeg dem!
Herr Een — Herr To — Herr Tre — Herr Fire — Fem —
Herr Sex — Herr ſalig Syv — Herr Otte —
Herr Ni — Herr Ti — Herr Elleve (dog nei!
Den Ellevte, Herr Var der, er der ei) —
Den Tolvte . . . .

Provſten.

Stop dog! — Er den først paa Vei,
Saa løber Tungen, ſom en Rumlepotte!
Med denne ſlemme Vane, lille Ven,
Maa han ſee til, lidt af at vænne den!
Han ramſer, ſom en frejaſk Alter-Digter,
Det eene paa det andet i en Haſt:
Steen, Stolper, Støvler, Hovdvandsæg, og Pliater,
Og Fanden, og hans Bilbo — løſt og faſt —
Hvor mange Gange har jeg ikke ſagt ham,
At Digterne, ſom Tallene, var ti?
Jeg gad dog vidſt, hvad der kan have bragt ham
Paa ſteer? — Den tolvte! hvilken Phantaſie!

Den tolvte! — Meener han den oversættende?
Med ham har Muser intet Maskepie.

Drengen.

Jeg meente med den tolvte kun den trættende,
Ham, som, i visse Timer ganske fri,
Fik anlagt bag den slettes Gaasestie
Det velbekiendte Dit og Dat forjættende
Fransk-velske-jydske Svinerie —

Provsten (gysende).

Jeg haaber, han har aldrig kikt deri,
Mit Barn?

Drengen.

Jeg kiender det kun af Berettende —

Provsten.

Spring det fra nu til evig Tid forbi!
Men — for at bringe ham af Vildereden —
Hvor mange — (jeg har sagt ham det forleden
Paa græsk) — hvor mange Muser er der?

Drengen.

Vi,

Med samt den ellevte —

Provsten.

Der har vi Kurren,
Ham kom paa Traaden! Han har tale hørt

Om Jomfru Biehl — det har ham nok forført
Til denne vore Digteres Forpurren? . . . .

Drengen (hurtig).

Og elleve Jomfruer — ikke sandt? —
Der ogsaa var engang, Herr Provst, paa Jorden?

Provsten.

Elleve Tusind Jomfruer man fandt
Engang i Syden — andre sige Norden —
Det er en Sandhed, hvis det ei er Tant;
Dog staaer det ei i Skriften. Mange meene,
(Blandt andre, Biispen selv i Klazomene)
Der var en Hoben Fruer deriblandt —
Formodningen er ræsonnabel.
Da det er Ting af sielden stor Værdie,
Man ei bør være for spandabel
Med Jomfruskab og Poesie;
Historien blev ellers let til Fabel.
Mig synes, jeg har læst i en Geographie,
Den Kirkegaard endnu skal findes
(Tæt ved Lyon, om ret jeg mindes)
De Jomfruer begraves i;
Men, at de tvende sidste Nuller
Paa deres Mindesteen var blotte Tagdryp-Huller,
Og Tallet altsaa Hundred kun og ti.
Naar man betragter Tingen nuomstunder,

Det er og bliver dog et Under
I hvad paa græsk blev kaldt Parthenopie.
Men hvad har det med Aser at bestille?

Drengen.

Med Aserne? Jeg troede, det var Digt,
Som Muser, og som Genier, og sligt
I Overflod —

Provsten.

Men hør engang, min Lille!
Er det Enfoldighed? hvad? eller, for at drille
Sin Provst, naar noget saadant taabeligt
Han svarer mig? Dum er han sikkert ikke!
Han kan hver anden Dreng i Skolen stikke;
Jeg frygter, der er Ondskab, eller sligt
Derunder! — Svar mig, Spottefugl! oprigtig:
Er det Malice?

Drengen.

Neen Enfoldighed;
Høiværdige Herr Provst, saa vidt jeg veed;
Jeg svarer sligt i min Uskyldighed —
Jeg veed kun lidt endnu af Æsthetiken,
Jeg jo begynder først at lære den!

Provsten (klapper ham paa Kinden).

Saa er det godt! — Men nu til Ase-Poetiken
Tilbage! — Nævn de Ti mig om igien!

Drengen. (tæller paa Fingrene).

Herr Een — Herr To — Herr Tre — Herr Fire — Fem! —

Provsten.

Apropos! hvi herrer han ei ham?

Drengen.

Jeg veed ei selv! — Han ligner lidt La Hire
Blandt Herrebladene — det var en Skam,
At kalde Knægten Herre! —

Provsten.

Hvis hans Lire
Han kiendte, lille Ven — den Herre-Vægt
Han har i Sang — om ikke just den første,
Saa dog blandt alle ti maaskee den største —
Han herrede ham eene!

Drengen.

Men Klør Knægt
Mig gielder ogsaa meer end Ruder Herre!
Jeg kunde let ham kalde meget værre —
Naar herrede man Shakspear og Homer?

Provsten (sagte for sig selv).

Jeg troer, min Salighed, den Dreng veed meer,
End Bispen og jeg selv, i sin Forklaring! —
(høit)
Saa kiender han ham?

Drengen.

Blot det lille Horn,
Han har i Panden — en Slags Aabenbaring
Af Mod og Kraft, som intet Tal tilforn
Har røbet mig. Og synes mig, at Svandsen,
Han har, er den guddommeligste Svands,
Som noget Tal har opviist her til Lands —

Provsten.

Men Overmod, og Kraft, som styres ei, er farlig,
Og man med Horn og Svands maa være meget varlig.
Hvis Krukken ørelos vil ikke gaae fra Vands,
Fornuften maa gaae Haand i Haand med Sandsen!

Drengen.

Fem er en smuk Figur i Springedands;
Og indtil videre jeg giêr ham Krandsen —
Jeg springer gierne selv!

Provsten.

Det mærker jeg!
For ham har min Forklaring ingen Streg —
Han springer over Een, og To, og Tre, og Fire,
(Trods alle Streger, som den sidste zire)
Han springer strax til Fem! — Ifald han veed
Om alt det øvrige saa got Beskeed,
Saa kan jeg reformere ham i Morgen.

Drengen.

Jeg er kun ti Aar gammel —

Provsten.

Det er Sorgen!

Men, tår jeg ikke Feil, har han Genie
Min lille Gylfe, for dem alle ni —

(sagte)

Thi jeg undtager X'et, Nummer IO.

Drengen.

De gode Tanker vil De snart forandre,
Herr Provst, naar vi er kommen længer frem:
Hvis jeg og noget veed om Nummer Fem,
Saa veed jeg desto mindre om de andre.

Provsten (lidt ærgerlig).

Han har læst over dog paa alle ti,
Og ikke sprunget nogen As forbi —

Drengen.

Selv ikke 6 og 7 —

Provsten.

Hvorfor just dem i Raden?

Drengen.

Fordi — men, med Forlov! jeg er saa trang —
Tør jeg gaae først lidt ud paa Gaden?

Provsten.

Ja gierne, lille Ven! — men sig en anden Gang:
Da mihi .....

— Han er alt af Døren ude.
Det er en Fandens Dreng! Af lille Tude
Der sprudler alt en heel satyrisk Elv!
Der sidder paa den lille Knægt et Hoved,
(Hvis ei min Rektor mit for meget loved)
Som paa mig selv!
Jeg troer, han veed Athenes Atticismus
Med dens Forklaring udenad,
Og meer om Poesiens Cibberismus
End Møller, Præst, og Provst i Vrøvlevad,
(Ifald de vidste noget) vide gad.
Var jeg ei ganske fri for Beatismus,
For Stolpepral, og Oldensteenerie,
For Smagsbestalling, og Professorismus
I Dramatikens nyeste Papismus,
Og for almindelig erkiendt Genie —
Var jeg, som een og anden Ole Slave,
Der, pludselig Herr Ole kaldt,
Sig skaaer, som han var reent af Lave,
Naar man ham tituleret ei Herr Alt —
Tog jeg det i Betænkning, ham i meere
Af Oldenfallen at examinere.
Han gav mig et Par Ram, endskiøndt jeg lod
Naturligviis, som jeg det ei forstod —
Og blev bestandig ved, mig at herrere:

„Herr Provst! Herr Provst! — Jeg tænkte;
den var god!
Af det Slags Piller kan der vanke flere.
Men, ligemeget! Staaer jeg der en kiøn,
Saa staaer jeg dog — og leer af Hiertens Grunde;
Thi Vid er, som i min, og Vid i andres Munde,
Og Vittighed, endog paa min Bekostning, skiøn —
Der har vi ham igien! — (til Drengen)
Nu hør engang, min Søn! —
Herr lille Gylfe! burde jeg vel sige —

Drengen.

Man herrer ikke mig og mine Lige!

Provsten.

Det var vel stolt!

Drengen.

Herr Provst! det var kun sandt;
Et Ord mig af Dem Selv derved i Tanke randt:
„Man under Herre kan, som over Herre være!"

Provsten.

Det har man fleest Exempler paa, desværre!
Men — fald ei selv i Graven, du mig grovst!

Drengen.

Naar kaldte jeg vel Dem: „Herr store Provst?

Provsten (bidende sig lidt i Læberne).

Du bliver næsten bitter, lille Pusling!

Jeg elsker Skiemt; men — Glimtet af Foragt,
Og Træk af Ondskab — med og uden Magt —
Jeg elsker dig for høit — tag dig i Agt!

Drengen.

Herr Provst! jeg er i Skal mod Dem en Mus-
ling —
Tilgiv! hvis jeg har ubesindig sagt
Et Ord, som kunde saare den, jeg ærer,
Som min Pynt-op-i-Dan, og Provst, og Lærer!
Hvi hannede De mig i al den Tid til nu?
Hvi kaldte De mig ikke Pebling, Pusling,
Grønskolling, Æsel, Slubbert, Slyngel, Usling,
Tilsøiende det hiertelige Du?
Hvor gierne havde jeg Dem kaldet Fader,
Istedenfor det Herre, som jeg hader —
Hvorover De i mine Øine staaer
Saa høit, som jeg endnu derunder gaaer!
De elsker altsaa Gylfe, trods hans Lader?
Thi det er ei hans Hierte, som giør Nar
Af, hvad han ei forstaaer, i gale Svar,
Og leer af det, ham synes overende,
Ved Stiert i Veiret, Næse ned at vende,
Mens selv maaskee han paa sit Hoved staaer —
Jeg veed, jeg er en Pog, i hvor det gaaer.

Provsten (tager ham i Favn og kysser ham).

O! bliv det, Engel! Nu, jeg saae dit Hierte,
Skal intet Svar af dig mig meere smerte!
Glem, søde Dreng, glem alt hvad jeg har sagt!
Kun svar mig! sig mig „Du"! og kald mig Fader!
Behold dit Smiil, dit Lune, dine Lader;
Og tag dig kun for hyklet Graad i Agt!
Skiemt frit med alt det brammende Forskiellige,
Med Skialde-Pral, som Mæv's og Bav's;
Giør Nar af alt det endelige Snavs,
Og spil med Alt, undtagen med det Hellige!

Drengen.

Vee mig, om jeg det nogensinde giør! —
Men ikke sandt, Herr Provst! endskiøndt jeg bør,
Hvad mig er foreskrevet, svare,
Jeg dog imellem ogsaa spørge tør?
For Spørgen kan jeg ikke let mig bare —

Provsten.

Spørg frit, min lille Ven, saa tidt du vil!

Drengen.

Er denne Digt-Examen, for Exempel,
Her i de ti Poeters Rune-Tempel
Et blot et Æse-Børne-Spil?

Provsten.

Hvi saa? hvad bringer dig paa denne Tanke?

Drengen.

Det Digter-Tusindbierg, hvis Hundredbanke
Svandt ind til et Muldvarpefund af Ti —
Hvorfor jeg, sandt at sige, dog er bange,
Det torde være let enönu for mange,
Med Hensyn paa den ægte Poesie?

Provsten.

Det er en yderst vanskelig Materie —
Der er, og blive maa for nogen Tid,
I vor Examen Artium Mysterie —
Dog — hvis du stadig gior dig Flid —
Indlemmer jeg til næste Ferie
Dig i dets Helligdom, maaskee.

Drengen.

Jeg troer i Asenummernes Komedie
Grangivelig igien at see
Jevnherren, Herren selv, og Herren Tredie?

Provsten.

Maaskee!

Drengen.

Naar jeg tar alle Nuller bort i Tanken
Af Tusindbierget og af Hundredbanken
Og Muldvarpskuddet, bliver der kun tre.

Provsten.

Du har sagt A — jeg faaer at sige B!
Forstaaer du mig, saa vil vi lægge
Til begge
Vor Aseverdens store C.

Drengen.

Jeg troer paa dette Vink at ane Trilogien; —
Og nu Herr Provst forstaaer jeg Ironien
I Aselærens store Hob af Tre:
Dens Alkoran = Abracadabara —
Dens Edda = Cabbala = romantica
Behandler kun, hvad der gaaer fra;
Det er ei Mythen selv; men blot Mythologien.
O! Held mig lille Gylfling, som fik see,
(Ved giennem Sprækken ind at kigge)
De Tis (som fordum Tolvs) Forvandlinger i tre:
As = Odin — Asa = Thor — og Asin = Frigge,
Har — Jaffenhar — og Tredie!
Nu gaaer et Lys mig op i alt det — Stregede,
Hvormed jeg hidtil egentlig kun legede!
Den hele nattegamle Gudehær
Med sine strenge Bud og Laugsartikler,
Og alt hvad Asen siden selv udvikler,
Blot Asenutidsskyggen er. —

Tag bort de Tre, saa blir tilbage Hullerne
Med Nullerne —

Provsten. (smilende.)

Du kommer Femmens Arvepart især
Med denne Giætning meget nær.

Drengen.

Har ret jeg læst i Deres Miner?
Hvad der var Æser hist og Æsyniner
Er Æsner kun og Æseninder her?

Provsten. (løftende sin lille Finger.)

Tys, lille Gylfe! Meget jeg tilsteder
Din overgivne Munterhed
Til rette Tid, paa rette Sted;
Dog maae du holde Maade med
Æsenutidig Spøg og Femtals Vittigheder!

Drengen.

Hvad tør man spille med i Nord,
Hvis ei lidt af og til med Ord?

Provsten.

Spil med dem frit, min Søn, kun ei paa samme Maade,
Som den, der ei forstaaer sit Spil!

Drengen.

Jeg veed nok, hvad Herr Provsten sige vil —
Lad min Uskyldighed kun raade!

Saa vidt den aldrigen skal drive det i Spil,
Vor Snorro Sture Snorleson at kalde,
Apol Vapol, og Venus Menus — til
Omsider Spillet selv maae sammenfalde
Med hvad jeg ikke nævne vil —
Som, om det faldt mig ind, ærværdige Herr Sæmund,
At kalde mig en Sylfe, Dem en Fæmund?
Med saadant Spil et lille Digter-Kræ
Beviiser kun, at ikke blot i Grunden,
Men selv i Skinnet — selv i bare Munden —
Det er et Fæ.

Provsten. (seer paa sit Uhr.)
Men Timen, seer jeg, er udrunden —
Gaae nu for denne Gang, min lille Ven!
Og kom i Morgen Formiddag igien!

(Sylfe gaaer.)

Jeg Mage til den Dreng har aldrig funden!
Hvis han i Tide seer sig ret i Speil
Paa Virkningen af hines Slemmen
Og Demmen,
Jeg haaber at det engang bliver Femmen,
I Skjald-Dekaden, uden Femmens Feil.

Abracadabaras Anden Deel.

Ellemose-Loven,

eller

Kastanie-Skallen.

Chor af Indiske Alfer.

„— med Kastaniens haarde Skal“.....

Fiskeren S. 164.

Ellemoseloven.

Herrebudene.

(Fortsættelse af Sæmunds Examen.)

Provsten.

Nu, lille Ven, nu, vi forstaae hinanden,
Nu ville vi alvorlig giennemgaae
Hvad Phantasien siger mod Forstanden,
Og for det første saadant lade staae!
Hvor mange Surer har den Alkoran-Papiem
Man kalder nutildags i Poesie,
Paa Grund af, hvad os skrevet har de Ti,
Digt-genialsk Parterroriomus?
Hvor mange Parter er der i
Den jakobinske stolte, stolperolige,
Spor-min-hovmesterlige, bil-be-bolige
Abracadabara-Mythologie,

Der grunder sig i Tro paa den utrolige
Nutidens Cibberske Philosophie
Med hele Dunciadens Dumhed i?

Drengen.

Men er vi ikke Protestantre, vi?

Provsten.

Vi to, min Lille! ja! men, for at protestere,
Maa vi see til, at blive flere;
Og for at protestere med lidt Fynd,
Maae vi for' alting vide lidt til Grunde,
Hvad, hvorimod, hvorledes, og hvorlunde! —
For at udøve Dyd, man først maa kiende Synd,
(Forstaaer sig, theoretisk kun) — hvis ikke,
Behøvede man Næsen ei at stikke,
Som Skoledreng, i mindste Bog;
God er ei længer nok, man og maa være klog;
Og, for at blive det, maae man det Gale kiende;
Vort Livs Barnagtighed fik ellers aldrig Ende.

Drengen.

Men var det ikke got, den aldrig Ende fik?

Provsten.

Jo! hvis den kunde blive, som i Eden
Før Faldet, eet, min Ven, med Barnligheden;
Men mellem voxne Digtere herneden
Den holder ikke længer Stik.

Vi tør ei meere paa Naturen stole;
Vi maae nu eengang giennem Kunstens Skole:
Maae gaae til Provsten — til Information,
Til Fiælleboder, og til Fakulteter —
Paa Prover — paa Parterrer — paa Priveter
Og Privatissimer hos Povl og Peter,
I vor Poet-Religion.
Vi ei gaae nogne meer i Uskylds Have;
Vi har ei Skiorter blot, men lange Buxer paa;
Og i vort Eden her Naturens blotte Gave
Til paradisisk Fryd kan nu kun lidt forstaae.
I Norden, hvor Naturen aldrig sveder,
Natureus Søn desmeere svede maae;
Kartofler selv, end sige Saligheder,
(Hvis og for intet man dem kunde faae)
Man her til Lands dog ei kan spiise raae.
Kultur maa til, min lille Ven! — Polering
Af alt det lidt, vi har, i Smagens Syndefald —
Og selv den allerstorste Stolpe-Skjald,
Var han og nok saa født til sin Regiering,
Har nu omstunder nødig — lidt Studering.
Hvormange Parter altsaa, nok engang,
Er der i den nu giængse Tibberismus,
Der lugter rigtig nok i Reglerne for Sang

Af høist papaverlig Papismus? —
Svar, som der staaer i Drengebogen!

Drengen.

Fem!

Provsten.

Fem Parter! Rigtig! — Nævn mig dem!

Drengen.

Den første Part er: Kiæmpens Tolv Bud-Ord —
Den anden: Dværgelaugets Troesartikler —
I tredde Part: Han selv med Fynd udvikler
Smagsvidenskaben ved sit eget Bord —
Den fierde: Freyas Alters Elementer —
Den femte: Dommens Dag — endnu man venter.

Provsten.

Fuldkommen rigtig! Nu, min lille Ven!
Nævn mig de tolv Bud-Ord!

Drengen.

Hos Wegner-Peter
De staae jo — jeg har glemt dem alt igien.

Provsten

(rakker ham en Per Wegner).

Der har du een, saa læs mig dem af den!

Drengen.

(udenad, ladende som han læste).

„Jeg Selv, jeg er din Afgud, unge Fla-

„Din Digter, og din Doctor, og din Kok.
„Du skal ei troe paa fremmede Poeter,
„O Publikum! jeg siger dig,
„Du skal kun elske, og kun frygte mig!
„Og hvad jeg selv har sagt, det siger min
Trompeter."

Det er: Vi skulle frygte, lyde, troe
Den nattegamle Digtnings A og O.

Provsten.

Forstaaer sig, hvordan ogsaa man vil vend'en,
Den er: A — O — Begyndelsen og Enden!
Begyndelsen var kort, men Enden varer ved. —
Det andet Bud! (smilende) Det staaer nok samme
Sted?

Drengen.

„Du skal, saa tidt dig saadant maa behage,
„Hvert helligt Navn forfængeligen tage;
„Og appellere frisk til Landets Faders Dom,
„Saasnart et Uglspilsalter rives om!"

Det er: Vi skulle Bilboskabet lide,
Thi vis ikke, „skal os alle Maren ride."

Provsten.

Det tredde?

Drengen.

„Naar du digter, kom ihu,
„At der er ingen Søndag meere nu!"

Det er: Vær i din Digtning ganske søgen!
Gaae med din Vollebag saa got, som nogen!
Grasseer om Dagen med hver Gadedreng
Langs med hver Molbæk neden om i Fleng!
Og kommer det engang med dig til Dratten,
Saa lig der ganske rolig hele Natten,
Med dine Laurbær dækt, som i en Seng!

Provsten.

Det fierde Bud?

Drengen.

„Naar du gior alskens Oder,
„Foragt din Fader, og hver Lærer i
„Din efterhaanden glemte Poesie!
„Og nægt for alting, at du har en Broder!"

Det er: Før du har naaet Parnassets Top
Spark Stigen ned, hvorpaa du kravled op!
Hovmestrer dit Vildskabs to Censorer,

Der, forend du saavidt deri det drev,
At Svend af overgiven Dreng du blev,
Alt begge vare Vidskabs Professorer!
Kald i dit Fiskerie „Skruptudse mod din Sol" —
Og „steen ham med Kastanieskallen,"
Den Mand, som først knæesatte dig i Hallen,
Hvor han indrømte dig sin egen Stol!

Provsten.

Du holder, hører jeg, fuldkommen hvad du lover!
Du springer intet Streget over. —
Det femte Bud?

Drengen.

„Dræb, hvad af Liv du seer,
„Alt dræbeligt — og endnu meget meer!
„Slaae ned for Fode, hvad der er forhaanden:
„Bogstaven først, og siden Aanden!"

Det er: Du skal paa Scenen uden Skiel
Slaae Fader — Moder — Konge — Ridder — Træl —
Opgravne Liig — og Spøgelser — og Sproget —
Smag — Anstand — sund Fornuft, og saadant noget —
Og endelig — Dig Selv tilsidst — ihiel!
Og uden for Theatret skal du døde
Det øvrige, for Spøg, og blot til Lyst;

Og, mens du lader Træer og Bægre bløde,
Med komisk Grumhed saare Sandheds Bryst!

Provsten.

Fortræffelig! Men nu — det Sidste!
Hvorledes komme vi med det tilrette?
Det sidste Bud er ingen Børneleeg —
Og dets Forklaring har en dobbelt Streg.

Drengen.

„I det Erotiske lad uden Maade
„Paa Faustisk Genialiteten raade!
„Følg Heltenes Exempel! Er du Karl,
„Saa gior, som Hugo, gior, som Hakon Jarl!
„Og er du Møe, gior Karlen kort sin Pine —
„Speil dig i Bertha, Clara, samt Amine!"
(Hvad giorde de, Herr Provst? Forlad,
At jeg, som Barn endnu, Dem spørger ad!)

Provsten.

Det kan man, efter min Formeenen,
Ei sige ganske ligefremt,
Det kan man ikkun see paa Scenen —
Og hvad de giorde der, var meget slemt!

Drengen.

O sig mig det, som Fader!

Provsten.

Nu! — de legede —
Men spring kun over alt det Dobbeltstregede;
Det overgaaer en Tiaarsdrengs Forstand.

Drengen.

Men Drengen bliver Karl, og Karlen Mand —

Provsten.

Naar den Tid kommer, kommer og Forklaringen.

Drengen.

De sagde nylig dog, det var omsonst
I denne Tid, da vi behøve Kunst,
At forebygge Syndefaldsserfaringen.

Provsten.

Det siger jeg endnu, min lille Ven!
Men dermed har jeg aldrig villet sige,
Man skal unødigen forhaste den —
Lad os det syvende nu høre!

Drengen.

Men hvis jeg faaer: Udmærket got
For alt det øvrige, vil De da blot
Det halve stette Bud mig lidt forstaaeligt gjøre?

Provsten.

Det halve?

Drengen.

Ja! jeg meener Karlens Pligt
I hvad man kalder ægte Helte-Digt —

Provsten.

Velan! det lover jeg dig! — Hvordan klinger
Det syvende?

Drengen.

„Til Svanesangen op
„Paa Musebiergets nye danske Top
„Stiæl Fjær af lutter sorte tydske Vinger!"

Det er: Lær Göthe, Tieck, og Schlegel udenad,
Især hvad Tydskland allerede
Har glemt af dette Kiøverblad!
Tyg Drøv paa det! Til Ewalds, Wessels Qvad,
Og Baggesens jeg veed ei hvad,
Lad aldrig dig i Dannevang forlede!
Smugl ind, som stakkels fattig Handelsfyr
Med blot og bart Papiir, og intet andet,
Foragtende hvad voxte her i Landet,
Darauffen fra din hele Lyr!
Men, blot fra Sachsendrauffen, notabene,
Og blot fra Sachsendrauffenet, det ny!
Kiernhandlen med de Gamle sky,
Hvortil du regne bør de Franske!
Med Græsk, og med Latin, med Engelsk, og med
Fransk,

Som plattydſk-Kiempeviiſe-Danſk,
Du vilde blot din Smag forvanſke.
Doch, willſt du ſeyn recht ur-original,
(Forklaringen reent tydſk nu taler,
Da der er Spørgsmaal her om Idealer)
Lies Göthe, Tieck, und Schlegel nicht einmal,
Men, ſinge dich in deiner Seele heiſer,
An Liedern aus der Tragika
For Prosadiens Skyld! und ließ den großen
Keiſer,
Von wegen der Hiſtoria,
Des Styls, und des Geſchmacks, etcetera!

Provſten.

C'atholicissimé!

Dreugen.

Jeg troer det ſyvende
Det vigtigſte blandt alle Bud; thi Fem
Hør juſt i Kiæmpeviiſerne ſit Hiem,
I Tragika?

Provſten.

Det ottende, det lyvende,
Vel torde være nok ſaa vigtigt i
Den ny vor ſtore Digterdur tilhørende
Oß alle Fuxer eene ſaliggiørende

Freijaskede fordømte Poesie.
Lad høre det — det anonymisk smeldende —
Det nu omstunder næsten eene gieldende!

Drengen.

„Udslet dit eget Navn med lutter Jask,
„Og skiult i Smug bagvask! bagvask! bag-
vask!
„Naar høit, som Thor, du selv ei meer tor tale,
„Lad Poblen for dig tordne, lyne, gale!

Det er: Naar du kan ikke længer staae,
Som Helt, paa Heldingen, imod Kritiken,
Du skal en Molbæk-Molle lade gaae
Der neden under; og forsøge paa,
Ved den at hævne dig med Navn-Beklikken!
Hvis Møllegangen ikke strækker til
For at faae Fisker-Dyndet til at bruuse,
Kast Steen deri, saa mange, som du vil,
Og lad tre fire Petre deri buuse! —
Men kan imod Parnassets Top
Dermed endnu du ei det tvinge
Til nokſom vældig Skvattenop,
Saa lad en Hiort, der torster, i det springe
Med Hud, og Haar, og Siæl, og Krop,

Og tolv forlorne Takker! — Det vil skumme!
Og du skal see, Kritiken maa sig humme!

Provsten.

Jeg troer dog knap, den hummer sig;
Den Loven er nok meer end Krebsen lig!
Det Bud er Kiernen just i Mose-Loven,
Som nedenfra blev given, ei fra oven —
Polariteten viser sig deri
Med den, som Mose gav fra Sinaï —
Mærk det, min Søn! og, trods det Ligelydende,
Der findes i det første Budords Bydende,
Trods Lynenen og Tordnen her, som der —
Trods Hornene — trods svage Talegaver,
Som med hinanden hver tilfælles haver —
Og trods den store Navnlighed især —
See til, du aldrig, naar du Lov studerer,
De tvende Moser konfunderer!

Drengen.

Troer De, jeg kan forverle Nat og Dag?
Imellem Høir' og Venstr' Enfoldigheden
Ei altid skiælne kan; men mellem For og Bag,
Og mellem Ting fra oven og fra neden,
Det synes mig just ingen provstlig Sag.

Provsten.

For megen Tillid til sig selv, min Lille!

Kan let fra Skiønnet selv den Beste skille;
Tag sig i Agt!
Det er just ikke ganske Fod i Hose,
Fra Mose-Lov at skiælne Lovens Mose,
Som sagt!
Naar man sin Phantasie for meget lår regiere,
Man begge saare let kan konfundere. —
Polariteten ubeseet,
De to Lovgivere gaae næsten ud i Eet:
Den eene, som den anden, stor Poet —
Den første herlig Landeplage-Tragiker,
Den sidste sand Theaterplage-Magiker —
De føre begge med Autoritet
(Skyststotter, Røg, og Damp, og saadant noget,
Foran dem) deres Folk omkring i Taaget,
Og giennem det saa kaldte røde Hav *)
I Trav —
Den største Lighed ikke at forgiætte,
Den nemlig: at der bliver sat en Pind
Derfor, at ingen af dem kommer ind
I Melk- og Honning-Landet, de forjætte.

---

*) „Paa Holbergs, Ewalds, Wessels grønne Grav,
„Hvor Slagteriet stod, er nu det røde Hav."
J. J.

Drengen.

Men hvilken af dem er da vel den rette?
De vil dog ei, Herr Provst, at jeg skal troe,
Som begge Hertzerne, paa begge to? *)

Provsten.

Hvad han skal troe, dertil vi siden skride —
Nu er kun Spørgsmaal om, hvad han skal vide.

Drengen.

Der har vi Hannet, Gudskelov, igien —

Provsten.

Hvergang han chikanerer, lille Ven —
Lad høre nu det niende, min Kiære!

Drengen.

„Du skal ei blot din Næstes Huus begiære;
„Men overalt, i hver dig fremmet Borg,
„Hvor der er Digter-Gammen, eller Sorg,
„Aldeles, som om du var hiemme, være!"

---

*) Det er mærkeligt, at een af vore Poeter, en Mosaït, har rimet over lutter christelige Æmner — en anden, en Christianer, besunget Moses — og begge hedde Hertz. Stærkere Beviis kan der neppe gives paa fuldkommen christjødelig og jødechristelig Identification. Provsten har altsaa Ret, at Skjælningen er ikke just at løbe til, og at Forverlingen er noget meer end et Ordspil.

Det er: Naar een et tragisk Slot har bygt,
Saa skal du boe deri, som Baldur, trygt;
Den Gamles Æ saa got du kan udslette,
Og over Porten U for Æ'et sætte,
Blot føiende „hin Gode" til endnu;
Thi, hedder Baldur først, hin gode, du,
Saa troer man let, din Formand var den slette.
Gaaer du et komisk Lysthuus skraas forbi,
Saa lad et Alter bygge dig deri! —
Paa Grund af Wessels Mads med Bukkelægge,
Og Holbergs Arv (som du har attrapeert)
Siig, du har Huuset arvet efter begge,
Hvis noget er deri spoleert! —
Ryk ind med din Natur i hver en Kunstens Hytte!
Og boer der nogen, lad dem flytte!
Hvis i Forlegenhed du kommer, eller kom,
Begiær ei blot privat poetisk Eiendom,
Men alle Musers offentlige Tempel —
Den danske Skueplads bestandig, for Exempel!

Provsten.

Egregié! — Det tiende.

Drengen.

„Sna-pak

„Bepestapan-dipigepen ba-pag-

„Vependt o-pog rapavgapalt ipi
„Dipin ko-pomiſke Po-poeſie!
„Bedenke das Ridiculum in hora,
„Das nicht will aufgeſchoben ſeyn!
„Zeig ' auch dabey, du könneſt gar Latein;
„Desgleichen iſt Periculum in mora."

Det er: Vær tyk, for alt, og ikke tynd
I den Uvidenhed, hvormed du ſtempler
Din borealſke Dannelſes Exempler!
Vær grundig komiſk pæredum med Fynd!
Gør Vittigheden i din Flauheds Dynd,
Ei blot saa ferſk og flad og falſk, ſom muelig,
Men dandſebodgemeen — og daarekiſtegruelig!
At man, ved alt hvad flyder af din Pen,
I bagvendt Fjanterie maa briſte reent af Latter
Deels over det, deels over den,
Men førſt og ſidſt dog over dets Forfatter!

Provſten.

Plæclaré! — Nu det ellevte?

Drengen.

„Hvis ei
„Kritiken gaaer tilſidſt for dig ſin Vei,
„Saa gaae du din omſider for Kritiken!

„Gaae fra dit Hiem, gaae bort af Hedenold,
„Gaae fra dit Skialdhuus, fra dit Digterhold,
„Gaae fra din Post — i Polemiken!
„Kior bort, hvad Toiet trække kan, i Skiul
„For Slagets Uveir, paa de vendte Hiul,
„Og lad din Hale, Slænger, her i Stikken!"

Det er: — Ja, det begriber nok enhver,
Det er, naturligviis, saa hvad det er!

Provsten.

Benissime! — Nu er tilbage blot
Det tolvte Bud! Hvis, trods Fornuft og Sandser,
Dig ei Hukommelsen i dette standser,
Faaer du for første Part Udmærket got!

Drengen.

„Du skal omsonst begiære Shakspears Muse;
„Den tydske Werners Februars-Meduse,
„Tiecks Nonne, Göthes Clärchen ligesaa;
„Men Kotzebues Toiter ovenpaa,
„Du ikke skal begiære blot, men faae!

„Din egen, som dig fødte Hakon, Helge,
„Stærkodder, Axel, og hvad end vil staae,
„Naar al din Udlands Yngel maa forgaae,
„Din egen Ægtemuse skal du sælge!"

Det er: Du skal dig løs i Poesien staae!
Du skal, som moden Skiald, udskeie,
Og i din Manddom gaae paa gale Veie —
Foragte Skiønheds Lov, Critik, Censur,
Og efterstræbe Vers mod din Natur —
Saa længe, til, ved Misbrug selv af Kraften
I et dig fremmed sydligt Lefleſpil,
Du til „din Fiendes" Smerte blive vil
Her hiemme, som du aldrig havde havt 'en! —
Du skal forlange meer en muelig Agt;
Du skal ei noies med en tragisk Digters Ære;
Men, trods Naturen, og med Diævels Vold og Magt,
Ei komisk blot, men vittig ville være! —
Tilsidst du blive skal saa døv for Venskabs Raad,
Saa blind, for Leden, Lys, og Lære,
Saa hærdet mod Kritikens Skudknivs Odd,
Og selv imod Satyrens Latterbraad,

At du skal skielde for en ussel, arrig Fiende,
Den Brodergenius, der vilde din omvende —
Der er endnu din Ven, som Dan engang vil see —
Og du erkiende selv, naar han er død maaskee!

Om alle disse Bud nu siger Femmen saa:
Jeg er din Afgud, Flok! det kan du lide paa,
Ukyndig! som du selv — og som hiemsøger
Kritiken i til Trods sletskrevne Bøger!
Vee Grammatik, og selv, hvad Drengen veed,
Der med Parnassets Rumlepotte spøger,
Digtbogstaveringen, saasnart jeg bliver vred!
Hvis I min Mads, min Dick, min Zoraide,
Min Hex, min Fugl, min Mær, min Vakkelsvands,
Min af Naturens Kræfters nuomtide
Bestandig meer og meere sunkne, side,
„Nedhængne" skionne Virknings bundne Krands—
Hvis I det alt, som sagt, ei gierne lide,
„Saa skal", saa sandt vi døe! "Jer Maren ride"
„Saa skal vi steene Jer" i Skokketal,
„Med Olden, med Kastaniens haarde Skal,
„Og hoppende, som Løgtemænd i Mose,
„Jer dybt forvilde, styrte Jer af Hest,
„Og paa Jer breden Ryg os sætte Fæst,

„Indtil I faae et bedre Sind," og rose
Vort hele Hurliburli, stort og smaat,
Udbrydende: Det er altsammen saare got! — —
Forlad, Herr Provst! nu kan jeg ikke meere!
Tør jeg nu puste lidt?

Provsten.

Pust! — Nu det ærgrer mig,
At der af Karakterer for en slig
Skolar (skiøndt der er nok) er ikke flere!
Hør, lille Gylfe! for „Udmærket got",
Jeg giêr dig, hør du: Overvættes flot!
For Ellemoseloven.

Drengen.

Tak, for Du'et!
Endskiøndt De, naar De ret betænker Dem,
Da jeg i Runer talte kun til Fem,
Dog sætter virkelig et X for V'et.

Provsten.

Tør Sveden af dig! og ifald du vil,
I Aften gaae med mig i Skuespil!

Drengen.

Gaaer De, Herr Provst, i Røverborgen?

Provsten.

Ja, for Musikens Skyld — og kom igien i Morgen.

Abracadabaras Tredie Deel.

Marens Hemmeligheder,

eller

Steenpære-Skallen.

Chor af indiske Alfer.

— „Og som Maren Eder ride" —

Fiskeren S. 164.

Aa-Klover-Troen,

eller

Marens Hemmeligheder.

(Slutning af Sæmunds Examen.)

Provsten.

Velkommen! lille Ven! Nu sæt dig ned! —

Drengen.

Jeg kan nok staae, Herr Provst! —

Provsten.

Saa meget destobedre!
Saa giorde, med en Snees paa Bagen, vore Fædre.
Siig os Artiklerne!

Drengen.

Derom jeg veed
Paa Stautepé saa kort, som got, Beskeed:

Den første Laugs-Artikel er: Fortabelsen —
Den anden: Blinde-Bommert-Efterabelsen—
Den tredde: Reent i Bund- og Grund-Fortabelsen.

„Om Fortabelsen."

Provsten.

Fuldkommen rigtig! Nu den første da?
Læg intet til! tag intet fra!

Drengen.

„A! O! — A! O! — A! O! — O! A! — O! — A! — O! A!
„Jeg troer paa Hurliburli, vor Papa,
„Paa Bommert-Himmelens og Jordens Skaber,
„Hvis Afmagt frembragt har hans Afmagts Aber,
„Pêr Wegner, Pêr Agraph, Pêr Cib, etcetera,
„Paa hvis Grimaser Pøblen staaer, og gaber."

Det er: Vi troe paa Har: A O, og Har: O A —
(Den første tragisk til, den anden komisk fra.)
Vi Petere, trompetende med Luurer,
Vi Møllere, vi Fiskere, vi troe,
Han har os skabt med andre Kreaturer —

Vi Poesiens Hiorte, Harer, Kræ,
Vi troe, med hine, for hans Harlighed paa Knæ,
Saavel i Krattet, som i Furen,
Han har os alle skabt, som andet Fæ,
Med alle Bommerter i Kunsten og Naturen. —
Vi troe, han har os alle skillet fra
De gamle Lemmer, Bieu, Øren, Svandse,
Sind, Skjønne, ja Fornuft og disse Sandse;
Og ikke det alleneste; men, ja!
Vi troe, foruden dette, meer endda:
Vi troe, at han opholder og os Smaa,
Som maatte sikkert ellers reent forgaae —
At han forstrækker Møllen overflødig
Med Vind og Veir (vi meene Sang i Dur)
Og Bækken — af en blødere Natur —
Med alt, hvad den i Mol har nødig.
Vi troe, han er den ny trojanske Hest,
Der føres i Triumph ind i vort ny Athene —
Og Bacchus-Aphrodite selv, dernæst,
Der efter Giæringen, som hun kan best
Opstiger af dens gule Hipprokrene.
Vi troe, han overflødig giør hver Dag,
Til vort Dagdriver-Liv os daglig at opholde,
Staldfoering, efter vel bestaldet Smag:

Det Kiøkken, som er efter vort Behag,
Saavel det varme nemlig, som det kolde. —
Vi troe, han giør os Sadler, Hesteskoe,
Og visse Værelser, og alt vort Bo:
Vort visse Sted, vort Bilboskab, at sige,
Med alt, hvad lurvet er betydningsfuldt tillige,
Saavel i Lade, som i Lo,
Saavel i Kippe, som i Kro,
Paa Veien over Sangens sunkne Bro
Til Hurliburlis Himmeriges Rige. —
Og dog, alt dette giør han ei
For nogen vor Fortieneste; men, nei!
For sig, kun af den blotte digterlige
Barmhiertighed, og Godhed, saa at sige,
For sit almægtige, barbariske Genie —
Som der er ingen Bund, end sige Bundfald, i.
Han over os og al Makulaturen raader —
Det er altsammen vist og sandt i alle Maader.

Provsten.

Ter optime!

Drengen.

Det er endnu kun lidt;
Nu kommer først det rette Sort paa Hvidt!

„Om Efterabelsen."

„Jeg troer paa Hurliburlis Contrafey,
„Afgudens oven over hans opstillede
„Livagtigen udtrykte Billede —
„Skiønt, hvem det er, for Resten, veed jeg ei;
„Hin raske Burlihurli selv, den Anden,
„Saavidt han nemlig i æsthetisk Dands
„Er reent fantastisk fra Forstanden,
„Og intet uden bare Vakkelsvands".
Jeg troer paa denne høie Nordens Jarl,
Eenbenet, uden Hoved, diærv og diger,
Om hvilken Asenutidspilten siger,
Og Piltevhilosophen: "Sikken Karl!"
See hvilken jevn, gemeen, og simpel Herre!
Kors! kors! du store norske Gud!
Thor selv — ja blotte Stangen af hans Kerre,
Seer mindre stiv og strunk og strammet ud!
En ubehovlet Knægt, hvis eene Stovle
(Vi meene Sækken, han blev puttet i)
Har meer symbolisk Værd, end al den Poesie,
De spidse franske Næser snovle!
Vi knæle for ham doppelt omt,
Nu han er tredde Gang censurfordømt,
Og nede hos os selv begraven

I Mumie-Gravhvien under Haven —
Paa tredde Aar, fra den Tid han nedfoer
Til den Hob smukke Folk, der under Jorden boer,
Med den døvstumme høifornemme Maske,
End uopstanden af sin Phønix-Aske —
Men deels for Alvor, deels for Spøg,
Opfaren, i den store Digterstimmels
Uendelige Myg- og Flue-Brimmels
Forbauste Paasyn — i en evig Røg.

Det er: Vi troer ei blot paa Hars Almægtighed
I nye Skolens Asmanie,
Men lige fuldt og fast paa Jafnhars Prægtighed,
I sammes aabenbarte Theorie.
Virt oer ei blot paa Göthen; men paa Gothen:
Paa Idealet, som vi ikke see;
Men og fornemmelig paa Idioten,
Som staaer der blank og bar i vor Idee —
Vi troe, det eene følger af det andet,
Og, naar man først har Kilden, har man Vandet.
Naar man er Drenge-Far (selv uden Ægtesving)
Har man et Barn, der altid er en Dreng —
Og findes først i blotte Feil Forgabelsen,
Saa kommer sikkert Bommert-Efterabelsen.

Af ovet Vankunst i sit Vanvids Elv
Vanvidenskaben flyder af sig selv.
Den Troe blandt os kan derfor intet dæmpe:
(Den stærke Troe, saa sand, som kiæk)
At denne Pæl, som Jacob fik med Lempe
Først puttet i, saa fremtrakt af sin Sæk,
Hin Jacobs-Stav — hin lange Jomfrueskræk —
Hin Pæl i Kiødet, der har faat et Knæk —
Kort, (for at male den med eet poetisk Træk:
Hin Adamspen, dypt i Syndflodens Blæk,
Portstolpen nemlig — er en Kiæmpe.
Vi troe, den er saa knøver og saa kiøn,
Saa stolt, saa strunk, saa stiv, saa stolpeskiøn,
At den kan stride med berømte Stangen
I Skydekampens fæle Maal om Rangen,
Og got passere for dens egen Søn!
Vi troe, at vi paa den ei blot maa gabe,
Som Freyas Alters første Ziir,
I vor Litteraturs det fine Skrivpapiir;
Men selv paa Tryk i Grovt den efterabe!
Vi troe, vi alle bære maa
Det Træe, Jakobus slæber paa;
Og at vi det bør plante Verden vide,
Fra Hallandsaas til Skodborg-Aa,
Som vor Standart, og for dets Ære stride

Saavel de store, som de smaa.
Vi troe, som sagt, at denne Pæl er Grændsen
For al æsthetisk philosophisk Endsen —
Og at, saa længe den i Danmark staaer,
Vor danske Cibber-Samfund ei forgaaer;
At dens velsignte, hilleden-og-kalige,
Leketerlignelige Stangfigur
Er Maal og Ende for Karrikatur —
Og at vi — med vor karrige Natur —
I den alleene kunne vorde salige.

Provsten.

Du bliver varm, min Søn! Det er en Lyst,
At høre dig begeistret deklamere —
Det kalder jeg et Kiæmpebryst!
Men, skaan dig — pust igien — og lad os lidt pausere!
(sagte)
Jeg veed ei, hvor den lille Tud
Det holder ud.

Drengen.

Herr Provst! naar jeg er kommen først i Skud,
Saa standser jeg ei let, mindst i det lyriske
Min Tiaarsstiæl saa kiære Panegyriske;
Men — naar jeg nu saaledes bliver ved,
Og til Behag Dem ramser alt det Stregede —
Vil, uden mindste Forbeholdenhed,

De mig da sige, hvad jeg ikke veed,
Som, for Exempel: hvordan Hugo legede?

Provsten.

Saavidt det lar sig sige — ja, min Søn!

Drengen.

Og saa, Herr Provst! endnu en lille Bøn:
Naar jeg er færdig saa, tør jeg da ikke glemme
Lidt efter lidt den hele Tro
Paa Poesiens A og O,
Der synes mig, dog ingensteds har hiemme?

Provsten.

Jo før, jo bedre, lille Ven! —

(han gaber)

Men — for at glemme, maae man nemme den —
Bliv altsaa ved til Enden, trods min Gaben!

Drengen.

„Om Fortabelsen."

„Vi troe paa Vrimmelen af Aandekryb
„I Middelaldrens Under-Dyb —
„Paa den betydningsfulde Grube,
„Vi fandt i Kiæmpe-Livets Strube;
„Vi troe paa Mode-Krokodillens Flab:

„Det store Svælg af Graadens Latter-Syrter,
„Dybt i det Lurvedes Gimmungagab —
„Hvori sig hovedkuls, med Forstandens Tab,
„Foruden Tøile, Fantasien styrter."

Det er: Vi troe paa Stolpens Aand,
Og Kiæmpe-Tryllerie-Bestalling
Til hver en Pog, der uden Baand
Forstaaer at røre Mund og Haand —
Til hver trefingret lille Gnalling;
Vi troe — hvis Stolpen falder ned —
Vor meeningsløse Meenighed
Et vældigt Samfund her at være,
Der uden Sammenskrivt at lære,
Med bare Pen og bare Blæk,
Til velopdragne Musers Skræk
For Poblens Appetit at nære,
For Mollens Zacharias-Pære,
Samt hvad'gaaer ellers over Ære,
Rask, uophørlig, smsret væk
I slette Vers og værre Prose —
Som — Stolpen knuse jer i Smuld
Med sit forfærdelige Fald,
Hvis I det ei bestandig rose!

Saaledes runder sig vor Tro
Paa For-Poetens A — Bag-Philosophens O —
(Som Galskabs Et i Alskabs To)
Tak skee den eenes J-sig-selv-Fortabelse,
Den andens Ynkeligheds Efterabelse,
Med et almindeligt: In dulci jubilo
Paa Bredden af J-Bund- og Grund-Fortabelse.

Provsten.

Men er det vel dermed forbi?
Er alt, hvad der er trykt og skrevet
Om Stolpen — indtil Klokkenbrevet —
Slet intet uden bierv og diger Poesie?

Drengen.

Jeg beder om Forladelse! Langt meere!
Det er for Folk, som grundig reflectere,
Fuldkommen stiv og stram Philosophie!
Juridisk, logisk, og æsthetisk ret betragtet,
Er Stolpen ikke blot publik Jakobus-Troelsk,
(Hvorpaa sig rimer: gaae til Stoelsk)
Men og, hvad man for lidt har agtet,
Uendelig privat symbolsk!
Saa den kan rime paa Priveter —
Jeg veed det, thi jeg gik, katholsk,
I Kiolen alt, som kaldes Polsk,
Paa Privatissimum hos Peter.

Smagsvidenskaben.

Provsten.

Det var fuldkommen, Ord for Ord,
Vor Aſenutids Drenge-Laugs-Artikler —
Men lad os høre nu, hvordan Han Selv udvikler
Smagsvidenskaben her i Nord!
Moralen, og Religionen,
Alt, hvad vi lærte hidindtil,
Er egentlig dog lutter Drengespil,
Hvortil han høit har givet Tonen —
Det første Stød i Hornet, om man vil.
Hvad vi har hørt, er intet uden Gaben —
Og Efteraben —
Og eene Lærlingernes Sag;
Nu komme vi til Videnskaben,
Høiskolens Lærers egentlige Fag,
Hvori bestaaer den?

Drengen.

Hvad behager?

Provsten.

Hvori bestaaer den? spørger jeg min Ven.

Drengen.

Og — Hvad behager? svarer jeg igien.

Provsten.

Hvori bestaaer den Videnskab, som smager?
Hvad ligger der vel egentlig i den?

Drengen.

Høiskolen, med dens Digter og dens Lærer!

Provsten.

Ret saa! — Men ligger ei deri
Tillige noget, som al Verden ærer
Og elsker i den ægte Poesie?

Drengen.

Jo vist, Herr Provst! som sagt: Hvad Dem behager:
Alt, hvad der smager!

Provsten.

Og hvad er det?

Drengen.

Det er jo — ligefrem —
Just, netop, det, Herr Provst: Det smager Dem

Provsten.

Saa? Troer du det?

Drengen.

Ja! thi saa staaer der skrevet
I Smagsbestallings-Kiokkenbrevet;
Og hvad er bleven demonstrert for to
Fungerende dramatiske Censorer,
Der ere begge Professorer,
Kan jeg, som Barn, vel sagtens ogsaa troe?

Provsten.

Ja, got nok, lille Ven; men jeg gad høre
Hvad du af Videnskaben kan fremføre,
Som den er bleven viklet ud med Fynd
I høist bemeldte Brev?

Drengen.

Tør jeg mig skynde
Til Enden, uden netop at begynde
Det evige det samme?

Provsten.

Nei! begynd
Med Grundprincipet — det er alt for vigtigt!
Her gielder det den strænge Theorie —
Vi tør ei gaae Begyndelsen forbi;
Spring heller Enden over, der i Tingen
Er overalt saa got, som ingen.

Drengen.

Det første Grundprincip i denne Sag,

I hvad man kalder god og ægte Smag,
Er: hvad til alle Tider Folk behager,
Det er at sige: Hvad dem smager,
Det smager dem, — og dermed Stop!
Som, for Exempels Skyld, jeg sætter
Ei blot almindelige Retter;
Men hvad man ellers diſker op,
Herr Geiſſelbrechts Marionetter —
Hvert Spring, hvormed os Sindet letter,
Caſortis genialſke Trop —
Selv Valveis-Moriannens Hop —
Ungdom og Galſkab — hvert Spilop,
Af bare Fanden og hans Fætter —
Skildpaddesmaus — og Alſkens Spil —
Med eet Ord sagt: alt hvad man vil,
Hvad aldrig Poblens Gaben trætter,
Og, hos de Store selv, maa til
For Tidens Korthed her i Live
Saa langt, som mueligt, at fordrive —
Hvad er det andet, ligefrem,
End Smageligt? „Det smager dem!"
(Definitionen første Gang er lykket
Paa sand og god og ægte Smag;
Det maa man sige Brevet paa dets Bag;
„Thi deraf kommer Lignelſes Udtrykket!")

Smagsvidenskaben er den Dag i Dag
Vor store Digters egentlige Fag.

Provsten.

Got! Men Udviklingen, paa hvilken man har stiklet....

Drengen.

Udviklingen — saa „Grund- og Tanke-rig"
Den ellers vist for Resten er — er mig,
Tilgiv mit svage Hoved! — for indviklet.
Saameget seer jeg kun deraf, at ægte Smag
Er et jeg veed ei hvad, som hele Verden eier
I hver en Old, i hver en Region,
Naar man undtager blot den finere Portion,
Især den franske, der forfærdelig ndskeier —
Men, hvem vor gode Smagspatron
Og i sin Videnskabs Demonstration,
Med billig Harme dygtig feier.

Provsten.

Den ægte sande gode Smag
Er altsaa, for det første, Pøblens Sag —

Drengen.

Som jeg forstaaer det; Pøblens i det Hele,
Og een og anden Vens i sine Dele,
Og da man er sin egen beste Ven,
Saa sin Sag, som man siger. Men

Til Dato veed jeg heller intet andet
Af gode Smagens A B C —

Provsten.

Rag op i din Hukommelse! Lad see!
Hvem af Os alle har pro tempore
Den allerbeste her i Landet?

Drengen.

En Veteran! — Men netop det
Forpurrer mig den hele Lære:
Saa meget veed jeg om Veteranie
At der er altid noget Gammelt i;
Hvor kan det altsaa Mønster være
For Smagen i den nye Poesie? —
Hvis en Veterinar i Brevet
Til de Kolosser var, som Mønster, anført blevet,
Jeg havde bedre fundet mig deri.
Da nemlig her hos os Hydrophobie
Er hensat under det Veterinære,
Hvert andet modens Galenskab i Ære,
Parnassets allernyeste Manie
Vel kunde, selv fra Smagens Side,
Betragtes og behandles nuomtide
Som et besynderligt Veterinarreri.

Provsten (smilende).

Hvor mangen ung pegasisk Fole

Fortienke Plads i denne høie Skole!
Ideen er aldeles ikke dum. —
Men, apropos, hvi kalder du „Kolosser"
Os her i Kiøbenhavn, os danske Folk, os Øsser,
Hvnt Brev er skrevet til?

Drengen.

Den Deel af Publikum —
Portionen nemlig — som den fine trodser,
Maaskee jeg burde have kaldt dem Klodser?

Provsten.

Nei! søde Dreng! nu er du alt for slem!
Betænk, at du skal leve mellem dem!

Drengen.

Han skrev dog ei til Romere, Galater,
Korinthier, et ceteros;
Han skrev til grove Mængden af Krabater
Omkring hans Stolpes Rhodiske Kolos:
Til Publikummet — nemlig, det ham hulde,
Det „lurvede betydningsfulde" —
Som (hver Brutalitet for Resten ufortalt)
I-Fior-Udstillingen af Bilboskabet
(Der raadte Bod paa Sara-Nickels-Tabet)
Beklappede viduaderlig brutalt —
Han taler intet om Bebærne.
Sæt og, hans Brev var skrevet til Ebræerne,

(Det Folk, i hvilket Lessing selv jo fandt
En Nathan, uden just at staae paa Tærne)
Der er dog og Kolosser deriblandt!

Provsten.

Nei! see mig vel, hvor den kan løbe,
Den lille Satyrmundens Top,
Som den blev pidsket om, og pidsket op
Med selve Indignationens Svøbe!
Ti Aar! — Kan man og harme sig i dem?

Drengen.

Naar man multiplicerer dem med Fem!
Mit Livvals Rasen (jeg vil ikke lyve)
Mig giér i Ærgrelse halvtredsindstyve!
Den dumme Drengevei, jeg seer det paa,
Mig gior, som Tiaars-Pog, af Harme graa.

Provsten.

Lad mig omfavne dig, du Lægedommens Engel
Paa Bitterhedens skarpe kiække Stengel!
Vox i dit øde Had frimodig op
Til Kiærlighedens sande Blomstertop!
Den elsker inter Got, som hader ei det Slette,
Kun, hvo det Falske skyer, kan nærme sig det Rette! *)

*) Virtus est vitium fugere, et sapientia prima
Stultitia caruisse.

Hor.

Til Smagens Redning i vor Poesie
Jeg vil i dig en Doctor her opdrage,
Som lære skal vor Digter-Doctor i
Smagsvidenskabens Bavemæverie
Sin egen beeske Smag at smage!

Drengen.

Fordærv mig ei, Herr Provst! Skos, heller, skos,
For tidlig, end for silde!

Provsten.

Vær kun rolig!
Jeg skal strøe Peber nok hereefter trolig
Paa hver en Bid Melon af min for søde Roes!
Tilbage til Qvæstionen: Smagen!
Hvorpaa vel grunder sig dens Eet
Med Æsthetiken? Det er Hovedsagen!

Drengen.

Paa — hvis jeg her kun ikke bliver Beet —
Paa — det er sandt! nu husker jeg — paa Magen
Til Autorskabets Grund — Autoritet!

Provsten.

Paa hvis Autoritet? — Ifald Censorer
Nu, for Exempel, ogsaa var Autorer,
Og stik imod, som man har stundom seet?
Autoritet imod Autoritet,
Hvis er den rette?

Drengen.

Den — hvad var det nu, han kaldede
Sin egen? — den — mig synes — den bestaldede!

Provsten.

Ja! rigtig! men nu sætter man det Kald,
At Mod-Autoriteten — To i Tallet,
Der dog er meer end een — var og bestallet:
Bestalling mod Bestalling, Kald mor Kald,
Hvor er Pegasens egentlige Stald?
Hvor smager det, der smager, best? — hvor stikker
Den sande gode Smags Ambrosia,
Hvis gyldne Havre dog maa skiælnes fra
Den slettes Ærter, eller Vikker?

Drengen.

I Stalden, der blev skrevet fra,
Paastaaer han selv — og Brevet lår os kikke,
Saa man kan see, hvad der i den mon stikke.
Jeg tittede derind.

Provsten.

Hvad saae du da?

Drengen.

Jeg saae det just ei ganske nøie;
Men hvad af muggent Halm og Stene,
Mig kom i Krybberne for Øie,

Var saa „forbarmeligt", at jeg mig undred paa,
Parnassets Æsler kunde det fordøie,
End sige Hippogrypherne, der laae,
Men uden Vinger, rigtig nok, og smaa.
Jeg ynkte dem med denne Hakkelse —
Der ei var Brød, end sige Bakkelse.

Provsten.

Dog hedder det, at det skal holde Stik
I Askens aandelige Næring,
Ei blot til alle Føllenes Fortæring,
Men og, som Medicin for hvert et sælle Krik,
Og selv til Forebyggen af Kolik,
I den almindelige Staldens Giæring.

Drengen.

Det er nok den, de kalde Polemik
I disse mange løse Blade,
Som de mod den herkuliske Kritik
Af alle Luger flyve lade?
Gud veed, hvor de for Politiet tør!

Provsten.

Hvad bryder Politiet i en Gade
Sig om, hvad man i Kræmmerhuuse gior?
De Skrivter, tro mig, giøre liden Skade,
Naar man dem bruger, som man bør.
Lad du dem flyve! — Hold dig kun til Sagen!
Hvor blev vi staaende?

Drengen.

Ved slemme Smagen!

Provsten.

Slem kalder du den?

Drengen.

Ja jeg gisr!

Provsten.

Nu har jeg aldrig i mit Liv hsrt Magen!
Du kan dog udenad det Brev til Publicum,
Der indeholder Æsthetikens Cunctum?

Drengen.

Jeg har jo sagt Dem alt den hele Sum:
„Det smager, hvad der smager! dermed Punktum."

Provsten.

Saa Punktum da. — Men nu til fierde Part,
Til, nemlig, „Frejas Alters Elementer" —
Hvad ere det for nogle? Skynd dig! Snart!
Thi — Suppen alt derinde venter!

Drengen.

Tsr jeg, Herr Provst — især ved Middagsstund —
Og kort før Maden — tage Dittet = Dattet —
I Else = Jakob = Skolemester = Pjattet,
Som ligger dette Mesterværk til Grund,
For Deres Ører i min Mund
Nu, De har lært mig rødme selv ved Uslinger
Af min Pudseerlighed, der dog,
(Uagtet jeg til Nod kan ogsaa være Fjog)

Mod hint Livstykkes Østers er kun Muslinger?
Det var nok bare for at prøve mig?

Provsten.

Du har bestaaet Prøven ypperlig!
Ja, lille Sylfe! netop Elementerne
Var, hvad jeg frygtede, du havde lært
Af splitterunge Dag-Skribenterne,
Og nattegamle Recensenterne,
Hvis Vanvid, mellem os, er knapt et Haanblik værdt.
Af alt mig best i Prøven hover,
At af dig selv du slaaer en Streg derover.
Jeg derfor og den femte Part
Dig skal forære meget snart.

Drengen.

Naar bliver den, Herr Provst! vel færdig?

Provsten.

Jeg haaber, før jeg dør. Imidlertid
Bliv ved at glemme med al muelig Flid
Vor Aftenstids Lære, Kunst, og Id,
Som selv et Barn med sund Fornuft uværdig!
Jeg vier dig i Helligdommen ind:
Her har du til Belønning smukt indbundne,
Og med en evig Laurbærkrands omvundne,
Vor Holbergs, Ewalds, Wessels beste Bind.

Drengen (kysser glad hans Haand)

Tør jeg dem spænde strax i Remmen?

Provsten.

Ja strax!

Drengen (i det han lægger det ene Bind paa det andet, med Henrykkelse.)

Men Himmel! mellem dem er eet
Af Ti'en — drømmer jeg? — og eet af Femmen!
Min Fader? Er det af Vanvare skeet?

Provsten.

Nei! jeg har samlet selv dem begge,
For til de trende Mestre dem at lægge.

Drengen.

Min Fader! o! hvor det din Søn er kiært! —
Men, synes det Dig selv ei sært?

Provsten.

Er noget Sært deri, er det det særeste:
At Ti'ens er af alle mig det kiæreste.
Troe mig, min Søn! og selv i modens Digterie
Jeg elsker Glimt af Gud, og Gnister af Genie;
Og hvor de lyse, jeg dem høit berømmer.
Kun Galskab, som der blot er Kaadhed i,
Det reene skiære Cibber-Wegnerit,
Hvad under al Kritik gaaer kritisk Ram forbi,
Med Latter, som sig her allene sømmer,
Min Kiærlighed til Kunsten reent fordømme.

Ende paa Abracadabara.

Forfatterens Anmærkning.

Asenutidens Opdragelse, eller Pi[illegible]soinet — Per Vrøvler — og nærværende Abracadabra — udgisre en Trias af komiske Læredigte, hvori jeg haaber, over al Forventning at have opfyldt det Løfte, jeg giorde Publikum allerede i den forudspøgende Giengangere: engang maaskee, i trængende Fald, at give vor danske Litteratur en Dunciade. Den hele lærde Verden kiender Alexander Popes, i hvilken han tugtede sin Tids Dunser, og især Dunsernes Duns, en vis Colley Cibber, hvis Navn derved, som Chærilus, Bavius, Mævius, og flere, er bleven et staaende Spotnavn paa Parnasset. Det eeneste, jeg har laant af min engelske Forgiænger, er dette høistudanske Navn — deels for Klangens Skyld, der i mit Øre, lydmaler, saa at sige, hvad jeg egentlig vilde revse — deels for ikke, ved Brugen af et virkelig nationalt Navn, at støde min egen og andres patriotiske Delikatesse.

Den overhaandtagende Kaadhed i det vilde litterariske Drengespil, Musernes sande Venner med voxende Græmmelse dagligen see forsøget, kan enkelt Mands Alvor uden høieste Myndighed ingenlunde styre eller standse. Men Visdommen selv, udrustet med al den verdslige Magt, vilde maaskee betænke sig paa, voldsomt at standse en Vanvids-Giæring af denne Natur. Jeg troer endogsaa Lettelsen og Befordringen af dens Yttringer hensigtfuldere til denne Syges fuldkomne Udryddelse, end hvilkensomhelst tilbagedrivende Tvang; eller — med andre Ord — jeg troer, det eeneste sikkre Middel, til Redning i det mindste

af hvad der endnu er sundt i Aandeverdenen, er, at lade den udrase. Denne Udrasen kan man med saa meget mere Rolighed oppebie, da Dyrheden af Tryk og Papiir og Mangel, om ikke paa Læselyst, saa dog paa Kiøbelyst, udentvivl tilstrækkeligen vil forhindre Raseriets Udstrækning til andre end dem, der alt ere anstukne.

For at et saadant, ikke blot Litteraturen, men hele Staten i mange Henseender meget kostende kedsomt Galskab imidlertid ikke ganske skal gaae tabt uden mindste moersomt aandeligt Udbytte, har jeg giort dets Udsvævelser den Ære, at samle dem i Lunets Hvulspeil, og fremstille dem i en tækkelig Form til behagelig Latter. Dette er skeet uden ringeste Persons Ansеelse: men og uden allermindste egentlig personlig Paapegen; thi Dadlen af offentlige Narrestreger, og Latterliggiøren af trykte Dumheder, de maae nu hidrøre fra anonyme, pseudonyme, eller holonyme Skribentere, kan umuelig ansees for personlig Angriben.

Hvad den unersonlige Paapegen af Forfatteren, som Forfatter, angaaer, da nægter jeg ikke, den jo finder Sted; jeg har endog ikke sielden stræbt at giøre den saa klar og tydelig, som muelig. Der, hvor jeg har maskeret Angrebet — og hvor man formodentlig vil finde de personligste Stiklerier paa en Skribent, man forudsætter, jeg maae være lidenskabelig opbragt imod (uagtet mit i det mindste muntre Lune synes tilstrækkelig at bevise den fuldkomneste Aandsfrihed) — er jeg allerlængst fra privat Fiendtlighed, som følgende Oplysninger udentvivl nokſom ville godtgiøre.

For nemlig at forebygge en alt for skiæv og falsk Udtydning af Tallene de saa kaldte Runebilleder, eller Asenummere, holder jeg for best, ligesaa got først som sidst, at tilfredsstille Vedkommendes Nysgierrighed i denne Henseende.

Oplysning om de Ti,

(som jeg, indtil videre formaaer, at give den.)

I. Den samme, som 2.

„Seer du denne tørre Pind" —

Sigter til min bestandige Magerhed og Tørhed, ikke blot, for saavidt jeg (som bekiendt) er uden al aandelig Fylde, men endog uden mindste legemlig Fylde. Den sidste Anspilling er, jeg kan ikke nægte det, lidt personlig. Men det er tilladt at stikle paa sig selv, og Bielken i sit eget Øie.

(Exsors ipse secandi. — Hor.)

„Uden Feil og Lyder" —

Stikler paa min ortographiske, grammatiske, maaskee endogsaa logiske Correcthed. Man seer let af det følgende, at jeg ingenlunde gior mig til deraf, hvis jeg og ikke meente det ironisk.

„Sparsomt af dens Fyrreskind
„En Slags Harpix flyder".

Jeg kalder den smule Udbytte Litteraturen kunde have af mine tørre Arbeider, Harpix — for saavidt Lærediget og Satiren er hvad jeg taaleligst behandler, og alt, hvad man kan uddrage deraf, er i det høieste Kritik og Moral. Istedenfor, som Horaz, at sige „fungor vice cotis" siger jeg: fungor vice colophonii. Man veed at Kolophonium bruges til Bestrygning af Violinstrænge.

„Den maaskee blev til en Snog" —

Sigter til min diærve Tugters Paastand i Strøtankerne ved J. Baggesens Grav: at jeg høist formodentlig er Idealet af glat og glimrende Trædskhed, saavidt en tobenet Slange kan være det — den egentlige store Forfører imellem danske Skribentere. At jeg mildner dette til Snog, kan ingen fortænke mig i. Saameget Menneskelighed er der dog endnu tilbage i den mig tillagte Diævelskhed, at jeg skammer mig ved at prale dermed.

„Men hvis Aaron og den tog,
„Løv den aldrig skyder".

Den første Linie slaaer aabenbar paa Justitsraaden, som Jødernes Gienløser, en Streng der letteelig dirrer hos mig, endog naar den mindste Luftning berører den. Hvad den anden angaaer, da formoder jeg, at den omtrent vil sige saa meget som Følgende: Sæt og, at en stor Herre tog min Pen i sin mægtige Haand, — eller med andre Ord: at jeg følgte mig fattige, magre, tørre Horaz her i Danmark til en Mecenas, der var istand til at fede lidt paa mig) Løv skiød jeg dog aldrig! Det er: poetisk Genie, som man maa fødes med, kunde man aldrig indføre mig.

2. Den samme, som 3.

Naar man har læst blot en Snees af de hundrede trykte Anmærkninger over Digteren Baggesen, hvordan han var, før han blev moden, og hvordan han er, efterat have skrevet Giengangeren — naar man og blot har læst det Epigram i Dagen: „Hvo tabte Digterkransen ved at gaae igien ꝛc.", kan man uden

mindste Forklaring let see, hvilken til Kane forandret Svane dette Total betyder.

3. Den samme, som 4.

Jeg behøver blot at tilføie: som Elegiedigter. Men det paafaldende personlige stikker i 3—de tre Gratier nemlig, som jeg altid fører i Munden eller Pennen. „Vagte den os Kage", cfr. Theaterkrøniken, hvor jeg udtrykkelig selv kalder min Digtning Kage:

„Da maae jeg dog sige, trods Frankenaus Smag,
„Den Kage, jeg forrige Fødselsdag
„Hans Majestæt, saa got som forærte,
„Var derimod en ordentlig Tærte."

4. Den samme, som 6.

„Tvende Pinde krydsviis lagt" —

X, eller Gaaden, det evige Sindbillede, som jeg saa høitidelig har erklæret mit betydningsfuldeste Forsøg, at jeg ved Enden bedev Læseren, at forkaste alt andet af mig og blot beholde det.

„Og en mindre tredde" —

Ulykkeligviis /, en lille Skiæve til denne dobpelte Vielke, der dog, alvorlig talt, i det Heele fordærver alt, og gior Xet til et X, der, sat opret paa eet af Benene er et forvendt, eller bagvendt Fiirtal.

„Mærk dig: Streg, og Streg, og Streg"

„At du gietter det før jeg,
„Derpaa tør jeg vedde."

Uagtet naturligviis ingen veed bedre, end jeg, hvem jeg stikker paa med mine Personligheder, saa dog, naar man betænker, hvor bekiendt jeg er for Streger — og at (efter Ewald) virkelig ingen dansk Skribent, uden jeg, bruger dette Interpunktionstegn, der ordentlig vrimler i mine Skrivter — saa kan jeg vel umueligen for stærkt udtrykke Umueligheden af, her at giette paa nogen anden. Hyperbolen, jeg har valgt, for at udtrykke Letheden af denne Giætten, er blot et Sidehug til den almindelige menneskelige Omstændighed, at alle andre gemeenligen see eens Feil, før man seer dem selv.

5. — Adam Oehlenschläger.

Ligesaa oprigtig som jeg bekiender, med mine haanende Sideblik paa Digtning, i de forrige og følgende Tal, at have stiklet paa mig selv, tilstaaer jeg, med dette hædrende, og (i Forhold til de øvriges Affærdigelse meget hædrende) Henblik, at have stiklet paa den eengang upaatvivlelig allerfriskeste Fyr i vor Litteratur. Lignelsen om Byens Tyr (der dog ingenlunde paastaaes rigtig) er saa langt fra at være poetisk fornærmelig, at den udentvivl maa kildre hver nok saa stor Digterforfængelighed; thi hvo vilde ikke gierne være Byens Jupiter Ammon i Poesie?

„Seer du denne friske Fyr
„Med et Horn i Panden" —

Med dette eene Horn, meener jeg — det vil jeg aldeles ikke nægte — det Horn, han for nærværende

Tid har, saa at sige, i Siden paa det Komiske. At han, nemlig, mindre kan siges, at stange med Vis comica, som den sande komiske Jupiter Ammon (dengang Byens Tyr eller Stads-Satyrikus) salig Holberg, end — at forsøge paa Stangen af en saadan Vis — vil dog vel ingen nægte, der kiender hans Gedebuks Horn, Mæbbet af hans Kanarifugl, og Kloen, han har skrevet Til Publikum med — for ikke at tale om de øvrige hornagtige Pande-Knubber, eller Finger-Udvexter i hans Fisker, og hvad andet komisk, satirisk, og vittigt han kan have skrevet. Af alt dette seer man rigtig nok, at han har et Horn i Siden paa noget — paa Kritik og Censur f. Ex. — men, aldeles ikke, at dette Horn er et Bacchus- end sige et Jupiters- — der torde maaskee endog disputeres, om det var et ægte almindeligt Satyr-Horn. Hans Hurliburli-Vakkelsvands (som han selv kalder en Skovtrold, d: Satyr) karakteriserer vpperlig hans særegne, rigtig nok lodne, men næsten ganske kullede Satyre.

„Ordet gaaer, det andet Horn,
„Han skal have havt tilforn" —

Det tragiske nemlig. Dette havde han virkelig i de af os alle (mig med) nokſom prisede første nordiske Tragedier han leveerte, saa bacchisk, at jeg en Tid lang stærkt troede, denne de tragiske Digteres Gud havde laant ham sit eget. Det være, som det vil, det sees ikke længer. Fra den Tid, han med en vis Vold og Magt vilde være noget andet end nordisk Sørgespildigter — eller rettere sagt, fra den Tid, han vilde være Alt andet (hvilket vel torde kaldes en Slags poetisk Hovmod) —

„Staaer det i Pant hos Fanden."

Og ingen ønsker hierteligere end jeg, at han snart igien maatte kunne indløse det. Dette kan han kun

ved Opoffring af al sin udenlandske Luxus og komiske Stads; han maae sælge alle hans seeneste Paafuglefiære — persiske Schawler — tieckske og kozebueske og geisselbrechtske Abekatte — hele sit lurvede betydningsfulde Bilboskab — alle sine Børnehuusgulvtepper i Prosa — og alle sine muggene Figener i Vers — kort sagt: hans hele nærværende Etablissement paa det danske Parnas, Revel og Krat, til den Høistbydende — det er upaatvivlelig til ingen anden, end — hans saa kaldte „arrige Fiendes kritiske Usselhed". Thi hos denne alleene kan han faae noget klækkeligt for alt dette Sammenskrab og Blandingsgods — hvad der fattes ham, nemlig: opladte Dine for sin Ruin, og Indsigt i en bedre Oeconomie med den endnu tilovers-blevne Credit, og de ham af Naturen levnede Digtevner. Ved at sælge mig den hele ham ødelæggende Fabrik af udenlandsk raa Materie, med alt Tilbehør, og alle dens elendige Fabrikater, giør han det altsammen, saa at sige, i aandelige Penge; det vil da nemlig i det mindste leve i min Daddel, og udødeliggiøre, hvad der ellers reent forgik, i mine Kritiker og Satyrer. Dette er min oprigtige Hiertes Meening om dette mig for Resten kun alt for inderlig kiære stolte danske Femtal. Jeg gad udbrænde dets aandelige Guld, som Aristophanes til sin Tid i sit veldædige Purgatorium udbrændte det græske. Man sige desuden hvad man vil, den komiske Digter Oehlenschläger selv vil engang — hvis han virkelig modnes — fra et høiere aandeligt Standpunkt foretrække Satyrens Skiærtsild for Glemselens evige Helvede.

6. Jens Baggesen.

Det aandelige Null. Saaledes er jeg formodentlig fuldkommen træffende bleven karakteriseret af

den Digter, der upaatvivlelig best har været i Stand til at vurdere mit Digterværd i Danmark: Dannevirkes udødelige Gienopbygger, Grundtvig. Alt det øvrige ere blotte af hans Strøetonker, og langt før disse forudgaaende Recensioner af mine Digte, uddragne Corollarier.

7. Den samme, som 8.

„Salig Kongen seer du her
„For vort Hippokrene" —

Ogsaa jeg havde engang min Forgudelsestid — hvilken nogenlunde udmærkelig Begynder har ikke havt en saadan engang i vort ligesaa let beundrende, som forglemmende poetiske Dannemark? Hvilken ung Optræder har ikke engang siddet paa Thronen af vort Parnas — strax efter de første giorte Trin at stige — med enslags Enevold saa længe det varede — for at indrømme den sin Efterfølger, der som oftest ikke behøvede andet, end at gaae bag efter ham? Stolt kan man ikke være heraf; snarere burde man skamme sig lidt, ved saa let at blive holdt for Nar af Publikum. Thi, at dette holder en saadan stakkels kongelig Poet for Nar, sees best af Glæden over hans hurtige Afsættelse igien. Jeg veed ikke, om Stodderkongemagten staaer endnu ved Magt her hiemme; men vist er det, at jeg selv forekom mig, som kronet Poet, at have megen Lighed med Stodderkongen, da jeg var lille, i min Fødeby, hvilken alle Gadedrengene først behurraede, og siden bebæede. Da man derfor begyndte at drive Hurraet omkring mig alt for vidt, listede jeg mig bort, og overlod Thronen til den første den beste Stodder, der efter mig vilde bestige den. Dette er historisk Factum, som kan sees af min Gienganger. At mit „Nolo coronari" er uhyklet, synes mig overflødigen beviist

af min hele litterariske Fremgangsmaade; thi jeg har endnu aldrig seet nogen sandhedsigende Skribent i levende Live kronet med andet end Torne.

„Som paa Skildte man ham seer,
„Og paa Milesteene" —

Skildtene skulle nok stikle paa min poetiske Etiquette, og Milesteenene paa min moderne Popularitet; thi gammeldags Popularitet har jeg aldrig havt.

„Noget Helligt ogsaa har
„Hule Karlen aabenbar,
„Tallet Notabene."

Syvtallet er, som bekiendt, iblandt de hellige Tal. Det er ogsaa Søndags-Tallet, som den syvende Dags i Ugen.

8. Den samme, som 9.

Her har jeg drevet Spydigheden imod mig selv til sin skarpeste Spidshed, og levner mig, som Digter, ikke Ære for en halv Skilling. Men jeg tør imidlertid ikke giøre mig til af, at være original i denne fuldkomne Nedriven af min Existents; thi den hele Fordommelses-Akt var allerede fældet ligesaa strængt af andre.

9. Den samme, som 8.

„I de ni Gudinders Dands
„findes han ei længer." —

Det er den evige Viise der klinger mig i Øre paa Gader og Stræder af dem, der synge: „Saul"

(Kongen iblandt Profeterne) „har slaget Tusinde—! men David „(Hyrdedrengen iblandt Poeterne)" har slaget Titusinde". Lykkeligviis har denne Vitse endnu aldrig syntes at klinge mig ovenfra, og jeg har hidtil ikke sporet nogen Gienklang af den i mit Hierte. Hvad der er temmelig vist, er, at Choristerne, som istemme den, i Balletten, der handles om, ikke engang ere, eller have været, og i det høieste maaskee ville kunne blive Statister.

„Men, saasnart han seer sin Rands" o. s. v.

Dette er, paa mig anvendt, en græsselig Vildfarelse. Fordi lyriske og episke Digte her i Landet i det høieste indbringe Styvere, og Kritiker og Satirer i det høieste Skiældsord — er en ædel og tildeels sig selv opofrende Anvendelse af Vid, Tid, og Flid intet Styverfængerie. Man, som sees, jeg har i Stiklen paa min egen Karrikatur ikke regnet det saa nøie.

IO. Nic. Fred. Severin Grundtvig.

Ham hugger jeg aabenbare los paa, med samme Raskhed, Dierhed, og Eftertryk, som paa mig selv næstendeels — uden nogensinde at lægge Fingrene imellem; deels fordi jeg veed, han kan taale det — deels fordi han er Mand for, at gienglelde mig endog i en knuget, skudder, og overflødig Maade. Det gior mig ondt, ikke at kunne sige det samme om hans nordiske Rands Halvbroder og Halvpart, Semmen.

Denne har intet tilfælles med os andre To i litterariske Valhallaleen; men skaaer og skaber sig, som et Barn, der faaer Riis, naar man render ham tværsigiennem Aasalivet med den nordlyse Landse. Skulde han virkelig — istedenfor at være

være Har, eller Jafnhar — i det høieste være Tredie? og skulde denne Tredie (som Asenullerne ville gjøre til Alla Tre) naar man seer sig til, i Grunden intet være uden en Halv-Har, hvis herlige Hælvte for længe siden er udbrændt i Ægisdrekkene paa hin Side Asgaard? I saa Fald var det Synd, længer at slaaes med en simpel Dødelig; og Tanken paa den blotte Mueligbed volder, at jeg indtil nærmere Oplysning virkelig her ophører.

Corpora mellitis putrent, servantur aceto
Qvod mordet, sanat —

Holberg.

Trykfeil

(som den gunstige Læser indstændigen ombedes at rette).

S. 257. (første Linje) istedenfor „Fortabelsen" læs: Forgabelsen.

Sammest. (fierde Linie) ligeledes istedenfor „Fortabelsen" læs: Forgabelsen.

S. 266. (fierde Linie) for: I sig selv Forgabelsen, læs: I-sig-selv-Forgabelsen.

S. 276. (næstsidste Linie) Stene, læs: Straa.

Danfana.

Et Maanedſkrift

af

Jens Immanuel Baggeſen.

October — November — December.

Kjøbenhavn, 1816.

Hos Boas Brünnich,

Løvſtræde No. 128.

Indhold.

Apologie for Hymnen til Urania . S. 293.

Balders Igienkomst, eller Digte til Nanna 325.

Smaa Flyvedigte . . . . . 367.

Til Subscribenterne.

For at naae igien, hvad der, formedelst min Sygdom og andre mellemkomne Sinkelser, er løbet saa langt forud i Danfanas Fremskriden, at det blot ved et Spring kan indhentes, dateres nærværende Hefte October — November — December, og slutter Aargangen 1816, i tvende passelige Bind, hvert 30 Ark stort. Det næste Hefte, som er under Pressen, og begynder Aargangen 1817, dateres Januar — Februar — Marts — hvis Omstændigheder ikke nøde mig til at ophøre med dette Tidsskrivt, og udgive Slutningen af Thora, som et blot Anhang til det allerede Udkomne.

Baggesen.

Danfana.

Apologie for Hymnen til Uronia.

— — — Pueri! sacer est locus, extra
Mejite. — (Pers.)

Det er tunat, naar det er kommen saavidt i en Litteratur, at en Digter, der har helliget sin Muse Dannished i høieste og reneste Betydning, seer sig nødsaget til at skrive en Apologie for en blufærdig Lovsang til Blufærdigheden, eet af de fineste og kydskeste Digte, der nogensinde ere flydte af hans reene Pen. Det er et sørgeligt Beviis paa Phantasiernes almindelige Fordærvelse, paa de kaade parnassiske Poges dybere og dybere Neddukken i det Leerdynd, giennem hvis gule Flud de seer a't hvad der spiller høit derover, naar og blot et Par af disse ere i Stand til at finde mindste Smuds, end sige Uteerlighed, i en Hymne, som den til Uronia. Uagtet jeg nu med høieste Grad af Harme maa udbryde ved denne Leilighed i Nannas Ord: „Dyden rømer ved sit Forsvar" — saa meget meere, da hvad

der beskylder mig, "ligner meer en lodden Trold end Hother" — nødes jeg dog til at bekiempe og overvinde min Modbydelighed for de Svages Skyld, der paa Grund af nogle tilsyneladende Sammentræfninger kunde fristes til at drømme mig skyldig, i det mindste i en uforsætlig Synd imod Anstændigheden.

Det er en bekiendt Sag for dem, der ere nogenlunde fortrolige med Litteratur-Reformationshistorien i Tydskland, hvilke Urimeligheder, Uteerligheder — og indtil Gudsbespottelser — Makulaturpakket paa den Tid beskyldte Klopstocks Oder, og selv Messiaden for — med tilsyneladende Ihie for den ikke fine Portion af Publikum, der aldrig er i Stand til at fatte det høieste lyriske Sprog, og deels af Uvidenhed, deels formedelst en gemeen, ofte smudsig Fantasie-Opdragelse, finder Tvetydighed i alt, hvad der er Skiult — een og den samme Hemmelighed i alle Gaader — og Figenblade i alle Dækker. Naar den ædlere Phantasie seer Kydskhedens Gudindes stille Smiil i Maanens Ansigt, finder den plumpe Indbildningskraft i de selvsamme Træk en Tyv med en stiaalen Kaalstok.

Det Reene, det Uskyldige, det Blufærdige — med et Ord det Jomfruelige i Modsætning af det

Smudsige, Ryggesløse, Uforskammede, foresvæver den partheneiske Sanger i dette lille mystiske Digt i alle de allegoriske Gestalter, der legemliggiøre dets Aand i Naturen, i Kunsten, og i Livet, mellem hvilke han i en lyrisk Flugt udhæver de meest paafaldende plastiske. Aanden selv foresvæver ham under Billedet af en Jomfru, Virgo, deels paa Himmelen: Virgo cum Virga, deels paa Jorden: Virgo Mons (Jomfrubierget), deels i Havet: Virgo Amphitrite (Havnymfen, før hun blev givt med Neptun) — deels, endelig, Jomfruernes Jomfru, som han ikke engang vover at nævne. Denne seer han nu i adskillige mythiske Forvandlinger, eller hvad der er det samme, i ligesaa mange bekiendte Symboler paa Reenhed, Uskyldighed, og Blufærdighed — fra Vas Electionis af til Vas alphabetæ (a) fra Aphrodites Concha, og Hebes Skaal, til den hankede Theekoppe, og Engellændernes paa Bordet bragte Reenselseskar eller, egentlige Spolkumme.

Navnet **Uronia**, (græsk Ουρανια, af Ουρος, et Bierg med den qvindelige Endelse, altsaa: Biergjomfruen o: Virgo Montis, Diana, Partheneis) anslaver allerede tilstrækkeligen hele den i Hymnen herskende Grund-Idee (b). Det opvækker endogsaa meere end noget af de poetiske Navne, hvorunder jeg didindtil

havde besiunget min beskyttende Muse (Urania, Partheneis, Lilia, Idealia, Psycharion, og deslige) Forestillingen om Skiulthed, Hellighed, og Høihed, deels ved det Usædvanlige, deels ved Klangen selv, deels ved Biergbilledet deri. Saa meget desto kaadere og lumpnere er den liderlige Skamskriblers aldeles ugræske og mod alle etymologiske Regler stridende Afleden af Ουρον. Ikke at tale om, at den Vase, hans Frækhed her nævner paa Dansk, (Matella paa Latin — og som Aristophanes kalder αγγειον ουρητρον) paa Græsk med eet Ord kaldes Ουρητρις, trodser jeg alle Verdens Philologer, at opvise nogensteds Navnet Uronia anbragt i denne Betydning. Navnet Uronia er etymologisk beslægtet med Navnet Urania, begge nedstamme fra Ουρος (Mons), og betyde den høie himmelske Muse, paa Grund af den ældgamle Forestilling om Himmelen som et Bierg (Olympus, Himala) og mine frække Beskylderes Angreb paa Grund af tre Bogstaver deri, som svare til deres Anskuelse, er ligesaa latterlig, som om en Græker eller Dansk vilde finde noget Lumpent i Olympen, og en Latiner eller Fransk noget Ondt i Himmelen. *)

---

*) Λυμα o: sordes, Lumpent Snavs. — Mala, du mal, Onde. — See Noten (c) ved Enden.

Saavidt Navnet. I den hele Hymne selv findes ikke eet eeneste uædelt, end sige uhsviskt Ord, intet, der og blot langt fra kunde opvække mindste Begreb om det, jeg især har giort til min litterariske Bestræbelse, at forfølge. Hver Strofe aander Ewaldsk, Klopstocksk, Petrarkisk, og Schillersk Virgilianismus, jomfrumuselig Udtrykspeenhed, og Gienstanden værdig Delikatesse. Den høitidsfulde Begyndelse hæver allerede enhver uskyldig Phantasie høit fra Jorden til Helligheds Sphære.

„Du, som hver Morgen Skjaldens Offer kræver,
„Modtagende med Huld, hvad ham indgjød
„Den Guddom, som hans Aand fra Jorden hæver
„Høit over Prosa-Livets usle Nød,
„Du, hvem Vestaler selv i hellig Fylde
„Tidt Lettelsen af Livets Byrde skylde!" —

Hensyn paa det søde mystiske Sværmerie, som lettede Vestalerne i det gamle Rom, og endnu lette Vestalerne i det nye, Opfyldelsen af en modnaturlig Pligt, der (hvis nogen) med Rette kan kaldes en Livets Byrde. Intet uden Reenhedens og Helligheds foresvævende Ideal kan forklare den timelige Opofrelse af al jordisk Glæde, der er forbunden med en bestandig Kamp mod det Gemeene i Kunsten, og

det Dyriske i Naturen. Det er det bestandige Hensyn paa „Udvælgelsens Kar „Vas Electionis" den hellige Jomfru „Vesta — Maria," der letter baade Jomfruen, og Jomfrudigteren Kampen.

„Du — hvordan skal min Sang i jordisk Tale,
„De himmelske Figurers svage Speil,
„Dig Sielens Die saa livagtig male,
„At det af dine Træk tår ikke feil?
„Du høitidsfulde Gienstand for min Psalter
„I smaa, som store, mystiske Gestalter!"

Reenhed, i sammes hele Omfang *), er hidindtil aldrig af nogen Digter bleven personificeret, hvorfor og et nyt Navn for samme har maattet sammensættes. Heraf Sangerens Forlegenhed, hvorledes han skal male en ny Gienstand ved Hielp af gamle Ord paa en umiskiendelig Maade. At det ikke var en utidig Frygt, han her yttrede, viser nok som den indtrufne Miskiendelse.

„I smaa, som store, mystiske Gestalter." Fra Kuppelen til det mindste hvælvede Laag — fra Tvillingbierget Libanon til Liliehoiene, Høisangen omtaler — fra Oceanet til Bægeret — fra

*) Puritas, καθαρότης — som ikke blot Legemets: ακρατότης (Mundities), men Sielens: αγνότης (Innocentia).

Halvkuglen af Verden til Halvskallen af et Æg — og fra Himmelen selv til Dugdraabens Halvperle.

„Du, til hvis Form ei Digtren eene tyede,
„Men selv Naturens Form-Randsager, Kant,
„Der meer i Dig, end i hver anden Gryde,
„Det Heles Udspring a priori fandt!
„Dit Tørt og Vaadt ham blev hver Morgen siden
„Et Billede paa Rummet og paa Tiden."

Kuglen, eller Sphæren, hin i den konkrete, denne i den abstrakte Betragtning, er Fuldkommenhedens Sindbillede og Form. Men denne er og bliver uendelig uendelig, hvorved den og netop svarer til Ideen, det uendelige Begreb. Først ved Giennemsnit opkommer den endelig uendelige: Halvkuglens eller Hemisphærens o: Bægerets og Kalkens, Hvælvingens og Brystets. Under denne, som vi kalde Reenhedens og Uskyldighedens Form, have alle Jordens Slægters og Tidsalderes Phantasie og Indbildningskraft meer eller mindre bestemt forestilt Gienstanden for Kiærlighed og Beundring, Andagt og Tilbedelse. Herfra den Rolle, Bægeret og Bægerhaanden spiller i de ældste indiske Myther, Urnen og Vasen i de seenere, Bierget og Brønden i dem alle. Det er intet uden

Anskuelsen af det Høie og det Dybe i Kuglens eller Sphærens polariske Betragtning. Men da alle polarisk modsatte Begreber (der, som saadanne, allerede spille ned i det endelige) kunne fattes under dertil svarende Billeder eller Anskuelser, er denne Form ogsaa Tænkeren velkommen. eller, rettere sagt, han nødes, som Fremstiller af sine Tanker, til at henlye til samme. Rummet f. E. aabenbarer sig Phantasien fornemmelig under Himmelhvælvingen, den udstrakte Befæstning — Tiden i Oceanet, der oprindelig var en Strøm — det Tørre i hint, det Vaade (eller flydende) i dette. Rummet er, saa at sige, Amphiteiche, Tiden Amphitrite.

„Du, til hvis Lys sig Mængden aldrig svinger,
„Du, Phosphors Vugge, du Lyæus's Grav,
„Hvis Himmelhunds Luftervæg omringer
„Kulturens portative Røde Hav —
„Hvor mig din skiulte Herlighed forlyster
„Omkrandst af Blomstre fra japanske Kyster!" —

Den reene Philosophie kan aldrig blive Mængdens Sag; selv Begrebet, som skiules under hvilketsomhelst Sindbillede, bliver den aldrig klart, opgaaer aldrig, som lyst Begreb, i dens Hierne.

„Phoebus Vugge" o: Himmelen, og Urnen. — Lyæus's Grav o: Havet og Bægeret.

„Luttervæg." — Himmelhvælvingen er lutter Væg *), ligesom og enhver Urne.

„Kulturens portative Røde Hav" o: Vinen, Druesaften, som "Lyæi Grav" oasaa spiller paa. Saaledes med Hensyn til det hellige sokratiske Bæger, og Vinofferskaalen i Templerne. Men i en mindre Bibetydning er det Porcellinvæggen her ogsaa meenes, Theeskaalens nemlig, og Kulturens portative røde Hav bliver da Theen, som Digteren før i en Ode, helliget Uskyldighed og Fiinhed, har besunget **). „Portative" kaldes her begge Drikke, ikke blot for at tilkiendegive det Lille (Havet i Miniatur), men tillige forsaavidt begge tilføres os Danske udenlands fra. Endelig spiller denne omvendte Hvælving, Luttervæg, med sit røde Hav paa Kulturens hellige selskabelige Bolle. En

*) Undique paries, αμφιτειχος. — Undique murus, αμφίτοιχος — Undique fossa, ωμφιτριτη.

**) Mädchenhände pflückten
Mädchenhände drückten
In den schönen Urnentopf dich ein;
Von des Tisches Ende
Reichen ihre Hände
Mir dich hin — o! du bist mehr als Wein!

saadan besidder jeg selv af japansk Porcellin, og dens desværre skiulte Herlighed forlyster i det mindste min Indbildningskraft, da jeg aldrig tænker mig noget mindre deri end Biskop, ofte Kardinal, og stundom (uden at trække Helligheden her ved Haarene) selv Pave. Jeg behøver vel ikke at anmærke, at Blomsterne fra de „japanske Kyster" blot ere malte; dem, der aldeles ikke forstaae det poetiske Sprog, har jeg maaskee stundom noget at sige, men aldrig noget at synge. Under denne Blomsterrand ere Stierner anbragte, som jeg med pindarisk Kiækhed kalder Himmelens Hunde — (Sirius og Procyon for dem alle.)

„Du Morgenstjernens hemmelige Moder,
„I hvis bestandig aabne hulde Favn
„Sig gyder Under-Livets gyldne Floder —
„Tør Musen nævne, hellige! dit Navn? —
„Nei! Viisdoms Yndling kun i Løn det raade!
„Den Uindviede blive det en Gaade!" —

Amphitcike forvandler sig her til Amphitrite o: Lutterhule (hver Græskyndig veed, at dette er Betydningen af Ordet), og hvad nys foresvævede Phantasien i det Høie, og i det Nære, foresvæver den nu i det Dybe. „Underlivets" — det egentlig

poetiske Livs — „gyldne Floder" gyde sig her i det dybe Helliges reene Favn. Vi ville siden see dem nedstrømme fra det høie Helliges reene Kilde. At jeg i en Hymne, som jeg udtrykkelig kalder et Forsøg i den mystiske Poesie, benytter mig af et Ord, som alle vore mystiske Digtere have antaget, med Ret eller Uret, kunne disse i det mindste neppe tage mig ilde op.

„Den Uindviede blive det en Gaade!" Ja, sandelig! det er det, og det bliver det endnu disse Usle, trods alle mine oplysende Forklaringer. Kun saa meget værdiger jeg at sige dem, at min Gienstands sande Navn er det polariske Modsatte af hvad deres ureene Phantasie har drømt sig.

„Men høit, mens Dannemænd og Dannekoner
„Dig tause dyrke, vil jeg synge dig!
„Og Urons Helligdoms Uranioner
„Om Himlens Urne skulle samle sig,
„Og lytte til min Harpes Strænges Bæven
„Ved Offerkarrets høitidsfulde Hæven."

„Tause dyrke." Reenhedens Dyrkelse er taus; ogsaa, naar man blot bruger Tandbørsten og Mundforfriskningsvandet, taler man ikke.

„Urans Helligdoms Uranioner." At o'et

her for a er en Trykfeil, kan jeg ikke blot beviise med mit Manuscript, men beviises noksom af Verset selv, da, hvis jeg havde meent Uron, maatte dettes Helligdoms-Chor have hedt Uronioner. Noten „Urim" (Lysene) giør desuden klart nok, hvad jeg meener —

„Ved Offerkarrets høitidsfulde Hæven" —

som Danfanas Præst nemlig.

„Uskyldige! som Oceanets Engle
„Fra Skammekrogen har til Ære bragt,
„Bebudende med rakte Liliestængle
„Virgos og Virgas hulde Himmelpagt,
„Hvergang i Bacchustemplets glade Vrimmel
„Begynder ret for Alvor Glædens Svimmel!"

Spiller paa Engellændernes Maaltidsbrug, at sætte krystalne Spolkummer paa Bordet, efter Desserten, naar det egentlige Drikkelaug begynder. Andre europæiske Nationer have anviist Vaskefadet (vas ablutionis) en ganske anden Plads, og forrette gemeenligen deres Mund- og Haand-Reenselses-Akt, ved en Servante i Hiørnet af Sovekammeret. Hint kalder jeg, at have bragt den uskyldige Vase, hvis Billed fastholdes i hele Hymnen, fra Skammekrogen til Ære. Fingrene, der dyppes ved

saadan Leilighed, kalder jeg de „rakte Liliestængle," som dannede Engellænderinders sneehvide Hænder ofte have foremalt mig.

„Bebudende — Virgos og Virgas hulde Himmelpagt." Sigter til Symbolet hos Grækerne paa Anstændigheds-Zepteret: ῥάβδος, Virga. Hin Fingerdyppen bebuder nemlig Damernes Bortgang fra Bordet før Glædens Svimmel begynder. I de Gamles Orchester (θυμελη) saae man nemlig ofte strakte saadanne Liliestængle, for at overholde Tugt, Artighed, og Anstand *). Riiset er overalt Tugtens Sindbillede.

„At hædre dig langt meer end alle Vaser,
„End Hebes Skaal, og Amaltheas Horn,
„End selv Odræer i et Laug af Aser **),
„Var Brug i Grækenland lang Tid tilforn.
„Naar Hellas's Tunge skiønt din Fylde maler,
„Man troer i Hast, at den om Himlens taler." —

Denne Strophe er allerede tilstrækkeligen oplyst i Noten til samme, og erholder sin fulde Forklaring i den næstfølgende Strophe:

---

*) Ραβδοφοροι προς συταξιαν του τεατρου. (Svidas.)
**) Kiedelen, hvori Kvasers Blod (Poesien) flød.

„Den Concha, Venus opsteg i paa Lander
„Af Middelhavets dybe Himmel-Elv,
„Saa huul og hvid og skion, var intet andet
„End dit Symbol, hvis ei det var dig selv.
„Det Digt'ren troer, og selv Chymisten siger,
„At hun endnu af dig bestandig stiger."

At Venus fremtraadte i den reeneste Uskyldighed paa Jorden udtrykker Mythen ved at lade hende opstige i en Concha marina, Symbolet paa Jomfrueligheden. Ogsaa her er Forestillingen af det Reene Grundforestillingen. Men at Alkali-Phosphor kan uddrages af Conchylier er Chymisterne bekiendt. Mine Borgener ere Marggraf, Morveau, og Westrumb; den kan altsaa poetisk siges paa Jorden, som paa Himmelen, at opstige af Concha. At det Uædle her i Lyd ligger saa nær ved det Ædle, er ikke min, men Sprog-Polaritetens Skyld. At ikke blot Uros og Urna, men mange andre ædle Homonymer, formedelst' noget meer endog end den blotte Lydlighed, opvække uædle Forestillinger, derfor maa man anklage den oprindeligste Dualisme i Naturen, som Fransken rigtigen udtrykker med sit: Les extrêmes se touchent. Men naar jeg i min lyriske Flugt igiennem alle Phantasiens Regioner fastholder Billedet af Urnen, som

Vas electionis, ablutionis, purificationis & sacrificationis — og en gemeen Læser, som jeg allerede med mit Motto har bortgiennet fra Templet, jeg ofrer i, mistyder dette Billede, saa tør jeg vel udbryde med den ærlige Forfatter af Tractatus de fonte Scientiæ chemicæ: „Hvo der blot har Øine for det U vor„tes, vil miskiende vor Videnskabs Jomfru „med en Sands, der er vort Mysterium „uværdig; thi Skiøgen viiser sig ofte sin „Beiler i lignende Klæder. En saadan Van„hellig vil miskiende vort Bierg, vor Mer„curiusstav *), vor Luna **), vort „Reenselsesvand, og især vor Vase. „Hvad denne angaaer, da har Bedragerne den „vel tilfælles med os (og i disse udvortes „Ting overtræffe de os ofte, eller maaskee altid), „men vor Vase, kalde vi den Vase, som „de ikke besidde. Sandelig jeg siger Eder, „at vore Kar ere hemmelighedsfulde, og ingen „uden Philosopherne bekiendte, som de eene„ste, der indtrænge i det Væsentlige af vort „Værk. — — Derfor, kiære Broder, giør

*) Virga.

**) Interlunium — Novilunium — Nye.

„dig ingen Betænkning over, at jeg har reg-
„net Vasen (eller Karret) til de Ting, som
„gjøre Steenen (de Vises nemlig) væsentlig;
„thi heri folger jeg alle Philosophers Meening,
„som have skrevet i denne Kunst. Naar Sen-
„divogius skriver om dette Kar, kalder han
„det Naturens Vase. Flammellus, som og
„Artephius, Lullius, og alle andre, ere af sam-
„me Meening." *) (Ordret Oversættelse.)

„Hvor uundværlig er du hver Æsthetiker!
„Selv Aristarken her i Kiebenhavn,
„Den store Carstens, leed, som Theoretiker,
„Desværre meget ved din Fyldes Savn.
„At ei Quintil blev, efter ham, en anden,
„Har samme Grund; vi kiender alle Manden"

At Æsthetiken har Principier a priori (reene Principier) formedelst hvilke den er bleven en philosophisk Videnskab, tviler vel ingen paa, efter Kants i denne Punkt ikke blot uomstødte, men uanfægtede Critik af Dommekraften. Men, at vor store Carstens, vor endnu større Evalds Quintilius, vi de have virket ulige meer til en os aldeles manglende æsthetisk Lovgivning, end han ved det lille Bidrag

*) Philalethæ Chymische Tractätlein von Joachim Langen. Wienn 1749.

i Skiønne Videnskabers Selskabsskrivter har giort, dersom han ligesaa meget havde dyrket den reene Deel af Kunstlæren, som den historiske og pragmatiske, troer jeg — og, hvad jeg, i saa Henseende, troer om ham, troer jeg om hans Efterfølger i unge Digteres Opmuntring og Veiledning, Professor Rahbek. En grundigere Philosophie over Digtkunsten, eller, hvad der er det samme, en reenere critisk Theorie, vilde have giort den første af disse Danmarks Æsthetikere lidt mindre nøieregnende i de uvæsentlige, og den sidste noget meere streng i de væsentlige Kunstfordringer.

„Dog, ei blot Dannemænd og Dannequinder,
„(De sidste meest, fornemmelig i Ny)
„Men selv Olympens Guder og Gudinder,
„Før de gaae hen at sove, til dig tye;
„Du bæres for udødelige Trange
„I Nattens Mulm af Evighedens Slange."

Reenselsesfesten fandt, og finder endnu den Dag i Dag fornemmelig Sted i Nymaane (Novilunium — Interlunium) paa Grund af velforstaaede virkelige, eller blot indbildte kosmiske Forhold. „Dannemænd og Dannequinder" betyder her det samme som Mænd og Qvinder, i deres Dannished betrag-

tede. Dannished er hvad der er ædelt, reent, og dannet. Cultus og Cultur staae i oprindelig Forening med hinanden; den første Menneskelighedens Cultur begynder med en Cultus. At Guderne trænge til Røgelse var i Grækenland og Rom Ordsprog — og Forestillingen om denne Trang er almindeligere end den om deres evige Nok i dem selv. Urnen paa Ryggen af den sydlige Himmelslange forestilles derfor her, som deres staaende Røgelsekar i Olympen.

„Utallige, som Himlens Stjerneskarer,
„Er i Naturens evige Plastik,
„Din Dannisheds Gestalters Exemplarer;
„Den halve Verden har det Snit, du fik!
„Paa Tillien og paa Himlens hvalte Bue
„Man overalt om Natten dig kan skue."

Bægerformen, Jomfrubrystet, Kalken, Koppen, (Hemisphæren med eet Ord) er den skionneste Livets endelige Form, og den hyppigste i alle Naturriger. Kun hvor Krystallisationen, og Døden hersker, forsvinder den. Ikke blot den halve Verden i det Store, men den halve Verden i det Lille, besidder den. Tillien her, i Modsætning af Himmelbuen, er Havfruens Tillie, Havet.

„Men Gudernes og Menneskenes Fader
„Besidder Perlen i det Stjernekar,
„Som natligen slaaer ud paa Himlens Gader
„Hofkavaleren, som Opvartning har,
„Vandmanden nemlig, der paa Himlen prunker,
„Som Verdens allerældste Kammerjunker."

I denne og følgende Strophe foresvævede Dichteren den teutoniske Pindars Ode til Stjernerne:

„Ach, gösse dich einst, Schaale, Gott auf den Altar" —
og — — — — — „Licht stürzt
„Aus der Urn' er dahin! — — —

især forsaavidt han her lader Vandmanden (Aquarius, Ganymedes) udøse Himmellyset af Urnen. Denne Urne kalder jeg alle hellige Vasers, og Skaalers Perle — Himmelherrens (Jupiters) Velsignelses Fyldes Kar:

„Naar Majestæten lægger sig til Hvile,
„Den destillerte Nektars Guldenvand
„Nedplasker nogle Trillioner Mile
„Fra Stjernen Situla til Fomahand —
„Dens Fylde her saa himmeldybt nedstrømmer,
„At Sydens sidste Fisk i samme svømmer."

Paa de fleste Himmelglober og Himmelkort forestilles Lysudstyrtningen af Vandmandens Urne, som en Flod, der strømmer fra Aabningen af Urnen, hvor Stiernen Situla betegnes, fulde fem og tyve Grader ned til den sydlige Fisk, i hvis Mund, Fixstiernen af første Rang, Fomahand, funkler. Havde jeg til Udmalen for Phantasien af dette Flud kunnet udfinde noget Udsøgtere, end „distilleret Nektar," havde jeg valgt det.

„Og han, der var i Himlene, som hiemme,
„(Som derfor ogsaa maatte Danmark flye)
„Der kiendte hver en Skat i Nattens Giemme,
„Forsømte blot eengang til dig at tye —
„Hvis, uden det, han længer havde levet
„Hans Huus maaskee var aldrig ombygt blevet."

Havde Tycho Brahe i det bekiendte ulykkelige Tilfælde tilsideſat Stuens for Himmelens — Frøknernes for Jomfruens — den jordiske Kammerjunkers for den himmelske — og Flaskens for Urnens Betragtning — havde han tyet til den ham ellers saa kiære Stiernehvælving, og var gaaet ud i friſk Luft til rette Tid — saa havde han maaskee fuldendt Udarbeidelsen af sit Himmelsystem i en Grad at man aldrig havde drømt om, at ombygge det.

Hvis Digteren her havde havt den gemeene Gienstand, smudsige Phantasier have paadigtet hans Hymne, for Vie, hvorledes havde han kunnet regne den iblandt Himmelens Skatte?

„Du, som paa Jorden spiller Urnens Rolle,
„Som den, kun natlig seet, og skiult ved Dag,
„Du Himmel-Mejeriets store Bolle,
„Som sagt, paa Evighedssymbolets Bag,
„Naar, som min Hebes Offerskaal du straaler,
„Hvad er mod dig Naturens andre Skaaler?"

Digteren samler nu sine jordiske og himmelske Reenheds og Uskyldigheds Billeder — Kalken i Spidsen af hine, og Urnen i Spidsen af disse — i Anskuelsen af alle Skaalers Skaal: Udødelighedens Bæger. Det er nu hverken meer eller mindre end Uronia selv (den paa Jorden nedstegne Urania, der foresvæver hans Andagt, som Hebe med den ham rakte Skaal, hvilken han, som hendes offrende Præst, modtager herneden — vel „under Horizonten af sin Himmel;" men dog „ved hendes Thrones Fod" — (i Daufana) — vel „omslørt;" men dog ham bevidst, og i Tankerne synlig:

„I alle Kunstens Trylle-Vasers Vrimmel
„Er nogens vel dit Syn i Tryllen lig,

„Naar under Horizonten af min Himmel
„Ved hendes Thrones Fod jeg skuer dig?
„Naar, offrende, den kydske Haand dig hæver,
„Og Helligdommen nær, omslørt, du svæver!"

Man tillade mig, til Beslutning af nærværende Kommentar, en sig ved denne Leilighed af sig selv frembydende Bemærkning. Jeg sætter, at jeg virkelig i dette, som vel endog min meest samvittighedsløse Fiende maae tilstaae, tilslørede, altsaa i det høieste tvetydige Digt, havde besiungen en aldeles jordisk Gienstand — jeg sætter, at jeg havde tilladt mig engang, hvad Virgil, hvis erkiendt reeneste, kydskeste, fineste blandt alle Muser vandt ham Navnet „Jomfrudigteren" tillod sig, da han besang Loppen: istedenfor, nemlig, ved sandselig Fremstilling at nedbringe det Høieste fra Himmelen paa Jorden, ved aandelig Idealisering at hæve det Laveste paa Jorden til Himmelen — jeg sætter, at jeg engang havde giort dette, — var det og blot for at bevise, at der i Naturen er intet saa raat og stygt, det jo ved Talens, end sige Sangens, Indklædning kan vorde fordrageligt, *) — hvor urimeligere var ikke da endnu den Beskyldning, man har

*) Nihil est tam horridum, tam incultum, quod non dicendo fit levius. Cicero.

giort mig? Hvilken yderlig Omhu for ikke at saare det ømmeste Blik eller det kræsneste Øre — hvilken anvendt Flid paa Sprogets fineste Polering, paa Sammensøgningen af hellige Billeder fra Naturens, Kunstens og Videnskabernes fierneste Regioner — hvilken fast utrolig Kunst i Sammenstemningen af saa forskiellige langt fra hinanden liggende, meer eller mindre berørte Strænge til een høitidelig og reent klingende Harmonie — og endelig, hvilken uhyre kold Besindighed og rundt om sig blikkende Forsigtighed midt i Phantasiens dristigste lyriske Flugt — maatte ikke denne Hymne forudsætte hos den syndige Forfatter? Og til hvad Ende? hvis ikke for aldeles at skiule, altsaa fuldkommen ophæve sin Synd? Antaget altsaa, at det virkelig var hans Hensigt, at begaae den eeneste tænkelige Forbrydelse i det værste Tilfælde, den nemlig: at synge hvad der ikke bør nævnes i got Selskab, saa har han jo tilintetgiort Hensigten selv med Udførelsen, og med Midlerne, han har anvendt. Han vilde være i det omvendte horaziske Pottemager-Tilfælde: have, nemlig, lagt det an paa en lille Potte, og ved Hiulets Omdreien faaet et Viinkar færdigt. *) Men hvo indseer ikke det Uri-

*) — — — — Urceus coepit
Institui, currente rota, cur amphora prodit?

melige heri? og, sæt, at det og var mueligt, mon man ikke snarere vilde beundre en saa tusindkunstig Potteмager, end dadle ham? — Fandt jeg Hymnen til Uronia, som den er, skreven af en anden Digter, og kunde det et Øieblik falde mig ind, at troe den havde til Gienstand det gemeeneste blandt de Kar, der dannedes til Vanære, vilde jeg istedenfor at skrive en sokratisk Apologie derfor, skrive en isokratisk Panegyrik derover. Hvad jeg i det mindste vilde sige om Forfatteren, var dette: at han maatte være af en forunderlig hellig, reen og fiin Natur, da det ikke engang kunde lykkes ham, at anbringe en eneste Uartighed ved en Leilighed, hvor han heel igiennem vilde være grov — og at hans Kunst, ogsaa deri syntes at afgive den fuldkomneste Contrast til Harpyernes iblandt hans skrivende Læsere; at ligesom ved disses Anpust den kosteligste Offerbrad og Festviin bliver til væmmelig Edder og Gift, saaledes blev derimod dovent Øl og tørre Syder til Nektar og Ambrosia ved hans Anretning. Dog, det være langt fra mig, at ville prale med en saa overnaturlig Recensenter-Syne. Besad jeg den, vilde man for længe siden kunne gaae med Skoe og Stømper paa igiennem vor Litteratur, hvis Augias-Stald jeg vel med privat herkulisk Mod, men uden

mindste lykkelig Tilhielpen af den stride Strøm, eller offentlige Nordvind *), paatog mig at feie. Men, ak! hvad kan jeg med min lille Vase, fyldt af Vievand, til Bortskyllen af Parnasdyndet, hvori nu ikke længer blot Pattegrisene og de smaa nattegamle Føl, med poetisk Vælighed, men af og til endog store Vildsviin, og for lang Tid siden udaxnede poetiske Heste, med prosaisk Mageligbed boltre og strække sig? —

Augiæ stabulum totus vix eluit amnis,
Urnula quid faciet sordidiore loco? —

Saa lidt, som det i Palais Royal anbragte Bassin, hvorpaa man har sat ovenstaaende Distichon, der paa Fransk, efter Professor Rochas's Oversættelse, klinger saaledes:

Pour nettoyer l'étable d'Augias
Un fleuve entier à peine put suffire;
Un filet d'eau purgeroit-il, helas!
L'infection de ce lieu cent fois pire? —

hvilket jeg, paa Dansk, har god Grund til at oversætte frit paa følgende Maade:

---

*) Aura popularis borealis. Det hedder, at da Herkules indlod Floden i Augiasstalden, at Vinden især kom ham til Hielp ved dette Arbeide. Jeg havde derimod i de tre sidste Aar baade Vind og Strøm imod mig.

Behøved blot til Reensen af hans Stald
En Gjæst hos Augias i gamle Dage
Hvad Reent af Vand og Luft var end tilbage,
Hvad kan udrette nu en stakkels Skjald,
I hele Gaardens smudsige Forfald,
Med intet uden kun sit reene Kald,
Naar til det andet Strøm og Vind er Mage?

Til mine Læserinder.

Det er hverken for oplyste, dannede, med sund Fornuft begavede philosophiske Læsere, eller for ukyndige, raae, sig i Bommerter svende Skriblere — hverken for Dannevirkes paa nogen Tid tause Præst, eller for Skambladenes gadeskrigende Chordrenge, jeg har paataget mig det i og for sig selv urimelige Arbeide, at skrive en Apologie for, hvad intet Forsvar behøver. De første, hvis de og ikke strax skulde have de didhørende philologiske Dokumenter levende nok i Hukommelsen, for umiddelbar at indsee Sammenhængen mellem Uronia og Urania, ere dog vist i det mindste saa fortrolige,

enten med den sokratiske Gratie: Ironia, eller med den christelige: Irenia, at de formedelst den eenes eller andens Mellemkomst letteligen ville undgaae grov Misforstaaelse af et Fiinheden selv helliget Gaadedigt. De sidste (som det vilde være dybt under Brøden, i dette Fald, end sige Uskyldigheden, at forsvare sig imod) ville finde Apologien endnu meere Sædelighed og Anstændighed trodsende, end Digtet selv; thi, da den er længer, og fylder meere Plads paa Papiret, kunne de naturligviis lægge flere af deres egne Phantasier og Følelser deri, end i hiint. Hverken altsaa for de Faa paa Parnasset, eller for Verimmelen neden om, har jeg kommenteret min Hymne, men for de Enkelte uden for, der, hvis de og blot lytte til hvad der toner fra Toppen, nødes til at høre hvad der qvækker i Mosen — og som det i høieste Grad for nærværende Tid er at tilgive, hvis de, overdøvede af det Skurrende neden under dem i disses „Uron", ikke strax fatte Melodien eller Harmonien over dem i Harpetonerne fra hines „Uros".

Skulde mellem dem af en Hændelse findes en Climene, der, med den molieriske Snippe, var istand til at udbryde efter Læsningen af min Uranias Hymne til Uronia: „Kan man, naar man

„er en virkelig dydig Dame, finde mindste „Behag i et Stykke, der holder Blufærdighe„den i en bestandig Angest, og alle Øieblikke „truer Indbildningskraften med noget slemt?“ beder jeg hende, da hun sikkert har lært Fransøsk, med lidt Eftertanke at læse nedenunderstaaende Samtale i Noten, mellem hendes Navne og Molieres Urania. *)

---

*) Climène.

Peut-on, ayant de la vertu, trouver de l'agrément dans une pièce, qui tient sans cesse la pudeur en alarme, et salit à tout moment l'imagination?

Uranie.

Moi, je ne sais pas ce que Vous y aves trouvé blesser la pudeur.

Climène.

Helas, tout; et je mets en fait, qu'une honnête femme ne la sauroit lire sans confusion, tant j'y ai découvert d'ordures et des saletés.

Uranie.

Il faut donc, que pour les ordures Vous ayes des lumiéres que les autres n'ont pas; car pour moi, je n'y en ai point vu.

Climène.

Hai, Hai, Hai.

Uranie.

Mais encore, s'il Vous plait, marqnes moi une de ces ordures que Vous dites.

Den høieſt ſtaaende mellem de Enkelte, for hvem jeg har ſkreven denne Kommentar — den

---

Climène.

Helas! est il nécessaire, de vous les marquer?

Uranie.

Oui. Je Vous démande seulement un endroit, qui Vous ait fort choquée.

Climène.

En faut-il d'autre que — ce le...(le Vase).

Uranie.

Et que trouves Vous là de sale.

Climène.

Ah!

Uranie.

De grace.

Climène.

Fi!

Uranie.

Mais encore?

Climène.

Je n'ai rien à Vous dire.

Uranie.

Pour moi je n'y entends point de mal.

Climène.

Tant pis pour Vous.

Uranie.

Tant mieux plutôt, ce me semble. Je regarde les choses du coté qu'on me les montre, et ne les tourne point pour y chercher ce qu'il ne faut pas voir.

Muse, der for en kort Tid nedsteg fra Bierget, for at høre hvorledes min Sang tog sig ud nedenfra — har den i sit Inderste fornærmede Sanger endnu blot følgende at tilføie i hans og dens Lærers og Mesters eget Sprog. Er det den ædleste Muse ikke nok, til fuldkommen Forklaring af min Hymnes Helligbed, saa har den for længe dvælet

---

Climène.

Enfin il faut être aveugle dans cette pièce, et ne pas faire semblant d'y voir les choses.

Uranie.

Il ne faut pas y vouloir voir ce qui n'y est pas.

Climène.

Ah! je soutiens encore un coup, que les saletés y crevent les yeux.

Uranie.

Et moi, je ne demeure pas d'accord de cela.

Climène.

Quoi? La pudeur n'est pas visiblement blessée par ce que dit l'auteur dans l'endroit, dont nous parlons?

Uranie.

Non, vraiment. Il ne dit pas un mot, qui de soi ne soit fort honnête, et si Vous voules entendre dessons quelque autre chose, c'est Vous qui faites l'ordure, et non pas l'auteur —.

(La Critique de l'école des femmes, 3me Scéne.)

paa den Mosebred, til hvilken den aldrig burde have nedladt sin himmel sk Flugt:

„Wer gab Melodie, Leyer, dir? zog das Getön
„Und das Gold himmlischer Saiten dir auf? Du schallest
„Zu dem kreisenden Tanz, welchen, beseelt von dir,
„Der Planet hält in der Laufbahn um dich her.

„Im festlichen Schmuk schwebt, und trägt Halm' in der Hand
„Und des Weins Laub, die geflügelte Jungfrau Licht stürzt
„Aus der Urn' er dahin! Aber Orion schaut
„Auf den Gürtel, nach der Urn schauet er nicht."
(Klopstock.)

Tillæg til Noterne.

(a) Vas alphabetæ. — Den hebraiske Alphabethieroglyph ש, (Schin) hvilken stemmer overeens med den chinesiske Hieroglyph 山, (Schan) der (efter Barrow) betyder et Bierg.

(b) Som ἁρμονία af ἁρμός — saaledes og Tritonia τριτογενεια, Pallas Athene) af τριτος.

(c) Den asiatiske Stamlyd Ur (det hellige, oprindelige, det, hvorfra) ligger til Grund baade for Urim, Ural, Uros og Uran. Lys og Bierg ere dets tvende første Betydninger.

Men hvad er reent for den Ureene? Hvad er Bibelen selv for en læsende Fanden? Vee Eder, uskyldige Stiernehimlens Betragtere, som først have givet dens Stierner Navne! Ὀρροπυγιον (Uropygium, Denebedeschisch) — hvilket mere end anstødeligt, afskyeligt, al (smudsig) Phantasie oprørende Navn! Ὀρροπυγιον, ab ὄρρος, podex, og πυγη, nates!!! og et saadant Navn har I Astronomer havt den Uforskammenhed at anbringe paa Eders Himmelglober! Rigtig nok er ὄρρος ogsaa terminus, og serum lactis — og πυγη stundom cauda; men det lærer man ikke af det første beste Lexikon. Nok, at Uropygium klinger tusende Gange værre end Uronia for smudsige Ører. Hvad kaldes da saaledes? spørge mine ulærde Læsere. Netop den reneste funklende af alle Stierner paa Himlen, Den lyse i Svanen! Sat sapienti.

Balders Igienkomst,

eller

Digte til Nanna.

— — Disjecti membra —

Hor.

1816 — 1817.

„Du sande Lyst, som Dyden eene
„Kan bane Vei til, og fortiene,
„Kun du attraaes af dette Bryst;
„Min marterfulde Siæl forkaster
„En Himmel, som skal koste Laster —
„Saa dyrt maa Trælle kiøbe Lyst."

Evalds Balder.

Den elskende Digter.

For mit Væsens stille Harmonie
Fra sit Breidabliks de lyse Sale
Til det grønne Herthas Blomsterdale
Drypped ned i Længslers Melodie;
Da min Aand endnu var ætherfrie;
Da jeg ingen andre Flammer kiendte
End de Himmellys, min Tanke tændte —
Da mit eget Spørgsmaal var sit Svar;
Da jeg, over Jordelivets Gaade
Høit ophøiet, under mig forsmaaede
Hvad jeg ikke vidste, hvad det var —
Da jeg lod mit stolte Hiertę raade,
Mens det i en evig Tombeds Fred
Ikke drømte selv, hvad nu det veed,
Himmelbetlende til Nannas Naade —
Dengang var jeg — var jeg? — Himmel, nei!
Dengang, uden Vellyst, uden Smerte —
Dengang, uden Harpen i mit Hierte —
Dengang uden Elskov var jeg ei.

Flammen.

Man siger, Pilen, hvormed Elskov saarer
Til uophørlig Brand af Qval og Lyst,
Hint Evighedens Smiil igiennem Tidens Taarer,
Der tænder Himlens Ild i Støvets Aarer,
Slaaer ned, et Lynet lig, i Dødeliges Bryst:
At, inden Glimtet sees, det rammer,
Og, længe før Fornuftens Vagt
Tilraabe kan det slumrende: Giv Agt,
Staaer Hiertet alt i fulde Flammer.

Saa brat, saa pludselig, med eet,
Udrømt, uventet, og uforudseet,
Kom ei den lyse Flamme, mig fortærer,
Som, Morgnens Glands, naar Solen høver sig,
Langt meer, end Lynet giennem Skyen, lig,
En evig Flammeregn af Piile nærer.

Tre Gange giennemvandrede sin Kreds
Den høie Dagens Gud — tre Tidens Ringe
Han smelted' ind igien i Evigheds:
Utalte Gange lod sig Sielens Vinge,
Modflagrende det himmelhuldе Smiil,
Af hendes Øie Piil paa Piil

I salig Zittren giennemstinge,
For, giennemboret, Barmen lod sig tvinge:
Tre Gange sov Naturen mattet hen,
Og steg af Vintergraven op igien,
For dette Hiertes allersidste Kræfter
I Kamp mod Hendes Trylleblik gav efter.

Vel synes end mig, som det var i Gaar,
Jeg henrykt saae for første Gang i Himlen
Den Engles Sol, som slukte Stjerne-Vrimlen,
Til hvis Erindring Tanken meer ei naaer;
Men, ak! naar Hiertet mat af Veemod slaaer,
Og Harpens Bæven dør i stille Klage,
Jeg føler dybt, at i et Trillingaar
En trefold Evighed er lagt tilbage.

Lønnen.

Hvad er Lønnen vel, jeg fik herneden
For det Liv, med ingen anden deelt,
I en stille, taus, og tro Tilbeden
Jeg har himmelofret Hende heelt?

Kolde, mørke, tidt fortrødne Blikke;
Miner, høit, som røbe mig lidt Agt;
Anden Løn, I Gode! fik jeg ikke
For hvert Offer, jeg har Hende bragt.

Baalet, disse Blikke daglig tænde,
Som fortærer Harpen i mit Bryst,
Umedlidende hun seer det brænde,
Hvis hun ei det seer med grusom Lyst.

O! men, trods mit knuste Hiertes Pine,
Selv hvert Blik, det saarer, er mig kiært;
Thi hvert Sting af hendes kolde Mine
Er mig meer end Andres Smile værdt.

Fortielsen.

„Du er ikke meer den glade Digter,
„For hvis Latter Livets Kummer veeg;
„Selv det evig unge Lune svigter
„I din Uskylds glade Børneleeg;
„Munterhed er vegen fra din Side;
„Dybt i Hiertet er ei længer Fred;
„Taus jeg seer dig meer og meer, at lide —
„Du er syg, min Ven, af Kiærlighed!
„Men kan og min Ømhed ei dig læge,
„Dølg dog ei den Piil, som saared dig!
„For med Haab maaskee dit Bryst at qvæge,
„Nævn din Glædes søde Fiende mig."

Altsaa plager mig en huld Veninde,
Kiærlig delende mit mørke Savn;
Vil, at jeg skal Trøst og Lindring finde
Ved at nævne den Tilbedtes Navn;
Troer, at, naar hun vidste, hvad hun giætter,
Kunde hun til Maalet lede mig,
Som i lange, tause, vaagne Nætter
Selv min Længsel ei tør drømme sig.

Men den Fromme (skiøndt jeg troer, hun kiender
Engelen, hvis huldе Blik har tændt

Flammen, som i dette Hierte brænder)
Kiender, selv med Elskov ubekiendt,
Ei den Angst, en Elskers Bryst omspænder.
Hende synes let, i Venskabs Favn
At udgyde det for fulde Hierte —
Mens jeg qvalt fortæres af min Smerte,
Før jeg aander ud den Elsktes Navn.

O! jeg veed, desværre, hvad jeg gior!
Hiertet har jeg tabt, men ei Forstanden —
Nanna! tør jeg sige vel en anden,
Hvad jeg, ak! dig selv ei sige tør?

Kysset.

Nanna! da med Zittren kyst
Nys din Purpurlæbe smilte,
Mens i Drommens Favn du hvilte,
Lænet til din Balders Bryst,
Følte vel i kielen Smerte
Bristende dit lukte Hierte
Tusindbeelen af min Lyst?

Svar mig, vakte Slummerengel!
Giennemfoer i Dødens Gys
Din berørte Blomsterstengel
Intet Glimt af Livets Lys?

I din Liliebarm, du Hulde,
Slog et Ætherlyn ei ned,
Tændende dens Uskylds Kulde
Med et Glimt af — meer end Fred —
Mens jeg flammed i den fulde
Himmelbrand af Salighed?

Til Stierneerne.

Nattens funklende Kiærminder,
Dineklare Stierner smaa,
Som i Himlens dybe Blaa
Ofte før med Graad paa Kinder
Andagtsfuldt jeg stirred paa!
Vredes ei deroppe, Søde,
For saa hyppig jeg ei meer
Op til Jer med Længsel seer!
Det er ingen Rosen-Rode —
Det er ingen Lilie-Snee —
Det er ingen Perle-Skimmer —
Det er ingen jordisk Glimmer —
Som har vendt min Længsels Vee!
Det er ingen Børn af Flora,
Som har stukket Eder ud —
Det er ei engang Aurora —
Det er selv ei Sol'ens Gud!
Det er, hulde smaa Veninder,
Himmelske Medbeilerinder,
Klare, milde, taagefrie,
Stille, venlige, som I:
Det er Nannas fromme Blikke!
Stirrer alle kun med mig
Ind i deres Himmerig,
O! saa vredes I vist ikke.

Til Nanna.

Du, som for Ulykkeliges Vee
Blot Medlidenhedens Varme kiender —
Du, hvis Rosen-Kinders Lilie-Snee
Kun en evig Uskylds Rødme tænder —
Nanna med de jomfrukolde Hænder!
Fly mig ikke paa din Engle-Vei!
Frygt den ei, du Hulde, frygt den ei,
Frygt den ei, den Flamme, som mig brænder!
Lad den brænde høi og stærk og mild!
Den er reen og puur, som Himlens Ild,
Hellig, som det hellige, den nærer!
Nærm dig frit! den brænder jo kun mig;
Intet, Grumme, smelter den hos dig,
Mens mit hele Hierte den fortærer.
Nanna! — men jeg er ulykkelig;
Und mig, hvad du hver en Ussel skiænker,
Som dit Øie seer i Smertens Lænker!
Vil du medynkslos undvige mig,
Blot fordi jeg aander, føler, tænker,
Medens Flammen, du allene nærer,
Mig allene med sin Ild fortærer,
Intet, intet, intet, uden Dig?

Kiærligheds Frygt.

Ak! omsonst mig selv jeg Usle dølger
Min Gestalt, som Nanna skuer den:
Blot en kedsom plagende Forfølger
Seer, og flyer hun, i sin egne Ven!
Fiernt maaskee hun haded ei mit Hierte,
Tænkte sig medlidende dets Savn,
Hvis det flygted med sin Længsels Smerte
Bort fra sine Længslers lukte Havn.
Frygten, som mig robe hendes Blikke —
Denne mørke, kolde, tause Sky —
Svandt maaskee, naar kun hun saae mig ikke!
Himmel, o! hvi kan jeg ikke flye?
O! hvi kan min Siæl ei blindt adlyde
Hendes stumme halvforkyndte Bud,
Før hun lydt engang maaskee vil byde
Hvad jeg kun i Tvivlen holder ud!
Nanna! nei! lad i det mindste blive
Tvivlsomt, at du reent forkaster mig;
Og, mens jeg maa lide her i Live,
Lad mig troe, du ikke hader mig!
Men jeg raser! Had mig, Nanna, heller!
Byd mig heller flye dit Opholdsted!

Lev mig Haabet om din Ømhed, eller
Tvivlen om din Ligegyldighed!
Lad mig læse blot i dine Blikke,
Hvad mig meer er frygteligt, end Had! —
Tør jeg intet haabe, svar mig ikke,
Hvis mit Vanvid og dig spørger ad.

Maalet.

Svar mig: hvad er vel dit Maal herneden,
Kiærlighed foruden Haab og Lyst?
Kiærlighed, som frygtsom og beskeden
Skiult dig ofrer i mit tause Bryst?
Livets Længsel, som med Dødens Smerte
Fylder, ak! det glædefromme Hierte,
Hvad er dit uendelige Mod?
Kiærlighed — o! svar mig! — Kiærlighed.

Selvfornægtelse.

Hvi vil jeg forsætlig aldrig ende
Marteren, mig qvæler hende nær?
Hvi forfølger jeg mig selv med hende,
Da hun aldrig frydes, hvor jeg er?
Blande mig i disse Selskabstimle,
Hun med kold Foragten holder ud?
Keede hende — hører det, I Himle! —
Jeg, som lettere fortørnte Gud!
Jeg, som heller saarede min Broder!
Jeg, som heller skuffede min Ven!
Heller selv bedrøvede min Moder!
Og gik til mit Inter hiem igien!
Keede hende — Helvede herneden! —
I den blotte Tanke Helved hist! —
Bort med Tiden, bort med Evigheden,
Bort med alt for mig, hvis det er vist!
Og, hvorledes dog min Lod benævne,
Naar hun flyer, saasnart jeg nærmer mig?
Naar hun søger med hvert Blik at hævne,
Hvergang mine Blikke glemme sig?
Ingen ligner den Kulde, hun viser
Med hver Mine mig i hendes Kreds;

Og dog dette Hierte Skjæbnen priser,
Naar den bringer sammen os etsteds. —
O! jeg elsker ei min Lyst, min Hæder,
Ei, hvad Livet her forsøder mig;
Men — med Tab af alle Jordens Glæder —
Nanna! Nanna! jeg kun elsker Dig!

Aftenstiernen.

Kiæk jeg vandrer Nattens Mulm imøde,
Hvor foran mig Livets Sol nedgaaer;
Thi bag Tidens Vinteraftenrøde
Smiler himmelsk Evighedens Vaar:
Hvad mig vredt nu truer i det Fierne,
Venlig da vil tindre — Nannas Stierne.

Perlen.

At jeg ikke blot, hvad Mængden hylder,
Men endog, hvorpaa den Viise seer,
Her i Livet ænsser ikke meer —
At jeg glemmer, hvad jeg Verden skylder —
At jeg reent forsømmer selv hver Pligt,
Som man efter alle Kloges Domme
Mindst i Livet burde reent forsømme,
Fra Fuldendelsen af skiønne Drømme,
Himlen sendte mig i Sang og Digt,
Til Begyndelsen af virkelige
Plantninger i Lykkens store Rige —
Hvo mig kiender, undres over sligt.

At jeg med min Evne til at fatte
Livets, Kunstens, og Naturens Skatte,
Ganske drukner i min Glemsels Elv
Alt, hvad før i Syden og i Norden
Fængslede mit Hierte her paa Jorden —
Det min beste Ven forundrer selv;
Aldrig var jeg dog saa vel tilmode.

O! men stødser ikke meer, I Gode!
Husker I den kloge Handelsmand,

Der, for Eet at bringe sig tilveie,
Solgte, siger Skriften, alt sit Eie?
Christus selv besmmer hans Forstand.

Jeg gior just, som han. Jeg skiller mig
Ved hvert Træ, jeg plantet har i Lunden,
Ved hver Skat, jeg har i Livet vunden,
Ved hver Ædelsteen paa Kistebunden,
Ved mit Alt paa hele Jorderig;
Og, som han, jeg nu er lykkelig.

Arme Rige! vil du vide Grunden?
Jeg har Perlen, som jeg søgte, funden.

Det eene Fornødne.

Her i Tid, og hist i Evighed,
Eet er eene nødigt: Kiærlighed.

Nanna.

Hvad blandt Himlens Fakler Aftenstiernen,
Hvad blandt Havets Perler Iriskiernen,
Hvad blandt Blomster Rosen i dens Flor,
Hvad blandt Engle Haabets, hvad blandt Fromme
Han, hvis Død afvendte Vredens Domme —
Hvad blandt Børn han nyfødt var, som Noer —
Hvad hans Moder blandt forklarte Qvinder,
Hvad Cecilia blandt Helgeninder,
Det er Hun i unge Møers Chor —
Hun, den yndigste Naturens Pode,
Hun, den beste mellem alle Gode,
Uskylds Mønster paa vor faldne Jord,
Ungdoms-Paradisets Engles Engel,
Rosers Rose paa sin Jomfrustengel,
Perlers Perle — Nanna — med eet Ord.

Dog er uden Kiærlighed herneden
Denne sidste Tryllevært af Eden
End en uoplukket Rosenknop —
Hvilken Himmel fuld af Saligheder
Vil engang sig aabne dens Tilbeder,
Naar dens Rosen-Hierte lukkes op!

Nanna, lad den store Længsels Taare,
Som fra Kiærlighedens Himmel flød,
Da din Balder blev til Elskov fød —
Perlen lig, i hvilken Morgenstiernen
Dugbestraaler Rosenbladekiernen —
Sangnedrunden i dets lukte Skiød,
Aabne det — før paa den kolde Baare
Din for sildig rinder ved hans Død!

Suk.

Smerte! hvi forgiæves beder du?
Eene mildt bønhørte Bønner læge!

„Ak! saa længe Hiertet slaaer endnu,
Ubønhørte selv det vedervæge."

Glædens Kilde.

Dette veed jeg, at fra nu herneden
Aldrig tørres ud min Glædes Væld.
Intet kan forstyrre meer mit Eden,
Intet rokke Grunden til mit Held.

Stedse, hvor jeg vender mine Blikke,
Tryller mig et saligt Himmellyn,
Selv i Mulmet det forsvinder ikke;
Thi Hun svæver evig for mit Syn.

Hvor jeg lytter hen, jeg kan fornemme,
Selv hvor aldrig Livets Toner klang,
Lysets Aanders høie Jubelsang;
Thi jeg hører evig Hendes Stemme.

Paradisets Flor omdufter mig,
Selv naar jeg blandt nøgne Klipper vandrer;
Thi, mens Tid og Rum sig rundt forandrer,
Blir min Himmel uforanderlig.

Nærm dig, Skiebne, vred! lad fierne sorte
Tordensvangre Skyer forkynde dig!
Spær mig alle Lykkens aabne Porte!
Hver en Haabets Engel skiule sig!

Jeg oplukker Dørren til Guds Rige
Naar jeg vil, med Nøglen i mit Bryst.
Elskes er et Held for Dødelige —
Deraf veed jeg lidet her at sige;

Men jeg elsker evig uden Lige —
Og det er Udødeliges Lyst!

Stiernesvælget.

Hist i Dybet, nær Orions Belte,
Hvor i Lys paa Lys sig Sole vælte,
Synes Himles Himmel aabne sig —
Ofte did med vævnet Øie stige
Jordens Viise til Udødelige,
Medens rundt i Vintrens mørke Rige,
Klædt i Snee, Naturen ligger Liig.

Nanna! naar, af evig Længsel mat,
Did jeg og opstirrer i det Fierne,
Smiler mig Din Uskyld fra hver Stierne
Ned i Livets slukte Lampers Nat.
O! da svulmer Taaren i mit Øie;
Siælen svømmer henrykt i det Høie,
Som om Jorden under mig forgik —

Men det Svælg, hvori min Aand sig taber,
Er — tilgiv mig det, Orions Skaber! —
Kun det dybe Blaa, som efteraber
Himmeldybet i min Nannas Blik.

Himlen.

Venskabs Kjæder, alle Selskabs Stænger,
Giennembrød min Aand i Flugt til Dig;
Hvad man kalder Verden, er ei længer
Nu, jeg dig har funden, til for mig.
I en hellig Trylleluft jeg svæver,
Sluppen ud af Jordelivets Buur;
Rundt omkring mig dufter, aander, lever
En uskyldig elskende Natur.
Glimt af Væsner, svøbt i lette Taager,
Neppe seete, før de skiule sig,
I en evig Vexel, naar jeg vaager,
Tændes, glimre, slukkes rundt om mig.
Kun eet Billed evig aldrig svinder,
Helligt, skiønt, og lyst, som Himlens Sol,
Overalt mit Øie det gienfinder,
Hvor det skuer rundt fra Pol til Pol:
Nanna! fra det Dybe, fra det Høie,
Tindrer i hver Stierne mig din Glands,
Smiler i hver Draabe mig dit Øie,
Vinker i hvert Blomster mig din Krands.
Naar mig Dagens første Straale vækker,
Staaer du for mig Morgenrøden lig,

Op mod Himlen Hænderne jeg strækker
I en stille Morgenbøn til dig;
Og med andagtsænkte Øinelaage
Knæler jeg i Nattens tause Fred
For dit stille Slummerleie ned,
Hvor de samtlige Guds Engle vaage,
Fromme! rundt om din Uskyldighed.

Saa blev Salighed mig aabenbaret
I dit Smils guddommelige Bliv;
Og herneden lever alt, forklaret,
Død for Verden, jeg et andet Liv;
Nanna! vend ei bort de huldе Blikke,
Som har tændt din Himmel i mit Bryst!
Elsk mig ei; men o misund mig ikke
Denne Himmels evig drømte Lyst!

Opvaagnen.

O! min Kummers Nat er brat forsvunden!
Glædens Sol er pludselig oprunden,
Al Naturen aander Liv og Lyst;
Edens Duft opfylder hele Lunden:
Med ders Roser om min Tinding vunden,
Af Uskyldighedens Engel kyst,
Føler jeg, i Saligheders Svimmel,
Rundt omkring mig Kiærlighedens Himmel,
Og dens fulde Jubel i mit Bryst.

Smil, som jeg vil evig aldrig glemme!
Haandtryk, som jeg død skal end fornemme!
Kys, som druknede min Aand i Gud!
Var I meer end Udspring af det milde
Barnligfromme Hiertes Godheds Kilde?
Var I Nannas Elskovs Sendebud?

Nanna! lad dit Øies huldе Blikke,
Lad en klælen Lyd bestyrke mig
Hvad mig tryllede saa pludselig
Her i Lundens Paradiis med dig! —

Himmel, Nanna! men du er der ikke! —
Stille! stille! — glade Melodier!
Svar mig, Nanna! — Nanna, men du tier!
Stille! tys! —
Neppe funden,
Atter svunden!
Nanna! svar mig! svar mig! Var da nys
Ved min Side her din Hvile —
Var din Slummers huldе Smile —
Var dit Favntag — var dit Kys —
Var din Zittren — var din Rødme —
Var din Læbes Nektars Sødme —
Var du Selv livsalig om,
Med det sagte Tryk i Haanden,
Da til Dig jeg opgav Aanden —
Blot en Drøm?

Udelukkende Kiærlighed.

Lilie, plantet nær mit Nordens Pol,
Som din Krone hæver over mindre
Stierner, der i Uskylds Have tindre,
Slukkende hver Elskovs Roses Sol!

Ja! jeg føler dybt, hvor høit jeg stiller
Min Gevinst, paa dig allene stilt,
Som saa langt fra Sydens Flora skilt,
Mig ved hver en flygtig Vinding skiller!

Blir i dig min Længsel aldrig stilt,
Svigter du, hvor Alt om Eet jeg spiller,
Sidste mellem Hiertets Himmels Piller!
Er mig Tid og Evighed forspilt.

Til Nanna.

Du, kun du, er nu min Trøst paa Jorden,
Efter Lodden, mig herneden faldt;
Vendt for mig er selv Naturens Orden:
Kun Din Himmel over mig er hvalt;
Kun dens Skyer true mig med Torden;
Kun dens Klarhed i dit Smil er vorden,
Uden andet saligt Lys, mit Alt!
Af din Naade betler jeg i Livet
Hver, indtil dets allermindste Lyst;
Thi — den, af min Skaber blev mig givet,
Evighedens Rigdom i mit Bryst —
Denne Frihed i det stille Hierte,
Som i den Algode tabte sig,
Og til Himmel kun sig selv begiærte —
Denne, Nanna! har jeg ofret dig.
Stemme havde jeg tilforn, og Sæde,
Mellem Engle rundt om Herrens Bord,
Arvepart i Himmeriges Glæde,
Før du trak mig ned til denne Jord —
Før jeg til dens blomsterdækte Grave
Nedsteg af Udødelighedς Have —
Før jeg, for at knæle ved din Fod,
Urims høie Tempelchor forlod —

Før min Aand fra Herren, der den tiente,
Lænketryllet, Afsked tog, og sik,
Og fra ham til dig med eet sig vendte —
Fra de Straaler, den deroppe kiendte,
Fra de Lamper, om hans Throne brændte,
Fra de Himmellys, hans Ansyn tændte,
Nanna! til dit Smil og dine Blik.

O hvor fattig er jeg nu! hvor bunden!
Jeg, som engang var saa rig og fri!
Hvor er dette Hiertes Ro forsvunden,
Og hver fordums stille Fryd deri!
Nanna! som har vidst min Aand at bøie
Fra sin Friheds Himmel i det Høie,
Hvor jeg priiste Gud i hellig Fred,
Lad mig finde Naade for dit Øie!
Smil med venlig Ømhed til mig ned
Nu, mig intet andet her i Live
Kan for Tabet hist Erstatning give —
Nu jeg ingen anden Frelse veed —
Intet andet Skiul mod Vredens Domme —
Ak! og selv, naar Naadens Tid er omme,
Intet andet Haab til Salighed.

Det første Møde.

Det var en Helligdag i Vaaren,
Af Venskab, i en Kreds af Faa,
Til Fryd i Lundens Favn udkaaren,
Imellem lutter glade Smaa,
Der i en blomsterbroget Vrimmel
Fordobplede Naturens Himmel —
Da første Gang jeg Nanna saae.

Det var dybt inde, midt i Skoven,
Da Nattergalens Vemodssang
Til sagte Skvulp af Kildevoven
Igiennem Majens Skygger klang,
Mens Aftenrødens Rosenflammer
Omflagrede de stille Stammer —
Jeg hørte hende første Gang.

Det var, da Solen var nedrunden,
Og Maanen stille hæved sig,
Og Stierner blinkte ned i Lunden,
Som Englesmiil fra Himmerig,
Mens Hvelvingen deroppe blaaned,
Og Jorden taus i Andagt daaned —
Da første Gang hun saae paa mig.

Men hvad var hver en Blomsterstengel,
Paa hvilken Duggens Perle faldt,
Hvad var hver lille Vaarens Engel,
Hvad var Naturens Skiønheds Alt:
Hvad var hvert Træk, deri sig maled,
Hvad var selv Solen, da den daled —
Mod hendes himmelske Gestalt?

Hvad var vel Bækkens sagte Rinden,
Hvert Suus og Vift i Skov og Vang,
Hver Vingelyd af Vestenvinden,
Der sig igiennem Luften svang,
Og, dybt i Ekkotempelsalen,
Det første Slag af Nattergalen —
Mod hendes Stemmes søde Klang?

Og hvad var Aftnens gyldne Pile,
Da Dagens Gud til Hvile gik —
Og hvad var alle Maanens Smile,
Da Natten Livets Zepter fik —
Hvad var selv Blikket i det Høie
Fra hver en Serafs Himmeløie —
Mod hendes Øies Himmelblik?

Stille.

Luft! hvi saa rolig? hvi standser I Vinde?
Hvorfor saa tyst her hvert Blad, som paa Luur?
Hvi dog saa taus, som var Skoven et Buur,
Nattergal, Tonernes Nanna, derinde?
Hvi dog forstummer Jer Nynnen, I Vover?
Svar mig, o svar mig, opvaagnte Natur!
Hvi du din Dronning ei tonende lover?

„Stille, du larmende Sanger! — Hun sover!"

Nannas Smil.

Vaager jeg — er det mit jordiske Liv;
Drømmer jeg — er det min Vellyst ublandet;
Dør jeg — hvad er det da? — Skaberens andet
Atter af Intet mig kaldende Bliv.

Tilflugt.

Nattergal, som, fiern fra kiælne Mage,
Hørte, bange selv, min bange Klage!
Turteldue, som med Vemods Kluk
Dybt i Skoven hørte mine Suk!
Breddens Maanehavbliks Suusevinde,
Som saa tidt fornam min Taare rinde!
Ymme Toner fra Naturens Bryst,
Som mit Hiertes huldt imsde svæved,
Som med Harpen i mit Indre bæved —
Hører, og udbreder nu min Lyst!

Salamandrer, som i Nordlys sendte
Kiole Vift til Baalet i min Barm,
Medens uden Haab dets Offer brændte —
Sylfer, som adspredede min Harm,
Naar de Suk og Bønner, Hun ei hørte,
Luftens Aften-Harpes Strænge rørte —
Gnomer, I, som under Egens Løv,
Hvor i Lunden først jeg Elskov lærte,
Huldt en Grav beredede mit Støv,
Medens haabløs Qval min Aand fortærte —
Og, Undiner — venlige — som bød
Tidt mig ned i Eders dunkle milde

Kiole Boligs stille dybe Skiød,
Naar paa Skum, i Brunsen af den vilde
Havets Bølge, spildt, min Taare flød —
Alle tonende Naturens Aander,
I, som tage Deel i Skialdens Vaander:
Ildens, Luftens, Jordens, Vandets Lyd,
Rostens Perler, Klangens Diamanter,
Samler Eder rundt fra Klodens Kanter,
Leirer Eder om min Harpes Fryd!

Nanna deeler nu Jer huldе Lytten
Til den inderlige Sang fra Hytten,
Hvor, omringet af Eders fromme Chor,
Skialden dybt i Skovens Hierte boer;
Nanna — smiler nu, I Straaleprimle,
Som tilforn mig græd i Duggens Fald —
Nanna lytter — hører det, I Himle —
Til sin ømme, tro, og kiælne Skiald.

O! men I, hvis Hierter ei sig lukte
Medens end den Grumme lukte sit —
I, som zittrede, som græd, og sukte,
Stemmende hvert Livets Qvad til mit:
I, som, i en Samklang uden Lige,
Huldt med hver en Veemods Melodie,
Hentet fra det store Hiertes Rige,
Stode mit i Sangens Klage bi:

Harpekonger paa Naturens Throner,
For hvis Zeptre Kunsten knæler ned,
Laaner mig nu ogsaa Glædens Toner
Til at synge min Lykksalighed.

Kiærligheds Alt.

Nanna! jeg har drømt, at lutter døde
Verdener omgave Solens Liig,
Og, at bag et uafseeligt Øde,
Mulm i Mulm, Naturen tabte sig —
Men af himmelsk Vellyst Aanden bæved
I sit Støvs uendelige Gru;
Thi dybt inde, midt i Mørket svæved,
Salig eene, Himlens Jeg og Du.

Balders Graad.

Nys, o Nanna! giorde mig saa glad
Et fortyllende jeg veed ei hvad;
Ak! men atter maa din Balder græde,
Som om Gud han havde giort imod —
Som om Skylden selv med blodig Fod,
Angerpersende dets Perle-Bæde,
Paa hans Øies aabne Muskel stod.
Atter — derfor maa han giøre Bod —
Atter har han drømt et Glimt af Glæde.
Atter har ham blendt et saligt Syn,
Som om under Nattens sorte Bryn
Aabnet Himlens Øie til ham smilte —
Som om i et kiærligt Blik din Aand,
Løst af Ligegyldighedens Baand,
Venlig mod hans ømme Favntag iilte —
Som om huldt du rakte ham din Haand.
Ak! og atter, Nanna, svandt, og svinder
Dybt i Nattens Mulm hvert Stierneskud —
Og det ruller ned paa mine Kinder,
Som om hele Himlen sluktes ud.

Rinder da, I Taarer! rinder! rinder!
Drukner selv det sidste Haabets Skimt!

Sletter ud, med alle Drømmes Minder,
Efterglandsen af hvert saligt Glimt!
Rosenskyers Blod fra Hiertets Aarer,
Steget op i Smilet giennem Taarer,
Styrt din hvalte Himmelbue ned!
Væld, som spilled op i Morgenrøde,
Da hun syntes vandre mig imøde,
Fald, som Regn, i hendes vendte Fied!
Draaber, som i Straaler fra det Høie
Aftenglandsfortryllede mit Øie:
Veemods Perler, Balders sidste Skat,
Drukner Øiet selv i evig Nat!
Kan I ikke, lindrende min Smerte,
Slukke Flammen i det vaagne Hierte
Med et Skybrud fra de mørke Bryn,
Blinder dog for evig, blinder, blinder,
Medens Lysets sidste Væld udrinder,
Drømmens Blikke for de falske Lyn!

Morgenrøde.

Rings i Livets Foraars-Bolig
Sovekamret rømmes op;
Tiden, høitidvims, urolig,
Tripper om paa Sokker trolig,
Skynder alle Terner op.
Travle Luftherolder skifte;
Halme vinke; Blade vifte;
Bud gaae rundt fra Top til Top.
Lærker sig i Marken hæve;
Skovens mindste Strænge bæve —
Snart er samlet, Hop i Hop
Hele Bryllupsfestens Trop.

O! hvor yndig Bruden sover,
I sit Moos en Rosenknop!
Diet lukt, hun ikke drømmer
Om den Glands, hvori hun svømmer,
Medens Brudgommen staaer op.

See! nu bøier han sig over
Hendes let tilhylte Krop —
Drager varligen det hvide
Flagrende Gardin tilside —

Løfer med sin Purpurhaand
Alle Natgevantets Baand —
Strøer i Blomsterregn paa Sengen
Glands i Glands og Duft paa Duft
Hele Morgenhimmelengen —
Tænder Kamrets Ambraluft
Med sit Øies drukne Blikke,
Som, i Duggens Perleflor,
Drømmende, hun mærker ikke.

O! hvor smiler hun i Duggen
Engel, som et Barn i Vuggen
Jenlig og som nylig fød! —
Væsner, blikker, stirrer, skuer:
Hvor han blusser! hvor han luer!
Hvor han aander glædekort,
Nu, han med vellystig Bæven,
Efter lang og varsom Hæven,
Ganske drager Dækket bort!

Hvilken Zittren, hvilken Gysen!
Hvilket Favntag, hvilket Kryst!
I et Nu forsvinder Taagen:
Blottet er det hulde Bryst —
Søde Syn! Naturens Lyst!
Solen kysser Jorden vaagen!

Nanna! som med Dødens Savn
Af hver vaagen Lyst herneden
Slumrer end i Uskylds Favn,
Uden Drøm om Elskovs Eden —
Maatte saa Dit Liv engang
I dets stille Sovekammer
Vækkes op af Sangens Flammer
I min kiælne Harpes Klang —
Blev og denne Morgenrøde
Med sin fulde Himmelprang
I Din Opstand fra de Døde,
Balders Elskovs Svanesang!

Komfremmetlegen.

Borgeren.

Du med Lyren om din Skulder,
Og den Lille ved din Side,
Blind for Glimmer, døv for Bulder,
Som du synes ei at lide —
Ubekrandset, ubehræmmet,
Uden Guld og Glands og Hæder,
Uden Deel i vore Sæder,
Uden Sands for vore Glæder —
Sig, hvad gior du her i Hiemmet,
Nat og Dag i Herthalunden,
Hvor jeg dig saa tidt har funden?

Digteren.

O! jeg leger kun Komfremmet
Med min lille Søster Hanne,
Som for Spøg jeg kalder Manne,
Mens allene to herneden
Barnligfro vi vandre heden
Til vort rette Hiem i Eden.

Borgeren.

Hvad er det vel for en Leeg?

Digteren.

Englenes til Punkt og Prikke:
Glemsel af sit eget Jeg
I hinandens glade Blikke —
Glemsel af al Livets Larm
Eene sammen Arm i Arm.
Stakkel! kiender du den ikke?
Hør os tvende, veed du hvad?
Vil du være rigtig glad,
Maa du den for alting lære!

Borgeren.

Nei! jeg takker for den Ære —
Glemme mig, og Land, og Stat,
Det var alt for desperat!
Jeg er intet Barn, min Kiære.

Digteren.

Heller ikke være vil,
Trods vor store Mesters Lære? —
Saa forsyr ei meer et Spil?
Som du ikke hører til —
Gaae din Vei, og lad os være!

Smaa Flyvedigte.

Hvor Vaarens ustadige Vinde bortstrøe
Mangt ædlere Frugter os lovende Frøe,
Hvad gior I smaa levende Fnug i de Straaler,
Som mægtige Skabningers Øie knap taaler? —
„Vi elske, og døe."

Forfatteren.

Under
Kratzenstein Stubs Billede.

(Ved Udstillingen af hans efterladte Malerier.)

I sine Værkers fulde Morgenglands
Vor tabte Rafael her for os svæver,
Og, medens taareblendt hun Øiet hæver,
Hver Kunstens Huldmø rækker ham sin Krands.
Kom, Dania! betragt med Moderøie
Huldglorien om din forklarte Søn:
See rundt hans Engle stirre mod det Høie,
Og læs i deres Blik hans sidste Bøn!

Paa

Provst Gutfeldts Fodselsdag.

Hil! hil den Dag, der steg af Nattens Skiød,
Paa hvilken Du, hvem Dannisheden ærer
Som Christendoms og Sandheds milde Lærer,
Til Svadas høie Dannefryd blev fød!
Dens Gienkomst aarlig kappes at lovsynge
Dyd, Venskab, Kiærlighed, og huuslig Lyst —
Tillad, at ind i dette Jubelklynge
Sig sniger og en Tone fra mit Bryst!
Og jeg velsigner fro din Dag, du Gode,
Ei blot paa gamle, men paa nye Mode;
Ei blot, som Christen, Dannemand, og Ven;
Men, da paa den blev skiænkt min Harpes Toner
Den hierteligste blandt de faa Platoner,
Der gialde Digteren for Millioner,
Velsigner jeg og egenkiærlig den.

Erindring.

Harpesang.

Naar Børn sig om mig slynge
Ved snurrigt Eventyr,
Naar i det hele Klynge
Det mindste selv ei knyer:
Den Fryd, som om mig tindrer,
Og Glæden i mit Bryst,
Mig veemodsfuldt erindrer
Min Barndoms tabte Lyst.

Naar i en Kreds af Venner
Om Bollen paa mit Bord,
Jeg glad min Sorg bortgienner
Med Klink i fulde Chor:
Jeg stedse dog fornemmer,
Veemodig vel tilfreds,
At Hiertet aldrig glemmer
Sin Ungdoms første Kreds.

Naar mellem huldе Piger,
Som lytte til min Røst,

Et Glimt af Fryd sig sniger
Med Længsel i mit Bryst:
Jeg zittrende fornemmer
Af Suk i Harpens Klang,
At Hiertet aldrig glemmer
Sin Elskovs første Sang.

Og hvor mig her paa Jorden
En Livets Sol oprandt,
I Syden, og i Norden,
Hvor jeg et Eden fandt,
Jeg overalt fornemmer
I Flagren, Engles lig,
At Hiertet aldrig glemmer,
O, min Sophia*), dig!

En Huldflor af Kiærminder
Jeg giemmer i imt Bryst,
Som end dets Harpe binder
Til Barnekrandsens Lyst.
Omsmilt af Emma=**) Blikke,
Selv under sølvgraa Haar
Jeg veed, den visner ikke
Før Hiertet meer ei slaaer.

*) Min tabte Mage.
**) Min tabte Datter.

Thi mangt et Held forsømte
Jeg i mit Sanger-Liv;
Selv mangen Pligt bortdrømte
Mig Harpens Tidsfordriv.
Jeg tabte, spildte, glemte,
Hvad Verden har og veed;
Men hvad mit Indre gjemte
Var dig, Uskyldighed.

Til den Elskede.

Grumme, nu, du flygter mig,
Skyer jeg Menneskenes Færden;
Men, vil du kun nærme dig,
Skal jeg og mig nærme Verden:
Vil kun du mig smile blid,
Skal ei blot jeg meer ei hade
Vort paa Jorden usle Stade,
Men velsigne selv vor Tid.

Sommerfugl.

Hvor hen mellem Erler
Smaavoverne trille
De rislende Perler —
Hvor, glimrende, glade,
Paa duggede Blade
Solstraalerne spille —
Hvor Qvistene gynge
De vingede Spæde,
Mens Vornere synge
Rundt om dem i Luften
Af Elskov og Glæde —
Der svæver i Duften
Af Æbler og Blommer,
Snart høit over Hækken,
Snart lavt over Bækken,
Snart tvers over Agren,
Min lystige Flagren
Hver evige Sommer.
Hvor Hiortene springe —
Hvor Lundenes Chore
Saa glade sig svinge —
Hvor Duerne kurre —
Hvor Lammene bræge —

Hvor Bierne surre —
Hvor Kiddene lege —
Hvor alle sig more —
Hvor, smykte med Krandse,
Hyrdinderne dandse —
Hvor alt aander Lyst
I Summen og Brusen,
I Viften og Susen —
Der sværmer, og svæver,
Og elsker, og bæver
Mit barnlige Bryst.
Med Pragt, som til Hæder,
Naturen mig klæder
I verlende Straaler —
Hver farvede Lue
Fra Himmelens Bue,
Hver Yndе, som skimrer,
Hver Skionhed, som glimrer,
Som Diet knap taaler —
Af Lysenes Skiød,
Den over mig giød
I fuldeste Skaaler.
Den salige Kerte,
Som Kiærlighed tænder,
Som lindrende brænder,

Som Livet opliver,
Og Hierterne giver
Om Himlene Nys,
Mig volder ei Smerte;
Den mig ei fortærer:
Fra Blomme til Blomme,
Fra Stengel til Stengel,
Og Engel til Engel,
Jeg rundt den ombærer.
Min Elskovs Skiærsommer
Tilkort ikke kommer;
Om Gnisters Forvilden
Og Svinden, og Spilden,
Jeg ikke mig kiærer:
Den verlende Flamme
Blir evig den samme —
Dens Saft af Odrærer, *)
Utsmmelig giærer;
Saa hemmelig tys
Jeg stedse den nærer
Med pressede Luer
Af himmelske Druer
I Blomsternes Kys.

---

*) Digter-Rjodden.

Arion.

Hin Kaadhedens Styrer,
Som tryllende tvang
Med Strængenes Klang
Afgrundens Uhyrer,
Da spildt var hans Sang
Mod Ondskabs Forfølgen,
Opsadled paa Bølgen
En mægtig Delphin;
Og red paa den herlige
Dybenes Springer,
Som baaren paa kiærlige
Himmelske Vinger,
Fiernt hen under Øe
Over brusende Søe —
Lovsyngende Kiærligheds
Skabende Magt,
Natur, og din Herligheds
Straalende Pragt.
Og fremmede Zoner
Da mildere Sæder,
Og stillere Glæder,
Med Vildhedens bytted;
Og stundsed, og lytted'
Til orphiske Toner.

Som han og, af Krybet
Udkastet paa Dybet,
Mod Ondskabs Forfølgen
Flugtstyrtet i Bølgen,
Jeg sadler en Hval —
Med Morgenens Smile,
Med gyldene Pile,
Med Flammer af Solen
Besøgende Polen
I Midnattens Dal.

Jeg Sneen indgyder
Den Aare som flyder,
Saa lifflig og varm
I Kiærligheds Barm.
I Hierternes Belte
Snart Jisen skal smelte,
Naar, Harpe, din Lyst
Udbredes, og brænder —
Og luttrer, og tænder
Hver Lyttendes Bryst.

Over Field, over Dal
Med Glæde jeg iilte
Til der, hvor du hvilte,
Min Evald, og smilte:
Til Kiærligheds Zone,

Hvor, tæt ved din Throne
Som Stierner omblinkte,
Mig Muntrere vinkte
Den ledige Stol.
En frydefuld Digter,
Som Hiertets Opluen,
Ved Himlenes Skuen
I Livet, ei svigter,
Jeg throner paa Stolen
Med Farver omkrandset,
Af Toner omdandset,
I Harpernes Sal;
Og rundt omkring Polen
Er Kulden alt sval.
Min Tinding omslynger
En Ring af Violer,
Mens, Skaaler paa Skaaler,
Mit Blik mod det Høie,
Med Hende for Øie,
Jeg ofrer, og synger,
Og digter, og drømmer,
Og Kiærligheds fulde
Livsalige, huldе
Begeistring udstømmer.
Ei kiender jeg Nød;

I Fortryllelsers Skiød
Ei Kummer mig tynger.
Af Sangenes Mjød,
Guldklaret ved Ælde,
Hver Drik mig forynger
Berusende sød. —
Op! dandser i Fielde!
Slæng, Slave, din Byrde!
Sving om dig, o Hyrde!
Spring lystig, min Hval!
Sno rundt dig om Polen! —
O Held, at mig Livet
Paa nordiske Stene,
Trods Kulden, blev eene
Til Kiærlighed givet!
Hvor fylder dig Solen
Krystalne Pokal! —
Saa glødende luer,
Saa brændende heder
Ei Guldet af Eder,
Hesperiske Druer!
Kun Mjødden, hvis Vælde
Guldklares af Ælde —
Kun Evigheds Kerte
Som tænder sin Ild

I det nordiske Hierte
Saa varig, som mild —
Kun det i Odrærer,
Som Tid ei fortæree —
Kan dysse hver Kummer
I Saligheds Slummer;
Kan lindre hver Smerte,
Kan smelte hvert Savn
I Sangen, som lyder
Naar Valdet, der flyder
Af Uskyld og Dyder,
Harmonisk sig gyder
I Kiærligheds Favn.

Let Gaade.

Hvad er salig sødt, som Elskovs Flamme?
Svar mig — hvad det er — det er det samme!

Til
Froken Catharina Olsen
paa
Hendes Confirmationsdag.

Det Spring i Livet,
Hvorpaa blir givet
Exempel nu —
Naar den, som springer
Har Englevinger
Paa Fod, som Du —

Naar du fremtræder
Med Lilieminer,
Som Rosen rød,
Med Charis-Krandsen
Til Jomfrudandsen
Saa huld, som sød —

Den Fest forlanger
Af Uskylds Sanger
Citharens Klang;
Ved sligt et Gilde
Han synge vilde
Sin bedste Sang —

Men, skiøndt jeg synger —
Skiøndt Glæden slynger
Sig om mit Bryst,
Du hulde Pige,
Dog Sukke snige
Sig i min Lyst.

Som Dit, bevinget,
Er Jomfruspringet
Et saligt Syn;
Men — i ders Glimmer
Er blaalig Skimmer
Af Veemods Lyn —

Paa Skjaldens Kinder
En Taare rinder
Hvergang han seer,
Fra Barnets Himmel
Til Verdens Vrimmel
At Springet skeer.

Mens op du svinger
Paa Sommervinger
I Luften dig,

Lad denne Taare
Paa Larvens Baare
Huſvale mig!

Hvad vil den ſige,
Du huldе Pige,
Til Glædens Lyd?
„I Vornes Skare
„Du tro bevare
„Din Barndoms Fryd!"

Begeiſtringen.

Kiærlighedens reene Lue!
Naar fra mørke Skyer, ſom true,
Hendes Mishags Piil mig ſaarer,
Dan i Regn af mine Taarer
Veemods ſkiønne Himmelbue!
At dog Vidnet om min Smerte,
Som hun volder dette Hierte,
Hun med Velbehag maa ſkue.

Dugperle paa Graven.

(Ved Grevinde Frederiks af Reventlou, fød Grevinde af Schimmelmanns, Himmelfart.)

Emkendorf! hvor Julia lod stige,
Vandrende med Dyden Haand i Haand,
Fra det Væld hvor udsprang hendes Aand
Ned i Ørken Idealers Rige!
Tempel! hvor hun troner ikke meer!
Træer, hvorunder hun ei længer hviler!
Hulde Smaa, til hvem hun meer ei smiler!
Blomster som hun ikke længer seer!
Bort fra Jer det Blik nu Skjalden fierner,
Hvori Smertens store Perle staaer;
Slukt er Lidelsernes Sol i Norden —
Med en evig Længsel bort fra Jorden
Op mod Himlen Øinene han slaaer.

Men, o svar mig, Maane, svarer, Stierner,
Svarer, Himle, hvorfor mørknes I?
Selv paa Kildens Bred i Lysets Egne,
Hvad betyder, Roser, at I blegne?
Hvad betyder, Lilier, at I segne?
Trods det Hegn, som I beskiermes i?

Som om Rædsel Jer betog, I Trygge?
Som om Døden med sin store Skygge
Gik paa Melkeveien Jer forbi?

Fryder Eder! Hun er Eders vorden!
Hun tilhører ikke længer Jorden!
Tindrer! funkler! jubler! Hun opfoer,
Slikonne Himmellys, i Eders Chor! —

Stiernerne.

„Ja! vi fryded os forud alt længe,
Mens Hun langsomt steg fra Nordens Pol,
Denne Livets Haves Natviol
At modtage her i Lysets Enge;
See! men da kom Engle ned i Dands
Fra det Høies ubekiendte Toppe —
Og de bare Hende skiult i Glands
Hvit, op over vore Fakkers Krands,
Til det Allerhelligste deroppe."

Emmas Minde.

Til
Frøken Frederike Balle.

Jeg var Fader, Hulde, til en Engel,
Skiøn og blid, og elskelig, som du —
Længst er visnet Liliens spæde Stengel;
Men dens Krone dufter mig endnu.

Atten Maaner saae den, uden Lige,
Hæve sig i Uskylds Blomsterchor;
Mit var hele Himmeriges Rige
Mens jeg ømt opelskede dens Flor.

O! men neppe var den barnudsprungen
I den lille Dukkes hele Pryd —
Neppe viklede sig ud paa Tungen
Datterhiertet i de første Lyd —

Neppe svandt mig Himlens Perlerader,
Neppe taug mig Nattergalens Sang
Da med Smil den nynnede mig: „Fader!
„Hvor jeg elsker dig!" for første Gang —

Denne Skat i Livet kun begiærte
Mit for vilde Flammer lukte Bryst —
Neppe trykte jeg den til mit Hierte,
Ak! med meer, end selv en Moders Lyst —

Gud! da tog igien din Haand den Gave,
Som Seraferne misundte mig;
Og paa Rosenstovet i dets Have
Laae mit knuste Hiertes Lilie Liig.

Ørk omkring mig var nu hele Jorden —
Afgrund Blomsterbedet for min Fod —
Og en tillukt Hvælving blev mig Norden
Til et Blik igien min Grav oplod.

Svar mig, Livets Engel, hist paa Randen,
Hvor mig giennemfoer det kolde Gys,
Smelte Siæle saligt i hinanden,
Som i Flamme Flamme, Lys i Lys?

Da det huldeste blandt Glimt af Eden,
Som opklarte Skialdens Nat herneden,
Mig forsvandt igien med Lynets Jil —

Da min Emmas Himmeloie luktes,
Gik kun Stiernen op igien, som sluktes,
Doppelt yndig i en andens Smil?

Danfana.

Af

Jens Immanuel Baggesen.

Januar — Februar — Marts.

Kjøbenhavn, 1817.

Hos Boas Brünnich,

Løvstræde No. 128.

Indhold.

Det natlige Syn. . . . . Side 1.
(af Gutfeld.)

Elegie til min hedenfarne Vens Brud. 12.
(af C. Boie.)

Natspil. . . . . 17.

Smaa Flyvedigte. . . . . 23.

Danlingen, en Fortælling. . . . . 40.

Thora. Niende Sang. . . . . 57.

Balders Igjenkomst. Fortsættelse . . . 78.
(af Udgiveren.)

Anmærkning. Stykket: Hvem er Nanna? S. 33. og Sonetterne S. 55 og 56 høre til Cyklen: Balders Igjenkomst.

Danfana.

Det natlige Syn.

Helliget

Hendes Høihed

Prindsesse Caroline Amalie

d. 1 Januari 1817.

Den slog saa varslende, den Midnatsstund;
Et Aar blev født; et Aar sank hen og døde;
Det var, som lød i Søvnens stille Blund,
En Fødsels- og en Gravsang mig imøde.

Jeg vaagnede ved Klokkens tolvte Slag,
Og hørde det endnu i Øret klinge;
Og tænkte mig, hvad Aarets første Dag
Vel Jorden for en Hilsen vilde bringe.

Jeg tænkte mig, hvor Mangen glad og fro
Mod Morgensolens Straale vilde smile;
Hvor Mangen græde, uden Trøst og Roe;
Hvor Mangen synke ned til varig Hvile.

Og stille Veemod fyldte nu mit Sind;
Jeg blev saa tung, saa underlig i Tanke;
Mig syntes, som med selsomsagte Trin
Jeg hørde det omkring mit Leje vanke.

Og see! jeg sank — jeg veed ej selv hvorhen —
En stille Gysen zittred i mit Hierte;
Dog var den blid, som Hilsen fra en Ven,
Der kom, uventet, for at lindre Smerte.

Mig tyktes, at jeg vandrede en Vei
I Foraarsskjønhed udbredt for mit Øje;
Var det en Drøm — den kom fra Jorden ej;
Nei! slige Drømme sendes fra det Høje;

Jeg nærmed mig en paradisisk Egn —
Halv fremmed, halv bekjendt, den ad mig vinkte —
Jeg stod ved Foden af dens Blomsterhegn,
Og underfuld en Straale mod mig blinkte.

Dens Lys var ei, som Solens, brændende;
Men lifligt, som den unge Morgenrøde;
Saa qvæget blev mit Blik ved den at see,
Og trindt omkring fornam jeg Toner døde.

Da svævede et Væsen til mig ned,
Henrykkende, livsaligt at beskue;
Saa lysende i stille Herlighed,
Som Stjernen hist paa Himlens høje Bue.

Hvid var, som Perlens Snee, den rene Dragt,
Hvori den Hulde saaes til Jorden stige;
Men til dens lyse, underfulde Pragt,
Har Støvet intet Navn, og ingen Lige.

Hver Sindets Storm forsvandt ved hendes Blik,
Og reen og høj og ædel blev hver Tanke;
Ved hvert et Skridt, hvor Himlens Datter gik,
Sig Lilierne saaes om hende sanke;

„O hil Dig, Uskylds Engel!" lød min Røst,
„Velkommen du, som Jorden vil velsigne!
Bliv evig her, at læge Hjerters Brøst,
Og byd dem dig, du Himmelske! at ligne!"

„Nej! o nej! i Jordens dunkle Skygge,
Fandt jeg intet varigt Opholdssted;
Hvor saa tidt de vilde Lyster bygge,
Der jeg ikke herske kan i Fred —
Nej! i Støvet har jeg ikke hjemme;
Engle kalde mig med Himmelstemme.

Dog — en hellig Straale ned jeg sender,
Dødelige! til det lave Muld;
Held det Hjerte, hvor den stadig brænder!
Held, hvo mig er evig troe og huld!
Moderlig min Yndling jeg bevarer,
Leder den forbi de skjulte Snarer.

Men, hvis Du mit Billede vil kjende,
Troe, som tegnet af min egen Haand;
Løft ærbødig da dit Blik til Hende,
Som du skuer, lig en venlig Aand;
Hende, hvem i Livets favre Alder
Jeg omfavner ømt, og Søster kalder."

Saa talt, hun i et yndigt Purpurskjær
Sig skjulte nu, og vendte mod det Høje;
Og længselfuld og ene stod jeg der,
Og sænkte tavs til Jorden ned mit Øje.

Dog brat fornam jeg milde Vingeslag,
Som Klang fra Æolsharpens rørte Strenge;
Og dobbelt venlig loe den unge Dag,
Og Blomster dufted dobbelt sødt i Enge.

Og atter steg en Himlens Datter ned,
Saa blid, saa skjøn, saa rig paa navnløs Ynde;
I hendes Øje smilede den Fred,
Som hendes Læbe vilde mildt forkynde.

Hist blev saa rolig den oprørte Barm,
Og brat sig lagde Vredens vilde Bølge;
Her Venskab gik ved Kjerlighedens Arm
Og Dyd og Glæde gik i begges Følge.

„Ak! Fromheds huldе Engel! det er Dig!"
Udbrød jeg henrykt, fuld af salig Glæde,
„Velkommen fra dit blide Himmerig,
At trøste os, som her i Støvet græde!
Bliv hos os, Himmelske! thi Jordens Saar,
Som Vold og Ondskab slog, saa bittert smerte;
Kun Du kan læge dem; kun Du formaa'r,
At gyde Balsom i det knuste Hjerte."

„Nej! min stille Bolig
Her jeg ikke rolig
Bygge kan hos Dig;
Ak! thi rundt paa Jorden,
Er jo Storm og Torden,
Er jo Suk og Skrig,
Dog — at stille Klage,
Mildne Nød og Plage
Bød mig Godheds Gud;
Og ved mine Hænder
Hun til Støvet sender
Hjelp og Lindring ud;

Mangen en som vanker
Under mørke Tanker,
Livets Bane hen
Og med vaade Øje
Stirrer mod det Høje,
Hilser jeg min Ven.
Men, blandt hine Sjæle,
Som herneden dvæle,
Og mig have kjær,
Een især jeg ærer;
Een mit Billed bærer;
Een min Søster er.

Himmelbyrd og Ynde
Kappes, at forkynde
Hendes Værd for dig;
Vend dit Blik til Hende;
Hun er god at kjende;
Thi Hun ligner mig."

Med disse Ord den Straalende forsvandt;
En selsom Aftenskumring sig udbredte;
Jeg Paradiset tomt og øde fandt,
Og om det skjønne Syn forgjæves ledte.

Dog atter hist paa Østens Himmel steg
En nye og skjøn og herlig Morgenrode;
Det tunge, kolde Mulm igjen bortveeg,
Og milde Straaler over alt frembrøde.

Og, lig en Seraf, med forklaret Blik,
Med Træk, som kun de Himmelske kan tegne,
Endnu en Huldgudinde skjøn fremgik
Fra hine Lysets hemmelige Egne.

Med hende fulgte blid og salig Trøst,
Og høje Anelser om hende svæved;
Og underligt, men sødt, ved hendes Røst
Det rørte Hjerte i sit Indre bæved.

„Ja, Haabets Engel! Dig det var, som kom
Herovenfra hvor evig Glæde troner;
O vælg Dig Jorden til en Helligdom!
Bland Jubel i dens dybe Klagetoner!

Naar Tvivl og Sorger tynge haardt vort Sind;
Naar Livet er en mørk, en selsom Gaade;
Naar mat, vi vanke vore bange Trin,
Og Ingen, ingen kan vor Kummer raade —

Naar Hjertet bløder af de tunge Slag,
Hvormed saa tidt det grusom Ondskab saarer;
Naar Nat indhyller Glædens lyse Dag
Og Øjet stirrer dunkelt gjennem Taarer;

O! ræk os, Himlens Datter! da din Haand,
Og hæv os over Jordens mørke Scener;
Did op, hvor Lyset straaler til vor Aand,
Og hvor den store Fader alt forener."

„Jeg hører dig, du Støvets Søn;
Jeg mærker paa din rørte Bøn,
Jeg seer din stille Taare;
Jeg aldrig dig forglemme skal,
Naar Torne hist i Livets Dal,
Din trætte Fod vil saare.

Min blide Trøst, min huldе Fred
Jeg sende vil til Jorden ned,
Naar den er stødt i Fare;
Og naar den stundom vorder mørk,
Da skal den glædeløse Ørk
Mit Straaleglimt opklare.

Men selv jeg ikke tøve kan —
Mod Lysets høje Fædreland
Alt hæver sig min Vinge;
Paa Jorden kun jeg kaldes Haab;
Forklarelse er hist det Raab,
Som skal i Himlen klinge.

Her kan jeg ikkun pege did,
Hvorfor jeg signende kom hid;
Et Slør sig end udbreder;
Men hist jeg med min Moderhaand
Hver salig, from, forklaret Aand
Til Herrens Trone leder.

Dog — at du ei skal savne mig;
See Hende, som mig er saa lig;
Sku hendes lyse Øje!
Mit vär det underfulde Blik,
Som, halvforklaret, fra det gik
Saa ofte mod det Høje.

Mit er, hvad saa unævnelig
Til stille Andagt rører dig,
Som Tungen ei udtaler;
Hvad i det høje Aasyn staaer;
Hvad du at fatte ei formaaer;
Hvad ene Himlen maler."

Og med et Smil den Hulde Afsked tog' —
Et Smil som trængte saligt i mit Indre —
Til Himmelflugt hun atter Vingen slog;
Snart saae jeg hende som en Stjerne tindre.

Men see! med eet — som ved et Tryllesslag,
Forvandlet blev den underfulde Scene;
Jeg saae en kort, en dunkel Vinterdag,
Og Marken hvid, og nøgne Skovens Grene.

Og dog jeg følte mig saa barnlig glad;
En hellig Lue i mit Hjerte brændte;
Jeg anede, jeg vidste selv ei hvad;
Men Egnen om mig atter grant jeg kjendte.

Da kom et Væsen mig saa huldt imod,
Halvjordisk, halv, som de Udødelige —
Ved Støvet rørte vel den lette Fod;
Men Diets Straale var fra Himmerige.

Og nærmere alt saae jeg til mig hen
De sundne Trendes Himmelsøster trine;
O held mig! glad jeg kjendte Engelen:
Dig var det, ædle, høje Caroline!

Jeg Uskyld skued i dit rene Blik,
Og Fromheds Præg i hver livsalig Ynde,
Og Haabets Glands, der fra dit Aasyn gik,
Som Himlens kaarne Datter, Dig forkynde.

Ja Uskylds, Fromheds, Haabets Engel! Dig
Min rørte Sang i Dag indviet være!
Skjønt svag den er, modtag den blidelig!
Thi Hjertets Stemme skal den til Dig bære.

Ja, lev iblant os, lev som Jordens Pryd,
Huldsalige! Nyd Livets bedste Lykke!
Vær længe alle rene Hjerters Fryd,
Og alle Himmeldyders milde Smykke!

Lev for Din Christjan, som en Fredens Aand,
Der hæver højt Hans ædle, skjønne Hjerte,
Der vandrer kjærlig med Ham Haand i Haand,
Og deler ømt hans Glæde som hans Smerte!

Lev, som en Hæder for dit huldе Kjon,
Som Mønster for hver ædel, from Fyrstinde—
Som den, der selv endnu er himmelsk skjøn,
Naar hvide Lokker sig om Issen vinde!

Lev, for i Fred engang at bære dem!
Lev længe, for en elsket Kreds at signe!
Gaae seent tilbage til dit rette Hjem;
Til hine Himmelsøstre, som dig ligne.

Maaske den alt er tavs, Din Sangers Røst,
Naar atter Jubel her omkring dig lyder —
Maaske det da er koldt, det varme Bryst,
Som Tanken om dig nu saa salig fryder—

Maaske hans haandfuld Støv er sænket ned,
Hvor Graven højtidsfuld sin Fred udbreder—
Men Ædle! selv i Glædens Evighed,
Han henrykt for dit Held til Herren beder.

Gutfeld.

Elegie.

(Til en hedenfaren Vens efterladte Brud.)

Blev vi Kabte da til idel Smerte,
Til forgjæves Klageraab om Fred?
Fik vi blot det ømme, kiælne Hierte,
For at fatte vor Elendighed?

Naar jeg føler dobbelt, hvad jeg lider,
Mens min korte Fryd jeg mindes ei,
Og den Orm, som ved min Fod sig vrider,
Synes mere lykkelig, end jeg;

Naar min Sjæl, af Smertens Skrig bedøvet,
Søger Ro, men ei kan finde den —
Sig mig du, som er i Modgang prøvet,
Tør jeg ei anklage Himmelen?

Nei! — thi Han, som kaldte Myriader
Frem af Intet ved sit Almagts Biv,
Han, som sagde: Jeg vil være Fader
Til den Skabning, som jeg skjænkte Liv —

Han, som kjærlig klæder Markens Lillie,
Dannet os at gjøre vel imod,
Ei maa Støvet trættes med Hans Villie —
Han er evig viis, som han er god.

Dybt nedbøiet, lidende Veninde,
Stirrer du paa Liget af en Ven;
Lad kun frit den tunge Taare rinde,
Harpens Klang vil ikke standse den.

Men fortvivl ei! — ved den Dødes Baare
Livets Herre seer, hvor knuust du staaer;
Og hans Øie tæller hver din Taare,
Hvert dit Suk op til Hans Throne naaer.

O, fortvivl ei! — Han, hvis Almagt raader
For hvad var, og er, og bliver til,
Han allene veed, hvad her os baader,
Og kun det hans Faderhjerte vil.

Eller — har dit Øie glemt at skue
Op mod Himlen fra det brustne Leer?
Har din Graad da slukt dit Hjertes Lue,
At du Ham kan ikke skimte meer?

Jo — du veed, langmodig er vor Fader,
Og Hans Almagt er vor Svagheds Ven;
Selv vor store Brøde Han forlader,
Naar vi kun ei glemme ham, og den.

Men erindre dig, i Prøvens Rige,
At Hans Retfærd er hans Naade lig;
Hvis din Tillid til ham kunde vige,
Vendte Han sit Aasyn bort fra dig!

O, erindre, at naar Smertens Bæger,
Fyldt til Randen, rækkes dig af Gud,
Du en Draabe finder dog, som qvæger,
Naar til Bunden du har tømt det ud.

Ogsaa jeg har tabt, du huldе Pige,
Ogsaa mig en trofast Ven han var;
Lad mit kummerfulde Blik dig sige,
At ei ene du ham elsket har.

Ja! er Venskabs stille, tause Taarer
End ei bittre, som den Elskтes Graad,
Ak, den Piil, som Vennens Hjerte saarer,
Har jo og en hvas og giftig Braad!

Men, jeg veed, at hist i Aanders Bolig
Mere glad og lykkelig han er;
Alt paa Jorden med sin Gud fortrolig
Staaer han hisset nu Hans Throne nær.

Og, naar før vor fælleds Bøn, Veninde,
Bad for ham om Jordens bedste Fred,
Bør fortvivlet da vor Taare rinde,
Nu, han hist har fundet Salighed?

Og, hvis nu han med en Engels Blikke
Seer til Stedet, han forlod, igjen,
Troer du da, at det ham smerter ikke,
At for ham vi glemme Himmelen? —

Vend din Tanke fra den sorte Baare,
Vend dit Øie fra det brustne Leer!
Sku mod Himlen gjennem Sorgens Taare,
Hvor din Brudgom dig imøde leer!

Kort er Striden, som du her maa stride,
Er den tung, forsag dog ei derved;
Haabets Engel gaaer jo ved din Side,
Hvisker venligt: hisset er der Fred!

Herren vinker, Stavets Lænke falder,
Brudte ligge Sorgens tunge Baand,
Og forklaret til sit Rige kalder
Han din rene vingeklædte Aand.

Hist, i Glands af evig Morgenrøde,
Fylder Engles høie Fryd dit Bryst,
Og din Brudgom iler dig imøde,
Favner dig med Himlens rene Lyst;

Og til Jubel vorde dine Klager,
Og til Saligheder dine Savn;
Trøst dig! — Herren giver, Herren tager!
Evig lovet være Herrens Navn!

C. Boye.

Natspil.

Jægeren.

Derinde, derinde,
Hvor trygt i din Bolig,
Omskiærmet af Linde
Mod susende Vinde,
Du slumrer saa rolig,
Hør, elskte Hyrdinde,
Den elskende Jæger,
Som Slummer ei qvæger!
Løft Kinden fra Pude,
Løft Haanden fra Kind,
Blik op, og forbarme
Dig over mig arme
Lidt venlig i Sind!
Her giennem din Rude
Jeg titter mig blind.
Hør! Vindene tude;
Blandt Træer og Stene,
Forladt og allene,
Jeg frygter og fryser,
Og skuddrer og gyser
I Natten herude —
Luk, hulde, mig ind!

Hyrdinden.

I Mørket herinde,
Nu, Lampen er slukt,
Og Døren er lukt,
Jeg sikkert i Blinde,
Kan Nøglen ei finde;
Hvis ogsaa jeg vilde
Modtage saa silde
Besøg i min Hytte.
Kun lidt dig kan nytte,
Forelskede Skytte,
Din Piben, din Sang,
Og Pikken paa Ruden;
Mig intet kan røre.
Jeg lukker mit Øre;
Jeg lukker mit Øie;
Jeg kan dig ei føie.
Selv Pladsen desuden
Er meget for trang —
Trods Vindenes Tuden
Gaae derfor din Gang!

Jægeren.

Velan da! vil ikke
Du skiænke mig Ly

Paa Jorden herneden,
Hvor ind i et Eden
Du blot lod mig kikke,
For grusom at jage
Mig atter tilbage —
Til himmelske Blikke
Jeg hevnet skal tye!
Med mig vil forsvinde
Dit Morskab derinde —
Naar meer ei dit Øre
Min Klage kan høre —
Naar her i din Hytte
Bag Lindenes Greene
Forladt og allene
Din Keede vil lytte
Til Skovduens Kluk;
Men aldrig fornemme
Den bønlige Stemme,
Det kiærlige Suk,
Som tidlig og silde,
Hvor gierne du vilde,
Du ikke kan glemme.

Hyrdinden.

Du spilder hvert Muk;
Omsonst er din Murren;

Omsonst er din Knurren;
Med Trusel og Spot
Du keeder mig blot,
Men ei mig bevæger,
Urolige Jæger!
Hold op mig at tigge!
Lad eene mig ligge!
Jeg ligger saa got.

Jægeren.

Velan da! du vil,
Ubøielig, jage
Mig arme tilbage;
Men, Grumme, dit Spil
Dig selv vil bedrage! —
Herfra, hvor du hviler,
Med Kiærligheds Brusen
I Barmen jeg iler
Trods Frosten, som klinger,
Trods Spaanen, som springer,
Trods Vindenes Suusen,
Til vildene Hede,
Mig Trøst at oplede —
Der Selskab jeg finder
Af huldе Veninder —

Hvor Maanen mig møder
Med alle de Smaa
Paa trippende Fødder
I Himmelens Blaa.
Giv Agt da, giv Agt!
Af yderste Magt
I Hornet jeg støder —
Da jager dets Klang
Hver Sky fra min Himmel;
Og Stiernernes Vrimmel
Med straalende Klynger
I Dands mig omslynger
Den lystige Gang —
De himmelske Skiønne
Med Smile vil lønne
Min natlige Sang!

Hyrdinden.

Gaae du kun til Hedens
Dig vinkende Kreds!
Jeg her er imedens
Fuldkommen tilfreds.
Du ikke maa' meene,
Jeg heller er eene!
Mit Lam ved min Side —

Rundt om mig de hvide
Smaa Lilier, saa blide —
Rundt om mig de røde
Smaa Roser, saa søde —
Med dem, og Kiærminder,
Min Uskylds Veninder,
Jeg og, maa du vide,
Forladt mig ei finder.
Til Natten gaaer over,
Og Skyggerne rømme,
Jeg ligger, og sover
I duftende Drømme
Saa sødt paa min Pude —
Det Selskab mig hover;
Jeg bliver herinde.
Med flygtige Vinde,
Med Maanen, som vinker,
Og skotter og blinker
Herned til den Rude,
Hvor du dig forsinker,
Og med hendes Terner,
De samtlige Stierner,
Dands du kun derude!

Til

Fru Etatsraadinde Olsen,

paa Hendes Fødselsdag.

Skialdeqvad i Vers og Prose
Blevet er saa Fod i Hose,
(Hele Verden digter nu)
At, hvad før mig var en Himmel,
I de mange Musers Vrimmel
Fast er bleven mig en Gru.

Skiøndt jeg altsaa gierne vilde
Synge tidligen og silde
Huusets Dronnings Fødselsdag,
Troer jeg, den dog meer at ære,
Ved paa den at lade være
Hvad der er saa manges Sag.

Du, min fordums Sangs Elise!
For Dig værdigen at prise
Denne glade Morgenstund,
Udelukt af Sværmens Vrimmel,
Indladt i en huuslig Himmel,
Holder jeg derfor min Mund.

Duus-Drikkevise.

(Til min Ven, Justitsraad Viborg.)

Her ved dette Gammensbord,
Lystigt uden Lige,
Gad jeg et fornuftigt Ord
Mellem os indsnige!
Glasset, Ven, gaaer ud paa Duus,
Som jeg her Dig skiænker —
Hør, hvordan da, uden Ruus,
Og med Ruus, jeg tænker!

Vil du styre med Besked,
Hold dig selv i Tommen!
Vil du roe med Værdighed,
Ro, som jeg, mod Strømmen!
Vil du sikkre dig en Havn,
Her i Livet Himmel,
Vend mod huuslig Fryd din Stavn,
Bort fra Larm og Vrimmel.

Vil du fast og opret staae,
Staae paa egne Fødder;

Hvad skal frodigt voxe, maa
Først slaae dybe Rødder!
Derfor adspred ei dit Liv
Vildt omkring herneden;
Med en Ven, og med en Viv
Hegn dig ind et Eden!

Først og fremmest: hvad du bør —
Siden: hvad dig huer —
Gjør tilgavns, ihvad du gjør!
Sky, hvad inter duer!
Reis om Lykkens Ring ei hen
Hist og her paa Jorden;
I din Viv og i din Ven
Find dit Syd og Norden!

Venskab er og Kiærlighed
Livets bedste Gave,
Og en reen Samvittighed
Bygges Edens Have!
Broder! det er kiernesandt!
Kiernen i det Hele!
Bort med Skallens ydre Tant;
Kiernen lad os dele.

Men skal varig Sympathie
Nære Himlens Luer,
Bort med hverdags Dutterie!
Bort med mange Du'er!
Hvis du føler sligt, som jeg,
Er vi duus herneden,
Og, naar endt er Livets Leeg,
Duus i Evigheden.

Musen til Forfatteren.

Hør! du har et alt for giæstfrit Sind!
Ligemeget, hvem det er, der banker,
Har du bare Plads endnu til Tanker,
Uden mig at spørge, hvad der vanker,
Lukker du de sultne Giæster ind.

I Ludvig Balles Stambog

den 16 Marts 1817.

Friske Skud af Asers gamle Rod,
Yngste Søn af Balle, vox i Hæder,
Opad stræbende med Kraft og Mod
Paa den Livets Bane, du betræder!
Glem i Syden ei dit Nordens Sæder!
Som i Englehaven, du forlod,
Gro paa Bredden selv af Letsinds Flod,
Blomstrende med Uskylds reene Glæder!
Fiern, som nær, i Himlens Varetægt
Bliv, hvad Lod Dit glemte Selv maa ramme,
Vennehuld og broderlig den Samme,
Danneværd din ædle Dannekægt!

Fyldekalk.

Mangt et Vers i Hast jeg Verden skiænkte
Blot af Had til Trykpapiir, som saa;
Var Papiret Skrivpapiir, betænkte
Jeg maaskee mig meer i Tryk derpaa.

Til
min Ven og Veninde Wiborg
paa deres Bryllupsdag
d. 29 Marts 1817.

Fryd dig, hulde Par, som Livet
Smiler i dets hele Lyst,
Som dets Himmel her blev givet
Favn i Favn og Bryst ved Bryst!
Doppelt nyd i Dag din Lykke!
Venskab er din Himmelgiæst;
Og med Krandse det vil smykke,
Som sin egen, Elskovs Fest!

Seer du, hvor Naturen smiler
I en kunstig Foraarsprang;
Og hvor Kunsten til dig iler
Med Naturens Hiertesang?
Seer du, hvor nu svinder Taagen
Rundt i Nord og Øst og Vest?
Solen kysser Jorden vaagen
Paa din glade Bryllupsfest.

Seer du Blomsterne, som længe,
Hist et Blad, og her en Knop,
Sov i Vaarens dovne Senge,
Hvor de muntre nu sprang op?
Saae du nogen her paa Jorden
Sydens Flora mere lig,
Skiøndt opelsket her i Norden? —
Det er Glæden over dig!

Seer du Liljen paa sin Stengel,
Hidtil dækt med Nattens Slør,
Stille Veemods egen Engel,
Mindre mørk og taus end før?
Hører du dens muntre Latter,
Skuer du dens Smil i Smil,
Som om en Demeters Datter
Legte med en Amors Piil?

Seer du ham, du før saae græde
Dybt i Nattens stille Skiød,
Overgiven selv af Glæde
Trodse sin bestemte Død?
Seer du ham i Dag forynge
Nannas Elskov i sit Bryst?
Hører du ham salig synge,
Som om deelte hun hans Lyst?

Sku det! hør det! føl det! hulde
Kiælighedens sieldne Par!
Nyd din hele Fryd tilfulde,
Den, som kommer, og som var!
Stille, klar, og skion den rinde
Giennem hele Livet hen!
Og en Ven og en Veninde
Tit dets Ende deele den!

Skolie.

„Hvad er sødest?" spørger du, Veninde!
„Elskes? eller Elske? mærk! i sand
„Rene Hierter elskelig Forstand?" —
Elskes, troer jeg, sødest for en Qvinde;
Elske, troer jeg, sødest for en Mand. —
„Men for begge?" — Begge sødt forbinde.

Til
Froken Hanna Bagger
paa
Hendes Confirmationsdag
d. 30 Marts 1817.

Huuslighulde vakkre Pige,
Barnligste blandt Dine Lige,
Martsviol i Edens Flor!
Smil idag med Lyst imøde
Livets Foraars Morgenrøde
Her i vorne Moers Chor!

Du, som alt i mangen Prøve
Lærte, datterblid at øve
Qvindelige Dyders Dyd,
Føl idag forud, du Fromme,
Hvor, naar Provens Tid er omme,
Dig vil blomstre Lønnens Fryd!

Ungdom, Skionhed, Styrke svinder
Medens Aar i Aar henrinder
Livets her bestemte Tid;

Men, hvad paa dets Bredde grønnes,
Og med hvert et Aar forskiønnes,
Er hver plantet Dyd og Flid.

Hvis og nu Dit Datterhierte
Saares af en Fäders Smerte
Ved en bange Moders Bryst,
Efter Vaarens Taager kommer
Doppelt klar den blide Sommer,
Og hver svunden Sorg blir Lyst.

Signet, elsket, vel tilmode
Derfor deel og nyd, du Gode,
Søsterengles Lyst idag!
Hver med Favntag mod Dig iler,
Mens Dig høit deroppe smiler
Engles Faders Velbehag.

Hvem er Nanna?

(Til hulde Vedkommende.)

„Hvem er Nanna?" lyder rundt i Staden
Nattens store Spørgsmaal. Man har hørt
Ikke blot i Kirken, og paa Gaden,
Midt i Diodata, ved Paraden,
Og hvor Snak om Gisren og om Laden,
Ingen kiender, ellers bliver ført;
Men endogsaa der, hvor høie Naader
Slaae paa Nakken af de største Gaader,
Denne hemmelige Streng berørt.
„Hvem er Nanna?" — det gad mange vide,
Som dog ellers blot af Pligt
Meer end hvad de veed, erfare gide,
Naar der Spørgsmaal er om Digt.
Men, hvis og, som sig en Digter sømmer,
Skuffet af min Phantasie,
Denne hele Spørgen jeg mig drømmer —
Hvis jeg altsaa vil gaae den forbi,
Som et flygtigt Selvbedragerie:
Hvis og ingen Ubekiendt det bryder,
Om en ædel Elskovs Ideal,
Rose mellem Livets Blommer, pryder,
Eller ikke, Tidens Blomsterdal:

Hvis — hvorfor jeg gruer meest, og sørger —
Ganske ligegyldig ved dit Navn,
Du, min Nanna, selv derom ei spørger
Midt i dets Udødeligheds Favn;
Dog: trods Balders smerteligste Savn:
„Hvem er Nanna?" spørge Millioner.
(Millioner — nemlig, for saa vidt
Imod Tallet af sex, syv Platoner,
Hvis Opmærksomhed en Digter kroner,
Hvert et andet Antal er for lidt)
Balder, troe de samtligen, at gjætte
Strax, hvem er — men Nanna? — Nok engang:
Hvem er Nanna? hvem er vel den rette
Laura her i Dans Petrarkas Sang?
„Dans Petrarka?" Man mig vil bestikke! —
Men, har Dan en Dante nu og da,
Tasso, Ariost, et cetera,
(Som en Recensent med Danneblikke
Nu omstunder neppe vil gaae fra)
Hulde, søde Millioner, ja! —
Herthas Laura gad I altsaa kiende,
For ei blot i min Danfanakroa,
Men i Kirken, hvor hun sikkert og
Kommer af og til, at hilse hende?
„Verden," siger I, "skal derfor dog,
Hvis og vi, dit Publikum, en Gaade,

Som den ei har med at gisre, raade,
Paa dens Løsen bliv lige klog."
Elskte Millioner! jeg vil ikke
Slig en Kreds, hvis ædle Videlyst
Veed at holde det den Stukne tyst,
Mindste Sandhed under Stolen stikke:
Jer, I Faa! vil jeg med største Ro,
Hvem der er min Nanna — men, at sige,
Mellem os kun — offentlig betroe.
Vider da — fornemmelig I to,
Mellem de sex, syv i Balders Rige,
Der i meer end Dragt er hende lige:
Nanna — baaren i sin Fødestavn —
Datter af sin Fader og sin Moder —
Søster af sin Søster og sin Broder —
Uden mindste Virkelighedens Savn —
Med de Livets Tegn, der aldrig svigte —
Høit ophøiet over alle Digte,
Skabt af Gud, og i Naturens Favn,
Ligger, sidder, staaer, og gaaer, og svever,
Smiler, synger, taler, aander, lever,
Under et bekiendt prosaisk Navn,
Her, i denne Verden, her paa Jorden
Her endog i Hiemmet, her i Norden,
Her, imellem os, i Kiøbenhavn —

Synlig — ikke blot for mine Blikke,
Men for mangt et Undersiebryn,
Der det overjordiskkiønne Syn
Sikkerlig, som jeg, fortiener ikke —
Da jeg Mangen, som dog hende saae,
Seer endnu paa gale Veie gaae —
Hørelig — for andres, end dens Øre,
Der kan Engle, naar de hviske sig
Deres Elskkes Navn i Himmerig,
Uden andet Øre end Hiertets, høre —
Følelig — for ingen, Planten lig,
Der ved Haandens Nærmen til dens Duften
Bævende tilbagetrækker sig;
Men, som denne, kun berørt af Luften,
Destomeere følelig for mig!
Til er altsaa Manna, til, I Hulde,
Til i denne Skialdens Yndlingsbye,
Som han derfor aldrig meer vil flye,
Hvis den og med Hendes hele Kulde
Skulde Balder og hans Digte skye —
Hvis den og, paa Grund af gamle Blade,
Som i Stormen fra min Tinding faldt,
(Smuldrede til Støv om Foden alt)
Hiertelsvets Friskhed skulde hade.
Had, og haan, hvad kan! — mig evig kiær

Er dog, frem for alle Hovedstæder,
Hvor mig venlig smilte Held, og Hæder,
Danmarks Hiertestad; thi Hun er her!
Det fornoier sikkert Jer, I Gode!
Hvad, om altsaa noget meer endnu
Balder om sit Jegs udvalgte Du,
Kiernen i hans Verden her betroede?
Hvorfor ikke? Hiertet er i Flud,
Da det lutter Honning er, som flyder,
Naar det over Hende sig udgyder,
Alt til sidste Draabe maae herud.

Hendes Skabning altsaa? — Vært at sige —
Thi, paa denne nær, er alt
I den hulde himmelske Gestalt
Ufortælleligt, som uden Lige —
Da den Pen, det eene kunde sige,
Stub! din Pensel, i min Lod ei faldt:
Hverken stor hun synes, eller lille;
Da hun valser, troer jeg, ikke meer,
Og med Blikke, som den maale ville,
Man ei Maal paa hendes Yade seer.
Hendes Haar? — Det er umueligt, ganske
Kiendeligt at male dem med Blæk;
Jeg kun sige kan, at de er danske,
Trods min Evalds Nannas norske Træk.

Hendes Øine? — Dem har Herschel malet,
Saa det undrer mig, man ikke veed,
(Hvis derom jeg aldrig havde talet)
Fuldelig om hvem hun er Beskeed —
Himmeldybet, frygted jeg, min Gaade
Vilde hele Verden snart forraade.

Hendes Alder? — Noie kan jeg ei
Tælle hendes Skridt paa Tidens Vei;
Thi jeg følger hende selv herneden,
Som om huldt med Englen Haand i Haand
Paradislystvandrede min Aand
Runkt om Livets Træ i Evigheden;
Men jeg haaber, hvis (som er min Hu)
Selv jeg ellers lever lidt endnu,
Man i Alder frit kan hende give
Mellem femten Aar og fyrretive.

Hendes Rang og Stand? — Ifald man stoi
Femten Høider over min i Norden,
Vilde man endnu den finde høi;
Den er næst den høieste paa Jorden —
Skiøndt dens Glands er lidt fordunklet vorden
Fra den Tid en anden Æres Orden
Verden med Titulatur beloi.

Valgte Kreds af Musens faa Platoner,
Skialdens hele Verdens Millioner!

Om den virkelige Nanna veed
Hver af Eder altsaa nu Beskeed.
Hvis imidlertid I end ei raade
Den som sande, maaskee større Gaade —
Hvis af alt dog ikke viiser sig:
Om hun er en himmelsk elsket Qvinde,
Eller en i Støv tilbedt Gudinde —
Vil jeg intet forbeholde mig,
Hvad endnu med Vished jeg kan sige.
Om min Nanna her i Herthadal,
Trods sit Nordens Kuldes Aabenbaring,
Og min spildte Dyrkelses Erfaring,
Er og bliver blot et Ideal?
Eller om hun (som en anden, lige
Virkelig, givt eller ugivt, Pige)
Just er, hvad man kalder dødelig?
Hulde Kreds, jeg ei kan sige dig —
Haab ei blot, men ogsaa Frygt kan svige,
Og jeg kiender lidt til Ødens Rige;
Men eet veed jeg: dersom Daphnes Krands
Flettes kan af Laurer her til Lands,
Straaler hun iblandt Udødelige.

Danlingen
eller
Spildt Umage.

En Fortælling.

Engelen Ithuriel —
Som man her i Kiøbenhavn
Kiender, troer jeg, kun af Navn;
Men som hver en Moders Siel
Mellem Hov'derne deroppe
(Lutter Hov'der uden Kroppe)
Kiender overmaade vel —
Engelen Ithuriel —
Siger jeg endnu engang,
Eene for at man maa nemme
Navnet — een af første Rang —
Og, som let man kan formode,
Da han nutildags paa Prent
Er saa meget lidt bekiendt
Her hos os — een af de Gode,
Der i Englefaldet stod —
(Mellem os kun alt for god,

Som Historien vil lære) —
Denne Lysens Engel, Kiære,
Med en philosophisk Aand
Og med et poetisk Hierte,
Fuldt af Lyst til Eventyr,
Reiste paa sin egen Haand
Til de andre Engles Smerte
Bort fra sit Deroppes Eden
Til et fremmed Land herneden
Fuldt af lutter vilde Dyr
Da han — „Var det ingen Pige?“
Det er Grammatikens Skam,
At jeg veed det ei saa lige —
Dog, da hun jeg ei tør sige,
Vover jeg, at hanne ham —
Men, hvad jeg dog ei vil dølge
Dem, som — af mig selv især —
Kaldes Engle: Hannet her,
Ihvor jordisk og det er,
Drager ei til mindste Følge.
Da han havde fra det Høie
Med sig bragt en Hoben Glands,
Dannet Øre, dannet Øie,
Himmelsk Sind og himmelsk Sands,
Og hvad ellers, vel med Føie,

Kaldes sjeldent her til Lands —
Ønskte han, at see sin Kands
Til at gavne og fornøie
Med sit dannede Genie,
For hans Ophold i det Lave
Mellem Folk der intet have,
Var med Tiden reent forbi;
Løb og derfor rundt omkring
Her paa Jorden efter slige,
Som han gierne gad berige
Med en Skat af smukke Ting,
Der i Himmeriges Rige
(For Indfødte der at sige)
Koster næsten ingenting.
Aander ere reent af Lave
Efter Stakler at begave,
Der paa Næring lide Nød
Af Serafers Vand og Brød.
Det er deres bittre Død,
Hvor i Verden om de trave,
Sund Forstand, og Sands, og Smag
Eene for dem selv at have.
Min Herr Engel var en Nar
Efter, Skik paa Stof at sætte,
Og hvert Anlæg, hvor det var,

Kunstudviklingen at lette:
Han var stærk i Taal og Mod,
Dannevirksom, dannegod,
Mild mod alle, selv mod Qvæget —
Kort: i reeneste Forstand,
Trods et fremmet Noget eget,
Og lidt Fyrighed formeget,
Net en ægte Dannemand.

Lang Tid løb han rundt i Landet,
Og endogsaa rundt derom,
(Thi han kunde gaae paa Vandet)
Forend ham for Øie kom
Blandt de mange Klodrianner,
Enten Hunner eller Hanner,
Nogen som ham syntes om —
Nogen, som til Nød han kunde
Med et kunstigt Hovleri
Paa sin himmelsk lidt tilrunde
Uden om og inden i.

Alle, som paa fire ginge,
Alle, som paa Bugen laae,
Alle dem med Hale paa.
Selv endogsaa dem med Vinge,
Lod han ligge, lod han gaae,
Lod han kravle, lod han klyve,

Lod han hoppe, lod han flyve,
Uden at han til dem saae.
Det var nemlig, fordi Formen,
Ikke svarte fuldt til Normen
Som er a priori sat —
For enhver fornuftig Klat:
Derfor lod han og spadsere
Selv tilsidst en Abekat,
Uden Fjæset at lorgnere. —
Hvad han gierne gad havt' fat
Var de Hov'd'-i-Veirs-Gestalter,
Som Fornuftens Regel spalter
Derom løb han Dag og Nat;
Thi han havde hørt dem rose,
(Naar deroppe blev fortalt
Om vor Jords Vidundermose)
For Bequemhed fast til Alt.
Men han løb i otte Dage
Rundt omsonst, frem, og tilbage.
Endelig han fandt dog een,
Der fast som en afklæbt Dukke,
Halvveis under Laas og Lukke,
Opret stod paa tvende Been
Bag et Jern-Stakit, og green;
Og, betragtende Personen,

Treen han samme ganske nær;
Thi han saae paa Skabelonen,
At i Paradiiset her
Det var sikkert Skabnings-Kronen,
Enten Manden, eller Konen —
Ligemeget! her, som der,
Er — paa lidt i Dragten nær,
Og i Minen og i Tonen —
En Ithuriel især
Mand og Kone lige-kiær,
Fast den eene, som den anden.
Og, da netop denne her
Var, som end i Uskyldsstanden,
Indsvøbt i sin bare Dyd,
Uden Smil, og uden Lyd,
Fandt han Dukken op ad Dage
Til vor Fader Adam Mage
Der, før han fik fire Been
Ved sin Deeling, var kun een.
Det, hvorpaa kun seer Platonen:
Den fortrinlige Gestalt,
Bygt til Sidden just paa Thronen,
Og hvis Led han snart fik talt,
Viiste ham Fornuft-Patronen,
Prindsregent-Napoleonen,

Dyrbeherſkeren i Alt.
Og ſkiondt Fyren, ſom fortalt,
Haanlig, ſyntes ham at grine,
Jog en dyb alvorlig Mine
Med en underlig Effekt
Englen ind etſlags Reſpekt.
Majeſtæt — og ſelv en ægte —
Man ei Bengalen kunde nægte.
Men lidt mavet — og iſær
Der, hvor Pladſen var til Kronen,
Ganſke ſkaldet — tør, og tvær,
Og uhøflig var Perſonen;
Dertil blind, og døv, og ſtum,
Smagløs, følesløs, og dum;
Selv, trods hvad Geſtalten ſpaaede,
Uden mindſte Levemaade.
Drøm om, hvad man kalder Siæl,
Blev i Kroppen ikke funden,
Skiøndt det virkelig i Grunden
Var (ſom nu jeg veed ret vel)
Vor Humanitets Model.
Engelen Jehuriel
Lod ſig ei af Smaating kyſe,
Naar det gialdt, at giøre vel,
Og opvarme dem, ſom fryſe!

„Der er meget," sagde han,
„Meget, meget her at gjøre!
Men og meget gjøres kan!
Den fortræffelige Plan
I Guds Billeds Kaliban
Vil jeg mig til Nytte føre —
Tegningen er høist korrekt!
Og hvis dette Mesterstykkes
Udarbeidelse mig lykkes
Vil det gjøre, som mig tykkes,
Overordentlig Effekt,
Ikke blot, som nu, ved Skrækken
Af hvert Blik, som seer derpaa,
Men med inderlig Tiltrækken
Af hvert Hjerte som kan slaae.
Lad os altsaa trøstig prøve
Hvad der med taalmodig Flid
I saa lang som muelig Tid
Gjøres kan af denne sløve,
Dorre, blinde, stumme, døve,
Meer end bæstisk dumme — men
Mesterlig anlagte Ven!"
Som en Elsker, der vil vinde
Meer med Engletaal og Agt
Sin tilbedede Gudinde,

End med diævelsk Vold og Magt,
Blev han længe ved at bukke,
Smil i Smil, og Suk i Suk,
For den kolde stolte Dukke,
Knæfald føiende til Buk —
Kyste den endog paa Foden,
(Som er ikke længer Moden)
Trykkende dens kolde Haand
Ømt, som trykker kun en Aand;
Vovede tilsidst at kiæle —
Stammende med afbrudt Mæle
Himlens Turteldue-Kluk —
Men vor Dukke, skiøndt det rangled
I dens hele Krop og dangled,
Svared ikke med et Muk.
Urørt blev med haanlig Mine
Den bestandig ved at grine.
Da hans Kiælen var omsonst,
Spildt hans Ord, og spildt hans Blikke,
(Danlingen forstod dem ikke)
Greb han til en anden Kunst,
Og, begyndte den at knibe,
For at faae den til at pibe;
Men, hvormeget han og kneb,
Danlingen dog aldrig peeb.

Derpaa faldt ham ind at prøve
Vækken af dens ydre Sands
Ved at snoe den rundt og ove
Danlingen i Springedands;
Men den vakled paa de tynde
Been bestandig, som Statist,
Uden Lethed, uden Ynde,
Snubled, og faldt om tilsidst.
Endelig kom Englen efter,
At hver Sandsen, ogsaa blot
Af naturligt Ondt og Godt,
Langt var over sammes Kræfter —
Og, trods Springen og trods Hoppen,
At, før Spørgsmaal blev om Liv
I en Figurant saa stiv,
Maatte den fage lidt paa Kroppen.
For paa Folk at sætte Skik,
Slutted han, er her i Landet
Maaskee nødig, frem for andet,
Overflødig Mad og Drik.
Altsaa putted han i Munden
Dukken lidt Ambrosia,
Underveis han havde funden,
Eller hvor han fik den fra,
Mens han tylled et Par Pæle

Nektar i dens tørre Hals,
Som han nok har maattet stiæle —
Hedensk var den allenfals.
Men hvert Bid, den ind blev proppet,
Før min Engel saae sig om
Inden Munden ret blev stoppet,
Gik bestandig som det kom —
Og hver Drik af Gudelivet
Som den blev i Halsen givet
Løb, som af en Luttertud,
Øiebliklig atter ud.

Hver en anden nu var bleven
Ærgerlig, om ikke vred,
Og aldeles leed og keed
Af Livsaligheds-Eleven;
Engelen Jthuriel
Blev det og en smule vel;
Men, trods Leeden, og trods Keeden,
Blev han ved, at danne los
Paa den Utaknemmelige,
Men, som sagt, i Strævets Rige
Bestproportioneerte Knos.
Skiøndt den dumt blev ved at grine,
Giorde han et nyt Forsøg,
Huld paa Kroppen den at kline

Med en heel alvorlig Mine,
Skiøndt det kunde synes Spøg:
Moos han lykket saae paa Steenene,
Hvoraf han den Slutning drog,
Her ham vilde lykkes og
At faae klint lidt Kiød paa Beenene.
Feed og blev hin gode Ven,
Saa det var en Lyst at see ham —
Men, om føie Tid, o vee ham!
Faldt ham Fedtet af igien.
Dog udførlig at beskrive,
De taalmodige Forsøg
Paa, Krabaten at oplive,
Der gik samtlig op i Rog —
Dertil kan jeg ei mig give,
Hvis jeg og mig giorde Flid,
Den fornødne lange Tid.
Altsaa kort: Min Danling skaaede,
Hvert et nyt Forsøg til Trods,
Sig bestandig som et Klods —
Ingen Dannen kunde baade;
Danneren Ithuriel
Svedte sig omsonst ihiel,
For at give den Rebel
Mindste Smag paa Levemaade.

Dog blev Livets Engel ved
I sin Dannen, ufortrøden,
Med en sand Langmodighed,
Til han fandt, hvori stak Nøden —
Til med eet han nemlig saae,
Danlingen, han danned paa,
Ingen anden var end — Døden.
Da den Fromme mærkte det,
Holdt han op, sin Tid at spilde
Baade tidligen og silde —
Og jeg troer, han havde Ret.

Moral.

Høie, himmelske Fornuft!
Mon du virkelig betænkte,
Hvad du giorde, da du sænkte
Helligdommens Ætherduft
Ned i Livets tykke Luft?
Da til Støv du Aander lænkte,
Og de Syndefaldnes Liig
Under Syndflodhavets Bruusen
Sendte Bud paa Bud fra Dig
I forklarte Vingers Suusen?

Naar for Idealers Glands,
Naar for alt, hvad aander Livet,
Menneſker, ſom Aand, blev givet,
Slovet er hver ædel Sands —
Naar ſig inden Dyrets Skranke,
Neppe mælende, ſom ſaa,
For at taales, holde maae
Dyd, Religion, og Tanke —
Naar, iſær i Sort paa Hvidt,
Aandelige Hungerkuren
Eene troes at hielpe lidt
Mod hvert Udſlet af Kulturen —
Naar et Slags Merkurial
Er den eeneſte Fortæring
Paa det ſtore Digterbal
I Geniernes Knapnæring —
Naar er blevet, om ei Slet,
Som alt andet, der er Mode,
Det ei længer giængſe Gode,
Dog, hvor end det ſees — Skelet —
Mon en Rothe ſelv ei vilde
Med ſin Danne-Tankegang,
Og en Ewald med ſin Sang,
Komme begge lidt for ſilde?

Hvad da ville med en Leeg,
Som man haaner, som man hader,
Grinende paa Modens Gader
Her — i Aanders Maskerader —
Grundtvig, Ingemann, og jeg?

Det skal jeg, saamænd, os sige —
Svarende, hvis ei for dig,
Dannepar i Dannerige!
Dog, til videre, for mig:
Blive ved, endnu ret længe —
Haaber jeg — at lege Liv
Med de døve, dumme Drenge
Til vor egen Tidsfordriv,
Hvis og ei til deres Nytte —
Jeg, for min Part, meer end fro,
Naar endogsaa blot I To
Til mit spildte Hei! og Ho!
Mens jeg lever, ville lytte.

Naar levede Nanna?

Spørgsmaal.

At man hvem, og hvor hun er, endnu
Spørge kan, trods alt, hvad jeg har skrevet
Om mit Balder-Jegs udvalgte Du,
Af en Ven mig got forklart er blevet.

Men, at man endnu kan spørge: naar?
Fordum? nuomstunder? eller siden?
Uvis selv, trods alle Tegn, om Tiden —
Det, I Hulde! jeg dog ei forstaaer.

Ligemeget! jeg vil paa et Haar
Aar og Dag og Time selv bestemme
Stierneklart for hele Spørge-Vrimlen:

O! det er mig, som det var i Gaar!
Evigheden selv det ei vil glemme!
Nannas Tid staaer tegnet op i Himlen.

Naar levede Nanna?

Svar.

Dengang mellem alle nære, fierne
Himmellys i Nattens dybe Blaa
Jorden Kiærlighedens lyse Stierne
Skionnest i sin Uskylds Fylde saae —

Dengang samme Kerte meest fordunkled
Aftnens Maane-Smiles blege Dands,
Der, som Daggry-Fakkel, overfunkled
Alle Morgenrødens Straalers Glands —

Dengang, hilst af Blikkes Myriader
Perlers Perle, Skionheds Ideal,
Med et helligt Jubel-Hosianna,
Venus gik i Himlens Æther-Sal
Giennem de fordunklede Pleiader —

Dengang, Hulde! levede min Nanna!

Thora.

Niende Sang.

Du, med Nøglen til Haven, hvor end det evige Livstræ
Blomstrer i Midten, af Glædernes Væld omrislet i Uskylds
Himmelspeilende Flod, og hvor end i Skyggerne vandrer
Ofte nedstegen til Børnenes Leeg, den himmelske Fader,
Medens til Englenes Harper hvert Nyn istemmer hans Lovsang,
Kiærlighed! du, som os aabner endnu den eneste Tilgang,
Glemslens af Sig i hinanden, af Støv i Siælenes Favntag,
Og af vor jordiske Vaagens Omsonst i salige Drømme!
Oplad Sangeren Døren paa Klem til Paulunet i Havsgaard,

Hvor dig blev krandset et Alter, omringt af Helve-
des Rædsler,
Midt i Skiæbnens af blod ge Lyn beflammede
Midnat!

Alt een Maaned var Roller i Lænsmandsgaar-
den, sit Arbeid
Flittig besørgende, stille for sig, undvigende hvergang
Leilighed fiernt-frembød et eensomt Møde med Thora,
Aldrig, naar ei han blev kaldt, i Stuen; men stedse
paa Marken
Eller i Stalden, og, Gierningen endt, i sit lønlige
Kammer.
Spisen ved Bordet, som strax, da han kom, var ble-
ven ham tilbudt,
Havde han afslaaet — vant til et Bid, naar ham hun-
grede, hed det,
Skiønt det var eene hans Angst for det alt for fri-
stende Selskab,
Hvilket han skyede, jo meere dets Lyst hans Hierte
sig tiltrak.
Medynksværdig var Yngiingens Kamp. Fortvivlel-
sens Afgrund
Saae han sig aabnet i Himmelens Hegn, hvergang
ham et Huldblik

Af den Uskyldige vinkte derind; dog voxte med Hiertets
Stigende Frygt i den splittede Barm en underlig Tillid,
Sær til den Gamle. Hans signende Blik, det ærværdige Sølvhaar,
Alderens blidelig sagtnede Røst, og den stille Gemytsro,
Som udbredte sit Skiær paa den himmelhvelvede Pande,
Stillede Stormen i Hiertet, hvergang han nærmte sig til ham;
Og om ham var ei længer i Tvivl hans eensomme Grublen,
At han jo sikkert ham meente det vel. Men, skiultere Thora,
Kiærligheds Knop, indhyllet i tans Blusærdigheds Bladsvob
Jomfruhemmelig, halv i dig selv end slumrende Huldmoe!
Du var en Gaade hans martrede Siel. I Kulen dernede,
Høit paa det blodige Ronhøis Top, og ved Kilden i Jetlund,
Var ham forgiftet dit Billedes Præg i det smeltede Hiertes

Nødselstorknede Vox; en med hver Drøm stigende Vished
Var ham bleven dit Had; og selv den Flamme, din Ynde
Tændte, kun hidsede meer det i Nastrond hærdede Skrækspyd,
Uden at lyse ham for i det Mulm som fortnedes om ham.

Men, som fortælles om Poljern-Øen i det yderste Jordhav,
Fieldmagneten, omringt af hinanden dækkende Skioldes
Spyd paa Spyd i klirrende Vært sig tyknende Jern-Skiæg:
Naar sig et Skib den nærmer, ukiendt med det skuffende Farvand,
Trækkes umærkelig did dets Seilads, trods fiernende Styren,
Selv trods Vinden, som blæser derfra. Først bævende dirrer
Speilet, og Roret, og snart — som om rørt af et pludligt Krampslag
Brast Kiølhiertet — det knagende Skrog. Hver løsnede Nagle,

Hvad der af Jern er ombord, udflyver til agters, bevinget
Af den usynlige Kraft, mens Masterne bugne sig fremad,
Seil paa Seil bespændte med Jil; thi nu mærker man Uraad —
O, men omsonst! Snart løse sig selv de fastere Bolte,
Som af usynlige Hænder med Magt udskruede Spigre,
Løsende Roret, og Stavnen, og samtlige Plankernes Ribbeen,
Mens forgiæves arbeider imod det fortvivlede Mandskab.
Saa bekæmped omsonst i sin Skræk de Blikke, den tiltrak,
Ynglingens flygtende Hu. Jo meer han ængstligen undveeg
Synet af Dolken, jo meer fortrylled i Blinde ham Duften
Af den ham truende Rose, hvis Knop umærkelig svulmte.
Uden at vide det, brændte hans Siæl af Kiærligheds fulde
Venlige Flamme, mens Troldenes Seid i Tankernes Mørke

Hadomboblede Hiertet og hevnomdunstede Hiernen.
Hvad i hans Væsen var ædelt, og høit, uskyldigt, og evigt,
Tiltrak Engelens Blik, trods alt Forgiængeligts Modstand —
Og usynligen nærmede sig i den synlige Bortflugt
Ungersvenden den elskede Ms. Hvor zittrede begge,
Da paa det varslende Sted, hvor paa Veien udenom Haven
Første Gang de sig saae, hinanden engang de mod Aften
Pludselig mødte ved Dreien omkring det yderste Hiørne,
Vaagnende, som af en ledende Drøm, i lignende Tanker.
Siælene hilste hinanden med eet i et sludsende Gienbliks
Tvillinglyn, og de standsede brat uvilkaarligen begge,
Kun et Minut; men i dette var eet af Evigheds Skudaar
Giennem den flygtige Tid; thi de giennemlæste hinandens
Blikopslagne Samvittighedsbog, mens Standsningen varte.
Endelig nærmte paa bævende Fod sig Ynglingen Møen,

Angsten Undseelsen, og i et Suk forklarte sig begge,
Smilende, medens paa Kinderne ned randt zittrende Perler.
Intet dog evned at stamme de halv sig aabnende Læber;
Ordene qvaltes i Tankernes Flugts uhørlige Samklang.
Nærmere skiælvende, greb han den Zittrendes Lillefingre,
Snart med et omt og inderligt Tryk forraadende hende
Hemmeligheden, han taug; men Gientryk følte han ikke —
Var det der? svared i Nervernes Net een eeneste Livstraads
Kiælnere Dirren til hans? uvidende var hun derom selv —
Medens hun, rødmende, vendte sig bort, og tilbage, med Blikket
Heftet paa Himmelens Rose som sank bag Markernes Skovrand,
Fulgt af den stumme Tilbedelse, gik. Fra dette Minut var
Roller ei meere paa Jorden. En ny Gud nærmere Verden

Omgav rundt hans forklarede Sands i hele Naturens
Høiere Liv; Afgrundens hans Siæl vildførende
Veirlys,
Nonhøis Dødningefakler, og Jetlunds flammende
Runer
Slukkedes alle med eet. I Thoras kiærlige Huld-
smiil
Opgik Lyset ham nu, som laaner Solen sin Fryd-
glands,
Maanen sit venlige Skin, og hver Stierne sin hel-
lige Tindren.
Nu først saae han, af hendes forklart, alt Levendes
Ynde,
Præget af Gud i hvert Blad, og, hvor hun var,
Englenes Himmel —
Og ei hende nu blot han elskede; men i sit Hiertes
Venlige Fylde hvert Led i Skabningens, Ringe til
Ringe
Sammenlænkte, den hyldede Brud omslyngende
Kiæde.
Een Slægt, følte han nu, var Troldes og Men-
neskers Afkom,
Grims og Herkullers adsplittede Børn; en eeneste
Faders
Alt velsignende Hierte nu slog i det evige Livs Puls,

Hvis meddeelte Bevægelses Lov i det egne han adlød.
Reent udslettet af dette var hver indmartrede Hevnlyst,
Hver vildt flammende Skræk; kun en blid, i smeltende Taarer
Let sig opløsende Damp af ubortviftelig Veemod,
Indtog Stormenes Plads i hans Barms mildtdæmrende Havblik.
Mørk vel omslørede heele hans Siel dens tyknede Taage,
Naar han var eene; dog nærmte hun sig, og kasted et Die
Hen paa den Nærmede, tændtes med eet dens faldende Skymulm
Af det fortryllende Blik: i samtlige Haabets og Glædens
Spillende Farvers forenede Glands stod Buen derover,
Skyernes lig, og forsvandt kun igien, naar atter hun bortgik.

Saa var Rollers det ny Livs Rosenmorgen i Havsgaard,
Efter en Maaneds Forløb, i hvilken den natlige Fortids

Dødningegvalm umærkelig svandt; men med Solens Oprinden
Var og forbunden, i svarende Grad til det høiere Dagskiær,
Morgenskuddningens dybere Gys. En bangere Zittren
End selv Nødselens, koldere selv end Dødens og Dommens
Angst hos Fangen, som sidder paa Lod med Livet i Haanden:
Brændende Kiærligheds Frygt, hin høieste hellige Higens
Letfortvivlende Bæven for Tab af — meer end et Jordliv,
Meer end Tilværelse selv — for Tab af den vindende Himmels
Salighed — denne berog den Beskednes elskende Hierte,
Myrdende hvert det smigrende Blomst i Fødselens Spire.
Var det en Rest af den dybt indplantede blodige Fordom?
Eller den over sig hævede Lysts i Himmelens Afgrund
Brat nedblikkende Svimmel paa Pynten, hvortil den sig opsvang?

Om Gienkiærlighed drømte han ei. Fortvivlende Længsel
Var, hvad i Flugten ham bar; men Ørnens flammende Vinger
Lod ham ei føle de holdende Klørs indgribende Kulde.
Haabet, endog det beskedneste selv, forjog han, som Vanvid,
Hvergang smilte dets fierneste Glimt. End ikke til Drømmen
Om den Elskedes Agt paa hans Qval, end sige til mindste
Vaagne Forventning af huld Medlidenhed, svang sig hans Mismod,
Medens hans Kiærlighed voxte hver Dag i dybere Taushed,
Fuldelig skiult, indbildte han sig. Men du mærkte den, Thora!
Længselfortvivlende selv, med meer end lidende Medynk.

Hvad er herneden hver Glæde, hver Fryd, hver flygtige Vellyst
Mod din zittrende Himmel, o Kiærligheds salige Smerte,
Naar opdager hinanden et Par, bestemt for hinanden

Hisset, og følende dybt i Tidens truende Skillen
Evighedskiæden, som Aanden til Aand uopløselig
binder
Trods hver jordiske Magt? Dit foresvævende
Billed
Zittrer i Tonernes Mulm, og bestraalt af dets tryl-
lende Huldglands,
Klinger med høiere Dirren hver Streng i den nat-
lige Harpe
Morgenjublende, medens, foryngt, den Gamle fra
Danhiem
Hæver til hvirvlende Sang sit Qvad i Aarenes Af-
ten.
Dag fra Dag steg Hierternes Frygt med Hier-
ternes Længsel
I det omsonst sig flygtende Pars frydskiælvende
Nærmen.
Tænkende begge dog blot paa hinanden, og drøm-
mende begge
Blot om hinanden, var Siælene længst foreente til
eet Liv,
Førend de bævende Hænder sig bandt med de vexle-
de Ringe.
Tre Fuldmaaner alt havde bestraalt den eensomme
Vandring

Rundt om Haven, i Qvel, snart efter hinanden, i Rummet,
Snart i Tiden, da tredie Gang, ved Dreien om Hiørnet
Begge, sig pludselig mødende, traf, og, vaagnende standste,
„Roller!“ og „Thora!“ med eet udbrydende, synkende begge
Halvafmægtige hen paa Steenen, hvor ofte sig hvilte
Hver, for sig, naar alleene de gik, og hvorpaa ved sin Ankomst
Ynglingen sad, da paa Fingren han fandt fordoplet sin Runring.
Tæt til hinanden hensegnede her greb Haanden i Haanden
Uvilkaarlig, og trykkende Din til det bankende Hierte,
Bævende Thora! forsvandt for den seirende Følelses Almagt
Hver natflagrende Frygt af hans didtil mørknede Hierne.
„— Thora! du hader mig!“ raabte han ud, „men smil til din Roller,
Dræbende ham, og din myrdende Haand med blegnende Læber

Skal jeg dig kysse, som nu, før jeg dør, med Dol-
ken i Brystet."
Elskovsseglet nu brændte paa Thoras zittrende venstre,
Mens hans høire den trykte; de to sig nærmende
Ringe
Knyttede fastere Hændernes Baand, og Støvet, som
Aanden,
Favnte sig, smeltet til eet uadskilleligt levende Sam-
fund,
Mens „Jeg elsker dig" klang fra den Elsktes aab-
nede Hiertes
Bristende Knop. Som forklarede sad paa Stenen
en Tid lang
Havsgaards Helvede-Brud og Ronhois himmelske
Brudgom,
Vexlende Ringene, medens de taug. En kulsort
Stormsky
Dækkede Maanen, som sank, med et pludseligt Mulm;
og i Mulmet
Vtede dem offerpræstlig mørk den usynlige Skiæbne,
Lysende over dem høit Velsignelsen, og med et Lynet
Huult ledsagende Skrald dem forkyndende Dybenes
Amen.
Straalen, de saae, slog ned, erfoere de siden, bag
Skoven,

Dræbende der et Barn, som glad omdandste paa Marken
Fader og Moder, en Syvaarsdreng i blomstrende Skionhed,
Mens, som om traf det dem selv, de to Trolovede gyste.

Harpen fortier det dybere Qvad i de salige Hierters
Sammensmeltende Følelsers Klang, da nu med Bevisthed
Favnende sig, som bestemte til Eet, i Kiærligheds Andagts
Helligste, Gud lovsyngende Fryd, hinanden de kyste,
Druknende Varslet og Helvedes Skræk i Himlenes Afgrund.
Haand nu i Haand gik begge, da ned sank Maanen, tilbage,
Haand i Haand indtrædende foye til den værdige Gamle,
Som de besluttede, hemmelig hver, med inderlig Tillid
Strax at forraade den sluttede Pagt. Hvor vandledes Glæden
Brat nu til Angest, da bleg i sin Armstol, Hinene lukte,

Maallos, stivnet, og kold de ham fandt, med Dø-
den paa Læben!
I selvsamme Minut, da, paa Stenen, det elskende
Par-Par
Vexlede Ringenes Jern, og af Mulmet, som dækkede
Maanen,
Lynet nedfoer, blev vørt af et Slag i sit vanlige
Sæde
Rygende rolig sin Pibe, den syvtiaarige Lænsmand,
Først nu kommende til sig igien, da Rollers og Thoras
Skrækskrig vakte hans Aand, og de nys saa saliges
Himmiel
Knuust nedstyrtedes over hans Lig, i strømmende
Taarer.
Heldigt endnu var een af de dagdontleiede Høstfolk,
Hentende samtliges Løn, nærværende. Denne til
Præsten
Skikked i Hast et ilende Bud, og til nærmeste
Feldskiær,
Blivende selv. Han var ude, for Vand at hente,
da Thora
Traadte med Roller i Værelset ind, og kom nu til-
bage,
Meldende hvad der var skeet, og hvad alt han
havde besørget.

Brat, som af Dødens til Himlen ham alt henbæ-
rende Dyssen,
Vaagned i begges Omfavnelser op den elskende Fader,
Trøstet for Tabet af Ro ved den ny ham smilende
Livsfryd;
Thi længst havde han ønsket at see de Tvendes
Foreening.
Glæden derover optøede paa ny det stærknede Hierte,
Livnende Blodet igien, og om kort Tid vendte tilbage
Varmen, og Læbernes Smil og den huldtvelsignende
Stemme.
Mat, men uden at lide, forynget i Kiærligheds
Arme,
Hørte han Brudens og Brudgommens Pagts ud-
førlige Melden,
Ganske som havde den drømt sig hans Haab — da
Præsten med Lægen
Kom, og, som Sangen det alt har fortalt, fuldendte
paa Havsgaard,
Mulmtrolovelsens Fest, og den rammende Tordens
Formæling.

Tre ny Maaneder svandt i et himmelspeilende
Havbliks
Aldrig forstyrrede Smil, imens de salige tømte

Kiærligheds Bæger i Glemsel af alt hvad ikke var
om dem.
Thora var Mordkulnatten en Drom, og Roller den
Skrækdag,
Fra hvis Morgen til Aften han giennemvandrede
Helved;
Glemt var Løftet, han gav den igien oplivede Moder,
Dybt i Kulen, og Eden, han svoer paa Toppen af
Ronhøi;
Glemt Natravnen, og Brødrenes Grin, og Faderens
Dødblik;
Glemt, med sit Æg, og det koglende Blik, og de gri-
bende Kraller,
Edderkoppen, hvis Væv indspandt ham Hiernen i
Jetlund,
Og udslettet i Hiertet det skrækindprentede Billed
Af Troldmorderskens Dolk i den elskovrødmende Rose;
Glemt selv Runen: Jeg kommer igien. I Bar-
men var udslukt
Med Blod-Flammen, og Rædslens ei meer oppustede
Luer,
Hevnens den sidste forrygende Glods Gnistulmen —
saa lod det.
Alt i det Eden, ham blomstrede nu, var Kiærligheds
Andagt,

Barnlig Henrykkelse, Svimmel i Gud, og Hans Herligheds Lovsang.
Gorm kun erindred end ofte hans Fryd i det Forriges Glemsel
Længe dog uden at savne ham just. Saalænge Herkuller
Deelte den, var fulstændig den huuslige Himmel herneden,
Kiærlighed bygger paa fikkreste Grund i det sluttede Samliv
Af tre Væsner i Roligheds Skiød langt borte fra Verden.
Fiirbladskløveret sielden er frisk i samtlige Blade
Til en uskiælnelig Eenhed af Grønt. Hvem tryller din Treklang,
Hierteforeening, forlange den ei forsøget med Toner,
Udenfor dens Harmonie; thi, hvor Tre huldt elske hinanden,
Uden beslægtende Blod, er heelt det tryggeste Samfund.
Men, som er meldt, da mod Enden det gik med den svagere Gamle
Der alt Gaarden det elskende Par ved Foreeningen afstod,
Længtes at fylde den ledige Plads for deelende Venskab

Roller, og sendte til Gorm, der skyndigen kom paa
hans Budvink,
Denne, da, Giæst tre Dage, han havde med for-
skende Dybblik
Giennemskuet de herlige to sig elskende Hierter,
Og fuldt fundet bestyrket sin selsomme Gisning i
Jetlund,
Tilbød selv sig, at blive hos dem, som tienende
Huuskarl;
Og fro fæstede Roller og Thora ham, meere som
Hielper
End som adlydende Tiener; og kort Tid efter med
alt Sit
Kom han, og blev, meer yndet hver Dag af sit
elskende Herskab.
Eet kun forundrede dette: hvergang, han pludselig
mødte
Ham eller hende, det lod, som om skialv hans Le-
gem; og hvergang
Blotted han Hovedet brat, og nedbøiede dybt sig
til Jorden.
Ellers, endog ved Bordet, var frit, fortroligt, og
muntert
Hele hans Væsen. Ham taalte dog meer, end elskte,
saa lod det

Oldingen, der i aftagende Kraft sødtslummrende hen-
sov,
Henimod Enden af Høst, da Thora, som diende
Moder
Kronte hans Liv, og med Kroningens Skræk udslukte
dets Lampe.

Balders Igienkomst.

(Fortsættelse.)

Non la conobbe il mondo, mentre l'hebbe
Counobbe Pio, ch'a pianger qui rimasi,
E'l ciel che del mio pianto hor si fa bello.
Petrarca.

Til Fru F* B*.

Du, hvem jeg, naar kommer Alt til Alt,
Hvis min Sang en anden Ynde hylder,
Hvis paa Knæ jeg for en andens faldt,
Eene for mit Knæfald Regnskab skylder —
Du, hvem Valget af det Materie,
Med hvis Vexel (medens Dine Dyder
Tro tilbedes af min Siæl deri)
Jeg mit Hiertes Altertavle pryder —
Og, hvem Valget af det Ritual,
Ofringen tidt ændrer til din Ære,
Skiøndt bestandig tro sit Ideal,
Eene ligegyldigt ei kan være —
Du, som, naar jeg holder hemmelig
For min beste Ven en evig Gaade,

Kiærligheden selv kan eene raade,
Har alleene Ret, at spørge mig —
Du forlanger, offentlig at vide:
Om i hvad jeg hidtil har bestemt,
Skildrende min Sangs Adelaïde,
Man paa hvert et givet Træk kan lide?
Og især, om jeg har intet glemt?
Dig vil, uden Poesie, jeg svare.

Hvad jeg siger i mit sidste Digt
Om den Nanna, det skal aabenbare,
Var, og er, og bliver virkeligt;
End i dette Øieblik jeg finder
Eet min Gienstand og dens Malerie —
Hver en Forskiæl mellem dem forsvinder,
Naar jeg paa min Nanna mig besinder,
Fattes intet Sandhedstræk deri.
Men — om, mens jeg her om hende taler,
Hun er end den samme — lige nær
Charis-Idealet for hver Maler —
Og for Nordens Gratjers især —
Derfor ingen Sikkerhed jeg giver.
Thi, skiøndt Dyden selv er evig skiøn,
Og den Aand og Ynde, jeg beskriver,
Dog jeg sukker med Virgil i Løn:

„Altid Andet var og er og bliver
Hvert et Mønster for det smukke Kiøn.“ *)

Da jeg hende sidste Gang herneden
Saae — det var, oprigtig talt, i Gaar,
Skiøndt i Dag det synes mig et Aar,
Og i Morgen halvveis Evigheden —
Dengang var hun ganske paa et Haar,
Som hun i Dansana gaaer og staaer;
Men der ere, mellem os, i Tiden
Tusinde Minuter svundne siden —
Og, hvor stor Forandring er ei skeet
I et himmelsk Væsen her paa Jorden,
For det uforanderligt er vorden
Hist forklaret — ofte blot i eet?
O! jeg veed — og veed det, mig til Smerte:
I det Hiertebillede, jeg har malt,
I det Hiertesprog, min Siæl har talt,
Da jeg Danmark Manna kiende lærte —
I mit Hiertes Elskovs Ideal,
Her Kopie, som der Original,
Er kun uforanderligt mit Hierte.

*) — — Varium & mutabile semper
Foemina. —
Virg.

Hvor er Nanna?

Man har alt bemærket her og der:
Hvis jeg og fortæller, hvor hun svever,
Smiler, synger, taler, aander, lever,
Siger jeg dermed ei, hvor hun er.

Man har Ret. I Digterhytten her *)
Man det alt om Thora har erfaret,
Uden at jeg dog har aabenbaret,
Hvor hun, uden Digt, er til især.

Rundt i Dannerkongens store Rede **)
Kan man om en Nanna længe lede,
Naar man har om Huuset ei Beskeed;
Gisres altsaa vitterligt i Staden:
Nanna boer i Kronprindsessegaden —
Nummeret man allerede veed.

*) Danfana.
**) Kiøbenhavn.

Hvem er ikke Nanna?

Epistel fra Balder til Hende selv.

Nattens Spørgsmaal et Par Øieblikke:
Hvem, og hvor, og naar min Nanna var?
Dagen, hører jeg, forandret har
Til det kunstige: Hvem er hun ikke?
Selv de Hulde mig tilbage skikke
Med dets Drillen alle mine Svar.

„Hvem er ikke Nanna?" klang forleden
I mit Øre — med et haanligt Smil —
Der, hvor sikkerst dog jeg troede Freden,
Fast, som Flugten af en giftig Pil;
Den blev udsendt, Balders Bryst at saare;
Men den traf hans alt bestilte Baare.

„Hvem er ikke Nanna?" skreg især
Overlydt i Gaar i Kongens Have,
Mens de loe, som de var reent af Lave,
Tretten Gratier — paa Smilet nær,
Thalier, Aglajer, Euphrosiner —
Der med stolte triumfante Miner
Sikkert troede sig en Venus hver —

Alle Tretten vilde Balder ſtikke;
Men de traf hinanden, Balder ikke.

„Hvem er ikke Nanna?" ſpurgte nu
Med et Smil, hvori ſig blandte Smerte,
Selv dig ubekiendte Nanna, Du!
Og med hele Helhiems kolde Grv
Miſtelteenen traf din Balders Hierte.

Nanna! Du, ſom, naar jeg Dig beſang,
Skiondt jeg dulgte, hvad min Stemme hæved,
Og til hvilken Engels Priis den bæved,
Dog fornam hvert Suk i Harpens Klang!
Du, ſom, hellig ſelv, med Englens Øre
Det jeg veed ei hvad deri har hørt,
Som moderne Dukker ikke høre,
Men, ſom reene Hierter viſt har rørt!
Du, ſom end med barnlig Sands herneden,
Og uhildet end af Modens Baand,
Vandrer, med din Uſkyld Haand i Haand,
Uden Kunſt i Jomfrulivets Eden,
Rundt omviftet af Naturens Aand!
Lyttende til Harpens Hoſianna,
Fattende dens Andagts Melodie,
Følende den dybe Klang deri,

Du kan gaae din Balder kold forbi
Med det Spørgsmaal: Hvem er ikke Manna?
Som om i vor Ørk om Sangens Elv
Laurbær ikke blot, men Laurer selv
Regnede fra Himlen ned, som Manna?

Nei! det var en Drøm! min Harpes Klang,
Hellige! har aldrig naaet dit Øre —
Skiøndt jeg skued dig i Dannevang,
Og indbildte mig, at Hyttens Sang
I dets Hiertelund du paa din Gang
Giennem Jomfruvænget kunde høre!
Du har aldrig paa din Englevei
Lyttet til den skiulte Sangers Stemme —
Aldrig — aldrig — aldrig, Nanna! nei!
Mens til Himlen, hvor din Aand har hiemme,
Fromt de stege, du fornam dem ei,
Disse Toner fra det reene Hierte,
Disse Nyn om Salighed i Smerte,
Som Din Uskylds Trylleglands mig lærte!
Du har aldrig hørt Din Digters Røst —
Du har blot af Rimere hørt sige,
Han, paa deres Vits, som deres Lige,
Rimte Livet af en stakkels Pige —
Det er Balders eene sidste Trøst.

Eller, var saa mægtig Ungdoms Mode,
Hver en Gienkomst i det giængse Ny
Af de Gamles Aand, som Last, at flye,
At den indsog selv en Engel Sky
For det Tro, det Hellige, det Gode,
Paa hvis Uskyld vore Fædre troede?
Kyeste selv min Harpes dybe Klang,
Alvorhellig, og ublandt med Latter,
Nannas Lytten bort fra Balders Sang?
Hvi var da saa festlig her din Gang,
Ensom, stille, langt fra Modens Prang,
Himlens ned paa Jorden stegne Datter?

Nei! hvis ingen Gienklang dig har rørt
Fra de dig bekiendte Høies Toppe,
Og i Blun din Aand tilbageført
Til dens Uskylds lyse Hiem deroppe,
Har du Harpens Bæven aldrig hørt!

Søde Trøst — imens mit Hierte brænder
Af en hellig her foragtet Ild,
Som du troer saa let slukt ud, som vild —
At du Skinnet selv deraf ei kiender!
At jeg trygt endnu kan sige mig,
Mens i Blinde grumt du nærmer dig

Med det kolde Spyd, hvorfor jeg falder:
Uskylds gamle Ven, ukiendte Balder!
Nanna bytted Ungdom med din Alder,
Hver en Glæde, som er timelig,
Med et evigt Aandens Himmerig,
Uden frygtsom at bekymre sig
Om de faldne Lysets Engles Domme —
Nanna bytted, selv for Dødens Komme,
Jord med Himmel — hvis hun kiendte dig!

Men mig hylle maae til Livets Ende
Natrens tause, blinde, mørke Slør:
Skiæbnen bød det: „Først naar Skialden døer,
Nanna skal i Sangen Balder kiende!“

Derfor, Nanna, tør jeg svare paa
Hvert et Spørsmaal, uden mindste Fare,
Hvad i Himlens Giemme blive maa,
Nogen jordisk Sands at aabenbare.
Vild da, langt fra Drøm om, hvem jeg er,
Mens min Aand er skiult for dine Blikke,
Hvad min Sang forkynde tør enhver
Uden Forbehold: **hvem Du er ikke.**

Den, som ei med Skiønheds ydre Glands
Aands og Hiertes indre Værd forbinder —

Den, som, med en flygtig Nutids Sands
For hver Vexel blot i Livets Dands,
Efter intet Evigt Længsel finder —
Den, som, tryllet i Naturens Favn
Af en blid Skiærsommerfryd paa Landet,
Med hver Livets bittre Sorg ublandet,
End kan føle Byens Glæders Savn —
Den, som sig paa større Lyst besinder,
Før er endt den hulde Jomfruvaar,
End sin Uskylds Leeges glade Minder
Fra de første Barnlighedens Aar —
Den, som Mængden stræber at behage,
Lønnende med lige huldе Nik
Hvert et frækt og hvert et frygtsomt Blik —
Den, hvem huuslig stille Fryd er Plage —
Den, hvem Skuespil, og Modens Kram,
Baltriumf og Maskerade-Bram,
Glimren i den store Verdens Vrimmel,
Er i Jomfrulivet Jordens Himmel —
Den, som, ellers ædel, from, og fiin,
Let med fremmed Dragt, med laante Miner,
Og med kiøbte Roser af Carmin,
Offentlig til alles Sku fremtriner —
(Smagen er forskiellig, hver har sin:
Hun kan være Vittigheds Rosaura,

Kunstens Charis, Phantasiens Laura,
Musers Muse; men kun ikke min) —
Den endog, som, uden Feil og Lyder,
Ideal i Væsen og Gestalt,
Mønsteret paa qvindelige Dyder
Ellers til Fuldkommenhed i alt,
Ikke mangler nogen Kiønnet egen
Agtet, elsket og beundret Pryd;
Men endogsaa blot har een formegen,
Til hver anden Dyrkers største Fryd;
Den, med Psyches eget hulde Stempel
I Terpsichores bekrandste Tempel
Befyrlet at valse, for Exempel —
Ladende, som Amors sungne Brud,
Skiondt uskyldig, som en nyfødt Engel,
Tomme med sig, Stengel slyngt om Stengel,
Uskyldblomstens Nektarbæger ud —
Levnende den bly Tilbeders Nærmen,
Der har ingen større Vellyst drømt,
Naar en jordisk Duften alt har tømt,
Hvad en himmelsk Amor kalder Bærmen —
Den, der, som Christinde reent forsømt,
Har om Troens lyse Biergetoppe,
Og det Allerhelligste deroppe,
Selv i Paaskenætter, aldrig drømt —

Den, som ikke, mellem alt, i Sange,
Digtre qvad til Engleharpers Klange
Himmelsk, helligt, og guddommeligt,
Foretrækker Evalds Hosianna
For hvert nyere romantisk Digt —
Den, hvor skiön hun er, er ikke Nanna.

Bekiendelse.

Om jeg før har elsket? — Sandt at sige,
Har jeg altid, troer jeg, giort deslige;
Mange paastaae selv, jeg vidt det drev.
Hvis jeg husker ret, jeg og har noget
Digtet, for at øve mig i Sproget,
For jeg Digtene til Nanna skrev.

Elegie.

Til Nanna.

Nanna! du vil altsaa fra mig tage
Hvad du selv engang dog undte mig!
Grumt du hvert et Smil mig vil unddrage,
Hvert et Huldblik Sangen drømte sig!
Lindrende tør Taaren meer ei trille;
Sukket tør ei stamme meer dit Navn;
Selv ved Harpens Trøst du vil mig skille,
Der betroede Himlene mit Savn.
Veemods-Buen over Sorgens Skygger,
Naar af Diets Dug min Kind er vaad,
Som sig Mindet af dit Gienskin bygger,
Denne selv misunder du min Graad!
Naar din Priis i Glædens Ørk gienlyder,
Din Foragt og Haan forfølger mig,
Som om Sang om dig og dine Dyder
Var Forbrydelse mod Gud og Dig.
Vel da, Nanna! snart skal Balder svinde,
Segne, falme, blegnet visne hen,
Og med ham hans Liv, hans Navn, hans Minde
Synke ned i Nattens Mulm igien.
Tag tilbage, Himmelske! hver Gave,
Fordum jeg afbetlede dit Blik,
Naar jeg udenfor dit Edens Have,

Tittende derind veemodig, gik!
Skiul din vendte Gang i Lundens Skygger!
Nægt mig hver din Yndes lyse Skimt!
Hyl i Nat, som evigt Mulm betrygger,
Med dit Fied min sidste Stiernes Glimt!
Tag igien, hvad mig din Uskyld skiænkte
Da jeg første Gang din Ynde saae,
Da med Smil du hilste mig, og lænkte
Balder til det Stov, du traadte paa!
Engel! som mig, sort, ved sidste Moden,
Truede, med meer end Tab af Fryd,
Hils mig, sneehvid, næste Gang, som Døden,
Med din Haans det nastrondbypte Spyd!
Det kan Livets Træ mig brat afløve,
Svunget af din jomfrukolde Haand;
Men, hvad det mig evig ei kan røve,
Er dit Billeds Aftryk i min Aand!
Alt hvad mig i Nattens Favn opliver,
Hvert et Glimt af Lys, mit Øie seer,
Jeg dig festlig her tilbage giver,
Da du mig det under ikke meer;
Alt hvad mig til Liv herneden binder,
Hver en Blomst af Nannas Digters Krands,
Alle dine Huldbliks smaa Kiærminder,
Hvert et Gienskin af din ydre Glands,
Hver en Vellyst, naar min Haand berørte

Zittrende din flygtig nærmte Haand,
Hver en Salighed naar jeg Dig hørte,
Lyttende til Uskylds egen Aand —
Hver en enkelt Himmelaabenbaring,
Som til Lyst har før min Harpe stemt,
Tag den ud igien af sin Forvaring
Byd den i min Sang at være glemt!
Tag det Billed fra mig, som kan vandre,
Paa dit blotte Vink, fra Haand til Haand,
Som kan og med Vellyst sees af andre,
Selv igiennem Glas, og uden Aand!
Hvert et Træk af dig i det vil svinde;
Tiden alt, før Livet er forbi,
Sletter ud, hvad Dødelige finde
Huldt, og skiønt, og elskeligt, deri;
Kun, hvad giennem Andagts reene Luer
Den udødelige Sangers Blik
Skiult for hver en anden Stirren, skuer:
Præget, du for Evigheden fik —
Denne høie, fromme, himmelreene
Paradisets Lilier egne Glands,
Hellige, som dig tilhører eene,
Og for hvilken Aand, har eene Sands —
Dette, selv dig ubekiendte, Stempel
Af din Skabers Kys, da første Gang
I hans Billedaftryks Skiønhedstempel

Mesterstykket af hans Hænder sprang:
Dette, Nanna, giemmer i sit Hierte,
Dette, Nanna, slutter i sit Bryst,
Den, der intet af dit Støv begiærte,
Den, hvis Aand og Anders Aand har kyst!
Dette gier han aldrig meer tilbage —
Denne Skat, hans Uskylds Eiendom,
Ingen jordisk Magt kan fra ham tage,
Hvis og selv med Bud fra Dig den kom!
Indtil Døden vil hans Siæl bedrøve,
Dit ham lydt engang forkyndte Bud;
Tidens Trost det vil ham her berøve —
O! men Evighedens ei hos Gud.
Med sin Eiendom paa Sangens Vinge,
Naar Miskiendelsen har knust hans Bryst,
Skal hans Aand sig op til Himlen svinge,
Fuld af sin Begeistrings reene Lyst!
Nanna! ja! dit Aftryk i mit Indre
Dybt i Knoppen, der for dig, sprang ud,
Vil, saa længe Tankens Stierner tindre
Sikkre mig en evig Tanke-Brud —
Sky mig! had mig! fiern dig fra mit Øie!
Fly dets Taareblik! og glem mit Navn!
Dybt i Mulmet bag besneede Høie
Flygt i mine Fienders skumle Favn!
O! mens der din Lilie sig udfolder

I den Balder ubekiendte Luft,
Han i Mindets Smil dens Glands beholder
Og i drømte Kys dens reene Duft!

Nanna! Nanna! lad dig ei bedrage!
Hvad der flygter mig i Tidens Elv,
Hvad du vil din Balder her unddrage,
Hulde Nanna! det er ei dig selv!
Det er ei det himmelske, din Skaber
I sit Billeds Dannen hvilte ved,
Det er blot det jordiske, du taber
Paa din Englevei til Evighed —
Dette gierne jeg en anden giver,
Nar allene maa tilhøre mig
Hvad min Nanna var, og er, og bliver
Her, og hisset, og evindelig!
Kun dit Væsen, kun dit Liv, ublandet
Med Forgiængeligheds ydre Spil —
Kun Dig Selv jeg elsker — alt det andet,
Nanna, hører alt det andet til.
Og Du Selv, det veed jeg, er paa Jorden
Ingensteds i al din Engleglands,
Med hvert Præg af Himlen, aftrykt vorden,
Som i Balders Hiertes reene Sands —
Kun i Templet, hvor som Offer brænder
Al min Fryd i Livet her for dig,
Staaer du, som du sprang af Herrens Hænder,
Der i det Fuldkomneste, jeg kiender,
Bød mig, evig at tilbede Sig.

Trøst til Nanna.

Nanna! skiøndt mig Nastrondspydet dræber,
For jeg aabenbarer Jorderig,
Hvem det er blandt Normerne, der stræber
Meer og meer dets Odd at hærde mig —
Hvem der er den Glædens mørke Datter,
Der herneden, blind, med grusom Lyst,
Under hele Skuevrimlens Latter
Engang støder det i Skialdens Bryst;
Skiøndt du, Skiæbnen lig, usynlig throner
Uopdagelig i Nattens Slor,
Mens din Virkning blot i Klangen toner,
Som med Strængens sidste Bæven dør;
Skiøndt du tryg kan trodse hver en Leden
Om dit Himmelspor i Støv herneden;
Dog bedrøver dig, at Skialdens Sang
Har betroet dit Navn til Harpens Klang,
Og at Klangen lydt dets Priis forkynder
Der, hvor man af Idealet leer —
Der, hvor ingen Uskyld findes meer —
Der, hvor intet Helligt meer man ynder —
Der, hvor hvert et Bryst, der elsker, synder —
Der, hvor intet Aandeligt man seer —
Der, hvor lutter Legemligt begynder.

Nanna! Nanna! men bedrøv dig ei!
Balders Digt gaaer alt en anden Vei —
Det gaaer, uden al Erindrings Fare,
Snart forbi den hele Nutids Skare!
Dette Nanna-Navn, som fordum lød
Giennem Himle, ved min første Død,
Der, som Dagens Ekko nu gienklinger
Fra hver Læbe, som dets Lyd har nemt —
Dette blotte Navn paa Rygtets Vinger —
Dette Skiul, hvori din Glands er giemt —
Fromme Nanna, vær kun ikke bange!
Skiønt udødeligt i Balders Sange,
Det er her i Byen, blandt saa mange
Modens Philippine-Floiters Klange,
Sikkerlig om fiorten Dage glemt.

Inv. 36524